

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Overs. Dan. Vid. Selsk. 1956–57 (1957)

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1956 — MAJ 1957

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

København
i kommission hos Ejnar Munksgaard
1957

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1956—JUNI 1957

Oversigt.

	kr. ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed juni 1955—maj 1956. Med 2 portrætter. Résumé en français. 1956	16,00

Historisk-filologiske Meddelelser.

BIND 36:

4. NEUGEBAUER, O.: An Astronomic Almanac for the Year 348/9. (P. Heid. Inv. No. 34). 1956	5,00
5. HJELMSLEV, LOUIS: Sur l'indépendance de l'épithète. 1956	2,00
6. BECH, GUNNAR: Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band. 1957.....	20,00

Ny titel:

Historisk-filosofiske Meddelelser.

BIND 37:

1. RUBOW, PAUL V.: Trolde kan tæmmes (The Taming of a Shrew). 1957	6,00
2. KORNERUP, BJØRN: Lector Theologiæ Jens Poulsen Windings Vita. Et Bidrag til Belysning af de lærde Udenlandsrejser i det 17. Aarhundrede. With an English Summary. 1957	10,00

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND 30:

19. GROENEWOLD, H. J.: Quasi-Classical Path Integrals. 1956	7,00
20. KOFOED-HANSEN, O., and WINTHER, A.: On the Coupling Constants in β -Decay. 1956	2,50
21. VACHASPATI: Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space. 1956	6,00

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Overs. Dan. Vid. Selsk. 1956–57 (1957)

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1956 — MAJ 1957

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

København
i kommission hos Ejnar Munksgaard
1957

Redaktionen sluttet den 31. maj 1957.
Færdig fra trykkeriet den 12. oktober 1957.

Printed in Denmark.
Bianco Lunos Bogtrykkeri A-S.

INDHOLDSFORTEGNELSE

I

Fortegnelse over selskabets medlemmer juni 1957	1— 25
Selskabets tillidshverv	26— 34
Beretning om møderne	35— 67
Mindeord:	
H. M. HANSEN, af J. K. Bøggild og Niels Bohr	69
ALBERT FISCHER, af K. Linderstrøm-Lang	71— 78
Uddrag af regnskab for 1956	79— 82
Budget for 1957	83— 85
Prisopgaver:	
Bedømmelse af prisbesvarelse	86— 88
Beretninger og betænkninger:	
I. Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie. Beretning om virk- somheden i 1956	89— 95
II. »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabs- mand.« Beretning for 1956	96— 97
III. »Emil Herborgs Legat.« Beretning for 1956	97— 98
IV. »Niels Bohr Legatet.« Uddrag af regnskab for 1956	98
V. »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat.« Beretning for 1956 —57 og regnskab for 1956	99—100
VI. Kommissionen for den nye Ducange. Beretning for 1956	101
VII. Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graeco- rum«. Beretning for 1956	101
VIII. Selskabets sekretariat. Beretning for 1956	102—109
Udgivelsen og fordelingen af selskabets publikationer	110—112
Fortegnelse over publikationer udgivet af selskabet fra juli 1956 til juni 1957	113—115
Résumé en français	116—124
Sag- og navnefortegnelse	125—134

II

Carlsbergfondet. Beretning for 1955—56	1—106
--	-------

HENVISNINGER

Selskabets vedtægter	Overs. 1955—56, side 157—165.
» forretningsorden	Overs. 1952—53, side 121—126.
Selskabets bytteforbindelser	Overs. 1952—53, side 127—150.
Selskabets publikationer 1742—1930	Overs. 1929—30, side 175—365.
» » 1930—1935	Overs. 1935—36, side 291—308.
» » 1936—1940	Overs. 1940—41, side 235—250.
» » 1941—1945	Overs. 1945—46, side 123—139.
» » 1946—1950	Overs. 1950—51, side 140—153.
Legat- og dotationsbestemmelser	Overs. 1939—40, side 121—153.
Fundats for »Niels Bohr Legatet«	Overs. 1945—46, side 39—40.
Fundats for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat«	Overs. 1946—47, side 41—43.
Tillæg 1955 til fundats for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Viden- skabsmand«	Overs. 1954—55, side 41—42.
Tillæg 1955 til dotationsskrivelse for »J. P. Suhr & Søns Legat«	Overs. 1954—55, side 55.
Statutter for Conseil International des Unions Scientifiques	Overs. 1946—47, side 89—93.
Statutter for Union Académique Interna- tionale	Overs. 1919—20, side 41—48.

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

JUNI 1957

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

Præsident: Professor, dr. jur., phil., scient. & techn. NIELS BOHR.

Formand for den historisk-filosofiske klasse: Professor, dr. theol.
& phil. JOHS. PEDERSEN.

Formand for den naturvidenskabelig-matematiske klasse: Professor,
dr. phil. ØJVIND WINGE.

Sekretær: Professor, dr. phil. JAKOB NIELSEN.

Redaktør: Professor, dr. phil. & litt. L. L. HAMMERICH.

Kasserer: Professor, dr. phil. HEINZ HOLTER.

INDENLANDSKE MEDLEMMER

Efter anciennitet i selskabet. Den sidst anførte dato er indvalgsdatoen.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

THALBITZER, CARL WILLIAM, (f. $\frac{5}{2}$ 1873), dr. phil., fh. professor
extraord. i grønlandsk (eskimoisk) sprog og kultur ved
Københavns Universitet. Solgården 10, Kbh. Ø. ($\frac{6}{4}$ 23.)

PEDERSEN, JOHANNES PEDER EJLER, (f. $\frac{7}{11}$ 1883), dr. theol. & phil.,
fh. professor i semitisk-østerlandsk filologi ved Københavns
Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. — Formand for den histo-
risk-filosofiske klasse. — Bjerregårdsvej 13, Valby. ($\frac{11}{4}$ 24.)

JOHANSEN, KNUD FRIIS, (f. $\frac{1}{11}$ 1887), dr. phil., fh. professor i ar-
kæologi ved Københavns Universitet. Kmd. af Dbg., Dbmd.
Egernvej 27, Kbh. F. ($\frac{13}{4}$ 28.)

- RÆDER, HANS HENNING, (f. $^{11}/_{10}$ 1869), dr. phil., fh. bibliotekar ved Københavns Universitets filologisk-historiske Laboratorium, R. af Dbg., Dbmd. Dalgas Boulevard 29, Kbh. F. ($^{13}/_{4}$ 28.)
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHANNES, (f. $^{2}/_{12}$ 1881), dr. phil., fh. professor i nordiske sprog ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Rungstedvej 9, Rungsted Kyst. ($^{5}/_{4}$ 29.)
- HATT, AAGE GUDMUND, (f. $^{31}/_{10}$ 1884), dr. phil., fh. professor extraord. i kulturgeografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bendz Vej 1 A, Kbh. F. ($^{1}/_{4}$ 32.)
- DYGGVE, EJNAR AKSEL PETERSEN, (f. $^{17}/_{10}$ 1887), dr. phil., arkitekt, R. af Dbg., Dbmd. Østerled 26, Kbh. Ø. ($^{3}/_{4}$ 36.)
- HAMMERICH, LOUIS LEONOR, (f. $^{31}/_{7}$ 1892), dr. phil. & litt., professor i germansk filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. — Selskabets redaktør. — Solbakkevej 66, Gentofte. ($^{3}/_{4}$ 36.)
- BRØNSTED, JOHANNES BALTHASAR, (f. $^{5}/_{10}$ 1890), dr. phil., direktør for Nationalmuseet, fh. professor i nordisk arkæologi og europæisk forhistorie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Ny Vestergade 11, Kbh. K. ($^{14}/_{4}$ 39.)
- FABRICIUS, KNUD FREDERIK KROG, (f. $^{13}/_{8}$ 1875), dr. phil., fh. professor i historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Østerbrogade 120, Kbh. Ø. ($^{4}/_{4}$ 41.)
- HØEG, CARSTEN, (f. $^{15}/_{11}$ 1896), dr. jur. & phil., professor i klassisk filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Frederiksberg Bredegade 13, Kbh. F. ($^{4}/_{4}$ 41.)
- RUBOW, PAUL VIKTOR, (f. $^{9}/_{1}$ 1896), dr. phil., professor i alm. litteraturvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Store Kannikestræde 11, Kbh. K. ($^{10}/_{4}$ 42.)
- JEPPESSEN, KNUD CHRISTIAN, (f. $^{15}/_{8}$ 1892), dr. phil., fh. professor i musikvidenskab ved Århus Universitet, R. af Dbg. Poppelhuset, Risskov. ($^{2}/_{4}$ 43.)
- STENDER-PETERSEN, ADOLF FRANTZ EMIL, (f. $^{21}/_{7}$ 1893), dr. phil., professor i slaviske sprog og litteraturer ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Bækgårdsparken, Vibyvej 22, Åbyhøj. ($^{2}/_{4}$ 43.)

- BLINKENBERG, ANDREAS PETER DAMSGAARD, (f. $1\frac{3}{2}$ 1893), dr. phil. & litt., professor i romansk filologi ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Strandvænget, Risskov. ($1\frac{4}{4}$ 44.)
- BARR, KAJ, (f. $2\frac{6}{6}$ 1896), professor extraord. i iransk filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Dantes Plads 3, Kbh. V. ($2\frac{0}{4}$ 45.)
- HJELMSLEV, LOUIS TROLLE, (f. $3\frac{3}{10}$ 1899), dr. phil., professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Københavns Universitet. Ordruphøjvej 40, Charlottenlund. ($1\frac{2}{4}$ 46.)
- BRANDT, FRITHIOF, (f. $2\frac{3}{5}$ 1892), dr. phil., professor i filosofi ved Københavns Universitet. Sortedamsdossering 95 A, Kbh. Ø. ($2\frac{4}{4}$ 48.)
- BØGGILD-ANDERSEN, CARL OLAF, (f. $2\frac{0}{6}$ 1898), dr. phil., professor i historie ved Århus Universitet. R. af Dbg. Knud Rasmussens Vej 5, Århus. ($2\frac{4}{4}$ 48.)
- ELLING, CHRISTIAN THORVALD, (f. $1\frac{4}{11}$ 1901), dr. phil., professor i kunsthistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kristianiagade 22, Kbh. Ø. ($2\frac{4}{4}$ 48.)
- MATTHIESSEN, HUGO ALBERT, (f. $1\frac{9}{12}$ 1881), mag. art., fh. inspektør ved Nationalmuseet, R. af Dbg., Dbmd. Sønderborggade 3, Kbh. Ø. ($2\frac{4}{4}$ 48.)
- BLATT, FRANZ, (f. $3\frac{1}{8}$ 1903), dr. jur. & phil., professor i klassisk filologi ved Århus Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kathrinebjergvej 7, Århus. ($2\frac{2}{4}$ 49.)
- BIRKET-SMITH, KAJ, (f. $2\frac{0}{1}$ 1893), dr. phil. & scient., overinspektør ved Nationalmuseet, lektor i etnografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹, F. M. 2. Drosselvej 25, Kbh. F. ($1\frac{3}{4}$ 51.)
- KROGH, TORBEN THORBERG, (f. $2\frac{1}{4}$ 1895), dr. phil., professor i teatrets æstetik og historie ved Københavns Universitet, R. af Dbg.¹. Glahns Allé 33, Kbh. F. ($1\frac{3}{4}$ 51.)
- HJELHOLT, HOLGER, (f. $1\frac{2}{11}$ 1887), dr. phil., fh. overarkivar i Rigsarkivet, R. af Dbg., Dbmd. Markvej 15, Kbh. F. ($4\frac{4}{4}$ 52.)
- KORNERUP, BJØRN STISGAARD, (f. $8\frac{5}{5}$ 1896), dr. theol., kgl. ordenshistoriograf, overarkivar i Rigsarkivet, R. af Dbg.¹. Bakkehuset, Rahbeks Allé 23, Kbh. V. ($4\frac{4}{4}$ 52.)

- RIIS, POUL JØRGEN, (f. $\frac{26}{5}$ 1910), dr. phil., professor i klassisk arkæologi ved Københavns Universitet. Roskildevej 102, Valby. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- TOPSØE-JENSEN, HELGE GOTTLIEB, (f. $\frac{15}{12}$ 1896), dr. phil., overbibliotekar ved Universitetsbibliotekets 1. afd., R. af Dbg. Søstien, Birkerød. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- HELGASON, JÓN, (f. $\frac{30}{6}$ 1899), dr. phil., professor i islandsk sprog og litteratur ved Københavns Universitet. Kjørstrupvej 33, Valby. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- IUUL, STIG ASGERSSØN, (f. $\frac{28}{8}$ 1907), dr. jur., professor i retsvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg¹. Tagensvej 16, Kbh. N. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- JØRGENSEN, PETER, (f. $\frac{12}{9}$ 1899), professor i tysk filologi ved Københavns Universitet. Jydeholmen 42, Vanløse. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- POULSEN, VAGN HÄGER, (f. $\frac{25}{8}$ 1909), dr. phil., direktør for Ny Carlsberg Glyptotek. Vagtelvej 10, Kbh. F. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- STEENSBERG, AXEL, (f. $\frac{1}{6}$ 1906), dr. phil., overinspektør ved Nationalmuseet, lektor ved Københavns Universitet i kulturhistorie med særligt henblik på Norden, R. af Dbg. Cæciliavej 30, Valby. ($\frac{9}{4}$ 54.)
- ERICHSSEN, WOLJA CHRISTIAN, (f. $\frac{21}{11}$ 1890), dr. phil., lektor i koptisk ved Københavns Universitet. Peter Bangs Vej 137, Kbh. F. ($\frac{15}{4}$ 55.)
- STEN, HOLGER KONRAD, (f. $\frac{19}{6}$ 1907), dr. phil., professor i romansk sprog og litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. St. Thomas Allé 3, Kbh. V. ($\frac{6}{4}$ 56.)
- JANSEN, FREDERIK JULIUS BILLESKOV, (f. $\frac{30}{9}$ 1907), dr. phil., professor i dansk litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Frydendalsvej 20, Kbh. V. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- MATHIASSEN, THERKEL, (f. $\frac{5}{9}$ 1892), dr. phil., overinspektør ved Nationalmuseet, R. af Dbg.¹, F. M. 2. Grønnemose Allé 101, Søborg. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- SKAUTRUP, JENS PETER ANDREAS, (f. $\frac{21}{1}$ 1896), dr. phil., professor i nordiske sprog ved Århus Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Stationsgade 23, Risskov. ($\frac{12}{4}$ 57.)
-

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

fys. betegner den fysisk-matematiske gruppe, biol. den biologiske gruppe.

- BJERRUM, NIELS JANNIKSEN, (f. $^{11/3}$ 1879), dr. phil. & techn., fh. professor i kemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Bjerregårdsvej 1, Valby. ($^{28/4}$ 16 — fys.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $^{26/10}$ 1885), dr. phil., scient. & ing., fh. professor i matematik ved Københavns Universitet, fh. direktør for Geodætisk Institut, Stk. af Dbg., Dbmd. — Selskabets præsident 1927—33. — Malmøgade 6, Kbh. Ø. ($^{28/4}$ 16 — fys.)
- BOHR, NIELS HENRIK DAVID, (f. $^{7/10}$ 1885), Excellence, dr. jur., phil., scient. & techn., fh. professor i teoretisk fysik ved Københavns Universitet, R. af E., Stk. af Dbg. i Diam., Dbmd., F. M. 1. m. Kr. — Selskabets nuværende præsident fra 1939. — Æresboligen, Gamle Carlsberg, Valby. ($^{27/4}$ 17 — fys.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $^{8/10}$ 1873), dr. phil., math. & phys., fh. professor i astronomi ved universitetet i Leiden, fh. direktør ved observatoriet sammesteds. Villavej 6, Tølløse. ($^{25/4}$ 19 — fys.)
- NIELSEN, JAKOB, (f. $^{15/10}$ 1890), dr. phil., fh. professor i matematik ved Københavns Universitet. — Selskabets sekretær. — Lunde-have, Nordre Strandvej 26, Helsingør. ($^{9/4}$ 26 — fys.)
- SAND, KNUD AAGE BUCHTRUP, (f. $^{9/2}$ 1887), dr. med., fh. professor i retsmedicin ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Kildeskovsvej 81, Gentofte. ($^{8/4}$ 27 — biol.)
- WINGE, ØJVIND, (f. $^{19/5}$ 1886), dr. phil., fh. professor ved Carlsberg Laboratoriet, Kmd. af Dbg., Dbmd. — Formand for den naturvidenskabelig-matematiske klasse. — Frederiksberg Bredegade 7, Kbh. F. ($^{8/4}$ 27 — biol.)
- JENSEN, PETER BOYSEN, (f. $^{18/1}$ 1883), dr. med. & phil., fh. professor i plantefysiologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Rådmandsgade 49, Kbh. N. ($^{5/4}$ 29 — biol.)
- JESSEN, KNUD, (f. $^{29/11}$ 1884), dr. phil. & scient., fh. professor i botanik ved Københavns Universitet, fh. direktør for Botanisk Have, Kmd. af Dbg., Dbmd. Åbrinken 56, Virum. ($^{5/4}$ 29 — biol.)

- CHRISTIANSEN, JENS ANTON, (f. $\frac{6}{9}$ 1888), dr. phil., professor i kemi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg., Dbmd. Sundvænget 9, Hellerup. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- LINDERSTRØM-LANG, KAJ ULRIK, (f. $\frac{29}{11}$ 1896), dr. med., phil., scient. & techn., professor ved Carlsberg Laboratoriet og direktør for dets kemiske afdeling, R. af Dbg. Gamle Carlsberg Vej 10, Valby. ($\frac{12}{4}$ 35 — fys.)
- KRISTENSEN, MARTIN KRISTIAN, (f. $\frac{6}{5}$ 1888), dr. med., afdelingsforstander ved Statens Serum Institut, R. af Dbg¹. Svinget 18, Kbh. S. ($\frac{3}{4}$ 36 — biol.)
- LANGSETH, ALEX WILLY, (f. $\frac{7}{2}$ 1895), dr. phil., professor i kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg¹. Østervoldgade 5, Kbh. K. ($\frac{3}{4}$ 36 — fys.)
- LUNDSGAARD, EINAR, (f. $\frac{12}{2}$ 1899), dr. med. & scient., professor i fysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Juliane Maries Vej 26, Kbh. Ø. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- JESSEN, BØRGE CHRISTIAN, (f. $\frac{19}{6}$ 1907), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. H. C. Andersens Boulevard 35, Kbh. V. ($\frac{14}{4}$ 39 — fys.)
- STRÖMGREN, BENGT GEORG DANIEL, (f. $\frac{21}{1}$ 1908), dr. phil., fh. professor i astronomi ved Københavns Universitet, professor i astronomi ved Princeton University, N. J., R. af Dbg. ($\frac{14}{4}$ 39 — fys.)
- THOMSEN, NIELS MATHIAS PETER, (f. $\frac{9}{10}$ 1896), dr. phil., professor i zoologi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Sankt Kjelds Gade 14, Kbh. Ø. ($\frac{14}{4}$ 39 — biol.)
- ØRSKOV, JEPPE, (f. $\frac{2}{3}$ 1892), dr. jur. & med., direktør for Statens Serum Institut, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Statens Serum Institut, Amager Boulevard 80, Kbh. S. ($\frac{14}{4}$ 39 — biol.)
- CHRISTENSEN, ERIK HOHWÜ, (f. $\frac{25}{9}$ 1904), dr. med. & phil., forstander for og professor i kropsøvelsernes fysiologi og hygiejne ved Kungl. gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm. Gamla Kyrkvägen 24, Danderyd. ($\frac{12}{4}$ 40 — biol.)
- JACOBSEN, JACOB CHRISTIAN GEORG, (f. $\frac{13}{1}$ 1895), dr. phil., professor, forskningschef ved Atomenergiforsøgsstationen, R. af Dbg. Kærvangen 41, Gentofte. ($\frac{2}{4}$ 43 — fys.)

- MØLLER, CHRISTIAN, (f. $^{22}/_{12}$ 1904), dr. phil., professor extraord. i matematisk fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Frølichs Vej 42 A, Charlottenlund. ($^{2}/_{4}$ 43 — fys.)
- HOLTER, HEINZ, (f. $^{5}/_{6}$ 1904), dr. phil., professor ved Carlsberg Laboratoriet og direktør for dets fysiologiske afdeling. — Selskabets kasserer. — Gl. Carlsberg Vej 10, Valby. ($^{14}/_{4}$ 44 — fys.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $^{3}/_{10}$ 1893), dr. phil. & litt., professor i geografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Strandboulevarden 32, Kbh. Ø. ($^{14}/_{4}$ 44 — fys.)
- REHBERG, POUL KRISTIAN BRANDT, (f. $^{29}/_{3}$ 1895), dr. med. & phil., professor i zoofysiologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 32, Kbh. Ø. ($^{14}/_{4}$ 44 — biol.)
- BUCHTHAL, FRITZ, (f. $^{19}/_{8}$ 1907), dr. med., professor i neurofysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Søbredden 24, Gentofte. ($^{12}/_{4}$ 46 — biol.)
- FENCHEL, MORITZ WERNER, (f. $^{3}/_{5}$ 1905), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. Sønderengen 110, Søborg. ($^{12}/_{4}$ 46 — fys.)
- JENSEN, KAI ADOLF, (f. $^{16}/_{7}$ 1894), dr. med., professor i almindelig patologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg¹. Juliane Maries Vej 22, Kbh. Ø. ($^{12}/_{4}$ 46 — biol.)
- BJERRUM, JANNIK, (f. $^{5}/_{4}$ 1909), dr. phil., professor i kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ingolfs Allé 37, Kbh. S. ($^{2}/_{4}$ 48 — fys.)
- DAM, CARL PETER HENRIK, (f. $^{21}/_{2}$ 1895), dr. phil., professor i biologisk kemi ved Danmarks tekniske Højskole. Jagtvej 229, Kbh. Ø. ($^{2}/_{4}$ 48 — biol.)
- DEGERBØL, MAGNUS ANTON, (f. $^{8}/_{7}$ 1895), dr. phil., professor extraord. i kvartærzoologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Fuglevadsvej 4, Lyngby. ($^{2}/_{4}$ 48 — biol.)
- JENSEN, KAI ARNE, (f. $^{27}/_{3}$ 1908), dr. phil., professor extraord. i kemi ved Københavns Universitet. Bøgehøj 64, Hellerup. ($^{2}/_{4}$ 48 — fys.)
- JØRGENSEN, CARL ADOLF, (f. $^{3}/_{10}$ 1899), dr. phil., professor i arvelighedslære ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg.¹. I. H. Mundts Vej 16, Lyngby. ($^{2}/_{4}$ 48 — biol.)

- KALCKAR, HERMAN MORITZ, (f. $\frac{26}{3}$ 1908), dr. med., fh. direktør for Københavns Universitets institut for Cytofysiologi, professor og afdelingschef ved National Institutes of Health, Bethesda, Maryland, U.S.A. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol).
- ROSENKRANTZ, ALFRED JOHANNES, (f. $\frac{11}{11}$ 1898), professor extraord. i geologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Amagerbrogade 66, Kbh. S. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- OLSEN, CARSTEN, (f. $\frac{1}{3}$ 1891), dr. phil., amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet. Søndre Fasanvej 61, Kbh. F. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- PEDERSEN, KAI JULIUS, (f. $\frac{31}{3}$ 1899), dr. phil., lektor i kemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole. Genforeningsplads 44, Kbh. F. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- RASMUSSEN, EBBE KJELD, (f. $\frac{12}{4}$ 1901), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Blegdamsvej 19, Kbh. Ø. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- JENSEN, AKSEL TOVBORG, (f. $\frac{8}{2}$ 1911), dr. phil., professor i kemi ved Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg. Ved Kanalen 5, Kbh. K. ($\frac{4}{4}$ 52 — fys.)
- POULSEN, CHRISTIAN HENRIK OTTO, (f. $\frac{8}{3}$ 1896), dr. phil., professor i historisk geologi og palæontologi ved Københavns Universitet. Hans Bruuns Vej 7, Charlottenlund. ($\frac{4}{4}$ 52 — biol.)
- FAURHOLT, THEODOR CARL, (f. $\frac{1}{2}$ 1890), dr. phil., rektor for og professor i kemi ved Danmarks farmaceutiske Højskole, Kmd. af Dbg., Dbmd. Sundvænget 3, Hellerup. ($\frac{10}{4}$ 53 — fys.)
- IVERSEN, JOHANNES, (f. $\frac{27}{12}$ 1904), dr. phil., statsgeolog ved Danmarks geologiske Undersøgelse, lektor i pollenanalyse og kvartær florahistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bompporten 56, Gentofte. ($\frac{10}{4}$ 53 — biol.)
- KEMP, TAGE, (f. $\frac{28}{8}$ 1896), dr. med., professor i human arvebiologi og eugenik ved Københavns Universitet. Solvænget 6, Kbh. Ø. ($\frac{10}{4}$ 53 — biol.)
- BERG, KAJ, (f. $\frac{13}{5}$ 1899), dr. phil., professor i ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Christian IV's Vej 8, Hillerød. ($\frac{9}{4}$ 54 — biol.)

- BØGGILD, JØRGEN KRUSE, (f. $^{30/7}$ 1903), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet og inspektør ved Universitetets institut for teoretisk Fysik. Blegdamsvej 17, Kbh. Ø. ($^{9/4}$ 54 — fys.)
- EINARSON, LÁRUS, (f. $^{5/6}$ 1902), professor i anatomi ved Århus Universitet, R. af Dbg.¹. Universitetsparken, Århus. ($^{9/4}$ 54 — biol.)
- NOE-NYGAARD, ARNE, (f. $^{30/7}$ 1908), dr. phil., professor i mineralogi ved Københavns Universitet og bestyrer af Universitetets mineralogisk-geologiske Museum, R. af Dbg., F. M. 2. Østervoldgade 7, Kbh. K. ($^{9/4}$ 54 — fys.)
- BANG, THØGER SOPHUS VILHELM, (f. $^{27/6}$ 1917), dr. phil., professor i matematik ved Københavns Universitet. Rosenørns Allé 46, Kbh. V. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- BOHR, AAGE NIELS, (f. $^{19/6}$ 1922), dr. phil., professor i fysik ved Københavns Universitet. Kvædevej 77, Virum. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- THORSON, GUNNAR AXEL WRIGHT-, (f. $^{31/12}$ 1906), dr. phil., professor i marinbiologi ved Københavns Universitet, F. M. 2. Nyvej 1 A, Kbh. V. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- USSING, HANS HENRIKSEN, (f. $^{30/12}$ 1911), dr. phil., professor i zoofysiologi ved Københavns Universitet. Hjortevangen 11, Charlottenlund. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- VEIBEL, STIG ERIK, (f. $^{19/4}$ 1898), dr. phil., professor i organisk kemi ved Danmarks tekniske Højskole. Enighedsvej 4, Charlottenlund. ($^{15/4}$ 55 — fys.)
- WESTERGAARD, MOGENS CHRISTIAN WANNING, (f. $^{12/6}$ 1912), dr. phil., professor extraord. i genetik ved Københavns Universitet. Abildgaards Vej 91, Virum. ($^{15/4}$ 55 — biol.)
- ENGELBRETH-HOLM, JULIUS, (f. $^{22/1}$ 1904), dr. med., professor i patologisk anatomi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bakkedal 8, Hellerup. ($^{12/4}$ 57.)
-

UDENLANDSKE MEDLEMMER

Efter anciennitet i selskabet. Den sidst anførte dato er indvalgsdatoen.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- NILSSON, NILS MARTIN PERSSON, (f. $1^2/7$ 1874), dr. phil., fh. professor i klassisk fornkunskap och antikens historia ved universitetet i Lund. Kmd. af Dbg. ($2^8/4$ 16.)
- OLSEN, MAGNUS BERNHARD, (f. $2^8/11$ 1878), dr. phil., fh. professor i oldnorsk og islandsk sprog og litteratur ved universitetet i Oslo. ($2^8/4$ 16.)
- KOHT, HALVDAN, (f. $7/7$ 1873), dr. phil., fh. professor i historie ved universitetet i Oslo. ($7/4$ 22.)
- GARDINER, ALAN HENDERSON, (f. $2^9/3$ 1879), dr., ægyptolog. London. ($1^1/4$ 24.)
- JAEGER, WERNER WILHELM, (f. $3^0/7$ 1888), dr. phil., professor i klassisk filologi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($1^1/4$ 24.)
- MARSTRANDER, CARL JOHAN SVERDRUP, (f. $2^6/11$ 1883), dr., fh. professor i keltiske sprog ved universitetet i Oslo. ($1^3/4$ 28.)
- EITREM, SAMSON, (f. $2^8/12$ 1872), fh. professor i klassisk filologi ved universitetet i Oslo. ($1^0/4$ 31.)
- VENDRYES, JOSEPH-JEAN-BAPTISTE, (f. $1^3/1$ 1875), dr. phil., fh. professor i alm. sprogvidenskab ved universitetet i Paris. ($2^1/4$ 33.)
- KARLGREN, KLAS BERNHARD JOHANNES, (f. $5/10$ 1889), dr. phil., professor i østasiatisk sprogvidenskab og kultur, direktør for Östasiatiska samlingarne, Stockholm. ($3/4$ 36.)
- MASSIGNON, LOUIS-FERNAND-JULES, (f. $2^5/7$ 1883), dr., fh. professor i islamisk sociologi ved Collège de France, Paris. ($2/4$ 37.)
- EKWALL, BROR OSCAR EILERT, (f. $8/1$ 1877), dr. phil., fh. professor i engelsk sprog ved universitetet i Lund. ($8/4$ 38.)
- SEIP, DIDRIK ARUP, (f. $3^1/8$ 1884), dr. phil., fh. professor i nordisk sprogvidenskab ved universitetet i Oslo. ($8/4$ 38.)
- FRINGS, THEODOR, (f. $2^3/7$ 1886), dr. phil., professor i tysk sprog og litteratur ved universitetet i Leipzig. ($8/4$ 38.)
- GÖTZE, ALBRECHT, (f. $1^1/1$ 1897), dr. phil., professor i assyriologi og babylonsk litteratur ved Yale University, New Haven, Conn. ($8/4$ 38.)

- LITTMANN, RICHARD LUDWIG ENNO, (f. $16/9$ 1875), dr. theol. & phil., fh. professor i semitiske sprog ved universitetet i Tübingen. ($8/4$ 38.)
- NORDAL, SIGURÐUR, (f. $14/9$ 1886), dr. jur., phil. & litt., fh. professor i islandsk filologi og kulturhistorie ved universitetet i Reykjavík. Stk. af Dbg. ($12/4$ 40.)
- NYBERG, HENRIK SAMUEL. (f. $22/12$ 1889), dr. phil. fh. professor i semitiske sprog ved universitetet i Uppsala. ($12/4$ 40.)
- WEIBULL, LAURITZ ULRIK ABSALON, (f. $2/4$ 1873), dr. phil., fh. professor i historie ved universitetet i Lund. ($12/4$ 40.)
- BOËTHIUS, CARL AXEL, (f. $18/7$ 1889), dr. phil., professor i klassisk arkæologi (fornkunskap och antikens historia) ved Göteborgs Universitet. (Rom.) ($12/4$ 46.)
- L'ORANGE, HANS PETER, (f. $2/3$ 1903), dr. phil., professor i klassisk arkæologi og kunsthistorie ved universitetet i Oslo. ($12/4$ 46.)
- MORGENSTIERNE, GEORG VALENTIN VON MUNTHE AV, (f. $3/1$ 1892), dr. phil., professor i indisk filologi ved universitetet i Oslo. ($12/4$ 46.)
- ANGLÈS, HIGINI, (f. $1/1$ 1888), dr., professor, præsident for Pontificio Istituto di Musico Sacra, Rom. ($12/4$ 46.)
- BAILEY, HAROLD WALTER, (f. $16/12$ 1899), dr., professor i sanskrit ved universitetet i Cambridge, England. ($12/4$ 46.)
- BEAZLEY, SIR JOHN DAVIDSON, (f. $13/9$ 1885), dr., professor i klassisk arkæologi og kunst ved universitetet i Oxford. ($12/4$ 46.)
- BENVENISTE, ÉMILE, (f. $27/5$ 1902), professor i sammenlignende sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. ($12/4$ 46.)
- GRÉGOIRE, HENRI-CLÉMENT-GUSTAVE, (f. 1881), dr., fh. professor i græsk ved universitetet i Bruxelles. ($12/4$ 46.)
- MAROUZEAU, JULES, (f. $20/3$ 1878), dr., fh. professor i latinsk sprog ved universitetet i Paris. ($12/4$ 46.)
- TILLYARD, HENRY JULIUS WESTENHALL, (f. $18/11$ 1881), dr., fh. professor i græsk ved University College i Cardiff. ($12/4$ 46.)
- WELLESZ, EGON JOSEPH, (f. $21/10$ 1888), dr., reader i byzantinsk musik ved universitetet i Oxford. ($12/4$ 46.)

- HOLMBERG, AXEL OLOF (OLLE), (f. $^{20}/_{10}$ 1893), dr. phil., professor i litteraturhistorie og poetik ved universitetet i Lund. ($^{11}/_{4}$ 47.)
- SOMMERFELT, ALF AXELSSØN, (f. $^{23}/_{11}$ 1892), dr. phil., professor i almen sprogvidenskab ved universitetet i Oslo. ($^{11}/_{4}$ 47.)
- ALBRIGHT, WILLIAM FOXWELL, (f. $^{24}/_{5}$ 1891), dr. phil., professor i semitiske sprog ved Johns Hopkins University, Baltimore, Md. ($^{11}/_{4}$ 47.)
- KURYŁOWICZ, JERZY, (f. $^{26}/_{8}$ 1895), professor i almen sprogvidenskab ved universitetet i Kraków. ($^{11}/_{4}$ 47.)
- LATTE, KURT, (f. $^{9}/_{3}$ 1891), dr. phil., professor i klassisk filologi ved universitetet i Göttingen. ($^{2}/_{4}$ 48.)
- SAHLGREN, GUSTAF FREDRIK JÖRAN, (f. $^{8}/_{4}$ 1884), dr. phil., fh. professor i stednavneforskning ved universitetet i Uppsala. ($^{22}/_{4}$ 49.)
- WESSÉN, ELIAS GUSTAF ADOLF, (f. $^{15}/_{4}$ 1889), dr. phil., professor i nordiske sprog ved Stockholms Högskola. ($^{22}/_{4}$ 49.)
- ALFÖLDI, ANDRÁS, (f. $^{27}/_{8}$ 1895), dr. phil., professor i gl. historie ved universitetet i Basel. ($^{22}/_{4}$ 49.)
- JAKOBSON, ROMAN OSIPOVIČ (f. $^{11}/_{10}$ 1896), dr. phil., professor i slavisk sprog og litteratur ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{22}/_{4}$ 49.)
- AUBERT, MARCEL, (f. $^{9}/_{4}$ 1884), dr. phil., fh. professor ved École du Louvre, École des Beaux-Arts og École des Chartes, Paris. ($^{13}/_{4}$ 51.)
- CHILDE, VERE GORDON, (f. $^{14}/_{4}$ 1892), dr. litt. & scient., professor i forhistorisk europæisk arkæologi ved universitetet i London. ($^{13}/_{4}$ 51.)
- GIBB, HAMILTON ALEXANDER ROSSKEEN, (f. $^{2}/_{1}$ 1895), dr., professor i arabisk ved universitetet i Oxford. ($^{13}/_{4}$ 51.)
- GRABAR, ANDRÉ, (f. $^{26}/_{7}$ 1896), dr. phil., professor i byzantinsk arkæologi ved Collège de France, Paris. ($^{13}/_{4}$ 51.)
- HARTMANN, PAUL RICHARD, (f. $^{8}/_{6}$ 1881), dr. phil., fh. professor i arabisk ved universitetet i Berlin. ($^{13}/_{4}$ 51.)
- HASSELROT, CARL GUNNAR BENGT BERNDTSSON, (f. $^{12}/_{8}$ 1910), dr. phil., professor, docent i romansk filologi ved universitetet i Uppsala. R. af Dbg. ($^{13}/_{4}$ 51.)

- JOSEPHSON, RAGNAR, (f. $\frac{8}{3}$ 1891), dr. phil., professor i kunsthistorie ved universitetet i Lund. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- KLOEKE, GESINUS GERHARDUS, (f. $\frac{10}{7}$ 1887), dr. phil., professor i nederlandsk ved universitetet i Leiden. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- LANDSBERGER, BENNO, (f. $\frac{21}{4}$ 1890), dr. phil., professor, Oriental Institute, University of Chicago, Ill. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- LINDQVIST, SUNE, (f. $\frac{20}{3}$ 1887), dr. phil., professor i forhistorisk arkæologi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- LOMBARD, ALF, (f. $\frac{8}{7}$ 1902), dr. phil., professor i romanske sprog ved universitetet i Lund. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- SNELL, BRUNO KARL JOHANNES RICHARD, (f. $\frac{18}{6}$ 1896), dr. phil., professor i klassisk filologi ved universitetet i Hamburg. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- SYME, RONALD, (f. $\frac{11}{3}$ 1903), professor i antikkens historie ved universitetet i Oxford. ($\frac{13}{4}$ 51.)
- JACOBSEN, THORKILD PETER RUDOLPH, (f. $\frac{7}{6}$ 1904), dr. phil., professor, Oriental Institute, University of Chicago, Ill. ($\frac{4}{4}$ 52.)
- KROEBER, ALFRED L., (f. $\frac{11}{6}$ 1876), dr. phil., fh. professor i antropologi ved University of California, Berkeley, Cal. ($\frac{4}{4}$ 52.)
- THOMPSON, STITH, (f. $\frac{7}{3}$ 1885), dr. phil. & litt., professor i engelsk og folklore ved Indiana University, Bloomington, Ind. ($\frac{4}{4}$ 52.)
- ANDERSSON, CARL INGVAR, (f. $\frac{19}{3}$ 1899), dr. phil., rigsarkivar, Stockholm. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- BELIĆ, ALEKSANDAR, (f. $\frac{15}{8}$ 1876), dr. phil., fh. professor i slavisk filologi ved universitetet i Beograd. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- DEVOTO, GIACOMO, (f. $\frac{19}{7}$ 1897), dr. phil., professor i lingvistik ved universitetet i Firenze. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- ERNOUT, ALFRED GEORGES, (f. $\frac{30}{10}$ 1879), dr. phil., fh. professor i latinsk filologi ved Collège de France i Paris. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- GILSON, ÉTIENNE, (f. $\frac{13}{6}$ 1884), dr. phil., fh. professor i den middelalderlige filosofis historie ved Collège de France i Paris, nu ved Institute of Mediaeval Studies, Toronto. ($\frac{10}{4}$ 53.)
- GJERSTAD, ERIK PAUL EINAR, (f. $\frac{30}{10}$ 1897), dr. phil., professor i klassisk fornkunskap och antikens historia ved universitetet i Lund. ($\frac{10}{4}$ 53.)

- MALONE, KEMP, (f. $14/3$ 1889), dr. phil., professor i engelsk ved Johns Hopkins University, Baltimore, Md. R. af Dbg. ($10/4$ 53.)
- VASMER, MAX JULIUS FRIEDRICH, (f. $28/2$ 1886), dr. phil., professor i slavisk filologi ved det frie universitet i Berlin. ($10/4$ 53.)
- MARTINET, ANDRÉ, (f. $12/4$ 1908), dr. phil., professor i lingvistik ved Columbia University, New York. ($9/4$ 54.)
- RÄSÄNEN, ARVO MARTTI OKTAVIANUS, (f. $25/6$ 1893), dr. phil., professor i tyrkisk filologi ved universitetet i Helsingfors. ($9/4$ 54.)
- SELMER, ERNST WESTERLUND, (f. $23/4$ 1890), dr. phil., professor i tysk filologi og almen fonetik ved universitetet i Oslo. ($9/4$ 54.)
- FETT, HARRY PER, (f. $8/9$ 1875), dr. phil., fh. riksantikvar, Oslo. ($15/4$ 55.)
- NYMAN, ALF TOR, (f. $12/3$ 1884), dr. phil., fh. professor i filosofi ved universitetet i Lund. ($15/4$ 55.)
- DÜRING, HANS INGEMAR, (f. $2/9$ 1903), dr. phil., professor i klassisk filologi (græsk sprog og litteratur) ved Göteborgs Universitet. ($6/4$ 56.)
- HANELL, KRISTER, (f. $8/8$ 1904), dr. phil., docent i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved Göteborgs Universitet. ($6/4$ 56.)
- SCHEEL, HELMUTH FRIEDRICH AUGUST, (f. $19/5$ 1895), dr. phil., professor i Islamkunde ved universitetet i Mainz. ($6/4$ 56.)
- SVEINSSON, EINAR ÓLAFUR, (f. $12/12$ 1899), dr. phil., professor i islandsk litteratur ved universitetet i Reykjavik ($6/4$ 56.)
- CLARK, SIR GEORGE NORMAN, (f. $27/2$ 1890), dr., fh. professor i nyere historie ved universiteterne i Oxford og Cambridge, Provost of Oriel College, Oxford. ($12/4$ 57.)
- HENNING, WALTER BRUNO, (f. $22/5$ 1909), dr. phil., professor i centralasiatiske studier ved School of Oriental and African Studies, London University. ($12/4$ 57.)
- INGHOLT, KAI HARALD, (f. $11/3$ 1896), dr. phil., professor i Classical Civilization ved Yale University, New Haven. R. af Dbg. ($12/4$ 57.)

- MAZON, ANDRÉ-AUGUSTE, (f. $\frac{7}{9}$ 1881), dr. phil., fh. professor i slaviske sprog og litteraturer ved Collège de France, præsident for Institut d'Études Slaves, Paris. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- RENOU, LOUIS-MARIE-JOSEPH, (f. $\frac{28}{10}$ 1896), dr. phil., professor i indisk filologi ved universitetet i Paris. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- STRÖMBÄCK, DAG ALVAR, (f. $\frac{13}{8}$ 1900), dr. phil., professor i nordisk och jämförande folklivsforskning ved universitetet i Uppsala. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- VOGT, HANS KAMSTRUP, (f. $\frac{1}{6}$ 1903), dr. phil., professor i romansk filologi ved universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- WEIBULL, CURT HUGO JOHANNES, (f. $\frac{19}{8}$ 1886), dr. phil., fh. professor i historie ved universitetet i Göteborg. ($\frac{12}{4}$ 57.)
- ÖHMANN, EMIL, (f. $\frac{25}{1}$ 1894), dr. phil., professor i germansk filologi ved universitetet i Helsingfors. ($\frac{12}{4}$ 57.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

fys. betegner den fysisk-matematiske gruppe, biol. den biologiske gruppe.

- BERTRAND, GABRIEL-ÉMILE, (f. $\frac{17}{5}$ 1867), dr., fh. professor i biologisk kemi ved universitetet og direktør for det biologiske laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- HADAMARD, JACQUES-SALOMON, (f. $\frac{8}{12}$ 1865), dr. phil., fh. professor i rationel og kosmisk mekanik ved Collège de France i Paris. ($\frac{11}{4}$ 13 — fys.)
- BORDET, JULES-JEAN-BAPTISTE-VINCENT, (f. $\frac{13}{6}$ 1870), dr. phil., fh. direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- HEVESY, GEORGE CHARLES DE, (f. $\frac{1}{8}$ 1885), dr. med., phil. & scient., fh. professor, Universitetets institut for teoretisk Fysik i København, og Institutet för organisk kemisk Forskning, Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 25 — fys.)
- DALE, Sir HENRY HALLETT, (f. $\frac{9}{6}$ 1875), dr., fh. direktør for National Institute for Medical Research, London. ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
- DEBYE, PETER, (f. $\frac{24}{3}$ 1884), fh. professor i fysik ved Cornell University, Ithaca, N. Y. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)

- WARBURG, OTTO HEINRICH, (f. $\frac{8}{10}$ 1883), dr., professor, direktør for Max Planck Institut für Zellphysiologie, Berlin-Dahlem. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- WIMAN, ANDERS, (f. $\frac{11}{2}$ 1865), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Uppsala (Lund). ($\frac{13}{4}$ 28 — fys.)
- V. FRISCH, KARL Ritter, (f. $\frac{20}{11}$ 1886), dr., professor i zoologi ved universitetet i München. ($\frac{10}{4}$ 31 — biol.)
- SIEGBAHN, KARL MANNE GEORG, (f. $\frac{3}{12}$ 1886), dr., fh. professor, forstander for Kungl. Vetenskapsakademiens forskningsinstitut for experimentel Fysik, Stockholm. ($\frac{21}{4}$ 33 — fys.)
- STENSIÖ, ERIK HELGE OSVALD, (f. $\frac{2}{10}$ 1891), dr. phil., professor, Naturhistoriska Riksmuseum, Stockholm. Kmd. af Dbg. ($\frac{6}{4}$ 34 — biol.)
- FRANCK, JAMES, (f. $\frac{26}{8}$ 1882), dr. phil., fh. professor i fysik ved universitetet i Chicago, Ill. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- NEUGEBAUER, OTTO EDUARD HERMANN, (f. $\frac{26}{5}$ 1899), dr. phil., professor i matematikens historie ved Brown University, Providence, R. I. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- EKMAN, SVEN PETRUS, (f. $\frac{31}{5}$ 1876), dr. phil., fh. professor i zoologi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)
- VON EULER-CHELPIN, HANS KARL AUGUST SIMON, (f. $\frac{15}{2}$ 1873), dr. phil., fh. professor i almindelig og organisk kemi ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 35 — fys.)
- LILJESTRAND, GÖRAN, (f. $\frac{16}{4}$ 1886), dr. med., fh. professor i farmakologi ved Karolinska Institutet i Stockholm. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)
- MOHR, OTTO LOUS, (f. $\frac{8}{3}$ 1886), dr. med., professor i medicin ved universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 35 — biol.)
- STERN, OTTO, (f. $\frac{17}{2}$ 1888), professor i fysik, Berkeley, Cal. ($\frac{3}{4}$ 36 — fys.)
- GOLDSCHMIDT, RICHARD, (f. $\frac{12}{4}$ 1878), dr. phil., fh. professor i zoologi ved universitetet i Berkeley, Cal. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- ROUS, FRANCIS PEYTON, (f. $\frac{5}{10}$ 1879), dr., Member of the Rockefeller Institute for Medical Research, New York, N. Y. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- THIENEMANN, AUGUST, (f. $\frac{7}{9}$ 1882), dr. phil., fh. professor i hydrobiologi ved universitetet i Kiel. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)

- LAURITSEN, CHARLES CHRISTIAN, (f. $\frac{4}{4}$ 1892), dr. phil., professor i fysik ved California Institute of Technology i Pasadena, Cal. Kmd. af Dbg. ($\frac{14}{4}$ 39 — fys.)
- AHLMANN, HANS JAKOB KONRAD WILHELMSSON, (f. $\frac{4}{11}$ 1889), dr. phil., professor i geografi ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- HAMMARSTEN, EINAR, (f. $\frac{4}{1}$ 1889), dr. phil., professor i kemi og farmaci ved Karolinska medico-kirurgiska Institutet i Stockholm. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- HANSTRÖM, BERTIL, (f. $\frac{20}{11}$ 1891), dr. phil., professor i zoologi ved universitetet i Lund. R. af Dbg. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- KLEIN, OSKAR BENJAMIN, (f. $\frac{15}{9}$ 1894), dr. phil., professor i mekanik ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- LINDBLAD, BERTIL, (f. $\frac{26}{11}$ 1895), dr. phil., direktør for Stockholms Observatorium. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- NORDHAGEN, ROLF, (f. $\frac{21}{10}$ 1894), dr. phil., professor i botanik ved universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- RIESZ, MARCEL, (f. $\frac{16}{11}$ 1886), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Lund. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- DE BROGLIE, LOUIS-VICTOR-PIERRE-RAYMOND, Prince, (f. $\frac{15}{8}$ 1892), dr., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Paris. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- CHADWICK, Sir JAMES, (f. $\frac{20}{10}$ 1891), dr., fh. professor i fysik, Master of Gonville and Caius College, Cambridge, England. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- DRINKER, CECIL K., (f. $\frac{17}{3}$ 1887), dr., fh. professor i fysiologi ved Harvard University, School of Public Health, Boston, Mass. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- FLOREY, Sir HOWARD WALTER, (f. $\frac{24}{9}$ 1898), dr., professor i patologi ved universitetet i Oxford. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- HILL, ARCHIBALD VIVIAN, (f. $\frac{26}{9}$ 1886), dr., professor i fysiologi ved universitetet i London. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- JOLIOT, JEAN-FRÉDÉRIC, (f. $\frac{19}{3}$ 1900), dr., professor i kerne-kemi ved Collège de France i Paris. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- JONES, Sir HAROLD SPENCER, (f. $\frac{29}{3}$ 1890), dr. phil., Astronomer Royal, direktør for observatoriet i Greenwich. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)

- KAPITZA, PJOTR LEONIDOVICH, (f. $\frac{26}{6}/\frac{8}{7}$ 1894), dr., professor, direktør for det fysiske forskningsinstitut ved akademiet i Moskva. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- MEITNER, LISE, (f. $\frac{7}{11}$ 1878), dr. phil., fh. professor ved Kungl. svenska Vetenskapsakademiens forskningsinstitut for Fysik i Stockholm. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- RICHARDS, ALFRED NEWTON, (f. $\frac{22}{3}$ 1876), dr., fh. professor i farmakologi ved universitetet i Philadelphia, Penn. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- STRUVE, OTTO, (f. $\frac{12}{8}$ 1897), dr. phil., professor i astrofysik ved universitetet i Berkeley, Cal. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- VEBLEN, OSWALD, (f. $\frac{24}{6}$ 1880), dr., fh. professor i matematik ved Institute for Advanced Study, School of Mathematics, Princeton, N. J. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- SVEDBERG, THEODOR, (f. $\frac{30}{8}$ 1884), dr. phil., fh. professor i fysisk kemi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{11}{4}$ 47 — fys.)
- BORN, MAX, (f. $\frac{11}{12}$ 1882), dr. phil., fh. professor i fysik ved universitetet i Edinburgh. (Bad Pyrmont.) ($\frac{11}{4}$ 47 — fys.)
- MARCUS, ERNEST GOTTHELF, (f. $\frac{8}{6}$ 1893), professor i zoologi ved universitetet i São Paulo. ($\frac{11}{4}$ 47 — biol.)
- OORT, JAN HENDRIK, (f. $\frac{28}{4}$ 1900), dr. phil., professor, direktør for observatoriet i Leiden. ($\frac{11}{4}$ 47 — fys.)
- SIEGEL, CARL LUDWIG, (f. $\frac{31}{12}$ 1896), professor i matematik ved universitetet i Göttingen. ($\frac{11}{4}$ 47 — fys.)
- VINOGRADOV, IVAN MATVEEVITCH, (f. $\frac{14}{9}$ 1891), professor, matematiker, Moskva. ($\frac{11}{4}$ 47 — fys.)
- KLING, CARL ALBIN, (f. $\frac{17}{5}$ 1879), dr. med., fh. professor og direktør for Statens bakteriologiske Laboratorium i Stockholm. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- MELIN, JOHANNES BOTVID ELIAS, (f. $\frac{28}{7}$ 1889), dr. phil., fh. professor i fysiologisk botanik og anatomi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- RUNNSTRÖM, JOHAN AXEL MAURITZ, (f. $\frac{17}{6}$ 1888), dr. phil., fh. professor i eksperimentel zoologi og cellefysiologi ved Stockholms Högskola. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)

- † SVERDRUP, HARALD ULRIK, (f. $^{15/11}$ 1888), dr. phil., professor, direktør for Norges Polarinstitut i Oslo. Kmd. af Dbg. ($^{2/4}$ 48 — fys.)
- LITTLEWOOD, JOHN EDENSOR, (f. $^{9/6}$ 1885), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Cambridge, Engl. ($^{2/4}$ 48 — fys.)
- MULLER, HERMANN JOSEPH, (f. $^{21/12}$ 1890), dr. phil., professor i zoologi ved Indiana University, Bloomington, Ind. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- HOLTEDAHL, OLAF, (f. $^{24/6}$ 1885), dr. phil., fh. professor i historisk geologi ved universitetet i Oslo. ($^{22/4}$ 49 — fys.)
- SOLBERG, HALVOR SKAPPEL, (f. $^{5/2}$ 1895), dr. phil., professor i teoretisk meteorologi ved universitetet i Oslo. ($^{22/4}$ 49 — fys.)
- COURANT, RICHARD, (f. $^{8/1}$ 1888), dr. phil., professor i matematik ved New York University, N. Y. ($^{22/4}$ 49 — fys.)
- LIPMANN, FRITZ ALBERT, (f. $^{12/6}$ 1899), dr. phil. & med., direktør for Biochemical Research Laboratory i Boston, Mass. ($^{22/4}$ 49 — biol.)
- RAMON, GASTON LÉON, (f. $^{30/9}$ 1886), fh. direktør for Institut Pasteurs serumafdeling i Garches, Seine et Oise. R. af Dbg. ($^{22/4}$ 49 — biol.)
- FISHER, SIR RONALD AYLMER, (f. $^{17/2}$ 1890), professor i genetik ved universitetet i Cambridge, Engl. ($^{14/4}$ 50 — biol.)
- OPPENHEIMER, J. ROBERT, (f. $^{22/4}$ 1904), professor, direktør for Institute for Advanced Study, Princeton, N. J. ($^{14/4}$ 50 — fys.)
- ADRIAN of CAMBRIDGE, EDGAR DOUGLAS, BARON, (f. $^{30/11}$ 1889), dr. med. & scient., professor i fysiologi ved universitetet i Cambridge, Engl. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- BEURLING, ARNE KARL-AUGUST, (f. $^{3/2}$ 1905), dr. phil., professor i matematik ved Institute for Advanced Study, Princeton, N. J. ($^{13/4}$ 51 — fys.)
- BROWN, GEORGE LINDOR, (f. $^{9/2}$ 1903), dr. med., professor i fysiologi ved University College i London. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- CLAUSEN, JENS CHRISTIAN, (f. $^{11/3}$ 1891), dr. phil., afdelingsleder ved Carnegie Institution of Washington, Stanford, Cal. ($^{13/4}$ 51 — biol.)
- DARLINGTON, CYRIL DEAN, (f. $^{19/12}$ 1903), dr. scient., professor i botanik ved universitetet i Oxford, Engl. ($^{13/4}$ 51 — biol.)

- DOBZHANSKY, THEODOSIUS, (f. $\frac{25}{1}$ 1900), dr. scient., professor i zoologi ved Columbia University i New York, N. Y. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- GAMOW, GEORGE ANTONY, (f. $\frac{4}{3}$ 1904), dr., professor i teoretisk fysik ved George Washington University i Washington, D. C. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- GUGGENHEIM, EDWARD ARMAND, (f. $\frac{11}{8}$ 1901), dr. scient., professor i kemi ved universitetet i Reading, Engl. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- HASTINGS, ALBERT BAIRD, (f. $\frac{20}{11}$ 1895), dr. phil. & scient., professor i biokemi ved Harvard Medical School, Boston, Mass. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- HEDVALL, JOHAN ARVID, (f. $\frac{18}{1}$ 1888), dr. phil., fh. professor i kemisk teknologi ved Chalmers tekniska Högskola, Göteborg. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- HEISENBERG, WERNER KARL, (f. $\frac{5}{12}$ 1901), dr. scient., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Göttingen. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- HOLMBERG, BROR ALEXANDER LUDVIG, (f. $\frac{30}{7}$ 1881), dr. scient., fh. professor i organisk kemi ved Stockholms tekniska Högskola, forstander for Kungl. svenska Vetenskapsakademiens Nobelinstitut for organisk kemi, Stockholm. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- HULTHÉN, ERIK VILHELM, (f. $\frac{19}{9}$ 1891), dr. scient., professor i fysik ved Stockholms Högskola. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- HÖRSTADIUS, SVEN OTTO, (f. $\frac{18}{2}$ 1898), dr. phil., professor i zoologi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- LANDAU, LEO, (f. $\frac{22}{1}$ 1908), professor i teoretisk fysik ved det russiske akademis fysiske institut i Moskva. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- MYRBERG, PEKKA JUHANA, (f. $\frac{30}{12}$ 1892), dr. phil., professor i matematik ved og kansler for universitetet i Helsingfors. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- PAULI, WOLFGANG, (f. $\frac{25}{4}$ 1900), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- ROSENFELD, LÉON HENRI CONSTANT, (f. $\frac{14}{8}$ 1904), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Manchester. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)

- STÖRMER, FREDRIK CARL MÜLERTZ, (f. $\frac{3}{9}$ 1874), dr. phil., fh.
professor i matematik ved universitetet i Oslo. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- TISELIUS, ARNE VILHELM KAURIN, (f. $\frac{10}{8}$ 1902), dr. phil., professor
i biokemi ved universitetet i Uppsala. ($\frac{13}{4}$ 51 — fys.)
- WIGGLESWORTH, VINCENT BRIAN, (f. $\frac{17}{4}$ 1899), dr. med., professor
i biologi ved universitetet i Cambridge, Engl. ($\frac{13}{4}$ 51 — biol.)
- ZECHMEISTER, LÁSZLÓ, (f. $\frac{14}{5}$ 1889), dr. ing., professor i kemi ved
California Institute of Technology i Pasadena, Cal. ($\frac{13}{4}$ 51
— fys.)
- BEADLE, GEORGE WELLS, (f. $\frac{22}{10}$ 1903), dr. phil., professor, direktør
for The Kerckhoff Laboratories of Biology, California Insti-
tute of Technology i Pasadena, Cal. ($\frac{4}{4}$ 52 — biol.)
- SKOTTSBERG, CARL JOHAN FREDRIK, (f. $\frac{1}{12}$ 1880), dr. phil., fh.
professor i botanik ved Göteborgs Universitet. R. af Dbg.
($\frac{4}{4}$ 52 — biol.)
- MANTON, IRENE, (f. $\frac{17}{4}$ 1904), dr. phil., professor i botanik ved
universitetet i Leeds. ($\frac{10}{4}$ 53 — biol.)
- THEORELL, AXEL HUGO TEODOR, (f. $\frac{6}{7}$ 1903), dr. med., professor,
forstander ved Karolinska medico-kirurgiska institutets Nobel-
institut i Stockholm. ($\frac{10}{4}$ 53 — biol.)
- COLLANDER, PAUL RUNAR, (f. $\frac{1}{5}$ 1894), dr. phil., professor i botanik
ved universitetet i Helsingfors. ($\frac{15}{4}$ 55 — biol.)
- KOPFERMANN, HANS CLAUDIUS MICHAEL, (f. $\frac{26}{4}$ 1895), dr. phil.,
professor i fysik ved universitetet i Heidelberg. ($\frac{15}{4}$ 55 — fys.)
- BARTH, THOMAS FREDRIK WEIBYE, (f. $\frac{18}{5}$ 1899), dr. phil., professor
i krystallografi, mineralogi og petrografi ved universitetet i
Oslo. ($\frac{6}{4}$ 56 — fys.)
- BEST, CHARLES HERBERT, (f. $\frac{27}{2}$ 1899), dr. med. & scient., pro-
fessor i fysiologi ved universitetet i Toronto. ($\frac{6}{4}$ 56 — biol.)
- BRACHET, JEAN-LOUIS-AUGUSTE, (f. $\frac{19}{3}$ 1909), dr., professor i
almindelig biologi ved Université libre i Bruxelles. ($\frac{6}{4}$ 56
— biol.)
- BRONK, DETLEV WULF, (f. $\frac{13}{8}$ 1897), dr. phil., præsident for Natio-
nal Academy of Sciences, Washington, D. C. ($\frac{6}{4}$ 56 — biol.)

- COCKCROFT, SIR JOHN DOUGLAS, (f. $^{27/5}$ 1897), direktør for Atomic Energy Research Establishment i Harwell, England. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- CORI, CARL FERDINAND, (f. $^{5/12}$ 1896), dr. med. & scient., professor i biokemi ved Washington University, St. Louis, Miss. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- DEMEREK, MILISLAV, (f. $^{11/1}$ 1895), dr., direktør for Department of Genetics, Carnegie Institution of Washington, Cold Spring Harbor, Long Island, N. Y. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- EDLÉN, BENGT, (f. $^{2/11}$ 1906), dr. phil., professor i fysik ved universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- EPHRUSSI, BORIS, (f. $^{9/5}$ 1901), dr., professor i genetik ved universitetet i Paris. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- FLOREN, CARL RUDOLF, (f. $^{5/4}$ 1894), dr. phil., professor, forstander for Kungl. svenska Vetenskapsakademiens Bergianska Stiftelse, Stockholm. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- GRANIT, RAGNAR ARTHUR, (f. $^{30/10}$ 1900), dr. med. & scient., professor i neurofysiologi ved Kungl. Karolinska medico-kirurgiska Institutet, Medicinska Nobelinstitutets afdeling for neurofysiologi, Stockholm. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- GUSTAFSON, TORSTEN VALDEMAR, (f. $^{8/5}$ 1904), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- HADDING, ASSAR ROBERT, (f. $^{10/1}$ 1886), dr. phil., fh. professor i geologi og mineralogi ved universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- HAHN, OTTO, (f. $^{8/3}$ 1879), dr. phil., fh. professor i kemi ved universitetet i Berlin, præsident for Max Planck-Gesellschaft, Göttingen. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- HALDANE, JOHN BURDON SANDERSON, (f. $^{5/11}$ 1892), professor i biometri ved universitetet i London. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- HARRINGTON, SIR CHARLES ROBERT, (f. $^{1/8}$ 1897), dr. scient., direktør for National Institute for Medical Research, London. ($^{6/4}$ 56 — biol.)
- HASSEL, ODD, (f. $^{17/5}$ 1897), dr. phil., professor i fysisk kemi ved universitetet i Oslo. ($^{6/4}$ 56 — fys.)
- HYLLERAAS, EGIL ANDERSEN, (f. $^{15/5}$ 1898), dr. phil., professor i teoretisk fysik ved universitetet i Oslo. ($^{6/4}$ 56 — fys.)

- HÄGG, GUNNAR, (f. $^{14}/_{12}$ 1903), dr. phil., professor i uorganisk kemi ved universitetet i Uppsala. ($^{6}/_{4}$ 56 — fys.)
- KAHLSON, GEORG SIGFRID, (f. $^{23}/_{9}$ 1901), dr. med., professor i fysiologi ved universitetet i Lund. ($^{6}/_{4}$ 56 — biol.)
- KIHARA, HITOSHI, (f. $^{21}/_{10}$ 1893). dr., professor i genetik ved universitetet i Kyoto. ($^{6}/_{4}$ 56 — biol.)
- LA MER, VICTOR KUHN, (f. $^{15}/_{6}$ 1895), dr. phil., professor i kemi ved Columbia University i New York. ($^{6}/_{4}$ 56 — fys.)
- MAYR, ERNST, (f. $^{5}/_{7}$ 1904), dr. phil., professor i zoologi ved Harvard College, Cambridge, Mass. ($^{6}/_{4}$ 56 — biol.)
- NEVANLINNA, ROLF HERMAN, (f. $^{22}/_{10}$ 1895), dr. phil., fh. professor i matematik ved universitetet i Helsingfors. ($^{6}/_{4}$ 56 — fys.)
- SCHWARZENBACH, GEROLD, (f. $^{15}/_{3}$ 1904), dr. phil., professor i uorganisk og analytisk kemi ved universitetet i Zürich. ($^{6}/_{4}$ 56 — fys.)
- SKOLEM, THORALF ALBERT, (f. $^{23}/_{5}$ 1887), dr. phil., professor i matematik ved universitetet i Oslo. ($^{6}/_{4}$ 56 — fys.)
- VAN SLYKE, DONALD DEXTER, (f. $^{29}/_{3}$ 1883), dr. med., phil. & scient., direktør for den biologiske og medicinske afdeling ved Brookhaven Laboratories, Upton, Long Island, N. Y. ($^{6}/_{4}$ 56 — biol.)
- YONGE, CHARLES MAURICE, (f. $^{9}/_{12}$ 1899), dr. scient., professor i zoologi ved universitetet i Glasgow. ($^{6}/_{4}$ 56 — biol.)
- HEIDELBERGER, MICHAEL, (f. $^{29}/_{4}$ 1888), dr. phil., professor i biokemi ved Columbia University, New York. ($^{12}/_{4}$ 57 — biol.)
- THORARINSSON, SIGURDUR, (f. $^{8}/_{1}$ 1912), dr. phil., direktør for Islands naturhistoriske Museum, Reykjavík. ($^{12}/_{4}$ 57 — fys.)
-

INDENLANDSKE MEDLEMMER (91)

Alfabetisk fortegnelse.

Bang.	Elling.	Jeppesen.	Pedersen, K. J.
Barr.	Engelbreth-	Jessen, B.	Poulsen, Chr.
Berg.	Holm.	Jessen, K.	Poulsen, Vagn.
Birket-Smith.	Erichsen.	Johansen, Friis.	Rasmussen.
Bjerrum, J.	Fabricius.	Jørgensen, C. A.	Rehberg, Brandt.
Bjerrum, N.	Faurholt.	Jørgensen, Peter.	Riis.
Blatt.	Fenichel.	Kalckar.	Rosenkrantz.
Blinkenberg.	Hammerich.	Kemp.	Rubow.
Bohr, Niels.	Hatt.	Kornerup.	Ræder.
Bohr, Aage.	Helgason.	Kristensen.	Sand.
Brandt.	Hertzprung.	Krogh.	Skautrup.
Brøndsted.	Hjelholt.	Langseth.	Steensberg.
Brøndum-Niel-	Hjlemslev.	Linderstrøm-	Sten.
sen.	Holter.	Lang.	Stender-Petersen.
Buchthal.	Høeg.	Lundsgaard.	Strömgen.
Bøggild.	Iuul.	Mathiassen.	Thalbitzer.
Bøggild-Ande-	Iversen.	Matthiessen.	Thomsen.
sen.	Jacobsen.	Møller.	Thorson.
Christensen,	Jansen, Bille-	Nielsen, Jakob.	Topsøe-Jensen.
Hohwü.	skov.	Nielsen, Niels.	Ussing.
Christiansen.	Jensen, Tov-	Noe-Nygaard.	Veibel.
Dam.	borg.	Nørlund.	Westergaard.
Degerbøl.	Jensen, K. Ad.	Olsen.	Winge.
Dyggve.	Jensen, K. Arne.	Pedersen, Johs.	Ørskov.
Einarson.	Jensen, Boysen.		

UDENLANDSKE MEDLEMMER (198)

Alfabetisk fortegnelse.

Adrian.	Bertrand.	Clausen.	Edlén.
Ahlmann.	Best.	Cockcroft.	Eitrem.
Albright.	Beurling.	Collander.	Ekman.
Alföldi.	Boëthius.	Cori.	Ekwall.
Andersson.	Bordet.	Courant.	Ephrussi.
Anglès.	Born.	Dale.	Ernout.
Aubert.	Brachet.	Darlington.	v. Euler-Chelpin.
Bailey.	de Broglie.	Debye.	Fett.
Barth.	Bronk.	Demerec.	Fisher.
Beadle.	Brown.	Devoto.	Florey.
Beazley.	Chadwick.	Dobzhansky.	Florin.
Belić.	Childe.	Drinker.	Franck.
Benveniste.	Clark.	Düring.	Frings.

v. Frisch.	Hörstadius.	Massignon.	Skolem.
Gamow.	Ingholt.	Mayr.	Skottsberg.
Gardiner.	Jaeger.	Mazon.	Snell.
Gibb.	Jacobsen.	Meitner.	Solberg.
Gilson.	Jakobson.	Melin.	Sommerfelt.
Gjerstad.	Joliot.	Mohr.	Stensiö.
Goldschmidt.	Jones.	Morgenstierne.	Stern.
Grabar.	Josephson.	Muller.	Struve.
Granit.	Kahlson.	Myrberg.	Strömbäck.
Grégoire.	Kapitza.	Neugebauer.	Störmer.
Guggenheim.	Karlgren.	Nevanlinna.	Svedberg.
Gustafson.	Kihara.	Nilsson.	Sveinsson.
Götze.	Klein.	Nordal.	† Sverdrup.
Hadamard.	Kling.	Nordhagen.	Syme.
Hadding.	Kloeke.	Nyberg.	Theorell.
Hahn.	Koht.	Nyman.	Thienemann.
Haldane.	Kopfermann.	Olsen.	Thompson.
Hammarsten.	Krober.	Oort.	Thorarinsson.
Hanell.	Kuryłowicz.	Oppenheimer.	Tillyard.
Hanström.	La Mer.	l'Orange.	Tiselius.
Harington.	Landau.	Pauli.	Van Slyke.
Hartmann.	Landsberger.	Ramon.	Vasmer.
Hassel.	Latte.	Renou.	Veblen.
Hasselrot.	Lauritsen.	Richards.	Vendryes.
Hastings.	Liljestränd.	Riesz.	Vinogradov.
Hedvall.	Lindblad.	Rosenfeld.	Vogt.
Heidelberger.	Lindqvist.	Rous.	Warburg.
Heisenberg.	Lipmann.	Runnström.	Weibull, Curt.
Henning.	Littlewood.	Räsänen.	Weibull, Laur.
Hevesy.	Littmann.	Sahlgren.	Wellesz.
Hill.	Lombard.	Scheel.	Wessén.
Holmberg, A. O.	Malone.	Schwarzenbach.	Wigglesworth.
Holmberg, B.	Manton.	Seip.	Wiman.
Holtedahl.	Marcus.	Selmer.	Yonge.
Hulthén.	Marouzeau.	Siegbahn.	Zechmeister.
Hylleraas.	Marstrander.	Siegel.	Öhmann.
Hägg.	Martinet.		

SELSKABETS TILLIDSHVERV

Juni 1957

Præsident:

NIELS BOHR, valgt 31. marts 1939, genvalgt 1945, 1949 og 1954, valget gælder til april 1959

Klasseformænd:

JOHS. PEDERSEN, for den historisk-filosofiske klasse, valgt 27. marts 1942, genvalgt 1945, 1948, 1951, 1954 og 1957, valget gælder til april 1960

ØJVIND WINGE, for den naturvidenskabelig-matematiske klasse, valgt 15. marts 1946, genvalgt 1949, 1952 og 1955, valget gælder til april 1958

Sekretær:

JAKOB NIELSEN, valgt 16. november 1945, genvalgt 1951 og 1956, valget gælder til april 1961

Redaktør:

L. L. HAMMERICH, valgt 18. april 1941, genvalgt 1946, 1951 og 1956, valget gælder til april 1961

Kasserer:

HEINZ HOLTER, valgt 13. marts 1953, valget gælder til april 1958

Kassekommissionen:

N. E. NØRLUND (formand), valgt 12. april 1935, genvalgt 1939, 1943, 1947, 1951 og 1955, valget gælder til april 1959

NIELS BJERRUM, valgt 12. april 1935, genvalgt 1937, 1941, 1945, 1949, 1953 og 1957, valget gælder til april 1961

K. FRIIS JOHANSEN, valgt 2. april 1948, genvalgt 1952 og 1956, valget gælder til april 1960

LOUIS HJELMSLEV, valgt 19. oktober 1951, genvalgt 1954, valget gælder til april 1958

Revisorer:

EBBE RASMUSSEN, valgt 6. april 1956, valget gælder til april 1960

AXEL STEENBERG, valgt 12. april 1957, valget gælder til april 1962

Revisorsuppleanter:

WERNER FENCHEL, valgt 6. april 1956, valget gælder til april 1960
 P. J. RIIS, valgt 12. april 1957, valget gælder til april 1962

*Medlemmer af Kommissionen
 for registrering af litterære kilder til dansk Historie,
 valgt af selskabet:*

HANS RÆDER, valgt 6. marts 1936.
 KNUD FABRICIUS, valgt 25. november 1949.

*Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje
 bevarede kilder til dansk Historie:*

C. O. BØGGILD-ANDERSEN (for-
 mand) valgt 16. april 1948.
 TROELS FINK, prof., dr. valgt 19. oktober 1951.
 HOLGER HJELHOLT valgt 21. januar 1955.

Komiteen for Union Académique Internationale:

EJNAR DYGGVE	}	valgt 29. marts 1946.
L. L. HAMMERICH		
CARSTEN HØEG (formand)		

Komiteen for Conseil International des Unions Scientifiques:

NIELS BOHR	}	valgt 21. januar 1955.
JAKOB NIELSEN		
N. E. NØRLUND		
P. BRANDT REHBERG		
K. LINDERSTRØM-LANG	}	valgt 28. oktober 1955.
E. LUNDSGAARD		
EINAR ANDERSEN, direktør, dr.		

Komiteer for de af selskabet tiltrådte unioner under
Conseil International des Unions Scientifiques.

Union Astronomique Internationale.

EJNAR HERTZSPRUNG	}	valgt 9. maj 1924.
N. E. NØRLUND (formand)		
B. STRÖMGREN (sekretær)		valgt 17. november 1939.
Observator, mag. sc. JULIE		
M. VINTER HANSEN		valgt 9. maj 1947.

Union Internationale de Physique pure et appliquée.

NIELS BOHR (formand)	}	valgt 13. december 1946.
J. C. JACOBSEN		
C. MØLLER		
F. H. B. INGERSLEV, prof., dr.	}	valgt juni 1951.
EBBE RASMUSSEN		
AAGE BOHR	}	valgt 1. februar 1957.
J. K. BØGGILD		
H. HØJGAARD JENSEN, professor		
S. ROZENTAL, dr. (sekretær)		

Union Géodésique et Géophysique Internationale.

N. E. NØRLUND		valgt 11. april 1924.
ARNE NOE-NYGAARD	}	valgt 1. marts 1946.
HELGE PETERSEN, fh. direktør for Meteorologisk Institut		
EINAR ANDERSEN, direktør for Geodætisk Inst., dr. (formd.)	}	valgt 31. oktober 1947.
A. E. BRETTEING, professor		
NIELS NIELSEN		valgt 2. april 1948.
OVE SIMONSEN, statsgeod., dr.		valgt 28. oktober 1955.

Union Internationale des Sciences Biologiques.

P. BOYSEN JENSEN	}	valgt 17. januar 1947.
KNUD JESSEN		
TAGE KEMP		
P. BRANDT REHBERG (formand)		
KNUD SAND		
R. SPÄRCK, professor, dr.		

MATH. THOMSEN	}	valgt 17. januar 1947.
ØJVIND WINGE		
J. ØRSKOV		
H. LEMCHE, inspektør, dr.	}	valgt 1. december 1950.

Union Internationale Mathématique.

A. F. ANDERSEN, prof., dr.	}	valgt 17. november 1951.		
FR. FABRICIUS-BJERRE, prof., dr.				
W. FENCHEL				
DAVID FOG, professor, dr.				
A. HALD, professor, dr.				
BØRGE JESSEN				
JAKOB NIELSEN (sekretær)				
N. E. NØRLUND (formand)				
RICH. PETERSEN, prof., dr.				
W. SIMONSEN, professor				
J. F. STEFFENSEN, prof., dr.				
SVEND LAURITZEN, prof., dr.			}	valgt 2. maj 1952.
SVEND BUNDGAARD, prof.				
KAJ RANDEBUCH, lektor, mag. scient.				

International Union of Biochemistry.

TAGE ASTRUP, dr.	}	valgt 28. oktober 1955.
E. BIERRING, dr.		
S. DALGAARD-MIKKELSEN, prof., dr.		
H. DAM		
R. EGE, prof., dr.		
E. HOFF-JØRGENSEN, lektor, dr.		
H. HOLTEN		
HOLGER JØRGENSEN, prof., dr.		
K. LINDERSTRØM-LANG (formand)		
E. LUNDSGAARD		
P. BRANDT REHBERG		
F. SCHÖNHEYDER, prof., dr.		
H. USSING		
KNUD VEJLBY, mag. scient.		

International Union of Physiological Sciences.

P. BRANDT REHBERG	}	valgt 28. oktober 1955.
F. BUCHTHAL		
IB HOLM-JENSEN, prof., dr.		
E. LUNDSGAARD (formand)		
K. O. MØLLER, prof., dr.		
SØREN L. ØRSKOV, prof., dr.		

Committee on Science and its Social Relations.

H. E. GLAHN, direktør, civiling.	}	valgt 22. april 1938.
N. THORKIL-JENSEN, prof.		
P. BRANDT REHBERG (formand)		valgt 23. januar 1948.

Medlem af den danske Unesco-nationalkommission:

K. LINDERSTRØM-LANG, valgt 4. februar 1955, valget gælder
fra 1. marts 1955 til 1. marts 1958

Komiteen for naturvidenskabelig Dokumentation:

J. A. CHRISTIANSEN	}	valgt 17. november 1950.
K. LINDERSTRØM-LANG		
JAKOB NIELSEN (formand)		
P. BRANDT REHBERG		
E. LUNDSGAARD		
BJERRE LAVESEN, civiling.	}	valgt 19. oktober 1956.
R. MØLGAARD HANSEN, civiling.		

Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graecorum«:

HANS RÆDER, valgt 18. oktober 1935.
KURT LATTE, Göttingen, valgt 4. november 1927.
CARSTEN HØEG, valgt 5. februar 1943.
KAJ BARR (formand), valgt 28. februar 1947.

Kommissionen for den nye Ducange:

HANS RÆDER, valgt 2. november 1928.
FR. BLATT, valgt 17. november 1933.
CARSTEN HØEG (formand), valgt 2. april 1948.

Kommissionen for »Monumenta Musicae Byzantinae«:

CARSTEN HØEG (formand), valgt 28. november 1941.

EJNAR DYGGVE, valgt 12. april 1946.

KNUD JEPPESEN, valgt 12. april 1946.

Kommissionen for »A Critical Pāli Dictionary«:

K. BARR

L. L. HAMMERICH (formand)

LOUIS HJELMSLEV

} valgt 28. oktober 1955.

Carlsbergfondets Direktion:

KNUD JESSEN, valgt 5. februar 1937, genvalgt 1944 og 1954, valget gælder til 30. september	1964
BØRGE JESSEN (formand), valgt 28. april 1950, valget gæl- der til 30. september	1960
STIG IUUL, valgt 15. april 1955, valget gælder til 30. sep- tember	1958
AKSEL TOVBORG JENSEN, valgt 20. april 1956, valget gælder til 30. september	1966
FRANZ BLATT, valgt 1. marts 1957, valget gælder til 30. sep- tember	1962

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

STIG IUUL, valgt 30. marts 1957, valget gælder til 30. sep- tember	1958
---	------

Tilforordnede til Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse:

A. C. ANDERSEN, cand. polyt., fh. forstander for Landøkono- misk Forsøgslaboratoriums kemiske afde- ling, valgt 6. februar 1925, genvalgt 1930, 1935, 1940, 1945, 1950 og 1955, valget gælder til 30. september	1960
HANS B. FOGH, cand. polyt., direktør ved Carlsberg Brygge- rierne, valgt 28. oktober 1955, valget gælder til 30. september	1960

*Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse,
valgt af selskabet:*

NIELS BJERRUM, valgt 31. oktober 1919, genvalgt 1923, 1927, 1931, 1935, 1939, 1943, 1947, 1951 og 1955, valget gælder til 31. oktober	1959
K. FRIIS JOHANSEN, valgt 19. oktober 1945, genvalgt 1947, 1951 og 1955, valget gælder til 31. oktober	1959

*Medlemmer af kommissionerne
under »Statens almindelige Videnskabsfond«,
valgt af selskabet:*

Kommissionen for de humanistiske Videnskaber:

KAJ BARR, valgt den 19. september 1952, genvalgt 1953, valget gælder til 30. september	1958
---	------

Kommissionen for Naturvidenskaberne:

K. LINDERSTRØM-LANG, valgt 19. september 1952, valget gælder til 30. september	1957
EBBE RASMUSSEN, valgt 19. oktober 1956, valget gælder til 30. september	1958

*Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk
Videnskabsmand« (Lundehave):*

TH. KNUDTZON, højesteretsadvokat, valgt 3. november 1939, genvalgt 1943, 1949 og 1955, valget gæl- der til april	1961
EJNAR DYGGVE (formand), valgt 25. november 1949, genvalgt 1955, valget gælder til april	1961
WERNER FENCHEL, valgt 9. april 1954, genvalgt 1955, valget gælder til april	1961
L. L. HAMMERICH, valgt 12. april 1957, valget gælder til april	1961

*Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat til unge, danske,
mandlige, ubemidlede Naturvidenskabsmænd«:*

Valgene gælder til april i de nedenfor nævnte år.

KNUD JESSEN, valgt 1. april 1932, genvalgt 1936, 1943 og 1951	1959
N. E. NØRLUND, valgt 2. maj 1941, genvalgt 1948 og 1956	1964

NIELS BOHR (formand), valgt 2. november 1945, genvalgt 1947 og 1955.....	1963
MATHIAS THOMSEN, valgt 1. marts 1946, genvalgt 1949 og 1957.....	1965
BENGT STRÖMGREN, valgt 11. april 1947, genvalgt 1952...	1960
J. A. CHRISTIANSEN, valgt 2. april 1948, genvalgt 1953....	1961
P. BRANDT REHBERG, valgt 9. april 1954.....	1962
ARNE NOE-NYGAARD, valgt 15. april 1955.....	1958

Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat«:

J. BRØNDUM-NIELSEN, valgt 31. januar 1947, genvalgt 1950, 1953 og 1956, valget gælder til april.....	1959
KNUD JESSEN, valgt 31. januar 1947, genvalgt 1950, 1953 og 1956, valget gælder til april.....	1959
JAKOB NIELSEN (formand), valgt 31. oktober 1947, genvalgt 1950, 1953 og 1956, valget gælder til april	1959

Administrationsudvalget for »Niels Bohr Legatet«:

NIELS BOHR JAKOB NIELSEN N. E. NØRLUND	} valgt 18. januar 1946.
--	--------------------------

Den danske bestyrelse for de skandinaviske Naturforsker møder:

Valg foretages før hvert naturforsker møde.

NIELS BJERRUM J. A. CHRISTIANSEN MAGNUS DEGERBØL (formand) A. TOVBORG JENSEN H. HØJGAARD JENSEN, prof. EJNAR LUNDSGAARD ARNE NOE-NYGAARD CHR. POULSEN EBBE RASMUSSEN (næstformand) THORVALD SØRENSEN, prof., dr. GUNNAR THORSON MOGENS WESTERGAARD ERIK ZEUTHEN, dr. phil.	} valgt i maj 1955.
--	---------------------

*Medlem af bestyrelsen for »Danmarks Akvarium«, Charlottenlund,
valgt af selskabet:*

R. SPÄRCK, prof., dr., valgt 16. april 1948, genvalgt 1952,
valget gælder til 31. december 1958

*Medlem af bestyrelsen for legalet »Ole Rømer Medaillen«,
valgt af selskabet:*

N. E. NØRLUND, valgt 1. december 1944, genvalgt 1951 og
1957, valget gælder til 31. oktober 1962

*Medlem af den danske forening »Norden's« nordiske sprognævn,
valgt af selskabet:*

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN, valgt 26. januar 1945.

*Medlem af bestyrelsen for Det danske Institut i Rom,
valgt af selskabet:*

EJNAR DYGGVE, valgt 10. februar 1956, valget gælder til . . 1960

Selskabets mødelokaler: H. C. Andersens Boulevard 35,
København V. Telf. Byen 8980.

Selskabets sekretariat: Dantes Plads 5, København V.
Telf. Byen 3240.

Arkivar: ASGER LOMHOLT (f. ²/₈ 1901), cand. theol., R. af Dbg.
Normasvej 32, Valby. Telf. Valby 2163. — (¹/₉ 1925.)

Assistent: Fru ELLEN ERICHSEN (f. ¹²/₇ 1897). — (¹/₁ 1932.)

BERETNING OM MØDERNE 1956—57

214.—215. selskabsår.

1. Mødet den 19. oktober 1956.

Til stede var 38 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Johs. Pedersen, Winge, Brøndum-Nielsen, Dyggve, Martin Kristensen, Lundsgaard, Børge Jessen, J. C. Jacobsen, Blinkenberg, Holter, Hjelmslev, Buchthal, Fenchel, Matthiessen, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornrup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Kemp, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Veibel, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, C. Møller. — Desuden selskabets udenlandske medlemmer professor, dr. Lennart Smith, Lund, og professor, dr. E. P. E. Gjerstad, Lund.

Præsidenten bød medlemmerne velkommen.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet to indenlandske medlemmer, nemlig dr. phil. HANS MARIUS HANSEN, rektor for og professor i fysik ved Københavns Universitet, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 14. april 1950, død den 13. juni 1956, og dr. med. ALBERT FISCHER, leder af Carlsbergfondets biologiske Institut, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 14. april 1944, død den 31. juli 1956.

Endvidere havde selskabet mistet tre udenlandske medlemmer, nemlig, dr. phil. YRJÖ HENRIK TOIVONEN, professor i finsk-ugrisk sprogforskning ved universitetet i Helsingfors, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 10. april 1953, død den 17. maj 1956; dr. jur., med. & phil. CARL ALEXANDER NEUBERG, fh. professor i kemi ved New York University, New York, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 5. april 1929, død den 30. maj 1956, og dr. phil. JAN-JOZEF-LODEWIJK GROOTAERS, professor i fonetik og nederlandsk ved universitetet i Louvain,

optaget i den historisk-filosofiske klasse den 13. april 1951, død den 13. oktober 1956.

P. J. RUS gav en meddelelse: *Malet middelalderglas fra Syrien.*

Fund på citadelhøjen i Hama gør det muligt at kontrollere og supplere CARL JOHAN LAMMS grundlæggende arbejder om middelalderglas. Fire middelalderlag fandtes i Hama: et tidligt (636—1157/91), et karakteriseret af fontæner (»birka'er«) (1157/91—1260), et intermediært (1260—1302) og toplaget (1302—1400). Glassets fordeling i lagene viser, at Lamms kronologi, hvor den er mest detailleret, ikke er holdbar, og at man på andre punkter kan give en mere præcis datering. Der anføres den mulighed, at de betydeligste syriske glasmalere indtil 1260 udelukkende arbejdede i Aleppo, derefter kun i Damascus, og det betvivles, at der i Raqqa var en tilsvarende produktion. Emaillemalet Cairoglass er blevet eksporteret til Syrien i det 13de århundrede, og der kan måske regnes med et beskedent glasmaleri i Hama omkring 1300.

Efter indstilling af den naturvidenskabelig-matematiske klasse i et møde den 18. oktober besluttede selskabet at vælge Ebbe Rasmussen til medlem af Kommissionen for Naturvidenskaberne under Statens almindelige Videnskabsfond i stedet for afd. H. M. Hansen. Valget gælder for den resterende del af H. M. Hansens funktionstid, d. v. s. indtil 1. oktober 1958.

Eksemplarer af de i forrige mødesæson vedtagne nye vedtægter for selskabet var udsendt til medlemmerne. Trykt i *Oversigt* 1955—56, side 157—65.

Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie havde sendt beretning for året 1955. Trykt i *Oversigt* 1955—56, side 132—39.

Kommissionen for »Corpus Lexicographorum Graecorum« havde sendt beretning for året 1955. Trykt i *Oversigt* 1955—56, side 146.

Efter anmodning af komiteen for »Union Internationale des Sciences Biologiques« havde selskabet med kassekommissionens tilslutning billiget, at Danmark i unionen stilledes under kategori 3, og at det årlige kontingent således forhøjedes fra 200 til 600 frcs. suis.

Einar Lundsgaard havde indsendt oplysninger om »International Union of Physiological Sciences«, for hvilken selskabet havde nedsat en nationalkomité. Unionen holdt møde i august 1956 i Bruxelles, hvor Lundsgaard, der er medlem af unionens Council, var til stede. Kontingentet til unionen var for Danmark 50 dollars.

Axel Steensberg havde repræsenteret selskabet ved »The Vth International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences« i Philadelphia den 1.—9. september 1956. Der var modtaget en beretning om kongressen.

Ved »La XXe Session du Congrès Géologique International« i Mexico den 4.—11. september 1956 havde selskabet været repræsenteret ved Arne Noe-Nygaard.

Til en højtidelighed i Rom i anledning af Amedeo Avogadro's 100-års dødsdag den 9. juli 1956 havde selskabet ved præsidenten sendt et telegram. I samme anledning havde der i Torino været afholdt en fysikerkongres den 6.—11. september 1956, ved hvilken lejlighed selskabet havde været repræsenteret ved C. Møller, og selskabet havde sendt en hilsen til kongressen.

Andreas Blinkenberg havde sendt beretning om sin deltagelse i »Il Congresso Internazionale di Studi Romanzi« i Firenze den 3.—8. april 1956.

Selskabets »Komité for Abstracting« skulle fremtidig benævnes: »Komiteen for naturvidenskabelig Dokumentation«. Det vedtoges at udvide komiteen med civilingeniør Bjerre Lavesen (Akad. f. de tekn. Vidensk.) og civilingeniør R. Mølgaard Hansen (Danm. tekn. Bibl.).

»Conseil International de la Philosophie et des Sciences Humaines« (CIPSH) havde sendt sin Bulletin for 1954—55.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde sendt beretning for året 1954—55.

Direktionen for Den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde sendt beretning for året 1955.

Undervisningsministeriet havde sendt beretning om virksomheden i Statens almindelige Videnskabsfond i årene 1952—53 og 1953—54.

Danmarks Akvarium havde sendt beretning for året 1955—56.

Det vedtoges at sende Mat. Fys. Medd. til Atomenergikommissionen i København.

I sommerens løb havde selskabet indgået følgende bytteforbindelser:

Akademii Nauk Kasachskoi SSR, Alma-Ata, USSR. — Mat. Fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Statsuniversitetet i Leningrad. — Samtlige publikationer.

Fundamentallibroteket for Samfundsvidenskaber, Moskva. — Hist. Filos. og Arkæol. Kunsthist. Medd. og Skrifter.

»Intermédiaire des Recherches Mathématiques«, Paris. — Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Bytteforbindelsen med Mountain Province College, Bontoc, Philipp., var ophævet, og i stedet sendes Overs., Mat. Fys. Medd. og Skrifter til University of Philippines, Quezon City.

Bytteforbindelsen med Akademii Nauk Ukrainskoi SSR, Kiew, USSR, var udvidet med et sæt af samtlige publikationer.

Bytteforbindelse med følgende var ophævet:

Naturwissenschaftlicher Verein für Sachsen und Thüringen, Halle; Istituto di Biologia Marina, Venezia.

Det vedtoges at indlede bytteforbindelse med følgende:

Chemical Society, London. — Mat. Fys. Medd. og Skrifter (kem.).

John Rylands Library, Manchester. — Hist. Filos. Medd. og Skrifter.

Undervisningsministeriet havde meddelt, at der for finansåret 1956—57 var bevilget et statstilskud på 65 000 kr. til oprettholdelse af selskabets almindelige virksomhed.

Den grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde meddelt, at den selskabet tilkommende andel i stiftelsens overskud androg 5 921 kr. 91 øre.

Carlsbergfondets Direktion havde i maj måned ekstraordinært bevilget selskabet et beløb på 35 000 kr. til bestridelse af de løbende udgifter, især udgivelsen af selskabets publikationer.

Carlsbergfondets Direktion havde bevilget selskabet midler til istandsættelse af sekretariatets lokaler.

Selskabets kommissionær, Ejnar Munksgaards Forlag, havde sendt meddelelse om salget af selskabets publikationer i 1955. Salgsindtægten for selskabet udgjorde 31 236 kr. 33 øre.

Kassekommissionen havde bevilget regulering af lønninger til sekretariatets personale fra 1. april og 1. oktober 1956.

I sommerens løb var følgende afhandlinger optaget i publikationerne:

Professor, dr. phil. Johs. Boye Petersen og cand. mag. J. Benth Hansen: »On the Scales of some *Synura* Species« (Biol. Medd. **23**, no. 2).

Cand. mag. Chr. Klixbüll Jørgensen: »Variation of the Parameters of Electrostatic Interaction F_k Derived from Absorption Spectra of Lanthanide Complexes« (Mat. Fys. Medd. **30**, no. 22).

Kurt Alder, M. Sc., og mag. scient. Aage Winther: »Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation« (Mat. Fys. Medd. **31**, no. 1).

Dr. phil. O. Kofoed-Hansen og mag. scient. Aage Winther: »On the Coupling Constants in β -Decay« (Mat. Fys. Medd. **30**, no. 20).

Dr. Vachaspati, India: »Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space« (Mat. Fys. Medd. **30**, no. 21).

Det vedtoges at opgive den i 1947 vedtagne plan om udgivelsen af en del af Holger Pedersens mindre arbejder (jvfr. Overs. 1946—47, side 50—51).

Geodætisk Institut havde i anledning af 200-års jubilæet i februar 1957 for dansk videnskabelig geodæsi og kartografi ladet fremstille — ved moderne teknik — en ny udgave af de af selskabet i sin tid udførte kort over Danmark. En mappe med samtlige 25 kort var som gave sendt til selskabet i taknemmelig erindring om dets betydning for geodætisk og kartografisk viden-

skab. Selskabet havde sendt en tak til instituttet, fordi dette på en så smuk måde havde bevaret selskabets gamle kort for efterslægten.

Redaktøren fremlagde de i sommerens løb udkomne publikationer:

Hist. Filol. Medd. **36**, no. 2, Halfdan Siiger; **36**, no. 3, C. W. Westrup; **36**, no. 4, O. Neugebauer.

Filos. Medd. **2**, no. 6, Hans Ræder.

Mat. Fys. Medd. **30**, no. 18, J. F. Steffensen.

Biol. Medd. **23**, no. 1, Erik Rasmussen; **23**, no. 2, Johs. Boye Petersen og J. Benth Hansen.

Biol. Skrifter **8**, no. 4, Erik Ursin.

2. Mødet den 2. november 1956.

Til stede var 44 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Linderstrøm-Lang, Martin Kristensen, Lundsgaard, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, C. Møller, Niels Nielsen, Hjelmlev, Fenchel, J. Bjerrum, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Topsøe-Jensen, Iversen, Kemp, Juul, Steensberg, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Sten, Hammerich, *fung. sekretær*, Barr, Faurholt. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor Torsten Gustafson, Lund.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et udenlandsk medlem, nemlig dr. phil. LENNART SMITH, professor i organisk kemi ved universitetet i Lund, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 13. april 1951, død den 25. oktober 1956. Professor Smith overværede det sidste møde i selskabet den 19. oktober. Selskabet havde sendt en krans til begravelsen, ved hvilken lejlighed Niels Bjerrum repræsenterede selskabet.

KNUD JESSEN gav en meddelelse: *Forkullet korn og brød fra det i 1567 nedbrændte Hamarhus i Norge.*

Ved de af Hedemarksmuseet i Hamar i 1952 og 1954 foretagne udgravninger af ruinerne af Hamarhus fandtes en del forkullet korn og brød. Der redegjordes for visse botaniske og historiske spørgsmål, som knytter sig til disse fund.

LOUIS HJELMSLEV forelagde en afhandling: »*Sur l'indépendance de l'épithète*«.

Udtryksforskellen mellem 1° nyengelsk *all good old men's* og 2° latin *uirorum omnium bonorum ueterum* synes at tillade tre mulige grammatiske fortolkninger: A) i tilfældet (2°) karakteriserer kasus (genitiv) og numerus (pluralis) både helheden og hver af dens dele, i tilfældet (1°) kun helheden (O. JESPERSEN); B) i begge tilfældene (1° og 2°) karakteriserer kasus og numerus kun helheden (Z. HARRIS); C) i begge tilfældene (1° og 2°) karakteriserer kasus og numerus både helheden og hver af dens dele. En række iagttagelser af almen art, især vedrørende synkretismer, fører til at foretrække løsning (C).

Trykt i Hist. Filol. Medd. 36, no. 5.

BJØRN KØRNERUP forelagde *Lector, mag. Jens Poulsen Windings Vita som et bidrag til belysning af de lærde udenlandsrejsers historie i det 17. århundrede*.

Efter en oversigt over danske studerendes udenlandsrejser til ca. 1660 fremdroges som et eksempel den seksårige rejse 1630–1635, som blev foretaget af senere lector theologiae i Odense, mag. JENS POULSEN WINDING (1609–55). Benyttet er Windings utrykte Vita (i Karen Brahes bibliotek) og hans Philotheca (Kall, 8°, 681). Under sine studier, især af orientalske sprog, i Holland, Tyskland, Polen, Ungarn og England trådte Winding i forbindelse med adskillige af datidens berømte lærde.

Trykt i Hist. Filos. Medd. 37, no. 2.

Det vedtoges at optage følgende afhandlinger:

Darko Jamnik og Črtomir Zupančič: »Excitation of Characteristic K X-Rays by the Impact of Heavy Charged Particles« (Mat. Fys. Medd. 31, no. 2).

Fil. lic. P. O. Fröman, Lund: »Alpha Decay of Deformed Nuclei« (Mat. Fys. Skr. 1, no. 3).

Professor, dr. phil. Gunnar Bech: »Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band« (Hist. Filol. Medd. 36, no. 6).

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. 30, no. 20, O. Kofoed-Hansen & A. Winther.
Biol. Medd. 23, no. 3, H. V. Brøndsted.

Mat. Fys. Skr. 1, no. 1, Svend Brodersen & A. Langseth.

3. Mødet den 16. november 1956.

Til stede var 45 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Hertzsprung, Johs. Pedersen, Sand, Winge, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Martin Kristensen, Børge Jessen, Langseth, Fabricius, Rubow, J. C. Jacobsen, C. Møller, Holter, Brandt Rehberg, Buchthal, Fenchel, Brandt, Matthiessen, Dam, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Kornerup, Tovborg Jensen, Riis, Faurholt, Steensberg, Bøggild, Berg, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Ussing, Westergaard, Sten, Hammerich, *fung. sekretær*. — Desuden selskabets udenlandske medlemmer, professor Torsten Gustafson, Lund, og professor Georg Kahlson, Lund.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et indenlandsk medlem, nemlig OVE BALTHASAR BØGGILD, fh. professor i mineralogi og geologi ved Københavns Universitet, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 25. april 1919, død den 13. november 1956.

Præsidenten gav udtryk for alles dybe medfølelse med det ungarske folk i de tragiske begivenheder og redegjorde i denne forbindelse for sin henvendelse af 9. november til De forenede Nationers generalsekretær. Han meddelte endvidere, at selskabet havde ydet et beløb til Ungarnshjælpen, og at man var beredt til, når oplysninger om ungarske videnskabsmænds skæbne forelå, efter bedste evne at yde tiltrængt støtte.

L. L. HAMMERICH gav en meddelelse: *Boëthius de Dacias afhandling om verdens evighed*.

En afhandling med denne titel (*De eternitate mundi*) fra 1270'erne nævnes i tiden, men mentes tabt; ja, det har endog fra særdeles kompetent side (GILSON) været hævdet, at den ikke har eksisteret eller i hvert fald ikke indeholdt, hvad der i 1277 dadlende berettes: læren om den »dobbelt sandhed«, en i filosofien og en i teologien.

En ungarsk forsker, GÉZA SÁJO, har dog i Nationalbiblioteket i Budapest fundet en afhandling med nævnte titel og indhold og har for nylig udgivet den. Betydningen heraf søgtes fremstillet.

Hammerich indledte med en redegørelse for en tidlig forbindelse mellem Danmark og Ungarn, nemlig J. N. Sainovics' undersøgelse af forholdet mellem det lappiske og det ungarske sprog,

under et af den danske regering bekostet ophold i Nordnorge med astronomiske formål. Afhandlingen blev trykt i selskabets Skrifter 1770.

CARSTEN OLSEN gav en meddelelse: *Hvorfor kan basebundsplanter ikke trives i sur jord?*

»Surbundsplanter« opnår optimal vækst i stærkt sur jord, d.v.s. jord, hvis pH-værdi ligger inden for pH-området 4.0–5.0. »Basebundsplanter« opnår optimal vækst i neutral og svagt basisk jord, d.v.s. jord, hvis pH-værdi ligger inden for pH-området 6.0–8.0.

Det påvises, at såvel surbundsplanter som basebundsplanter kan opnå optimal vækst i opløsningskulturer uafhængig af opløsningens pH-værdi, for så vidt denne ligger inden for pH-området 4.0–8.0 og jern tilsættes som jernversenat.

Når basebundsplanterne viser stigende hæmning af væksten med stigende brintionkoncentration af jorden, skyldes dette således ikke brintionkoncentrationen som sådan, men jernets stigende opløselighed. Basebundsplanterne optager i modsætning til surbundsplanterne ferriionerne med stor hastighed, og væksthæmningen, som indtræder på sur jordbund, skyldes jernforgiftning.

Johs. Pedersen meddelte nogle oplysninger om arbejdet med »The Encyclopædia of Islam«.

Efter indstilling fra udvalget for tildeling af »Pastor emer. J. Ørnborgs Legat« vedtog selskabet at tildele konservator ved Nationalmuseet Hans Helbæk den for regnskabsåret 1. oktober 1955–30. september 1956 modtagne portion af legatet, 2 000 kr., til udarbejdelse af et videnskabeligt arbejde »Bronzealderlandbrug i det subalpine Italien«.

Sekretæren meddelte, at der for det kommende år ikke kunne udsættes prisopgaver for legaterne.

Det vedtoges at indgå bytteforbindelse med Tulane University, Department of Zoology, New Orleans, og at sende Biol. Medd. og Skrifter.

Carlsbergfondets Direktion havde bevilget 50 000 kr. som et ekstraordinært bidrag til selskabets publikationsvirksomhed.

Gudm. Hatt havde indsendt en afhandling: »Nørre Fjand. An Early Iron-Age Village Site in West Jutland«. Vil blive trykt i Arkæol. Kunsthist. Skr. 2, no. 2.

4. Mødet den 30. november 1956.

Til stede var 44 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Dyggve, Martin Kristensen, Lundsgaard, Brøndsted, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, J. C. Jacobsen, C. Møller, Niels Nielsen, Barr, Hjelmlev, Buchthal, Fenchel, Brandt, Bøggild-Andersen, Matthiessen, J. Bjerrum, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Iversen, Helgason, Steensberg, Bøggild, Bang, Aage Bohr, Sten, Hammerich, *fung. sekretær*, Knud Jessen.

C. O. BØGGILD-ANDERSEN gav en meddelelse: *Nogle Povel Helgesen-studier*.

I fortsættelse af en tidligere meddelelse (6. april d. å.) sandsynliggøres det på grundlag af kildekritiske studier, at »Skibykrøniken«, før den indmuredes bag alteret i Skiby kirke, i dens helhed kun har været kendt af en lille katolsk kreds. Righistorikeren HANS SVANING kan således, trods påstande om det modsatte, næppe have benyttet den.

I forbindelse hermed søgtes det klarlagt, når og under hvilke omstændigheder PØVL HELGESEN døde.

KAJ BIRKET-SMITH fremlagde: *Halfdan Siiger »Ethnological Field-Research in Chitral, Sikkim, and Assam«* (Hist. Filol. Medd. **36**, no. 2).

Det foreliggende arbejde er en foreløbig beretning om det etnografiske, især religionshistoriske arbejde udført i Himalaya-området af museumsinspektør HALFDAN SIIGER som medlem af Den 3. danske Ekspedition til Central-Asien 1947–50. En væsentlig del af det omhandler kalashkafirerne i Chitral, en lille, lidet kendt indo-europæisk stamme, der i modsætning til de islamiske kafirer i Afghanistan har bevaret deres oprindelige religion. Undersøgelserne omfatter desuden lepchaerne i Sikkim og boroerne i Assam, der begge er af tibeto-burmansk oprindelse. Der gjordes kort rede for de forskellige folks helligdomme, kult, årlige ceremonier og nogle dertil knyttede problemer.

Efter forslag af repræsentationsudvalget delegeredes Louis Hjelmlev til den internationale finsk-ugriske kongres i Helsingfors den 25.—27. februar 1957.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. **30**, no. 19, H. J. Groenewold; **30**, no. 21, Vachaspati; **30**, no. 22, Chr. Klixbüll Jørgensen; **31**, no. 1, Kurt Alder & Aage Winther.

5. Mødet den 14. december 1956.

Til stede var 50 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Th. Madsen, Nørlund, Johs. Pedersen, Sand, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Brøndsted, Børge Jessen, Ørskov, Holter, Niels Nielsen, Hjelmstev, Buchthal, Fenchel, Brandt, Matthiessen, J. Bjerrum, Dam, Degerbøl, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Iversen, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Berg, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*. Langseth, J. C. Jacobsen. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor Torsten Gustafson, Lund, og som gæst mag. scient. F. Christensen.

GUDMUND HATT gav en meddelelse: *En tidlig jernalders landsby i Nørre Fjand.*

I østsiden af et klitterræn, syd for Nissum fjord, lå i sen førromersk og ældre romersk jernalder en landsby, der ernærede sig dels ved landbrug, dels ved fiskeri i fjorden. Sandflugt i bebyggelsestiden har bidraget til at bevare rester af husene. Henvend halvdelen af denne landsby blev fremdraget ved udgravning 1934 og 1938—40. Derved afdækkedes, helt eller delvis, 55 hustomter, liggende i forskellig dybde. Under bopladsen fandtes oldtidsagre med tydelige spor af pløjning med arø.

Der fandtes korte huse og lange huse, alle anvendt til beboelse. I nogle af de lange har østenden været stald. Der fandtes tre storhuse, hvor østenden havde tydelige båse. Disse tre storhuse har dog ikke eksisteret samtidig. Kun få af landsbyens beboere, muligvis kun een familie, synes at have ejet hornkvæg. Fiskeri blev vistnok drevet af alle beboerne.

Husene har været treskibede, med indre tagbærende stolper, stående i to rækker. Væggene havde i nogle tilfælde tætstillede vægstolper, fletværk og lerklininger. De yngste huse viser dog knaphed på træ, hvilket er gået ud over væggene. Man har i nogle tilfælde styrket vægfoden ved lave ydre jordvolde, og udsatte dele af huset har man skærmet mod vinden ved ydre hegn eller skråvægge eller nedløbende tag.

Den treskibede hustype, hvortil alle kendte jyske jernaldershuse hører, er vidt udbredt i det nordvestlige Europa, herunder også Nordvesttyskland og Holland. Den synes at være opstået før jernalderen.

Vil blive trykt i Arkæol. Kunsthist. Skr. 2, no.2.

HENRIK DAM gav en meddelelse: *Alimentær fremkaldelse og forebyggelse af galdesten hos den gyldne hamster (Mesocricetus auratus auratus).*

Ved nogle ernæringsforsøg foretaget med hamstre viste det sig, at disse dyr under de anvendte forsøgsbetingelser fik galdesten, dels næsten

rene kolesterolsten, dels galdepigmentsten og sten af blandingstype. I foredraget, som ledsagedes af lysbilleder, gjordes der rede for den galdestensdannende fødes sammensætning og de variationer af føden, som ophæver dennes lithogene egenskaber, endvidere omtaltes nogle foreløbige undersøgelser af galdens sammensætning hos hamstre med og uden galdesten samt et forsøg, i hvilket allerede dannede kolesterolsten bragtes til at svinde ved ændring af føden.

Undersøgelserne er foretaget på Danmarks tekniske Højskoles afdeling for biokemi og ernæring i samarbejde med forskellige medarbejdere, hovedsagelig mag. scient. F. CHRISTENSEN.

Det af kassekommissionen forelagte budget for året 1957 vedtoges. Trykt side 83—85. Herunder bevilgedes 1 400 kr. til Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie, samt alderstillæg til selskabets arkivar og assistent.

Det vedtoges at indgå bytteforbindelse med Bibliothèque de l'Université, Liège, og at sende Hist. Philos. og Arkæol. Kunsthist. Medd. og Skrifter.

»Union Académique Internationale« havde sendt trykt beretning om mødet i Rom den 16.—21. juni 1956, hvor selskabet var repræsenteret ved unionens præsident Carsten Høeg og Fr. Blatt.

Det vedtoges at optage følgende afhandlinger:

Afd. bibliotekar, dr. phil. F. Børgesen: »Some Marine Algae from Mauritius. Final Part«, udgivet af cand. mag. Tyge Christensen. Trykt i Biol. Medd. 23, no. 4.

Dr. phil. Anker Nielsen: »A Comparative Study of the Genital Segments and their Appendages in Male Thrichoptera«. Vil blive trykt i Biol. Skr. 8, no. 5.

Ingeniörsvetenskapsakademien, Stockholm, havde sendt et eksemplar af en af akademiet præget mindemedaille over öfverste-löjtnant Nils Ericson, 1802—70. Medaillen overdroges Den kgl. Mønt- og Medaillesamling.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Skr. 1, no. 2, N. E. Nørlund.

6. Mødet den 18. januar 1957.

Til stede var 62 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Th. Madsen, N. Bjerrum, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Børge Jessen, Fabricius, Stender-Petersen, J. C. Jacobsen, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Barr, Hjelmlev, Buchthal, Fenchel, K. Ad. Jensen, Bøggild-Andersen, J. Bjer-rum, Dam, Degerbøl, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Topsøe-Jensen, Faurholt, Iversen, Kemp, Helgason, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Einarson, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Ussing, Veibel, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*.

Præsidenten gav oplysning om oprettelsen af »F. L. Smidth & Co's Jubilæumsfond« på 3 000 000 kr. med det formål at støtte og medvirke til fortsat udvikling af dansk videnskabelig forskning inden for områder, som kan gavne dansk industrividenskab og lægevidenskab. Af bestyrelsens tre medlemmer skulle det ene udpeges af selskabets præsident, og efter opfordring af F. L. Smidt & Co. var Niels Bohr indtrådt i fondets første bestyrelse.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et udenlandsk medlem, nemlig dr. phil. NILS GABRIEL AHNLUND, professor i historie ved Stockholms Högskola, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 11. april 1947, død den 11. januar 1957.

Endvidere var dr. phil. JEAN ANKER, overbibliotekar ved Universitetsbibliotekets 2. afdeling, afgået ved døden den 2. januar 1957. Dr. Anker var medlem af selskabets komité for naturvidenskabelig dokumentation.

Assistenten i selskabets sekretariat, fru Ellen Erichsen, havde den 1. januar 1957 25-års jubilæum for sin ansættelse i sekretariatet. Sekretæren havde overbragt selskabets lykønskning.

A. LANGSETH forelagde en afhandling af mag. scient. Sv. BRODERSEN: *A Simplified Procedure for Calculating the Complete Harmonic Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies.*

Der gaves en kort redegørelse for problemstillingen samt for betydningen af de opnåede resultater.

Vil blive trykt i Mat. Fys. Skr. 1, no. 4.

EJNAR DYGGVE gav en meddelelse: *Cathedra Sancti Petri og dens oprindelige historiske milieu.*

Den pontifikale tronstol og bærestol af træ, som benævnes Sankt Peters Stol, opbevares siden midten af 1600-tallet i Peterskirkens presbyterium, på en tilsvarende plads i apsis som pavens stol i den gamle Petersbasilika, dog hævet højt over gulvhøjde. Den omsluttet som bekendt af Berninis barokke bronzekathedra og er derfor ikke direkte tilgængelig for studiet. Det store bronzehylster har dog været åbnet flere gange, bl. a. i 1867, hvor DE ROSSI underkastede stolen en grundig undersøgelse. Der foreligger beskrivelse og tegninger og fra en senere undersøgelse også fotografisk gengivelse som nødvendige, men noget nødtørftige forudsætninger for en analyse og historisk bestemmelse af dette enestående kirkelige møbel. Man måtte meget ønske, at en fornyet metodisk undersøgelse af den gamle tronstol, ledet af al den veneration, man skylder dens ærværdige traditioner, kunne finde sted om ikke før så til det næste jubilæum, i 1967. Spørgsmålet om Sankt Peters Stol vedrører kun den konkrete kathedra, som relikvie, og ikke pavestolen = det apostoliske embede.

Komiteen for den finsk-ugriske kongres i Helsingfors den 25.—27. februar 1957 havde meddelt, at kongressen ville blive udsat indtil videre på grund af forholdene i Ungarn.

Til »The Indian Science Congress« i Calcutta den 14.—20. januar 1957, samtidig med Calcutta Universitetets 100-års jubilæum, havde selskabets præsident sendt en hilsen.

Selskabet havde fået meddelelse om en »International Conference on Scientific Information« i Washington, D. C., i løbet af 1958.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde meddelt, at der var bevilget selskabet 25 000 kr. til opretholdelse af de internationale forbindelser i 1957.

Undervisningsministeriet havde sendt Statens almindelige Videnskabsfonds beretning for året 1954—55.

Det vedtoges at optage følgende afhandlinger:

Cand. mag. Tove Birkelund: »Upper Cretaceous Belemnites from Denmark« i Biol. Skrifter. Trykt i bd. 9, no. 1.

Professor, dr. phil. J. F. Steffensen: »On the Problem of Three Bodies in the Plane« i Mat. Fys. Medd. Trykt i bd. 31, no. 3.

Selskabets medlemmer med damer var af Carlsbergfondets og Carlsberg Bryggeriernes direktioner indbudt til et aftenbesøg på Carlsberg Bryggerierne fredag den 25. januar 1957 kl. 19³⁰.

Redaktøren fremlagde:

Oversigt over Selskabets Virksomhed 1955—56.

Hist. Filol. Medd. 36, no. 5, Louis Hjelslev.

Klassemøder:

Den historisk-filosofiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Mundtlig anmeldelse af forslag om optagelse af nye medlemmer i selskabet.
2. Eventuelt.

Den naturvidenskabelig-matematiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Mundtlig anmeldelse af forslag om optagelse af nye medlemmer i selskabet.
2. Forhandling om forslag om tildeling af selskabets guldmedaille.
2. Eventuelt.

7. Mødet den 1. februar 1957.

Til stede var 44 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerum, Johs. Pedersen, Winge, Ræder, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Børge Jessen, Rubow, J. C. Jacobsen, Holter, Niels Nielsen, Barr, Hjelslev, Buchthal, Fenchel, Brandt, Matthiessen, J. Bjerrum, Degerbøl, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Topsø-Jensen, Helgason, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Veibel, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, Berg, Noe-Nygaard. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor Torsten Gustafson, Lund.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et indenlandsk medlem, nemlig dr. phil. KAARE GRØNBECH, professor extraord. ved Københavns Universitet i centralasiatiske sprog med særlig hensyn til tyrkisk, optaget i den historisk-filosofiske klasse den 2. april 1943, død den 21. januar 1957.

Præsidenten for Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Mainz, havde sendt selskabets præsident en kondolenceskrivelse i anledning af Kaare Grønbechs død.

PAUL V. RUBOW forelagde sin afhandling: »*Trold kan tæmmes*«.

Skuespillet »The Taming of *the Shrew*« i SHAKESPEARES første Folio (1623) er en Bearbejdelse, hvis Ægthed og Integritet ikke tør anfægtes, af et ældre Stykke, »The Taming of *a Shrew*«, som tør tilskrives THOMAS KYD. Det gamle Spil, som hos Shakespeare er øget med 50%, er stærkt parodisk, især over for MARLOWES Stil. Det har en Mængde Træk til fælles med Kyds signerede og usignede Værk, bl. a. »Arden of Feversham«.

Trykt i Hist. Filos. Medd. 37, no. 1.

JAKOB NIELSEN gav oplysninger om UNESCO's program for 1957 og 1958, for så vidt angår støtte til videnskabelig virksomhed.

En kreds af selskabets medlemmer havde indgivet indstilling om at tildele fh. overlæge, dr. med. Knud Krabbe selskabets guldmedaille for hans omfattende og grundlæggende undersøgelse over det centrale nervesystems sammenlignende morfogenese. Den naturvidenskabelig-matematiske klasse havde enstemmig tiltrådt indstillingen, hvorefter selskabet vedtog at tildele overlæge Krabbe guldmedaillen.

Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« havde vedtaget at tildele cand. mag. Kai Larsen legatet for de kommende tre år fra 1. april 1957. Kai Larsen har haft legatet i de foregående tre år.

Det vedtoges at udvide komiteen for »Union Internationale de Physique pure et appliquée« med følgende medlemmer: Aage Bohr, J. K. Bøggild, professor H. Højgaard Jensen og lektor, dr. Stefan Rozental, sidstnævnte som sekretær. Niels Bohr var komiteens formand.

Arkivar A. Lomholt havde udarbejdet en fortegnelse over selskabets publikationer gennem de sidste 40 år 1917—56 incl., omfattende bl. a. de fire delvis udsolgte tillæg til fortegnelsen 1742—1930 samt de siden 1951 udkomne publikationer. Fortegnelsen indeholdt desuden en oversigt og prisliste over samtlige selskabets publikationer, idet priserne for de ældre publikationer

(indtil 1946) var i væsentlig grad forhøjet efter redaktørens forslag. Kassekommissionen havde givet sin tilslutning til den forelåede prisforhøjelse, samt til at den nye fortegnelse kunne trykkes.

8. Mødet den 15. februar 1957.

Til stede var 53 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Th. Madsen, N. Bjerrum, Nørlund, Hertzsprung, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Brøndsted, Børge Jessen, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Hjelmslev, Buchthal, Fenchel, Brandt, Degerbøl, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Iversen, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Bang, Aage Bohr, Thorson, Veibel, Westergaard, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, Lundsgaard, Dam, Faurholt, Berg. — Desuden selskabets udenlandske medlemmer professor Torsten Gustafson, Lund, og professor Georg Kahlson, Lund.

LOUIS HJELMSLEV forelagde to afhandlinger med fællestitlen *Études ougriennes: I. Thème et suffixation. II. Le système de l'expression.*

Der blev ved forelæggelsen gjort rede for slægtskabsforhold og karakteristiske bygningstræk i de undersøgte sprog (nemlig ungarsk og de to Obj-sprog khantisk [ostjakkisk] og mansisk [vogulsk], tilsammen udgørende den ugriske sprogstamme inden for den uraliske sprogæt) samt for den anvendte analysemetode. I den første afhandling gives en ny forklaring på forbindelsen mellem stamme og suffix, i den anden afhandling en ny fonematisk analyse. Resultaterne sammenlignes med hypoteser vedrørende sprogenes udvikling og med sprogtilstandsanalyser foretagne fra andre synspunkter. Den anvendte metode giver væsentligt enklere resultater end de hidtidige, især vedrørende den ungarske morfologi.

GEORG KAHLSON, Lund, gav en meddelelse: *En fysiologs syn på åldrandet.*

Indledningsvis skildras ökningen i återstående medellivslängd alltifrån 500 före Kristus till våra dagar. Förändringarna i befolkningens åldersfördelning belysas. Härefter avhandlas följande problem: Orsakerna till livslängdens ökning, sjukligheten inom olika åldersgrupper, människans predeterminerade livslängd, civilisationens och miljöns betydelse för livslängden, åldrandets fysiologiska underlag, livsförkortande och livsförlängande moment. Avslutningsvis ges en redogörelse för den mentala kapaciteten under olika åldersperioder.

Der foretoges første behandling af valg af et medlem af Carlsbergfondets Direktion.

Præsidenten omtalte et tilbud fra Ford Foundation om at yde støtte til studieophold for landflygtige ungarske studenter bl. a. i Danmark. Ford Foundation havde ønsket at fremme sagen gennem en akademisk institution hellere end på regeringsbasis. Præsidenten havde derefter på Videnskabernes Selskabs vegne påtaget sig at formidle en henvendelse til de højere læreanstalter i Danmark, og der var indkaldt til møde med rektorerne lørdag den 16. februar i selskabets lokaler til orientering og forberedelse af sagens fremme.

Overlæge, dr. Knud Krabbe havde sendt en takkeskrivelse for tildelingen af selskabets guldmedaille. Overrækkelsen af medaillen ville finde sted den 16. februar.

»Conseil International des Unions Scientifiques« havde sendt aftryk af en rapport fra »The United Nations Committee on the Effects of the Atomic Radiation« vedrørende kernestrålings biologiske virkninger.

Selskabet havde modtaget meget omfattende oplysninger (»Conference Plans and Criteria for Papers«) vedrørende »The International Conference on Scientific Information« i Washington, D. C., i november 1958.

Det vedtoges at indgå bytteforbindelse med Department of Mathematics, Tokyo Institute of Technology, Tokyo, og at sende Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af mag. scient. Svend Brodersen: »A Simplified Procedure for Calculating the Complete Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies« i Mat. Fys. Skrifter. Vil blive trykt i bd. I, no. 4.

Klassemøde:

Den naturvidenskabelig-matematiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Valg af udvalg til bedømmelse af en indsendt prisbesvarelse for Thotts Legat.
 2. Drøftelse af spørgsmålet om overflytning af to indenlandske medlemmer i klassen til udenlandske.
 3. Eventuelt.
-

9. Mødet den 1. marts 1957.

Til stede var 45 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Nørlund, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Brøndsted, Børge Jessen, Fabricius, Stender-Petersen, Niels Nielsen, Buchthal, Fenchel, Matthiesen, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Riis, Topsøe-Jensen, Faurholt, Iuul, Steensberg, Bøggild, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Veibel, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, K. Arne Jensen. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor Torsten Gustafson, Lund.

NIELS BJERRUM forelagde to afhandlinger med fællestitlen *Calciumorthophosphate*: I. *Die festen, kristallinischen Calciumorthophosphate*, og II. *Komplexbildung in Lösungen von Calcium-Ionen und Orthophosphat-Ionen*.

Foredragsholderen har i trediverne sammen med flere medarbejdere foretaget ret omfattende undersøgelser over Calciumortofosfaternes opløselighed. Resultaterne af disse undersøgelser er hidtil kun offentliggjort i summarisk form.

I de foreliggende to afhandlinger gennemgås som indledning til skildringen af selve opløselighedsbestemmelserne: 1. De undersøgte faste Calciumfosfaters sammensætning og egenskaber og 2. Komplexdannelsen i vandige opløsninger af Calciumfosfater.

Vil blive trykt i Mat. Fys. Medd.

HOLGER HJELHOLT gav en meddelelse: *Carl Moltke og dannelsen af helstatsministeriet januar 1852*.

I sit skrift »Fra juraens overdrev« (1953) gjorde professor ERNST ANDERSEN opmærksom på et kgl. reskript af 22. jan. 1852 til C. A. BLUHME, hvorefter dannelsen af »helstatsministeriet« var overdraget C. MOLTKE. Han hævdede derfor, at dette ministerium i stedet for at benævnes C. A. Bluhmes 1. ministerium burde kaldes C. Moltkes. Forslaget om at give ministeriet navneforandring afvises, og på grundlag af hidtil ubenyttet eller utilgængeligt arkivalisk materiale gaves der en fremstilling af de yderst besværlige forhandlinger om ministeriets dannelse og af den rolle, som C. Moltke herved spillede.

Ved anden behandling af valg af medlem af Carlsbergfondets Direktion i stedet for afd. Kaare Grønbech valgtes Franz Blatt ved den skriftlige afstemning. Valget gælder for resten af Kaare Grønbechs funktionstid, d. v. s. til 30. september 1962.

C. Elling havde bedt sig fritaget for sit hverv som medlem af Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie.

Direktionen for Det Classenske Fideicommis havde sendt beretning for regnskabsåret fra 1. juli 1955 til 30. juni 1956.

Ved Forsvarsministeriets fest på Christiansborg den 25. februar 1957 i anledning af det af Geodætisk Institut fejrede 200-års jubilæum for dansk videnskabelig kortlægning havde N. E. Nørlund overbragt selskabets lykønskning.

Det vedtoges at indgå bytteforbindelse med:

Bibliothek der Technischen Hochschule, Stuttgart. — Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Istituto Matematico dell'Università di Roma. — Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at sende Oversigten til Biblioteca Apostolica Vaticana, Roma.

Bytteforbindelse med Instytut Bałticky, Gdańsk, var ophørt, idet nævnte institut var ophævet.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af dr. phil. Mogens Køie og professor, dr. phil. K. H. Rechinger: »Symbolae Afghanicæ III. K. H. Rechinger: Leguminosae« i Biol. Skrifter. Vil blive trykt i bd. 9, no. 3.

Præsidenten omtalte spørgsmålet om studieophold for ungarske studenter i Danmark og meddelte, at de højere læreanstalter havde stillet sig imødekommende over for optagelsen af et begrænset antal. Ved forhandling i Wien den 4. marts og følgende dage ville udvælgelsen af studenter til Danmark finde sted.

Redaktøren fremlagde:

Hist. Filol. Medd. 36, no. 6, Gunnar Bech.

Mat. Fys. Medd. 31, no. 2, Darko Jamnik & Črtomir Zupančič.

10. Mødet den 15. marts 1957.

Til stede var 63 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Nørlund, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Brøndsted, Børge Jessen, Ørskov, Fabricius, Jeppesen, Stender-Petersen, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Hjelmlev, Buchthal, Fenchel, K. Ad. Jensen, Bøggild-Andersen, J. Bjerrum, Degerbøl, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Krogh, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornrup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Faurholt, Iversen, Helgason, Iuul, Peter Jørgensen, Vagn Poulsen, Steensberg, Bøggild, Berg, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Veibel, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, Barr, Matthiessen, K. Arne Jensen.

Johs. Pedersen lykønskede Niels Bohr til modtagelsen af Ford Foundations første uddeling af »Atoms for Peace Award«. Denne pris, hvis grundfond er på 1 000 000 dollars, var indstiftet i 1955 til minde om Henry Ford og hans søn Edsel Ford. Der uddeles hvert år 75 000 dollars. Niels Bohr takkede hjerteligt for selskabets lykønskning.

Præsidenten omtalte sagen om de ungarske studerende. Dr. Stefan Rozental og fuldmægtig O. Obling havde været i Wien for at udvælge et antal studerende til ophold i Danmark.

J. K. BØGGILD og NIELS BOHR talte mindeord om H. M. HANSEN.
Se side 69.

AXEL STEENSBERG gav en meddelelse: *Opmåling og undersøgelse af en middelalderlandsbys agre.*

De ældste kort over en landsbys agerjord går i England tilbage til slutningen af 1400 årene, i Sverige, Finland, Pommern og Sønderjylland til 1600 årene, men på disse kort er agrene ikke indtegnet enkeltvis. Når man i de sidste halvandet hundrede år har diskuteret jordfordelingen i middelalderen, har man måttet bygge på et i reglen flere hundrede år yngre kortmateriale. – I Tyskland og England er man i de seneste år begyndt at interessere sig for opmåling og undersøgelse af gamle agre fra historisk tid. Der meddeltes, hvordan man er gået frem ved undersøgelsen af en dansk middelalderlandsbys agre, den i det 14. århundrede nedlagte landsby Borup i Gunderslev sogn på Sjælland.

Efter forslag fra repræsentationsudvalget vedtog selskabet følgende:

Til 100-års jubilæet i Det norske Videnskaps-Akademi, Oslo, den 3.—5. maj 1957 delegeredes Niels Bohr, der medbringer en adresse (se nedenfor).

Til mødet i »Union Académique Internationale« i Bruxelles den 10.—14. juni 1957 vælges to delegerede efter forslag fra komiteen for unionen.

Til »Le XVe Congrès International de Psychologie« i Bruxelles den 28. juli—3. august 1957 sendes ingen delegeret fra selskabet.

Til »Den 8. internationale Lingvistikongres« i Oslo den 5.—9. august 1957 delegeredes L. L. Hammerich.

Til »Det internationale statistiske Instituts« 30. møde i Stockholm den 8.—15. august 1957 delegeredes ingen fra selskabet.

Til »Der XXIV. Internationale Orientalistenkongress« i München den 28. august—4. september 1957 delegeredes Johs. Pedersen.

Til »The Ninth Pacific Science Congress« i Bangkok den 18. november—9. december 1957 sendes ingen delegeret fra selskabet. Det forventes, at Danmark vil være repræsenteret ved kongressen.

Til 150-års jubilæet i Koninkl. Nederl. Akademie van Wetenschappen i Amsterdam den 6.—9. maj 1958 vælges een delegeret fra selskabet, og der sendes en adresse.

Til mødet i »Union Internationale de Physique pure et appliquée« i Rom den 17.—20. september 1957 vælges een delegeret efter forslag fra komiteen for unionen.

Til mødet i »Union Géodésique et Géophysique Internationale« i Toronto den 3.—14. september 1957 sendes ingen delegeret fra selskabet.

Ordlyd af adresse til Det norske Videnskaps-Akademi i Oslo:

»Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab sender sin hjertelige lykønskning til hundredårsdagen for stiftelsen af Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo.

Samtidig med at Akademiet i Oslo har ydet en betydelig indsats på de felter, som videnskaben i alle lande verden over søger at fremme, har det i særlig grad haft for øje at uddybe kendskabet til norsk natur og at udforske og værne om de nor-

diske kulturminder, som vi i Nordens lande agter og ærer som vor fælles arv fra fortiden.

Gennem de forløbne 100 år har mange lærde, både norske og danske, samtidig tilhørt begge akademier, og også i vor tid har vi mange medlemmer fælles. Vi ser deri ikke alene et tegn på det venskab, der forbinder vore to lande, og som knytter personlige bånd mellem norske og danske videnskabsmænd, men tillige et udtryk for den stræben efter at tjene kundskabens fremme, som er vort fælles formål.

Måtte det være Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo forundt med fortsat fremgang at føre den linie videre, som er trukket op gennem dets ærefulde historie.«

Rask-Ørsted Fondet havde sendt beretning for året 1955—56.

Det vedtoges at indgå bytteforbindelse med Mathematical Institute of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest, og at sende Mat. Fys. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at optage følgende afhandling af cand. mag. Ulrik Røn: »Contributions to the Biology of some Danish Free Living Freshwater Copepods« i Biol. Skrifter. Vil blive trykt i bd. 9, no. 2.

Klassemøder:

Den historisk-filosofiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Valg af klasseformand.
2. Forhandling om og afstemning over forslag om optagelse af nye medlemmer.
3. Behandling af forslag fra Johs. Brøndum-Nielsen og Paul Rubow (vedr. retskrivning).
4. Eventuelt.

Den naturvidenskabelig-matematiske klasse holdt møde med dagsorden:

1. Behandling af bedømmelse af en indkommet prisbesvarelse for Thotts Legat.
 2. Forhandling om og afstemning over forslag om optagelse af nye medlemmer.
 3. Eventuelt.
-

II. Mødet den 29. marts 1957.

Til stede var 42 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Brøndum-Nielsen, Knud Jessen, Hatt, J. A. Christiansen, Hammerich, Martin Kristensen, Brøndsted, Børge Jessen, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Buchthal, Fenchel, J. Bjerrum, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Riis, Faurholt, Helgason, Juul, Steensberg, Bøggild, Noe-Nygaard, Erichsen, Bang, Veibel, Jakob Nielsen, *sekretær*, Barr, Hjelmlev, Dam. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor Torsten Gustafson, Lund, og som gæst professor Viggo Brun, Oslo.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et udenlandsk medlem, nemlig dr. phil. ADAM GIEDE BÖVING, U. S. National Museum, Bureau of Entomology, Washington, D. C., optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 2. april 1948, død den 16. marts 1957.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN gav en meddelelse: *En gammeldansk postil fra 15. århundrede.*

I rækken af Svenska Medeltids-Postillor har KLEMMING optaget en text fra Cod. Ups. C 56, som ikke er en svensk, men en dansk postil. Der gaves en redegørelse for denne prædikensamling, som på bestilling af en vis BIRGERUS NICOLAI er tilvejebragt til brug for et gilde i Gärds Herred i Skåne. Den er (rimeligvis i Bækkeskov Kloster) dannet ved en sammenflikning af en halv snes større og mindre postil-partier.

L. L. HAMMERICH gav en meddelelse: *Modalverber - en gruppe verber.*

Det fremmede barn, der skal lære tysk grammatik, bliver gerne gjort bekendt med remsen *dürfen, können, mögen, müssen, sollen, wollen* (og undertiden et verbum til). Han får let at vide, at de nævnte 6 kan kaldes modalverber; han lærer, at de har visse ejendommeligheder med hensyn til formlære og syntax; han kan vel også blive gjort opmærksom på en indre sammenhæng i deres betydninger. Der opstår besvær med at oversætte og anvende dem alle rigtigt, blandt andet beroende på, at tilsvarende verber i de tysk nærtstående sprog er grupperet på, også indbyrdes, afvigende måder: gruppen er f. eks. anderledes i engelsk, heller ikke ens i dansk og svensk. Går vi længere bort fra de os nærmeste sprog, bliver sagen værre. Hvordan er det i fransk? hvordan på ældre sprogtrin? i helt fremmede sprog? Nogle af de problemer, der knytter sig til disse verber, søgtes belyst, især ved en historisk betragtning.

Sekretæren meddelte, at den historisk-filosofiske klasse havde genvalgt Johs. Pedersen til formand i de kommende tre år.

Sekretæren gav meddelelse om klassernes forslag til indvalg af nye medlemmer.

Den naturvidenskabelig-matematiske klasse forelagde en af Øjvind Winge og Carsten Olsen affattet bedømmelse af en rettidig indkommet besvarelse af den for året 1955 udsatte prisopgave for 3 000 kr. af Thotts Legat vedrørende hormonukruidbekæmpelsesmidlers virkning på en eller flere kulturplanters spiring, udvikling og stofproduktion. Besvarelsen var mærket »Renere og større afgrøder«. Klassen indstillede, at besvarelsen belønnes med det fulde udsatte beløb, og selskabet sluttede sig hertil.

Ved navnesedlens åbning viste forfatteren sig at være: afdelingsbestyrer Ingvard Petersen, Statens Ukrudtsforsøg, Skovlunde. Bedømmelsen er trykt side 86—88.

Til medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse i stedet for afd. Kaare Grønbech valgtes Stig Iuul. Valget gælder for resten af Stig Iuuls funktionstid i Carlsbergfondets Direktion, d. v. s. til 30. september 1958.

Administrationsudvalget for »Niels Bohr Legatet« havde sendt uddrag af regnskabet for året 1956. Trykt side 98.

Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand«, Lundehave, havde sendt beretning og regnskabsoversigt for året 1956. Trykt side 96—97.

Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« havde sendt beretning og regnskabsoversigt for året 1956. Selskabet gav decharge for regnskabet. Trykt side 97—98.

P. Boysen Jensen havde indsendt en afhandling: »Untersuchungen über Determination und Differenzierung. 4. Über den Aufbau des Zellwandgerüsts der Pflanzen und die Determination desselben«. Vil blive trykt i Biol. Medd. **23**, no. 5.

C. A. Jørgensen, Thorvald Sørensen og Mogens Westergaard havde indsendt en afhandling: »The Flowering Plants of Greenland. A Taxonomical and Cytological Survey«. Vil blive trykt i Biol. Skrifter.

Selskabet havde udsendt en meddelelse på engelsk om de tidligere vedtagne ændringer i udgivelsen af publikationerne (jvfr. Overs. 1955—56, side 56—57). Meddelelsen er trykt side 110—12.

Redaktøren fremlagde:

Hist. Filos. Medd. 37, no. 1, Paul V. Rubow.

12. Mødet den 12. april 1957.

Til stede var 50 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, N. Bjerrum, Nørlund, Hertzsprung, Johs. Pedersen, Sand, Winge, Friis Johansen, Knud Jessen, Hatt, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Martin Kristensen, Brøndsted, Børge Jessen, Stender-Petersen, J. C. Jacobsen, C. Møller, Blinkenberg, Holter, Niels Nielsen, Barr, Buchthal, Fenchel, Brandt, J. Bjerrum, Degerbøl, Rosenkrantz, Birket-Smith, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Faurholt, Iversen, Kemp, Iuul, Bøggild, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Thorson, Veibel, Westergaard, Sten, Jakob Nielsen, *sekretær*, Noe-Nygaard. — Desuden selskabets udenlandske medlemmer professor W. Pauli, Zürich, og professor L. Rosenfeld, Manchester.

K. LINDERSTRØM-LANG talte mindeord om ALBERT FISCHER.

Trykt side 71—78.

JAKOB NIELSEN forelagde en afhandling af O. NEUGEBAUER: »Saros« and Lunar Velocity in Babylonian Astronomy (Mat. Fys. Medd. 31, no. 4).

JOHS. IVERSEN gav en meddelelse: *Den sidste istids klima og plantevækst.*

Udforskningen af den sidste istids klima har gjort så betydelige fremskridt i de senere år, at det nu synes muligt at konstruere en temperaturkurve for denne og den efterfølgende tid. Forekomsten af fossile arktiske markstrukturer så langt sydpå som i Sydfrankrig vidner om et arktisk tundraklima i hele området nord for Alperne og Pyrenæerne. Dette gælder dog kun tiden for den glaciære temperaturdepressions maksimum, i de andre afsnit af istiden har klimaet trods betydelige svingninger som helhed været væsentlig mildere. Dette giver sig udtryk i en meget ejendommelig artsrig flora af lyselskende planter, hvoraf mange idag hører hjemme i stepper eller forekommer som ukrudt på dyrket jord.

W. ERICHSEN gav en meddelelse: *Et nyt ægyptisk kultforeningsdokument.*

Blandt de ægyptiske papyri i demotisk skrift fra Ptolemæertiden indtager en række dokumenter indeholdende retsregler, som fulgtes af medlemmer af de talrige kultforeninger, en særlig plads ved det lys, de kaster over såvel religiøse som kulturhistoriske forhold på denne tid.

Af den nye papyrus, hvis indhold øger vor viden på disse områder i betydelig grad, gaves en beskrivelse såvel i palæografisk som i sproglig henseende. Ligeledes søgtes disse kultforeningers stilling og betydning inden for det græsk-ægyptiske samfund i korthed klarlagt.

Kassekommissionen forelagde det reviderede regnskab for året 1956. Uddrag deraf er trykt side 79–82.

Efter indstilling fra bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat« vedtog selskabet at uddele følgende bevillinger: Til studiet af dansk sprog: mag. art. fru Ellen Olsen Madsen og bibliotekar Carl Dumreicher 500 kr., mag. art. Karl Martin Nielsen 1 400 kr. og dr. phil. Helge Toldberg 1 400 kr.; — og til studiet af dansk flora: cand. mag. Tyge Christensen og cand. mag. Kjeld Holmen 700 kr., kaptajn, fh. viceskoleinspektør M. P. Christensen 500 kr., cand. mag. M. Skytte Christiansen 500 kr. og mag. scient. Lise Høst Saunte 1 000 kr., i alt 6 000 kr.

Der foretoges afstemning over de fra klasserne indbragte forslag til optagelse af nye medlemmer. Valgt blev følgende:

I den historisk-filosofiske klasse som indenlandske medlemmer: dr. phil. Frederik Julius Billeskov Jansen, professor i dansk litteratur ved Københavns Universitet; dr. phil. Therkel Mathiasen, overinspektør ved Nationalmuseet i København, og dr. phil. Jens Peter Andreas Skautrup, professor i nordiske sprog ved Århus Universitet. — Som udenlandske medlemmer: dr. phil. Sir George Norman Clark, fh. professor i nyere historie ved universiteterne i Oxford og Cambridge, Provost of Oriel College, Oxford; dr. phil. Walter Bruno Hermann Henning, professor i centralasiatiske studier ved School of Oriental and African Studies, London University; dr. phil. Kai Harald Ingholt, professor i Classical Civilization ved Yale University, New Haven, Conn.; dr. phil. André-Auguste Mazon, fh. professor i slaviske sprog og litteraturer ved Collège de France, præsident for Institut d'Études Slaves, Paris; dr. phil. Louis-Marie-Joseph Renou, professor i

indisk filologi ved universitetet i Paris; dr. phil. Dag Alvar Strömbäck, professor i nordisk och jämförande folklivsforskning ved universitetet i Uppsala; dr. phil. Hans Kamstrup Vogt, professor i romansk filologi ved universitetet i Oslo; dr. phil. Curt Hugo Johannes Weibull, fh. professor i historie ved universitetet i Göteborg, og dr. phil. Emil Öhmann, professor i germansk filologi ved universitetet i Helsingfors.

I den naturvidenskabelig-matematiske klasse som indenlandsk medlem: dr. med. Julius Engelbreth-Holm, professor i patologisk anatomi ved Københavns Universitet. — Som udenlandske medlemmer: dr. phil. Sigurdur Thorarinsson, direktør for Islands naturhistoriske Museum, Reykjavík, og dr. phil. Michael Heidelberger, professor i biokemi ved Columbia University, New York.

Der foretoges endvidere følgende valg:

1. Til medlem af kassekommissionen genvalgtes Niels Bjerrum for årene april 1957—61.
2. Til revisor for årene april 1957—62 valgtes Axel Steensberg i stedet for Carsten Høeg, der ikke ønskede genvalg.
3. Til medlem af bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat« for årene april 1957—65 genvalgtes Mathias Thomsen.
4. Til medlem af bestyrelsen for det af Københavns Kommunalbestyrelse i anledning af 300-året for Ole Rømers fødsel oprettede legat »Ole Rømer Medaillen« genvalgtes N. E. Nør-lund for 6 år til 1962.
5. Til revisorsuppleant for årene april 1957—62 valgtes P. J. Riis i stedet for afd. Kaare Grønbech.
6. Til medlem af bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand«, Lundehave, i stedet for afd. Kaare Grønbech valgtes L. L. Hammerich for tiden indtil april 1961.

Kommissionen for den nye Ducange havde sendt beretning for året 1956. Trykt side 101.

Til det russiske akademis festlighed i Leningrad i anledning af Leonard Eulers 250-års fødselsdag den 15. april 1957 sendtes ingen delegeret fra selskabet.

Undervisningsministeriet havde meddelt, at der på finansloven for finansåret 1957—58 var bevilget selskabet et stats-tilskud på 65 000 kr. til selskabets almindelige virksomhed.

Kassekommissionen havde bevilget regulering af løn og honorar til selskabets arkivar og assistent fra 1. april 1957.

Redaktøren fremlagde:

Biol. Medd. 23, no. 4, F. Børgesen.

13. Mødet den 26. april 1957.

Til stede var 51 medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *leder af mødet*, N. Bjerrum, Nørlund, Winge, Friis Johansen, Knud Jessen, Hatt, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Børge Jessen, Rubow, J. C. Jacobsen, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Hjelmlev, Buchthal, Fenchel, Brandt, C. A. Jørgensen, Rosenkrantz, Blatt, Birket-Smith, Krogh, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tovborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Faurholt, Iversen, Kemp, Iuul, Peter Jørgensen, Steensberg, Bøggild, Erichsen, Bang, Veibel, Westergaard, Sten, Billeskov Jansen, Mathiassen, Jakob Nielsen, *sekretær*, Barr. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor R. A. Granit, Stockholm.

Lederen af mødet bød de nye indenlandske medlemmer velkommen.

Sekretæren meddelte, at selskabet havde mistet et indenlandsk medlem, nemlig dr. jur. & med. THORVALD JOHANNES MARIUS MADSEN, fh. direktør for Statens Seruminstitut, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 15. april 1910, død den 14. april 1957.

TORBEN KROGH gav en meddelelse: *Molières »Don Juan« på Komodiehuset på Kongens Nytorv i det 18. århundrede.*

MOLIÈRES prosakomedie, »*Don Juan, ou le Festin de Pierre*«, blev kun spillet 15 gange i hans levetid. Den blev derefter på den franske scene givet i en versbearbejdelse af THOMAS CORNEILLE til helt op i det 19. århundrede. På Komodiehuset på Kongens Nytorv benyttede man allerede i 1750 Molières originale tekst, hvilket må betegnes som det enestående på den tid. Ved hjælp af det overleverede kildemateriale kan denne forestilling rekonstrueres i alle enkeltheder, og det viser sig da, at opførelsen i høj grad var påvirket af den fransk-italienske Harlekinade.

MOGENS WESTERGAARD forelagde en afhandling: *The Flowering Plants of Greenland. A Taxonomical and Cytological Survey*, forfattet af C. A. JØRGENSEN, THORVALD SØRENSEN og M. WESTERGAARD.

Afhandlingen må betragtes som en statusopgørelse over vort kendskab til de grønlandske blomsterplanters systematik og kromosomtall. Efter den foreliggende undersøgelse findes der mindst 437 arter af blomsterplanter på Grønland. Kromosomtallet er kendt for ca. 90% af disse, og ca. 70% af tællingerne er foretaget på materiale indsamlet i Grønland eller af grønlandsk oprindelse.

Kassekommissionen havde genvalgt N. E. Nørlund til formand for det kommende år.

Selskabets sekretariat havde sendt beretning for året 1956. Trykt side 102—09.

Redaktøren underrettede medlemmerne om selskabets nuværende økonomiske situation og udgivelsen af publikationerne.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Medd. **31**, no. 3, J. F. Steffensen.

14. Mødet den 10. maj 1957.

Til stede var 50 medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *præsident*, Nørlund, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Knud Jessen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Lundsgaard, Børge Jessen, Fabricius, Høeg, J. C. Jacobsen, C. Møller, Holter, Brandt Rehberg, Barr, Buchthal, Fenchel, Brandt, J. Bjerrum, K. Arne Jensen, Rosenkrantz, Blatt, Carsten Olsen, K. J. Pedersen, Ebbe Rasmussen, Hjelholt, Kornerup, Tøvborg Jensen, Chr. Poulsen, Riis, Topsøe-Jensen, Kemp, Helgason, Iuul, Bøggild, Berg, Erichsen, Bang, Aage Bohr, Veibel, Sten, Mathiassen, Skautrup, Jakob Nielsen, *sekretær*, Thalbitzer. — Desuden selskabets udenlandske medlem professor E. Hylleraas, Oslo, og som gæst professor H. Welsh, Toronto.

A. LANGSETH gav en meddelelse: *Methanmolekulets dynamiske konstitution*.

På grundlag af en undersøgelse af de delvis deutererede methaners infrarødt-spektre, udført i samarbejde med mag.scient. SVEND BRØDERSEN og mag.scient. FLEMMING ANDERSEN, er gennemført en kvantitativ beregning af valenskræfterforholdene i methanmolekulet.

Methan, CH_4 , er den simpleste stabile forbindelse mellem hydrogen og kulstof. I molekulets ligevægtstilstand er de fire hydrogenatomer grupperet symmetrisk i rummet (tetraedrisk) omkring det centrale kulstofatom. Hvis atomerne af en eller anden grund forrykkes fra deres ligevægtsstilling, opstår der kræfter, som søger at bringe atomerne tilbage til ligevægtstilstanden. Beregningerne giver en fuldstændig kortlægning af disse kræfters størrelse og retning i rummet. Det billede, man herved får af valenskræfternes natur, stemmer i det store og hele godt med den klassiske valensteori. Der viser sig dog at være visse afvigelser, som bekræfter det kvanteteoretiske billede af kulstofatomets valensforhold.

CARSTEN HØEG gav en meddelelse: *Monumenta Musicae Byzantinae's sidste publikationer*.

Monumenta Musicae Byzantinae blev grundlagt i 1931 ved et møde her i København, foranstaltet med støtte fra Rask-Ørsted Fondet. I 1956-57 — 25 år efter stiftelsen — er der udkommet 3 nye bind, og i løbet af kort tid vil der fremkomme 3 bind til. Det ene af de udkomne bind er en videreførelse af en serie, der skal omfatte alle melodier inden for Kanon-digtningen. Det andet bind er en udførlig studie over den berømteste af alle melodier i den græske kirke, Akathistos. Det tredje bind er en facsimileudgave, med udførlig indledning, af et Kontakarium-håndskrift i Florents.

K. BARR forelagde en efterladt oversættelse af den mongolske krønike *Det gyldne hjul med de tusind eger*, af KAARE GRØNBECHE.

KAARE GRØNBECHE'S oversættelse af den mongolske krønike foreligger kun for visse parters vedkommende. Det ville være ønskeligt, om oversættelsen kunne fuldføres og forsynes med en indledning — alt på grundlag af Grønbechs forarbejder — af dr. W. HEISSIG, Bonn.

Carlsbergfondets Direktion forelagde ved formanden beretning for året 1. oktober 1955—30. september 1956. Trykt II, side 1—106.

Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzens Legat« havde sendt beretning for året 1956—57 og uddrag af regnskab for året 1956. Trykt side 99—100.

»Union Académique Internationale« havde sendt agenda for mødet i Bruxelles den 10.—14. juni 1957, hvortil Fr. Blatt og Carsten Høeg delegeredes.

Efter indstilling fra komiteen for »Union Internationale de Physique pure et appliquée« delegeredes Ebbe Rasmussen og dr. Stefan Rozental til mødet i unionen i Rom den 17.—21. september 1957.

Det vedtoges at optage følgende afhandlinger i publikationerne:

Mag. art. Erik Iversen: »Papyrus Carlsberg No. VII. Fragments of a Hieroglyphic Dictionary« i Hist. Filos. Medd.

Overbibliotekar, dr. phil. J. Prytz Johansen: »Studier i Maoririter og myter« på engelsk i Hist. Filos. Medd.

D. Hall og A. S. Wightman: »A Theorem on Invariant Analytic Functions with Applications to Relativistic Quantum Field Theory« i Mat. Fys. Medd.

Selskabet rådede dog for tiden ikke over økonomiske midler til trykning af disse afhandlinger. Det samme gjaldt for den af C. A. Jørgensen, Thorvald Sørensen og Mogens Westergaard indsendte afhandling: »The Flowering Plants of Greenland. A Taxonomical and Cytological Survey« til Biol. Skrifter.

Redaktøren fremlagde:

Mat. Fys. Skr. 1, no. 3, Per Olof Fröman.

Biol. Skr. 9, no. 1, Tove Birkelund.

Sekretæren meddelte, at selskabet i den forløbne sæson 1956—57 havde holdt 14 møder, i hvilke 16 medlemmer i den historisk-filosofiske klasse havde givet 18 meddelelser, nemlig: Barr, Birket-Smith, Brøndum-Nielsen, Bøggild-Andersen, Dyggve, Erichsen, Hammerich 2, Hatt, Hjelholt, Hjelmlev 2, Høeg, Kornerup, Krogh, Riis, Rubow og Steensberg; og 12 medlemmer af den naturvidenskabelig-matematiske klasse havde givet 13 meddelelser, nemlig: N. Bjerrum, N. Bohr (mindeord), Bøggild (mindeord), Dam, Iversen, Knud Jessen, Kahlson, Langseth 2, Linderstrøm-Lang (mindeord), Jakob Nielsen, Carsten Olsen og Westergaard.

Hermed sluttede mødesæsonen 1956—57.

Efter mødesæsonens afslutning har selskabet modtaget underretning om, at to udenlandske medlemmer er afgået ved døden, nemlig dr. scient. LEONARD FRANK SPATH, Palaeontologist in the Geology Department, British Museum, Natural History, London, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 13. april 1951, død den 2. marts 1957, og dr. phil. HARALD ULRIK SVERDRUP, professor, direktør for Norges Polarinstitut i Oslo, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske klasse den 2. april 1948, død den 21. august 1957.

H. M. Hammon

MINDEORD

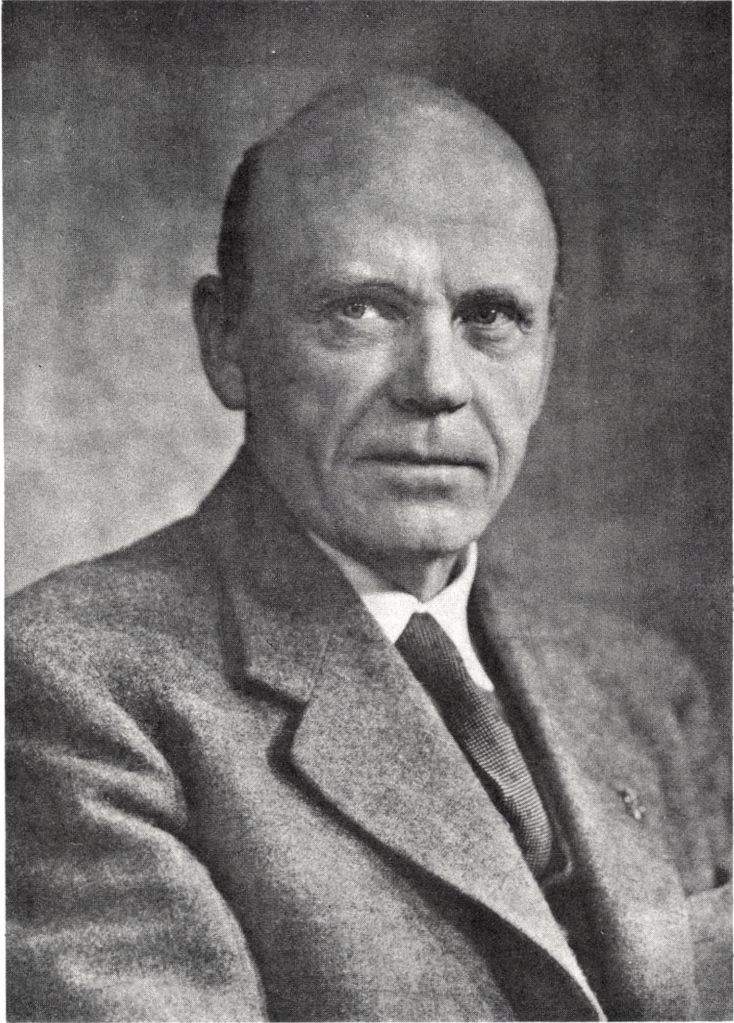
over afdøde medlemmer.

I.

H. M. Hansen.

7. september 1886—13. juni 1956.

På Selskabets mødeaften den 15. marts 1957 talte JØRGEN BØGGILD mindeord om H. M. Hansen og redegjorde såvel for hans videnskabelige fysiske arbejder som for hans store indsats for dansk videnskab og omtalte hans deltagelse i mange danske humane bestræbelser. Bøggilds tale er gengivet i Københavns Universitets Festskrift 1956 sammen med mindeord af J. A. Christiansen, der efter H. M. Hansens død virkede som universitetets rektor. På mødeaftenen gav også NIELS BOHR udtryk for dyb taknemmelighed for mangeårigt samarbejde og venskab med H. M. Hansen og understregede særligt, hvor meget hans dybe indsigt i og varme interesse for alt, som kunne tjene til støtte og fremgang for videnskabelige bestræbelser i vort land, havde betydet for Selskabets virksomhed.

A. U. K. K.

II.

Albert Fischer.

23. juli 1891—31. juli 1956.

Tale i Videnskabernes Selskabs møde den 10. april 1957.

Af **K. Linderstrøm-Lang.**

Den 31. Juli 1956 døde Albert Fischer i en alder af 65 aar efter længere tids sygdom. Han blev indvalgt i Selskabet i 1944 og var, undtagen i de sidste aar, en flittig deltager i møderne. Saa vidt jeg har kunnet se, naaede han dog kun at give to meddelelser i Selskabet, nemlig i 1945 og i 1950, hvor han talte om emner indenfor vævsdyrkningens biologi.

Albert Fischer blev født d. 23. Juli 1891 i Rigensgade som søn af organist ved St. Pauls Kirken og bogholder ved Titan E. A. Fischer. Hans moder var født Bojesen. Albert Fischer blev student fra Hesselager i 1910, tog den medicinske embedseksamen i 1919, og disputerede for den medicinske doktorgrad i 1925 paa sin bog »Tissue Culture«. Han var i to perioder, 1914—15 og 1922—26 ansat som assistent ved Universitetets Institut for almindelig Patologi og blev i 1932 — efter en række vigtige studie- og arbejdsaar ved Rockefeller Institutet i New York (1920—22) og Kaiser Wilhelm Institutet i Berlin (1926—32) — forstander for det til ham, med støtte af Rockefeller Foundation, oprettede biologiske Institut under Carlsbergfondet. Denne stilling beklædte han til sin død.

Albert Fischer begyndte at dyrke videnskaben i en ung alder. Hans første arbejde bærer aarstallet 1908, og en række publikationer fremkom i 1912—18, medens han endnu var student. En af disse »Einige Untersuchungen über die Inaktivierung des Ethylalkohols als Hämolyticum durch normales Serumalbumin« (Biochem. Z. 1913), angaves som offentliggjort »aus dem Privat-Laboratorium für Biochemie«: Fischers moders køkken. En anden: »Acid Production Graphically Registered as an Indicator of the Vital Processes in the Cultivation of Bacteria« (J. Exp. Med.

1917) har den mere straalende betegnelse: »From the Albert Fischer Laboratory for Biochemistry and Bacteriology«, men arbejdsstedet var sikkert det samme. Afhandlingen er iøvrigt fortrinlig, og det heri beskrevne apparat til maaling af bakteriernes syreproduktion en original indsats fra Fischers side. — En del arbejder væsentlig af bakteriologisk art udgik dog ogsaa fra Institut for almindelig Patologi.

Saa vidt man kan se blev Fischer omkring 1916 optaget af cancerproblemet og offentliggjorde et arbejde om tumores i mamma hos mus. I 1921, efter at hans studieophold ved Rockefeller Institutet havde taget sin begyndelse, publicerede han for første gang arbejder over vævsdyrkning, det andet store omraade af hans interessekreds. Hans første publikation drejede sig om brintionkoncentrationens indflydelse paa væksten af fibroblaster i renkultur. Det andet, der vel maa betegnes som hans første virkelig betydningsfulde værk, har titlen »A Three Month Old Strain of Epithelium« (J. Exp. Med. 1921) og udgik fra Rockefeller Institute. Han beskriver i sin indledning, at formaalet med hans forsøg var at dyrke epithelceller i renkultur gennem længere tid, saaledes som det tidligere var lykkedes med bindevævsceller (fibroblaster). Han fremhæver som sin mening, at aarsagen til epithelstammernes hurtige forfald i tidligere forsøg af Carrel var podematerialets forurening med bindevæv, som paa grund af sin hurtige vækst invaderede kulturen og kvalte epithelcellerne. Det lykkedes nu Fischer fra kyllingfostres øje at fjerne et stykke af linseranden med vedhængende iris-epithelceller, og ved at benytte dette som bindevævsfrit podemateriale opnaaede han permanente renkulturer af iris-epithelet, let kontrollerbart paa grund af karakteristisk vækstmaade og pigmentering.

I aarene fra sin hjemkomst til Danmark 1922 og fremover koncentrerede Fischer sig i det væsentlige om to hovedopgaver: En heftig propaganda for vævsdyrkning, denne vidunderlige nye metode til livets studium, som han havde lært at beherske med saa stort mesterskab, og et intenst arbejde med anvendelse af vævsdyrkingen særlig paa cancerproblemet. Det lykkedes ham at dyrke baade sarkom- og karcinomceller *in vitro* uden tab af malignitet, og ved at variere dyrkningsomstændighederne kastede han et storartet lys over cancercellernes egenskaber. Inspireret af Otto Warburgs paavisning af cancercellernes abnorme glykolyse

studerede han sammen med E. Buch-Andersen, sin nære ven og medarbejder, ilttrykkets indflydelse paa normalt og malignt væv in vitro. Undersøgelserne antydede en større følsomhed hos cancercellen end hos normale celler overfor forøget ilttryk, men iltbehandlingen som terapeutisk middel har dog ikke faaet den betydning, som Fischer i begyndelsen haabede.

I et foredrag 1929 i Kaiser Wilhelm Gesellschaft udtalte Fischer:

»Kræftcellen er en lidet resistent celle med kort levetid. Foruden det af Otto Warburg fundne aërobe gæringsstofskifte hos svulstcellen, er den ogsaa fundet at have stærke proteolytiske egenskaber, forøgede auto- og heterolytiske egenskaber.

Ondartede svulstceller stiller mindre fordringer til ernæringen i sammenligning med de sunde, fixe celler. De er i stand til at proliferere i blodserum som eneste næring og oven i købet i artsfremmed serum, hvad for normale celler er henholdsvis insufficient eller toksisk.

Desforuden afgiver de normale vævsceller, med hvilke de maligne celler kommer i berøring, stoffer, som forøger de maligne vævscellers væksthastighed.

Vi har endvidere fundet, at de svulstceller, som har været genstand for undersøgelse, saavel karcinom- som sarkomceller fra pattedyr, er i stand til at overvokse alle andre normale vævsceller, homologe og heterologe, som er tilsat til kulturerne in vitro.

Svulstcellernes væksthastighed in vitro overgaar ingeniunde væksthastigheden af normale vævsceller selv under de bedste betingelser, men er snarere langsommere.

I enhver af de fundne kardinale egenskaber hos kræftcellerne har vi egentlig tilstrækkelig forklaring paa deres ubegrænsede og skrankeløse vækst i organismen. Disse egenskaber er: Aërob glykolyse, forøget proteolyse, evnen til at opbygge uendelige masser af nyt protoplasma af stoffer, som er insufficiante for væksten af normale celler, evnen til at udnytte visse intracellulære vækstprincipper fra de normale celler, med hvilke de kommer i berøring.«

Saavidt det er mig bekendt er disse iagttagelser og synspunkter ikke senere blevet gendrevet.

Opholdet paa Kaiser Wilhelm Institutet i Berlin, hvor Fischer i 6 aar bestyrede en gæsteafdeling, var af meget stor betydning for ham baade i videnskabelig og menneskelig henseende. Det

danner imidlertid paa en vis maade afslutningen, kulminationen, af hans første vævsdyrkningsperiode, der omfatter ca. 120 arbejder, hvoraf kun et ringe antal beskæftiger sig med andre spørgsmaal. Da man i erkendelse af hans store indsats paa vævsdyrknings og kræftforskningens omraade i 1932 kaldte ham tilbage til Danmark og knyttede ham til Carlsbergfondets biologiske Institut, var det som om han brændte mindre heftigt for disse problemer. Af de ca. 70 arbejder, der bærer hans navn i perioden 1932—39, beskæftiger sig kun en snes med hans hovedproblem, mens den største mængde drejer sig om blodkoagulation, et spørgsmaal han maaske er blevet draget ind i gennem iagttagelse af det substrat, hvorpaa vævskulturer anlægges, nemlig koaguleret blodplasma. Selv om man maa sige, at talrige betydningsfulde arbejder saa lyset i denne periode op til den anden verdenskrig — fremhæves bør maaske arbejderne over heparin, et koagulationshæmmende stof, hvis konstitution blev belyst paa interessant maade — maa værdien af disse undersøgelser snarere søges i enkeltiagttagelsernes finhed end i et større, samlende overblik. Dette skyldes naturligvis tildels problemets overordentlige kompleksitet, men det er dog mit indtryk — jeg lærte netop Fischer at kende i denne periode — at problemet ikke rigtigt laa for hans særegne begavelse. Fischer trak vist nok i alle deres venskabsaar ret stærkt paa Buch-Andersen som raadgiver i spørgsmaal vedrørende de eksakte videnskaber, som Fischer ikke selv havde nogen tilbøjelighed eller talent for, og da Buch-Andersen døde i 1937, opgav han tilsyneladende helt dette ret kemiske arbejdsomraade og vendte tilbage til vævsdyrkningsproblemer, der behandlede i de sidste 40 arbejder, der bærer hans navn.

Med støtte af Tage Astrup og, for visse betydningsfulde arbejders vedkommende, af den svenske biokemiker Gösta Ehrensvärd tog Fischer spørgsmaalet om ernæringen af cellerne i en vævskultur op til behandling og naaede inden sygdommen invaliderede hans arbejdssevne at give talrige fundamentale bidrag til opklaringen af dette vigtige, men vanskelige problem. Den klassiske vævsdyrkning benyttede sig af en fast gel af koaguleret plasma, hvorpaa cellerne voksede ud, med et lag af kyllingefostermacerat over sig, og den opgave som Fischer og hans medarbejdere stillede sig, var at naa til en erstatning for disse naturlige, og højst udviklede substanser. Derved kom cellernes næringskrav i søgelyset,

og spørgsmaalet om hvilke elementer af substraterne, f. eks. hvilke aminosyrer, der var essentielle for væksten, blev draget ind i undersøgelsen. I denne forbindelse blev mange glimrende iagttagelser gjort.

Fischer havde, navnlig fra begyndelsen af sin Berlinerperiode til sin død, en række fremragende medarbejdere, hvoraf to er nævnt ovenfor. De fleste søgte ham vel som vævsdyrkningens foregangsmand, men der er dog fremkommet en række arbejder over talrige andre biokemiske emner fra hans Institut. Han gav husly til mange tyske forskere, som efter 1933 var tvunget til at forlade det tredie rige. Mange af disse har senere opnaaet betydelige stillinger i USA, bl. a. Fritz Lipmann, som var ansat som assistent hos Fischer fra 1932—39. De mindes alle deres studieophold ved Carlsbergfondets biologiske Institut med dyb taknemmelighed.

Det er ikke nogen let opgave for mig at karakterisere Albert Fischer som forsker og som menneske. Dels er jeg uden tilstrækkelig kundskab paa det vigtigste af hans forskningsomraader, dels har jeg ikke kendt ham i hans mest frugtbare arbejdsperiode i hans ungdom, dels endelig er jeg aldrig kommet ham saa nær, at de fine afskygninger af hans personlighed er blevet mig bekendt. Jeg har dog af læsning af hans skrifter og af hvad han selv og hans faa venner har fortalt dannet mig et billede af denne højtbegavede mand, som jeg skal prøve paa at aftegne.

Det fasteste træk i hans personlighed var overbevisningen om sit kald som forsker. Han skal være blevet bestyrket heri af faderen, som var et rigt facetteret menneske med indsigt og styrke til at paavirke sønnen. Hans tilknytning til barndomsvennen Buch-Andersen, som jeg flere gange har omtalt, bidrog ogsaa i høj grad til at nære denne overbevisning. De to venners tro paa hinanden var saa klippefast, at de naturlige anfægtelser, der sædvanligvis optræder hos unge mennesker, naar det drejer sig om deres drømmes opfyldelse, blev bortvejrede.

Tillige havde Fischer i sin karakter en vis anspændt stædighed, der bragte ham over megen modstand, dels i ham selv, dels i omverdenen. Den tvang ham til at læse, hvor han hellere ville eksperimentere eller fabulere, og til at tage examiner, hvad han afskyede. Nogen lærd mand naaede han dog ikke at blive. Dertil var han for dybt engageret i at iagttage og producere.

Den smukkeste side af hans personlighed som forsker var hans dybe kærlighed til alt levende. I virkeligheden var det livets gaade, han eftersporede i alle sine anstrengelser, og hans rastløse aktivitet i jagten paa dette flygtende bytte blev ofte afbrudt af ubeskrivelig undren over de levende objekter, han studerede.

Han var den fødte iagttager. Som eksperimentator naaede han ofte det geniale, men skønt han elskede store apparater og samlede paa dem, da han fik mulighed for det, er det i det lille eksperiment — med et reagensglas, en Carrel-flaske, et mikroskop — at han kom sig selv nærmest. Som teoretiker var han flygtig som en dagdrømmer. Undertiden fandt han med en søvngængeragtig sikkerhed svaret paa de spørgsmaal, der rejste sig for ham, men hyppigt flagrede hans fantasi højt over det konkrete problem, den skulde tjene. Han naaede aldrig helt at nærme sig til de eksakte videnskabers metode. Intuitionen var hans vaaben, ikke logikken.

Som menneskeligt bekendtskab kunde han være ubeskrivelig tiltrækkende. Da jeg i trediveerne lærte ham at kende, viste han mig megen gæstfrihed og spillede gerne af sit store diskotek de musikstykker, han havde lært at elske i sit barndomshjem. Han fortalte ofte om det lykkelige kvartetsspil i Berlin, hvori han som cellist deltog sammen med Einstein og Fritz Busch. Engang, da Busch var i København, indbød han det kongelige kapel hjem i sin dagligstue sammen med sine bekendte og foranstaltede en enestaaende Haydn-koncert. Denne blanding af musikglæde og sans for det grandiose var karakteristisk for Fischer.

Han havde megen sans for humor, som han beherskede lige fra det stille, næsten følsomme lune til en pudsig forsorenhed, der ofte udløste sig i løjer. Han slog dog en kreds om forskeren i sig selv, hvorigennem humoren ikke maatte trænge. Kaldet krævede respekt, ikke personen Albert. Hans mægtige dagligstue, hvor han ved det enorme egetræsskrivebord poserede som den ensomme ørn, og dens lille hygge- og kaminanneks, hvor man »fik sig en sludder« med ham tæt omgivet af bøger og kunstværker, belyser disse to sider af hans natur.

Han var en enestaaende vært, der med finhed og tilbagetrukkethed fik sine gæster til at udfolde sig, men han kunde ogsaa, om det var belejligt, fornøje selskabet med fortællinger fra sine studenteraar, denne højt besungne, men smerteligt tabte ungdom,

hvor han sammen med Buch-Andersen delte sin tid imellem fremtidsdrømme, regulært slid og almindelig sjov i gaden. Det er blevet hævdet, at disse to unge mennesker kom kaliumpermanganat i Gefionspringvandet, saa det sprang rødt i flere dage. Men desværre passer det ikke, det var nogle andre. Men der er dog nok af lignende historier, der passer.

Det er forstaaeligt, at en mand med Fischers stærke selvbevidsthed og store, men i en vis forstand ensidige begavelse følte sig upaaskønnet i et lille land som Danmark, hvor han var den eneste kyndige paa sit omraade og derfor ikke blev vurderet paa basis af sine virkelige fortjenester. Da anerkendelsen først kom fra den store verden, havde han imidlertid næppe grund til beklagelse over den behandling, der blev ham til del. Men han følte sig alligevel ensom i sin videnskabelige besættelse, fordi der var saa faa, der helt kunde slutte sig til ham og tale hans sprog. Det krævede en hel del uegennytte og selvudslettelse at arbejde under hans ledelse. Men saadan som hans liv formede sig bortset fra de sidste tunge aar, tror jeg at hans ungdoms drømme blev opfyldt i saa høj grad, som han kunde vente. Han blev genstand for mange hædersbevisninger, og hans navn blev et samlingsmærke for cytologer over hele verden.

Da han fyldte femogtres, samlede nogle af hans kolleger og venner en række hyldestbreve fra personer, som han i sit liv havde haft tilknytning til, og overrakte ham disse breve indbundet i en mappe. Af de ca. 70 hilsener vil jeg gerne citere to, det ene fra Peyton Rous, det andet fra Otto Warburg.

Rous skriver:

»Dear Albert Fischer,

What a long time, and yet so short, since we first came to know each other in the springtime of the Rockefeller Institute! Seldom have we seen each other since, but I have followed your course both as scientist and man, and gained happiness from it. Now word has come that you are about to retire. Retire one can from what one does but never from high past achievement, much less from what one is. So I salute you now in the same glow of deeply admiring friendship as when we both were young.

Peyton Rous.«

Warburg skriver:

»Lieber Herr Fischer!

An Ihrem heutigen 65. Geburtstag steht die Zeit vor meinen Augen, als Sie vor nunmehr 30 Jahren zu uns nach Dahlem kamen, um uns Ihre wunderbaren Methoden zu zeigen. Damals wurden wir alle Ihre Schüler und wir sind es geblieben und haben später manches Experiment ausführen können, das wir ohne Ihre Belehrung niemals bewältigt hätten.

Ich denke auch daran, wie Ihr persönlicher Charme dazu beitrug, die Feste der Kaiser Wilhelm Gesellschaft im Kaiserhof und im Königlichen Schloss zu beleben und zu verschönern, und wie beliebt Sie bei allen Berliner Kollegen gewesen sind.

Und schliesslich denke ich an die Hilfe, die Sie mir nach dem Zusammenbruch Deutschlands im Jahre 1945 in so freundschaftlicher und grosszügiger Weise anboten und unser kurzes Wiedersehen in Kopenhagen vor einigen Jahren.

Alles dies werde ich nie vergessen und für alles dies möchte ich Ihnen heute danken, wenn ich die Glückwünsche zu Ihrem Geburtstag ausspreche.

Mit herzlichen Grüssen
immer der Ihre

Otto Warburg.«

Disse breve giver efter min mening den smukkeste karakteristik af Albert Fischer som forsker og som menneske. Ære være hans minde.

UDDRAG AF REGNSKABET

FOR ÅRET 1956

Indtægt.	kr.	øre	kr.	øre
1. <i>Beholdning fra forrige års regnskab:</i>				
Kassebeholdning	7 254	43
2. <i>Renteindtægt m. m.:</i>				
a. Rente af obligationer	31 981	25		
b. Rente af indskud i bank	289	96	32 271	21
3. <i>Statstilskud i kalenderåret 1956</i>	65 000	00
4. <i>Bidrag ifølge statutmæssig bestemmelse:</i>				
a. Til præmier:				
fra det Classenske Fideicommiss	400	00		
fra Etatsråd Schou og Hustrus Legat	100	00		
b. Til videnskabelige formåls fremme:				
det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag for				
året 1955 (udbet. juni 1956)	5 921	91		
c. Fra Carlsbergfondet	20 000	00		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til erindring				
om prof., dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
rente af 120200 kr. Østift. Krdf. oblig.	4 352	00		
e. F. J. Ørnborgs Legat	2 000	00	32 773	91
5. <i>Salg af selskabs publikationer</i>	40 527	80
6a. <i>Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til selskabs</i>				
<i>internationale forbindelser</i>	20 000	00		
6b. <i>Bidrag fra Carlsbergfondet</i>	105 000	00	125 000	00
7. <i>Tilfældige indtægter:</i>				
a. Udtrukne obligationer	11 000	00		
b. Refusion		02	11 000	02
Samlet indtægt	313 827	37

Udgift.	kr.	øre	kr.	øre
<i>1. Selskabets bestyrelse:</i>				
a. Løn til embedsmænd, arkivar og assistent m. m.	40 813	39		
b. Selskabets møder	5 225	33		
c. Rengøring	3 249	82		
d. Kontor og oplag	12 120	67		
e. Porto	5 430	60		
f. Forsikring	321	45		
			67 161	26
<i>2. Selskabets publikationer:</i>				
a. Oversigten	12 021	93		
b. Meddelelserne og Skrifterne:				
α. Af selskabets midler	149 031	30		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag	4 000	00		
			165 053	23
<i>3. Anvist af selskabets præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat</i>				
	3 971	00
<i>4. Understøttelse til skrifers udgivelse og viden- skabelige arbejder af medlemmer eller andre:</i>				
a. Af selskabets midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag: Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie	1 400	00		
			1 400	00
<i>5. Selskabets internationale forbindelser:</i>				
a. Kontingent til internationale sammenslut- ninger for året 1956	11 086	13		
b. Rejseudgifter til selskabets delegerede ...	3 144	00		
			14 230	13
Overføres	251 815	62

Udgift.	kr.	øre	kr.	øre
Overført	251 815	62
6. Pengepræmier og medaljer :				
a. Præmier af legaterne:				
Af Thotts Legat	»	»		
Af Classens Legat	»	»		
Af Schous Legat	»	»		
b. Medaljer og pengepræmier af selskabets kasse	1 100	00		
c. F. J. Ørnborgs Legat for 1956	2 000	00	3 100	00
7. Udgifter til istandsættelser og anskaffelser	4 304	43
8. Indkøb af obligationer	»	»
9. Beholdning ved årets slutning :				
Kassebeholdning	54 607	32
Samlet udgift	313 827	37

Regnskab for bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse:

Beholdning ultimo 1955 kr. 1 902,14	Udgifter 1956..... kr. 5 400,00
Bidrag indgået 1956... - 5 921,91	Beholdning ultimo 1956 - 2 424,05
kr. 7 824,05	kr. 7 824,05

Regnskab for bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til selskabets internationale forbindelser:

Beholdning ultimo 1955. kr. ÷ 96,06	Kontingentudgifter til
Bidrag indgået 1956.... - 20 000,00	unioner for 1956.... kr. 11 086,13
	Rejseudgifter 1956 til
	selskabets delegerede - 3 144,00
	Beholdning ultimo 1956 - 5 673,81
kr. 19 903,94	kr. 19 903,94

Opsamlet af legaterne:

	Thotts Legat	Classens Legat	Schous Legat	Ørnborgs Legat
Beholdning ultimo 1955	2 800 kr.	3 000 kr.	500 kr.	» kr.
Bidrag for 1956	200 -	400 -	100 -	2 000 -
Pengepræmier udbetalt 1956	» -	» -	» -	2 000 -
Beholdning ultimo 1956	3 000 kr.	3 400 kr.	600 kr.	» kr.
Overs. Dan. Vid. Selsk. 1956-57.				6

Formueopgørelse pr. 31. december 1956.

I. Værdipapirer lydende på selskabets navn (herunder Thotts Legat på 5 000 kr.):

8 000 kr.	danske statsobl. 1894	à 3 ⁰ / ₁₀₀	kursværdi kr.	4 100,00
10 000	- danske statsobl. 1941/66	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 9 050,00
80 000	- - - 1944/84	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 61 600,00
34 000	- konv. danske statsobl. 1919	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	...	—	- 26 605,00
66 600	- danske statsobl. S. 1997	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 49 950,00
125 700	- Husejer Kreditk. obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 82 647,75
161 000	- Østift. Kreditf. obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 108 142,50
184 000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 143 177,50
8 000	- - - -	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 6 082,50
25 000	- - - -	à 5 ⁰ / ₁₀₀	—	- 19 125,00
43 000	- Jydske Land. Krdf. obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 33 735,00
4 000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 3 000,00
5 000	- - - -	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 4 025,00
51 000	- Kbhvns. Kreditf. obl.	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 38 505,00
16 000	- Ny jydske Købstads Krdf. obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	- 10 440,00

Ialt 821 300 kr. nominelt, til kursværdi kr. 600 185,25

II. J. P. Suhr & Søns Legat til erindring om professor, dr. med. & phil. Julius Thomsen:

91 200 kr.	Østift. Kreditf. obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	kursværdi kr.	64 035,00
29 000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	—	- 22 245,00

120 200 kr. nominelt, til kursværdi kr. 86 280,00

III. Kassebeholdning..... kr. 54 607,32

I ovenstående formueopgørelse er inkluderet beholdning af bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse kr. 2 424,05, beholdning af bidrag fra Rask-Ørsted Fondet kr. 5 673,81 samt opsamlede bidrag til prisopgaver for legaterne kr. 3 000 + kr. 3 400 + kr. 600.

Regnskabet er revideret af selskabets revisorer og godkendt af kassekommissionen.

Den 29. marts 1957.

N. E. Nørlund
Kassekommissionens formand.

BUDGET

FOR ÅRET 1957

	kr.	ø.	kr.	ø.
Indtægt.				
1. Beholdning:				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
2. Renteindtægt m. m.:				
a. 8 000 kr. danske stats oblig. à 3 pct.	240	»		
90 000 - do. do. à 4 -	3 600	»		
104 000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	4 680	»		
125 700 - Husejer Kreditk. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	4 399	50		
161 000 - Østifternes Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	5 635	»		
191 000 - do. do. à 4 -	7 640	»		
8 000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	360	»		
25 000 - do. do. à 5 -	1 250	»		
43 000 - Jydske Land. Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1 505	»		
4 000 - do. do. à 4 -	160	»		
5 000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	225	»		
51 000 - Københavns Krdf. oblig. à 4-	2 040	»		
16 000 - Ny jyske Købst. Krdf. oblig. à 3 ¹ / ₂ pct.	560	»		
b. Rente af indskud i bankerne	50	50	32 345	»
3. Forventet statstilskud	65 000	»
4. Bidrag ifølge statutmæssig bestemmelse:				
a. Til præmier:				
fra det Classenske Fideicommiss	400	»		
Etatsråd Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige formåls fremme:				
Det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag for året 1956	5 500	»		
c. Fra Carlsbergfondet	20 000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til erindring om prof., dr. med. & phil. Julius Thomsen: rente 3 ¹ / ₂ pct. af 91 200 kr. og 4 pct. af 29 000 kr. Østif. Krdf. oblig.	4 352	»		
e. Pastor emer. F. J. Ørnborgs Legat	2 000	»	32 352	»
5. Salg af selskabets publikationer	35 000	»
6. a. Forventet bidrag fra Rask-Ørsted Fondet	25 000	»
b. Bidrag fra Carlsbergfondet	20 000	»
Samlet indtægt...	209 697	»

	kr.	ø.	kr.	ø.
Udgift.				
1. Selskabets bestyrelse:				
a. Lønninger m. m.	42 862	60		
b. Selskabets møder	5 500	»		
c. Rengøring	4 000	»		
d. Kontor og oplag	9 000	»		
e. Porto	6 000	»		
f. Forsikring	325	»		
			67 687	60
2. Selskabets publikationer:				
a. Oversigten	12 000	»		
b. Meddelelserne og Skrifterne m. m.:				
α. Af selskabets midler	90 257	40		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag ...	4 000	»		
			106 257	40
3. Til rådighed for selskabets præsident fra				
<i>J. P. Suhr & Søns Legat</i>	4 352	»
4. Understøttelse til skrifers udgivelse og videnskabelige arbejder af medlemmer eller andre:				
a. Af selskabets midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske bidrag:				
Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie ...	1 400	»	1 400	»
5. Selskabets internationale forbindelser:				
a. Kontingent til internationale sammenslutninger	14 550	»		
b. Rejser	10 450	»		
			25 000	»
Overføres	204 697	»

Udgift.		kr.	ø.	kr.	ø.
	Overført	204 697	»
6.	<i>Pengepræmier og medailler:</i>				
	a. Præmier af legaterne:				
	Af Thotts Legat	»	»		
	Af Classens Legat	»	»		
	Af Schous Legat	»	»		
	b. Medailler og pengepræmier af selskabets kasse	»	»		
	c. Ørnborgs Legat	2 000	»	2 000	»
7.	<i>Udgifter til istandsættelser og anskaffelser</i>	3 000	»
8.	<i>Indkøb af obligationer</i>	»	»
	Samlet udgift	209 697	»

Af disse udgifter er 1 a fast, 1 b—f, 2 a—b samt 5 a og b kalkulatoriske (5 a dog fast i udenlandsk valuta). De øvrige bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig bevilling af selskabet.

Det Hielmstjerne-Roseneroneske bidrag.

	kr.	ø.
Beholdning 1. januar 1957 ca.	2 400	»
Bidraget for 1956 ca.	5 500	»
	7 900	»
Budgetteret udgift	5 400	»
Beholdning ved årets udgang ca.	2 500	»

Bidrag fra legaterne til præmier.

	Thotts Legat		Classens Legat		Schous Legat	
	kr.	ø.	kr.	ø.	kr.	ø.
Beholdning 1. januar 1957	3 000	»	3 400	»	600	»
Bidraget for 1957	200	»	400	»	100	»
	3 200	»	3 800	»	700	»
Budgetteret udgift	»	»	»	»	»	»
Beholdning ved årets udgang	3 200	»	3 800	»	700	»

PRISOPGAVER

Bedømmelse af prisbesvarelse

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

OPGAVE FOR 1955 FOR THOTTS LEGAT

(PRIS: KR. 3 000)

En besvarelse af den for det Thottske legat i februar 1955 udsatte opgave angående hormonukrudtsbekæmpelsesmidlernes virkning på kulturplanternes spiring, udvikling og stofproduktion er indleveret under mottoet »Renere og større afgrøder«.

Besvarelsen omfatter 89 kvartsider maskinskrevet tekst, hvori indgår 37 tabeller. Desuden findes indsat 18 sider med ialt 26 opklæbete fotografier.

De i afhandlingen beskrevne undersøgelser omfatter fire forskellige hormonukrudtsbekæmpelsesmidlers virkning på vore fire kornsorters spiring, udvikling og udbytte. De fire hormonpræparater, som har været anvendt ved forsøgene er: 4-chlor-2-methylphenoxyeddikesyre, 2,4-dichlorphenoxyeddikesyre, 4-chlor-2-methylphenoxyismørsyre og 2,4-dichlorphenoxyeddikesyreethyl-ester. Af disse anvendes de to førstnævnte i stor udstrækning her i landet til ukrudtsbekæmpelse i landbrugsafgrøder.

Forsøgene viste, at sprøjtning med de forskellige hormonmidler i større eller mindre grad virkede hæmmende på kornets spiring. Også planternes senere udvikling påvirkedes efter sprøjtning med disse midler, hvilket viste sig ved, at der ofte fremkom deformiteter, f. eks. unormal skridning, unormal kærnesætning i aks og top og deformerede strå.

Fremkomsten af deformiteter var i reglen nær knyttet til behandlingstidspunktet, idet de ganske overvejende viste sig efter sprøjtninger, der blev udførte i perioden fra såning og indtil de enkelte skud havde 5—6 blade. Hormonpræparatets art og dosering var endvidere af betydning for mængden af deformiteter.

4-chlor-2-methylphenoxymsørsyre var den forbindelse, der viste sig mest skånsom overfor vårsæd, men dette stofs virkning overfor ukrudtet er endnu ikke klarlagt.

Endvidere er det påvist, at tidlig sprøjtning med store doser af hormonpræparater forøger kærnsens indhold af råprotein.

I afhandlingen er beskrevet talrige udbytteforsøg med alle fire kornsorter foretagne såvel på sand- som på lermuld i årene 1950—56. Ved disse forsøg er de forskellige sprøjtemidler anvendt i forskellige doser og udbyttet fra de sprøjtede parceller sammenlignet med ubehandlede parceller. Da der på de fleste forsøgsarealer kun var meget lidt ukrudt er udbyttetallene efter de forskellige sprøjtninger meget nær ens og på linie med udbyttet fra de ubehandlede parceller. Sprøjtningen påvirker således i disse tilfælde ikke i væsentlig grad udbyttets størrelse. Kun i enkelte forsøg foretagne på marsk, hvor ukrudtsmængden var stor, fremkom der et tydeligt merudbytte efter sprøjtning.

På grundlag af sine forsøgsresultater giver forfatteren i slutningen af sin afhandling anvisninger på, med hvilke hormonukrudsbekæmpelsesmidler, i hvilke doseringer og på hvilke tidspunkter, de forskellige kornafgrøder bør behandles for at skadevirkning på afgrøden kan undgås.

Beskrivelsen af de foretagne forsøg er kortfattet, i nogle tilfælde utilstrækkelig. I et enkelt tilfælde er der henvist til en figur, som absolut ikke viser det i teksten beskrevne fænomen. Den figur, som henvisningen gælder, mangler åbenbart. Ligeledes findes der i afhandlingen et par figurer, som ikke omtales i teksten, og som ikke ses at have nogen nærmere forbindelse med det foreliggende emne. Disse fejl, som let kan rettes ved en senere offentliggørelse af forsøgsresultaterne, er dog ikke af væsentlig betydning og skyldes formentlig, at forfatteren har haft for kort tid til udarbejdelsen af sin besvarelse.

Denne indeholder som helhed betragtet et stort og værdifuldt og for landbrugets praksis overordentlig betydningsfuldt forsøgsmateriale. Vi mener derfor, at forfatteren er fuldt ud værdig til at modtage den udsatte pris på kr. 3 000.

København, den 5. marts 1957.

ØJVIND WINGE

CARSTEN OLSEN

Affatter.

I henhold til ovenstående bedømmelse indstillede den naturvidenskabelig-matematiske klasse til selskabet, at afhandlingen belønnedes med den udsatte pris: 3 000 kr. af Thotts Legat. Hertil sluttede selskabet sig i mødet den 29. marts 1957.

Ved navnesedlens åbning viste forfatteren sig at være: afdelingsbestyrer INGVAR PETERSEN, Statens Ukrudtsforsøg, Skovlunde (se side 59).

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen til undersøgelse af de i dansk privateje bevarede kilder til dansk Historie.

Beretning om virksomheden 1956.

Kommissionens arbejde har i 1956 været af omtrent samme omfang som i 1955. Det store antal påbegyndte undersøgelses- og ordningsarbejder, som er blevet nødvendiggjort af de omfattende afleveringer i 1955, har forskudt en del af arbejdet fra nye undersøgelser til afvikling af ordningsarbejderne. Det vejledningsarbejde, kommissionen altid har udført for forskere, der ønsker oplysning om bevarede kilder af privat oprindelse, er stadig stigende. Ikke mindst er dette en følge af, at sekretariatet nu i flere år har ligget i Århus, hvorved videnskabsmænd knyttede til byens forskellige institutioner gennem kommissionens store samling af registraturer over privatarkiver både i offentlig og privateje er blevet i stand til at orientere sig om indholdet af de fleste, mere betydelige privatarkiver, uanset hvor de bevares. — Som det vil fremgå af regnskabsoversigten i beretningens slutning, er kommissionens økonomi fortsat ret stram, og det er efterhånden betænkeligt, at det ikke har været muligt for kommissionen at lønne medarbejderne med honorarer, der svarer til det, der andre steder ydes for videnskabeligt arbejde.

Undersøgelser vedrørende privatpersoners arkiver.

Præsten P. K. ALGREEN (1807—77).

Forgæves har der været eftersøgt papirer efter P. K. Algreen, der — først som lærer på Snedsted Seminarium og siden som præst i Vendsyssel — øvede en afgørende indsats for den grundt-

vigske bevægelse. En betydelig brevsamling, der har eksisteret og bl. a. blev benyttet af den grundtvigske historiker, præsten Fr. Nygård, synes at være gået tabt. En afskrift i Algreens hånd af Grundtvigs undertrykte skrift om religionsfrihed er afleveret til Det kongelige Bibliotek.

Købmandsslægten ANDRUP.

Se under handelshuset F. Hestbech & Co.

Købmand JACOB BAGGER, Næstved.

Fra fru dr. jur. Poul Meyer, København, er til Erhvervsarkivet modtaget et mindre fond af private breve og regnskabssager over årene 1809—69.

Sognepræst S. T. BALSLEV (1850—1936).

Sognepræst Balslev, Søndersø, stifter af Menighedsrådsforeningen og deltager i andet kirkepolitisk arbejde, har ikke efterladt sig noget arkiv.

Højskoleforstander HOLGER BEGRUP (1859—1937).

Som supplement til den tidligere aflevering til Det kongelige Bibliotek er fra fru adjunkt Henning Paulsen, Viborg, modtaget til ordning en samling, der overvejende omfatter manuskripter til bøger, prædikener og taler — i enkelte tilfælde med mindre, tilknyttede korrespondancer. Desuden forekommer en gruppe breve, fortrinsvis fra Begtrups senere år; det drejer sig for størstepartens vedkommende om de i beretningen for 1953 omtalte arkivalier.

Slægten BROBERG.

Se handelshuset C. A. Broberg.

Forfatteren JOHANNES BUCHHOLTZ (1882—1940).

Som omtalt i beretningen for 1952 har kommissionen tidligere gennemgået Johannes Buchholtz efterladte papirer og korrespondance med et stort antal danske og udenlandske forfattere. I overensstemmelse med de dengang trufne aftaler med Johannes Buchholtz enke, fru Olga Buchholtz, vil samlingen nu efter fru Buchholtz' død overgå til Det kongelige Bibliotek.

Frimenighedspræst N. CLAUSEN-BAGGE (1868—1948).

De ved kommissionens foranstaltning ordnede arkivalier, jfr. beretningerne for 1953 og 1955, er afleverede til Rigsarkivet, hvor de fra 1980 vil være frit tilgængelige. Indtil da er de tilgængelige med familiens og rigsarkivarens tilladelse.

Redaktør, folketingsmand POVL DRACHMANN (1887—1941).

De i beretningen for 1955 nævnte arkivalier er nu modtaget til gennemgang og ordning. Det drejer sig om en meget omfangsrig samling korrespondance og andre papirer med tyngdepunktet i Povl Drachmanns erhvervspolitiske arbejde, navnlig i tilknytning til Industrirådet; forholdene under og lige efter 1. verdenskrig er særlig velbelyste.

Lærer ved vajsenhusskolen i Tønder VILHELM HAGERUP (1825—68).

I privateje er bevaret de i mange henseender meget oplysende breve fra Vilhelm Hagerup (dele af dem er trykt i »Sønderjyske årbøger« 1942), ligesom der i manuskriptform foreligger en af afdøde lektor Henning Hagerup udarbejdet fremstilling af slægten Hagerups historie; i hvert fald vil dele af disse papirer blive deponeret i Det kongelige Bibliotek.

Ingeniørarkitekt VILHELM MARSTRAND (1884—1955).

De meget store samlinger af manuskripter, korrespondance m. v. (se beretningen for 1955) har i årets løb været under fortsat ordning.

Forfatteren JENS THISE (1868—1955).

Fra gårdejer Jens Møllér, Manna, er afleveret et arkiv, der fortrinsvis består af manuskripter til bøger og skuespil samt opklæbte udklip af aviser og tidsskrifter efterladt af den fremtrædende dialektforfatter. Til dette kommer en mindre brevsamling af nyere dato. Samlingen er endnu ikke ordnet.

Revisor i Nationalbanken THOMAS THOMSEN (1787—1862).

En mindre samling arkivalier er overgivet til Erhvervsarkivet. Den rummer kun private regnskabsbilag; men med sine oplysninger om forbrug og dagligliv i øvrigt giver den dog, som også

tilfældet er med arkivet fra købmand Bagger, en række værdifulde kulturhistoriske enkeltheder.

Forpagter P. H. G. TROCK (1854—1920).

Fra den mejeritekniske foregangsmand P. Trock er i privat-eje bevaret forskellige ikke undersøgte arkivalier, navnlig af mejerihistorisk interesse.

Boghandler, cand. theol. OVE TRYDE (1870—1956).

Se Vilh. Trydes boghandel.

Undersøgelser vedrørende forretnings-, gods- og institutionsarkiver.
Akademiet for de tekniske Videnskaber.

Der er etableret en aftale mellem Akademiet og Erhvervsarkivet om en løbende aflevering af Akademiets arkiv. Den første store aflevering har fundet sted, og selv om det drejer sig om så nye arkivalier som fra tiden efter 1937, er der grund til at fremhæve værdien af, at institutionernes og organisationernes arkiver så tidligt som muligt kommer under arkivmæssig tilsyn og røgt.

Handelshuset C. A. Broberg, København.

I fortsættelse af tidligere aflevering (beretning for 1953, side 9) er der til Erhvervsarkivet afleveret en samling breve skrevet fra det Brobergske hjem i 1860'erne til C. A. Broberg (1846—1917), endvidere er afleveret afskrifter af en dagbog fra C. A. Brobergs (1811—1886) uddannelsesrejser i udlandet.

Grosserer-Societetets komité.

Til den i 1950 til Erhvervsarkivet foretagne aflevering af arkivalier fra årene 1742—1925 har Societetet i 1956 yderligere føjet 24 år, hvortil kommer, at det ved en fornyet gennemgang af magasinerne på Børsen er lykkedes at dække ikke uvæsentlige huller i de ældre rækker — særlig for en gruppe specialudvalgs vedkommende.

Hovedmassen i det ca. 90 m store arkiv udgøres af en næsten ubrudt række journalsager med tilhørende journaler, kopibøger

og forhandlingsprotokoller. Administrationens enorme vækst og Grosserer-Societetets stigende betydning belyses alene ved journalsagernes omfang i de enkelte år: 10 cm i 1900 mod 2 m i 1949.

F. Hestbech & Co., Ålborg.

Den fortsatte eftersøgning efter arkivalier fra den i forrige årsberetning nævnte købmandsslægt Andrup, Lemvig, førte til et overraskende resultat. En ægteskabsforbindelse knyttede slægten til ovennævnte firma, der er grundlagt i Lemvig i slutningen af det 19. århundrede, navnlig som papirhandel engros, og derfra få år efter flyttet til Ålborg. Ved en henvendelse her lykkedes det umiddelbart før en omfattende kassation at redde en meget stor samling fra tiden 1800—1946, der nu er afleveret til Erhvervsarkivet. Hovedstammen udgøres af selve papirfirmaets regnskaber og korrespondance; men hertil kommer en række mindre grupper fra Lemvig, dels fra den andrupske gård, dels fra andre købmænd samt fra boghandlere, skippere og Lemvig byråd (det sidste nu afleveret til Landsarkivet for Nørrejylland).

Carl v. d. Hude, skibsmæglerfirma, Århus.

Ca. 500 bind er af firmaet overgivet til Erhvervsarkivet. Det velbevarede arkiv, der dækker årene 1876—1930, er det største, der endnu er modtaget fra denne branche; det rummer foruden enkelte mindre grupper af regnskabsbøger to meget lange rækker bestående af indklaringsjournaler og kopibøger for udgåede skrivelser.

Københavns Malerlaug.

Ved kommissionens mellemkomst er til Københavns Stadsarkiv afleveret Københavns Malerlaugs arkiv for årene 1684—1930, i alt 103 bind og 2 pakker. Hovedmængden af det meget værdifulde arkiv er arkivalier fra det 19. århundrede. Ved afleveringen medfulgte også arkivalier for tiden fra 1903 til 1921 fra Fællesforeningen af Danmarks Malermestre.

Klintholm gods, Møens herred, Præstø amt.

Efter henvendelse fra godsets nuværende ejer, hofjægmester Carl Christian Scavenius, er foretaget en undersøgelse dels af de

ved afleveringen til Landsarkivet for Sjælland i 1934 tilbageblevne godsarkivalier, dels af forskellige arkivalier, der ikke indgik i afleveringen. Undersøgelsen havde især et rent praktisk formål (oversigt, opstilling, ordning og registrering), og der er ikke truffet aftale om en fortsættelse af afleveringen til landsarkivet. Arkivet, der tæller ca. 30 hyldemeter, omfatter foruden godsadministrative arkivalier en del private papirer af ikke ringe politisk-historisk interesse for tiden mellem de to verdenskrige.

Lemvig byarkiv.

Se F. Hestbech & Co.

Textilfabrikantforeningen.

Som forløber for en mere omfattende aflevering er til Erhvervsarkivet indgået en mindre samling fra årene 1902—37. For størstepartens vedkommende er det sager vedrørende toldpolitiske forhold.

Vilhelm Tryde, bog- og kunsthandel, København
(1863—1956).

Den kendte boglades arkiv er til Erhvervsarkivet afleveret af cand. mag. fru Inger Tryde Haarløv, der er datter af den sidste indehaver, cand. theol. Ove Tryde. Fra firmaets første år i Slesvig by, 1863—64, er bevaret et par enkelte bind; af det øvrige materiale vedrører hovedparten en ret omfattende handel med kunstreproduktioner. Brevene rummer korrespondance og kontrakter med en række fremtrædende kunstnere, hvoraf eksempelvis kan nævnes Louis Moe, Stephan Sinding og Rudolph Tegner.

Trælasthandlerunionen.

Arkivet, der er afleveret til Erhvervsarkivet, spænder over tidsrummet 1917—45; det er stærkt præget af sager vedrørende de vanskelige tilførselsforhold under 2. verdenskrig. Det slutter sig her nøje til Trælastbranchens Sekretariat, hvorfra en stor samling tidligere er indgået.

Økonomiske forhold i Danmark under krigen 1864.

Til Erhvervsarkivet er afleveret en samling breve, som departementschef Einar Cohn modtog som besvarelse på et rundspørge

til en række firmaer vedrørende »økonomiske tilstande i Danmark i 1864« (jfr. departementschefens afhandling i National-økonomisk tidsskrift, 1914, s. 576—618).

Kommissionen har i 1956 til driften modtaget 9.437,91 kr. Fra Carlsbergfondet, Undervisningsministeriet og Videnskabernes Selskab er ydet henholdsvis 3.000 kr., 5.000 kr. og 1.400 kr. i tilskud, det fra Carlsbergfondet modtagne tilskud udgjorde dels resttilskud på 1.000 kr. fra 1955, dels det ordinære årlige tilskud på 2.000 kr. Renter udgjorde 37.91 kr.

Udgifterne har beløbet sig til i alt 9.305,25 kr. og fordeler sig på følgende konti: almindelige driftsudgifter med kontorassistance, materialer, porto, telefon og sekretærhonorar androg 1.897,31 kr., undersøgelser med rejser, fragt, ordningsarbejder og registraturskrivning androg 7.312,69 kr., diverse udgifter udgjorde 95,25 kr. Året sluttede med kasse- og bankbeholdninger på i alt 6.051,96 kr. Regnskabet revideres af Carlsbergfondet.

Professor, dr. phil. C. ELLING er i 1957 udtrådt af kommissionen.

Århus og København, i maj 1957.

C. O. BØGGILD-ANDERSEN TROELS FINK HØLGER HJELHOLT

VAGN DYBDAHL

„Grosserer A. Collstrops hjem for en dansk Videnskabsmand.“

Beretning for 1956

afgivet af Ejnar Dyggve, formand i bestyrelsen.

»Lundehave« har i det forløbne år været beboet af professor, dr. phil. Jakob Nielsen.

Regnskabsoversigt for 1956.

Indtægt.

Kassebeholdning pr. 1. januar 1956	kr. 20 694,42
Renter af obligationer ÷ depotafgift	» 28 864,50
Rente på postgirokonto	» 132,94
	<hr/>
	Ialt kr. 49 691,86

Udgift.

Tilskud til beboeren	kr. 9 600,00
Løn og pension til gartner	» 9 150,00
Skatter og afgifter til Helsingør Kommune	» 1 198,67
Forsikringspræmier	» 791,50
Bygninger med inventar og haven	» 4 780,37
Administration, arkitekttilsyn, revision o. l.	» 707,90
Indsat på bankbog	» 12 000,00
Beholdning på postgirokonto	» 11 463,42
	<hr/>
	Ialt kr. 49 691,86

Status pr. 31. december 1956.

Aktiver.

Ejendommen vurderet til ejendomsskyld	kr. 300 000,00
Indbo	» 12 109,60
Obligationer, nominelt:	
4 ¹ / ₂ 0/0 konv. danske statsoblig. (Genforeningslån)	» 280 000,00
5 0/0 Østift. Kreditf.	» 10 000,00
4 0/0 Østift. Kreditf.	» 144 200,00
3 ¹ / ₂ 0/0 Østift. Kreditf.	» 10 000,00
4 0/0 Østift. Husm. Kreditf.	» 600,00
4 0/0 Jydsk Husm. Kreditf.	» 120 000,00
4 0/0 Ny jydsk Kjøbstads Kreditf.	» 125 000,00
Beholdning på bankkonto	» 12 000,00
Beholdning på postgirokonto	» 11 463,42
	<hr/>
	Ialt kr. 1 025 373,02

Passiver.

Ejendom og indbo	kr.	312 109,60
Grundfond	»	600 000,00
Reservefond	»	113 263,42
		<u>Ialt kr. 1 025 373,02</u>

Regnskabet er revideret på Undervisningsministeriets foranstaltning.

III.

„Emil Herborgs Legat.“

Beretning for 1956.

I året 1956 er udbetalt fire legatportioner, hver på 150 kr. månedlig, til:

mag. scient. & cand. mag. Bent Fuglede	i 12 måneder	
cand. mag. Ulrik Ib Røen	i 12	—
cand. mag. Kai Larsen	i 12	—
mag. scient. Aage Winther	i 12	—

Regnskabsoversigt for 1956.

Indtægt.		Udgift.	
Kassebeholdning	kr. 4 341,08	Udbetaling af 4 legatportioner	kr. 7 200,00
Renter af obligationer. -	7 540,40	Udbetalt i henhold til	
Renter på bankbog..... -	44,37	fundatsens § 8	- 600,00
		Administration	- 201,00
		Kassebeholdning	- 3 924,85
	<u>kr. 11 925,85</u>		<u>kr. 11 925,85</u>

Formue pr. 31. december 1956.

3 ¹ / ₂ % obligationer, nom.	kr.	44 000,00
4 % » »	-	31 000,00
4 ¹ / ₂ % » »	-	112 000,00
Anden formue	-	100,00
Kassebeholdning	-	3 924,85
		<u>kr. 191 024,85</u>

Marts 1957.

På bestyrelsens vegne

NIELS BOHR.

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret af undertegnede revisorer i Det kgl. danske Videnskabernes Selskab. Beholdningerne er efterset, og regnskabet og beholdningerne er fundet i orden.

København, den 7. marts 1957.

W. FENCHEL.

EBBE RASMUSSEN.

IV.

„Niels Bohr Legatet.“

Uddrag af regnskab for 1956.

Indtægt.

Kassebeholdning ult. 1955	kr. 13 404,98
Renter af obligationer og bankkonto	- 48 274,21
Udtrukne obligationer	- 19 000,00
Andre indtægter	- 20 548,37
	<hr/>
Samlet indtægt...	kr. 101 227,56

Udgift.

Udbetalinger ved professor Niels Bohr	kr. 79 330,17
Kassebeholdning ult. 1956	- 21 897,39
	<hr/>
Samlet udgift...	kr. 101 227,56

Formue pr. 31. december 1956.

475 000 kr. danske statsobligationer à $4\frac{1}{2}\%$	kursværdi	kr. 356 250,00
292 000 » kreditforeningsobl. à $3\frac{1}{2}\%$	—	- 194 130,00
68 000 » » à 4%	—	- 49 295,00
304 000 » » à $4\frac{1}{2}\%$	—	- 220 500,00
	<hr/>	
1 139 000 kr. nominelt	til kursværdi	kr. 820 175,00
Kassebeholdning ultimo 1956	-	21 897,39
	<hr/>	
		kr. 842 072,39

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret og beholdningen forefundet.

København, den 12. marts 1957.

W. FENCHEL.

EBBE RASMUSSEN.

V.

„Mag. art. Marcus Lorenzens Legat.“

Beretning for 1956—57.

Legatet blev opslået ledigt i februar 1957. Efter legatbestyrelsens indstilling vedtog selskabet i april 1957 følgende bevillinger af de disponible legatmidler:

Til studiet af dansk sprog:

Mag. art. fru Ellen Olsen Madsen og bibliotekar Carl Dumreicher	kr.	500
Mag. art. Karl Martin Nielsen	-	1 400
Dr. phil. Helge Toldberg	-	1 400

Til studiet af dansk flora:

Cand. mag. Tyge Christensen og cand. mag. Kjeld Holmen	-	700
Kaptajn, fh. viceskoleinspektør M. P. Christensen	-	500
Cand. mag. M. Skytte Christiansen	-	500
Mag. scient. Lise Høst Saunte	-	1 000

I alt . . . kr. 6 000

Regnskab for 1956.

Indtægt.

Kassebeholdning ult. 1955	kr.	7 262,01
Renter af obligationer, aktier og bankkonto	-	6 710,57
Udtrukne obligationer	-	3 000,00
Samlet indtægt	kr.	16 972,58

Udgift.

Udbetalte legater	kr.	6 000,00
Indkøb af obligationer	-	5 056,25
Annoncering	-	23,57
Kassebeholdning ult. 1956	-	5 892,76
Samlet udgift	kr.	16 972,58

Rådighedssum til uddeling.

Overført fra tidligere år.....	kr.	6 366,39	
Renteindtægt 1956.....	-	6 710,57	
			kr. 13 076,96
5 % af renteindtægt afsat til formueforøgelse.....	kr.	335,53	
Annoncering.....	-	23,57	
Uddeling i 1956.....	-	6 000,00	- 6 359,10
			kr. 6 717,86

Formue pr. 31. december 1956.

12 500 kr. danske statsobl. à $4\frac{1}{2}\%$	kursværdi	kr.	9 375,00
1 000 - » » à 4%	—	-	770,00
14 400 - » » à 2%	—	-	6 480,00
7 000 - kreditforeningsobl. à 5%	—	-	6 180,00
19 200 - » » à $4\frac{1}{2}\%$	—	-	15 721,50
16 000 - » » à 4%	—	-	11 943,50
4 000 - » » à $3\frac{1}{2}\%$	—	-	2 920,00
47 700 - hypotekforeningsobl. à $4\frac{1}{2}\%$	—	-	35 536,50
15 672 - bankhæftelsesobl. à 4%	—	-	8 619,60
13 000 - aktier i Kbhvns. Handelsbank.....	—	-	23 692,50
150 472 kr. nominelt.....	til kursværdi	kr.	121 238,60
	Kassebeholdning.....	-	5 892,76
			kr. 127 131,36

April 1957.

På bestyrelsens vegne
JAKOB NIELSEN.

Revisionspåtegning:

Regnskabet er revideret og beholdningen forefundet.

København den 12. marts 1957.

W. FENCHEL.

EBBE RASMUSSEN.

Kommissionen for den nye Ducange.

Beretning for 1956.

Redaktør: Prof., dr. Franz Blatt.

Med hensyn til bearbejdelsen af materiale hidrørende fra Danmarks middelalderlige latinske tekster kan meddeles, at cand. mag. Holger Friis Johansen fortsat har kunnet stille en del af sin arbejdskraft til rådighed for den nye Ducange. I det forløbne år er nyexcerperet stof (Johannes Dacus og andre filosofiske tekster), etymologiske forklaringer m. m. indføjet i manuskriptet og en plan for den endelige redaktion af en ordbog over dansk middelalderlatin er udarbejdet på grundlag af artiklerne til bogstav G.

Det internationale samarbejde er videreført. Første hæfte af *Novum Glossarium Mediae Latinitatis ab anno DCCC usque ad annum MCC* (pp. 116) udsendes i maj d. å. tilligemed en citatliste omfattende Europas middelalderlige latinske tekster fra 800–1200 (pp. 198).

København og Århus, april 1957.

FRANZ BLATT

CARSTEN HØEG

HANS RÆDER

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum.

Beretning for 1956.

Hesych.

Udgiver: Prof., dr. Kurt Latte, Göttingen.

I beretningsåret blev for resten af bind 2 (Z–Π) Cyrillerne vγAs (efter Drachmanns manuskript) og p, s, b efter fotografi jævnført og indført, ligeså m for Θ, I og randglosserne fra A efter Reitzensteins afskrift. Indarbejdelsen af paralleløverleveringen blev påbegyndt. Desuden blev der udført specialundersøgelser vedrørende enkelte særligt vanskelige glosser.

Göttingen og København, d. 19. juli 1957.

HANS RÆDER

C. HØEG

K. LATTE

K. BARR

VIII.

Beretning for 1956 fra selskabets sekretariat.

Ved arkivar ASGER LOMHOLT.

Selskabets sekretariat har i året 1956, det 214.—215. selskabsår, forestået tilrettelæggelsen af de af selskabet afholdte møder, 9 i anden halvdel af sæsonen 1955—56 fra 13. januar 1956 til 4. maj og 5 i første halvdel af sæsonen 1956—57 fra 19. oktober til 14. december. Indkaldelse til møderne ved mødesedler er besørget af sekretariatet ligesom udsendelse af de dertil hørende bilag: beretninger om møder, kommissionsberetninger, betænkninger fra udvalg til bedømmelse af indsendte afhandlinger, budget og regnskabsuddrag og lign. Beretning om selskabets møder er indført i forhandlingsprotokollen, og kortregister dertil er videreført. Den af beslutningerne i møderne følgende korrespondance er udført. Arkivaren har deltaget i en række udvalgsmøder og har ført protokol derover. Ud over korrespondancen efter møderne har sekretariatet udvekslet et stort antal breve om almindelige emner, i særlig grad dog vedrørende publikationsudvekslingen gennem bytteforbindelserne. Bepisningen efter møderne er varetaget af assistenten fru Ellen Erichsen.

Arkivaren har redigeret »Oversigt over Selskabets Virksomhed« juni 1955—maj 1956, omfattende 188 sider, hvori ikke er medregnet Carlsbergfondets beretning på 106 sider. Fortegnelserne over inden- og udenlandske medlemmer er ført à jour, og der er udarbejdet en beretning om møderne, indeholdende de vigtigere sager, der er behandlet. Oversigten udkom på grund af særlige forhold først omkring nytår 1957.

Ved udgivelsen af selskabets øvrige publikationer har arkivaren assisteret redaktøren. Der er forhandlet om trykning af manuskripter og fremstilling af clichéer, korrektur er formidlet mellem forfatter og trykkeri, og på nogle afhandlinger er 2. korrektur læst. Kassekommissionen er til stadighed holdt underrettet om publikationskontoens status.

Endvidere har arkivaren assisteret kassereren ved ind- og udbetalinger, renskrivning af regnskaber o. l.

Fortegnelserne over restoplagene af samtlige publikationer, der viser udlevering, salg og oplagsstatus for hver enkelt publikation, er ført op til dato. Udtagningen fra oplaget til kommissionæren har været betydelig, og indtægten for selskabet har for salget i året 1955 gennem kommissionæren beløbet sig til ca. kr. 31.200 mod ca. kr. 20.400 for året 1954.

Alle nye clichéer er indført i fortegnelsen derover, og udlån har fundet sted. Arbejdet med udtagning og registrering af oplag samt ordning af clichéer har påhvilet fru E. Erichsen.

Nogle få forfattere af selskabets publikationer har i 1956 anvendt sekretariatets assistance ved udsendelsen af frieksemplarer.

I årets løb er alle ind- og udgåede skrivelser m. m. ordnet og henlagt i arkivet.

Arkivaren har fortsat sine arkivstudier over forskellige emner vedrørende selskabets historie. Ordningen af arkivmaterialet er videreført, registre til forhandlingsprotokollen er fortsat m. m. Der er udarbejdet manuskript til en fortegnelse over selskabets publikationer 1917–56 med en revideret prisliste 1742–1956, som vil fremkomme trykt i 1957. Endvidere har arkivaren assisteret ved andres undersøgelser i selskabets arkiv.

I 1956 har selskabet indgået 22 nye bytteforbindelser, nemlig med følgende:

Alma-Ata. SSSR. Akademii Nauk Kasachskoi SSR (M B).*

Leningrad. Naučnaja Biblioteka im. M. Gorkogo pri Leningr. Gosudarst. Universitete im. A. A. Ždanova (O H A M B).

Leningrad. Publičnaja Biblioteka (O H A M B).

Moskva. Akademija Nauk SSSR, Fundamentalnaja Biblioteka (H A).

Łódź. Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne (A).

Hertford. John Innes Horticultural Institution (B).

London. University, Institute of Classical Studies (H).

London. Chemical Society (M).

Manchester. John Rylands Library (H).

* Forkortelser, se side 105.

Liège. Bibliothèque de l'Université (H).
Paris. Institut de Recherche et d'Histoire des Textes (H).
Paris. Intermédiaire des Recherches Mathématiques (M).
Ljubljana. University, Faculty of Philosophy (H).
Sarajevo. Naučno Društvo (H).
Torino. Istituto ed Orto Botanico dell'Università (B).
Madrid. Comisaría General de Excavaciones Arqueológicas (H A).
Ottawa. Department of Agriculture (B).
New Orleans, La. Tulane University, Departm. of Zoology (B).
Mendoza, Argentina. Universidad Nacional de Cuyo, Instituto de
 Matematica (M).
San Isidro, Argentina. Instituto de Botanica Darwinion (B).
Rio de Janeiro. Instituto Oswaldo Cruz (B).
Quezon City, Phil. University of Philippines (O M B).

Een bytteforbindelse er udvidet:

Kiev. Akademii Nauk Ukrainskoj SSR (+ O H A M B).

Een bytteforbindelse er ændret:

Moskva. State Lenin Library (÷ O H A M B – overført til Publič-
 najaja Biblioteka, Leningrad).

Fire bytteforbindelser er efter anmodning ophævet:

Warszawa. Kasa im. Mianowskiego (÷ O).

Halle. Naturwissenschaftlicher Verein für Sachsen und Thüringen
 (÷ M B).

Venezia. Istituto di Biologia Marina (÷ B).

Bontoc, Phil. Mountain Province College (÷ M B).

Publikationer sendes fra 1956 til følgende danske institutioner:

København. Akademiet for de tekniske Videnskaber (+ O).

” Atomenergikommissionen (+ O M).

” Carlsbergfondet (+ O).

” Det Classenske Fideicommis (+ O).

” Danmarks institut for international udveksling af vi-
 denskabelige Publikationer, I. D. É. (+ O H A M B).

” Dansk bibliografisk Kontor (+ O).

Ved årets udgang var antallet af modtagere af selskabets publikationer 730 akademier, universiteter, selskaber, biblioteker o. l.

De udsendte publikationer fordeler sig på modtagerne i de enkelte lande som vist i nedenstående oversigt, idet følgende forkortelser er anvendt:

O =	Oversigt over Selskabets Virksomhed.	
H =	{ Historisk-filologiske Filosofiske	} Meddelelser og Skrifter.
A =		
M =	Matematisk-fysiske	
B =	Biologiske	

Land	Antal modt. (excl. medl.)	O	H	A	M	B
Danmark	70	70	40	40	54	49
Island	3	3	2	2	3	3
Norge	10	10	7	7	7	9
Sverige	25	25	12	13	13	15
Finland	16	16	7	6	9	11
Sovjetunionen	22	7	11	13	23	27
Estland	2	1	2	1	1	2
Letland	2	1	2	1	1	2
Litauen	3	2	3	2	2	3
Polen	23	9	12	11	12	13
England	40	12	14	12	26	25
Skotland	9	5	4	4	9	6
Eire	4	4	3	3	4	4
Holland	20	6	8	8	12	11
Belgien	19	6	9	10	8	11
Frankrig	47	15	23	21	28	31
Monaco	1	0	0	0	1	1
Schweiz	12	6	4	4	9	6
Tyskland	80	34	32	33	55	50
Østrig	15	4	5	4	8	7
Czechoslovakiet	13	6	9	7	8	9
Ungarn	8	2	3	4	5	5
Jugoslavien	12	4	6	5	6	5
Bulgarien	1	1	1	1	1	1
Grækenland	6	1	1	4	1	3
at overføre	463	250	220	216	306	309

Land	Antal modt. (excl. medl.)	O	H	A	M	B
overfort...	463	250	220	216	306	309
Rumænien	3	1	1	1	3	1
Tyrkiet	5	1	2	2	3	2
Italien	43	13	24	24	22	24
Spanien	14	3	8	9	6	5
Portugal	4	1	1	1	3	4
Canada	8	2	3	3	4	7
De Forenede Stater	84	38	33	37	59	64
Mexico	5	0	0	0	3	5
Dominica	1	0	1	1	0	0
Argentina	12	1	1	2	8	8
Brasilien	8	1	1	1	6	3
Chile	2	0	0	0	1	1
Colombia	1	0	0	0	1	1
Perú	1	0	0	0	1	1
Uruguay	2	0	0	0	0	2
Libanon	1	0	0	1	0	0
Israel	1	1	1	1	1	1
Armenien	1	1	1	1	1	1
Indien	11	1	3	2	10	9
Ceylon	2	0	1	1	0	0
Sud Viêt-nam	1	0	1	0	0	0
Kina	3	2	2	2	2	3
Philippinerne	2	1	1	1	1	1
Indonesien	3	1	1	1	2	3
Japan	21	3	4	3	19	9
Ægypten	4	1	1	3	1	2
Tunis	2	0	1	1	0	0
Algier	2	0	0	0	0	2
Marokko	1	0	0	0	0	1
Goldcoast	1	1	0	0	1	1
Kenya	1	0	0	0	1	1
Moçambique	1	0	0	0	0	1
Belg. Congo	1	0	0	0	0	1
Sydafrikanske Union	5	1	0	1	5	5
South Australia	2	1	1	1	2	2
New South Wales	4	1	1	1	3	3
Victoria	2	0	0	0	2	2
New Zealand	2	0	0	0	2	2
I alt pr. ³¹ / ₁₂ 1956...	730	326	314	317	479	487

Til selskabets inden- og udenlandske medlemmer udsendtes følgende antal:

	Antal medlemmer	O	H	A	M	B
Danske	89	89	79	77	65	67
Udenlandske	190	190	70	67	60	59
I alt pr. $^{31}_{12}$ 1956...	279	279	149	144	125	126
Oplagets norm. størrelse (excl. forf. ekspl.)...	750	700	700	1100	900	
Ialt udsendtes pr. $^{31}_{12}$ 1956...	605	463	461	604	613	
Rest...	145	237	239	496	287	

Udsendelse af selskabets publikationer er for indenlandske og udenlandske medlemmers og nordiske institutioners vedkommende, samt en del reklamationer, foretaget direkte med posten; for alle andre institutioners vedkommende dels direkte med posten, dels gennem »Danmarks institut for international udveksling af videnskabelige Publikationer« (I. D. É.).

I året 1956 er følgende nyudgivne publikationer udsendt: Hist. Filol. Medd. **35**, 3, **36**, 1—4. Filos. Medd. **2**, 6. Mat. Fys. Medd. **30**, 14—22, **31**, 1. Mat. Fys. Skr. **1**, 1—2. Biol. Medd. **23**, 1—3. Biol. Skrifter **8**, 2, 4.

Af disse, samt af en del reklamerede publikationer, er udsendt direkte med posten:

Indenlandske medlemmer.....	902 pk.	270 kg	kr. 330,96
Udenlandske medlemmer	799 -	274 -	- 668,44
Indenlandske institutioner	436 -	180 -	- 198,92
Udenlandske institutioner.....	1616 -	598 -	- 1584,28
Reklamationer.....	148 -	110 -	- 223,78
Ialt udsendt direkte i 1956...	3901 pk.	1432 kg	kr. 3006,38

Udsendelsen af en del af selskabets publikationer til ikke-nordiske institutioner er foretaget portofrit gennem udvekslingsinstituttet (I. D. É.). Der er i 1956 ad denne vej udsendt 1237 pakker, vægt 798 kg til videreforsendelse.

I bytte for de udsendte publikationer har selskabet fra 541 akademier, universiteter, selskaber, biblioteker o. l., dels forbindelser, dels enkelte andre — de indenlandske dog undtaget — modtaget 1377 forskellige tidsskrifter, beretninger, årbøger, dissertationsrækker m. m. i et omtrentligt antal af 6030 bind og hefter, mod 6075 i 1955, 5890 i 1954, 5350 i 1953, 5220 i 1952 og 6300 i 1951.

Efter registrering i sekretariatet og fremlæggelse i selskabets møder er det modtagne byttemateriale overgivet til de biblioteker, hvor de forskellige publikationer ifølge den mellem bibliotekerne og selskabet truffene overenskomst hører hjemme. Reklamationer af mangler i det fra bytteforbindelserne modtagne materiale er fortsat.

De modtagne publikationer fordeler sig på de forskellige lande som vist i nedenstående tabel.

Land	Antal inst. etc.	Antal forsk. tidsskr.	Antal enk. ekspl. o. l.
Island	2	2	2
Norge	11	37	86
Sverige	23	60	215
Finland	16	42	159
Sovjetunionen	13	90	590
Estland	1	3	22
Letland	1	2	13
Litauen	1	13	28
Polen	21	86	267
England	35	79	378
Skotland	7	14	28
Eire	3	6	28
Holland	20	32	245
Belgien	19	52	192
Frankrig	31	45	204
Monaco	1	2	22
Schweiz	13	17	109
Tyskland	58	132	638
Østrig	13	25	114
Czekoslovakiet	9	51	354
Ungarn	6	27	102
Jugoslavien	11	40	85
Bulgarien	1	2	2
Grækenland	4	5	8
at overføre	320	864	3891

Land	Antal inst. etc.	Antal forsk. tidsskr.	Antal enk. ekspl. o. l.
overført...	320	864	3891
Rumænien.....	1	22	89
Tyrkiet.....	3	3	16
Italien.....	34	61	176
Spanien.....	10	25	69
Portugal.....	4	7	11
Canada.....	6	11	40
De Forenede Stater.....	77	226	1204
Mexico.....	4	4	25
Dominica.....	1	2	3
Argentina.....	10	15	74
Brasilien.....	6	8	24
Chile.....	1	1	1
Colombia.....	1	1	1
Perú.....	1	1	1
Uruguay.....	0	0	0
Libanon.....	0	0	0
Israel.....	1	5	16
Armenien.....	1	5	49
Indien.....	6	9	66
Ceylon.....	2	2	3
Sud Viêt-nam.....	1	2	2
Kina.....	1	3	7
Philippinerne.....	0	0	0
Indonesien.....	5	6	10
Japan.....	22	41	96
Ægypten.....	2	2	7
Tunis.....	1	1	2
Algier.....	2	4	7
Marokko.....	1	6	22
Goldcoast.....	0	0	0
Kenya.....	1	1	1
Moçambique.....	0	0	0
Belg. Congo.....	1	2	6
Sydafrikanske Union.....	5	8	26
South Australia.....	2	3	9
New South Wales.....	4	4	13
Victoria.....	2	18	47
New Zealand.....	2	4	16
Ialt i 1956...	541	1377	6030

Udgivelsen og fordelingen af selskabets publikationer.

Important Communication.

THE ROYAL DANISH ACADEMY OF SCIENCES AND LETTERS (Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab) has hitherto issued the following series of publications:

- 8vo *Oversigt* over Selskabets Virksomhed.
(Annual in Danish with summaries in French.)
- 8vo Historisk-filologiske *Meddelelser* – (History and Philology).
Filosofiske *Meddelelser* – (Philosophy).
Arkæologisk-kunsthistoriske *Meddelelser* – (Archaeology and Art History).
Matematisk-fysiske *Meddelelser* – (Mathematics and Physics).
Biologiske *Meddelelser* – (Biology).
- 4to Historisk-filologiske *Skrifter*.
Arkæologisk-kunsthistoriske *Skrifter*.
Matematisk-fysiske *Skrifter*.
Biologiske *Skrifter*.

The series of *Filosofiske Meddelelser* was discontinued by Vol. 2, No. 6, 1956.

The series of *Arkæologisk-kunsthistoriske Meddelelser* will be discontinued when the current Vol. 4 can be completed. Of Vol. 4 the only part issued so far is No. 1, 1953.

The *Arkæologisk-kunsthistoriske Skrifter* will be discontinued after the publication of Vol. 2, No. 2, which is expected to be finished in 1957.

The designations *Historisk-filologiske Meddelelser* and *Historisk-filologiske Skrifter* from the new volumes of the two series, Vol. 37 and Vol. 4, respectively, will be changed into *Historisk-filosofiske Meddelelser* and *Historisk-filosofiske Skrifter*. The numbering of the volumes will continue regardless of the change of names. These publications will besides the subjects treated up till now, include papers on Philosophy, Archaeology, and Art History as well.

The *Matematisk-fysiske Meddelelser* and the *Biologiske Meddelelser* will, from respectively Vol. 31 and Vol. 24, be published in a somewhat broader octavo size than previously.

In 1956 the publication of *Matematisk-fysiske Skrifter* in 4to was started. These *Skrifter* and the corresponding *Meddelelser* – as in the previous series – only differ in size, not in the subjects treated.

So the Royal Danish Academy of Sciences and Letters will from now on issue the following series of publications:

		Bibliographical Abbreviation
8vo	Oversigt over Selskabets Virksomhed	Overs. Dan. Vid. Selsk.
8vo	Historisk-filosofiske Meddelelser	Hist. Filos. Medd. Dan. Vid. Selsk.
	Matematisk-fysiske Meddelelser	Mat. Fys. Medd. Dan. Vid. Selsk.
	Biologiske Meddelelser	Biol. Medd. Dan. Vid. Selsk.
4to	Historisk-filosofiske Skrifter	Hist. Filos. Skr. Dan. Vid. Selsk.
	Matematisk-fysiske Skrifter	Mat. Fys. Skr. Dan. Vid. Selsk.
	Biologiske Skrifter	Biol. Skr. Dan. Vid. Selsk.

Distribution

Subscription

On direct application to the agent of the Academy: EJNAR MUNKSGAARD, Publishers, 6 Nørregade, Copenhagen K, a subscription may be taken out to each of the above-mentioned series of publications.

For subscribers and others who want to receive only the publications concerning a single group of subjects, there is a possibility of special arrangement with the agent of the Academy, in order to acquire the papers published under one or more of the following subjects:

Archaeology and Art History – Mathematics, Physics, Chemistry, Astronomy, Geology – Botany, Zoology, General Biology.

In order to avoid mistakes at registration and quotation the publications will not have any special designation of the group of subjects printed on them; but on the cover of each paper there will be a list of the papers last published within the same group of subjects as that to which the number in question belongs.

Exchange

The present recipients of the Historisk-filologiske (philological) Meddelelser and Skrifter will in future receive the Historisk-filosofiske (philosophical) Meddelelser and Skrifter, which also will include works within the spheres of Archaeology and Art History.

The present recipients of the Arkæologisk-kunsthistoriske Meddelelser and Skrifter only will in future receive the works on Archaeology and Art History which form part of the Historisk-filosofiske Meddelelser and Skrifter.

On application to the Royal Danish Academy of Sciences and Letters, the present recipients of the Matematisk-fysiske Meddelelser and Skrifter or the Biologiske Meddelelser and Skrifter may, if so desired, e. g. out of consideration to conditions of space in the libraries, instead of all the papers within the series mentioned, receive only the publications from one or more groups of the following subjects:

Mathematics, Physics, Chemistry, Astronomy, Geology – Botany, Zoology, General Biology.

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1956—JUNI 1957

Oversigt.

	kr. ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed juni 1955—maj 1956. Med 2 portrætter. Résumé en français. 1956	16,00

Historisk-filologiske Meddelelser.

BIND 36:

4. NEUGEBAUER, O.: An Astronomic Almanac for the Year 348/9. (P. Heid. Inv. No. 34). 1956	5,00
5. HJELMSLEV, LOUIS: Sur l'indépendance de l'épithète. 1956	2,00
6. BECH, GUNNAR: Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band. 1957	20,00

Ny titel:

Historisk-filosofiske Meddelelser.

BIND 37:

1. RUBOW, PAUL V.: Trolld kan tæmmes (The Taming of a Shrew). 1957	6,00
2. KORNERUP, BJØRN: Lector Theologiæ Jens Poulsen Windings Vita. Et Bidrag til Belysning af de lærde Udenlandsrejser i det 17. Aarhundrede. With an English Summary. 1957	10,00

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND 30:

19. GROENEWOLD, H. J.: Quasi-Classical Path Integrals. 1956	7,00
20. KOFOED-HANSEN, O., and WINTHER, A.: On the Coupling Constants in β -Decay. 1956	2,50
21. VACHASPATI: Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space. 1956	6,00
Overs. Dan.Vid.Selsk. 1956-57.	8

22. JØRGENSEN, CHR. KLIXBÜLL: Variation of the Parameters of Electrostatic Interaction F_k Derived from Absorption Spectra of Lanthanide Complexes. 1956 5,00

BIND 31:

1. ALDER, KURT, and WINTHER, AAGE: Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation. 1956 10,00
2. JAMNIK, DARKO, and ZUPANČIČ, ČRTOMIR: Excitation of Characteristic K X-Rays by the Impact of Heavy Charged Particles. 1957 3,00
3. STEFFENSEN, J. F.: On the Problem of Three Bodies in the Plane. 1957 4,00
4. NEUGEBAUER, O.: »Saros« and Lunar Velocity in Babylonian Astronomy. 1957 4,00

Matematisk-fysiske Skrifter.

BIND 1:

1. BRODERSEN, SVEND, and LANGSETH, A.: The Infrared Spectra of Benzene, sym-Benzene-d₃, and Benzene-d₆. 1956 14,00
2. NØRLUND, N. E.: Sur les fonctions hypergéométriques d'ordre supérieur. 1956 15,00
3. FRÖMAN, PER OLOF: Alpha Decay of Deformed Nuclei. 1957.. 20,00
4. BRODERSEN, SVEND: A Simplified Procedure for Calculating the Complete Harmonic Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies. 1957 10,00

Biologiske Meddelelser.

BIND 23:

2. PETERSEN, JOHS. BOYE, and HANSEN, J. BENTH: On the Scales of some Synura Species. 1956 7,00
 3. BRØNDSTED, H. V.: Experiments on the Time-Graded Regeneration Field in Planarians. With a Discussion of its Morphogenetic Significance. 1956 7,00
 4. BØRGESEN, F.: Some Marine Algae from Mauritius. Final Part. Edited by TYGE CHRISTENSEN. 1957 5,00
 5. JENSEN, P. BOYSEN: Untersuchungen über Determination und Differenzierung. 4. Über den Aufbau des Zellwandgerüsts der Pflanzen und die Determination desselben. With an English Summary. 1957 6,00
-

Biologiske Skrifter.

BIND 8:

kr. ø.

4. URSIN, ERIK: Geographical Variation in *Apodemus sylvaticus* and *A. flavicollis* (*Rodentia, Muridae*) in Europe, with Special Reference to Danish and Latvian Populations. 1956 9,00

BIND 9:

1. BIRKELUND, TOVE: Upper Cretaceous Belemnites from Denmark. 1957 15,00

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

Résumé.

Au cours de l'année juin 1956—mai 1957 l'Académie a perdu cinq de ses membres danois: M. OVE BALTHASAR BØGGILD, professeur honoraire de minéralogie et de géologie à l'université de Copenhague, décédé le 13 novembre 1956; M. ALBERT FISCHER, directeur de l'Institut biologique de la Fondation Carlsberg, décédé le 31 juillet 1956; M. KAARE GRØNBECH, professeur de langues de l'Asie centrale et spécialement de turc à l'université de Copenhague, décédé le 21 janvier 1957; M. HANS MARIUS HANSEN, recteur de l'université de Copenhague, professeur de physique, décédé le 13 juin 1956; et M. THORVALD JOHANNES MARIUS MADSEN, directeur honoraire de l'Institut sérothérapique de l'État, décédé le 14 avril 1957.

L'Académie a perdu en plus cinq de ses membres étrangers: M. NILS GABRIEL AHNLUND, professeur d'histoire à l'université de Stockholm, décédé le 11 janvier 1957; M. ADAM GIEDE BÖVING, U. S. National Museum, Bureau of Entomology, Washington, D.C., décédé le 16 mars 1957; M. JAN-JOZEF-LODEWIJK GROOTAERS, professeur de phonétique et de néerlandais à l'université de Louvain, décédé le 13 octobre 1956; M. LENNART SMITH, professeur de chimie organique à l'université de Lund, décédé le 25 octobre 1956; et M. LEONARD FRANK SPATH, paléontologiste au département de géologie, British Museum, Natural History, Londres, décédé le 2 mars 1957.

Dans sa séance du 12 avril 1957 l'Académie a élu les nouveaux membres suivants:

Dans la Section des Lettres trois membres danois: M. FREDERIK JULIUS BILLESKOV JANSEN, professeur de littérature danoise à l'université de Copenhague; M. THERKEL MATHIASSEN, conservateur au Musée National, Copenhague; et M. JENS PETER ANDREAS SKAUTRUP, professeur de langues scandinaves à l'université d'Århus; et neuf membres étrangers: sir GEORGE NORMAN CLARK, professeur honoraire d'histoire moderne aux universités d'Oxford et de Cambridge, Oxford; M. WALTER BRUNO HERMANN HENNING,

professeur d'études de l'Asie centrale à l'École des études orientales et africaines de l'université de Londres; M. KAI HARALD ING-HOLT, professeur de civilisation classique à la Yale University, New Haven, Conn.; M. ANDRÉ-AUGUSTE MAZON, professeur honoraire de langues et de littératures slaves au Collège de France, président de l'Institut d'Études slaves, Paris; M. LOUIS-MARIE-JOSEPH RENOU, professeur de philologie indienne à l'université de Paris; M. DAG ALVAR STRÖMBÄCK, professeur de mœurs populaires scandinaves et comparées à l'université d'Upsal; M. HANS KAMSTRUP VOGT, professeur de philologie romane à l'université d'Oslo; M. CURT HUGO JOHANNES WEILBULL, professeur honoraire d'histoire à l'université de Gøteborg; et M. EMIL ÖHMANN, professeur de philologie germanique à l'université de Helsingfors.

Dans la Section des Sciences, un membre danois: M. JULIUS ENGELBRETH-HOLM, professeur d'anatomie pathologique à l'université de Copenhague; et deux membres étrangers: M. SIGURDUR THORARINSSON, directeur du Museum d'histoire naturelle d'Islande, Reykjavik; et M. MICHAEL HEIDELBERGER, professeur de biochimie à la Columbia University, New York.

A la fin de l'année (mai 1957) l'Académie comptait 91 membres danois et 198 membres étrangers, soit 38 membres danois et 53 membres étrangers dans la Section des Lettres et 80 membres danois et 118 membres étrangers dans la Section des Sciences.

M. Johannes Pedersen a été réélu président de la Section des Lettres pour les années 1957—60.

M. Niels Bjerrum a été réélu membre de la commission des fonds pour les années 1957—61.

M. Franz Blatt a été élu membre du conseil d'administration de la Fondation Carlsberg pour les années 1957—62.

M. Stig Iuul a été élu membre du conseil d'administration du Musée de Frederiksborg pour les années 1957—58.

M. Ebbe Rasmussen a été élu membre de la commission pour les sciences physiques du »Fonds national pour les recherches scientifiques générales«.

Le comité pour l'Union Internationale de Physique pure et appliquée s'est adjoint MM. Aage Bohr, J. K. Bøggild, M. H.

Højgaard Jensen, professeur à l'École des Hautes Études techniques de Copenhague, et M. Stefan Rozental, lecteur à l'université de Copenhague; ce dernier est le secrétaire du comité; M. Niels Bohr en est le président.

A l'Union Internationale des Sciences Biologiques le Danemark a été classé dans la catégorie 3 et sa cotisation annuelle a été portée de 200 à 600 francs suisses.

M. Ejnar Lundsgaard a fourni des renseignements sur l'Union Internationale des Sciences Physiologiques, pour laquelle l'Académie avait institué un comité national. La cotisation annuelle du Danemark est de 50 dollars.

Le comité pour les analyses documentaires des sciences pures et appliquées prendra désormais le titre de »Comité pour la documentation scientifique«. Le comité s'est adjoint MM. Bjerre Lavesen et R. Mølgaard Hansen, ingénieurs civils.

Pour les membres des comités pour les Unions scientifiques internationales, l'Union Académique Internationale, etc. dont l'Académie fait partie, voir pp. 27—31.

L'Académie s'est fait représenter au cours de l'année juin 1956—mai 1957 aux réunions, manifestations et congrès suivants:

La session de l'Union Académique Internationale, tenue à Rome du 16 au 21 juin 1956, par MM. Carsten Høeg et Franz Blatt.

La fête organisée en l'honneur du professeur Theodor Frings à Leipzig le 23 juillet 1956, par M. L. L. Hammerich.

Le 32e Congrès international des Américanistes, tenu à Copenhague du 8 au 14 août 1956, par M. W. Thalbitzer.

Le 5e Congrès international des Sciences anthropologiques et ethnologiques, tenu à Philadelphie du 1er au 9 septembre 1956, par M. Axel Steensberg.

La 20e session du Congrès Géologique International à Mexico du 4 au 11 septembre 1956, par M. Arne Noe-Nygaard.

Le Congrès des Physiciens, tenu à Turin du 6 au 11 septembre 1956, par M. C. Møller.

La cérémonie organisée à l'Institut géodésique, à Copenhague, à l'occasion du deuxième centenaire des travaux géodésiques et

cartographiques scientifiques danoises, le 25 février 1957, par M. N. E. Nørlund.

Le centenaire de l'Académie des Sciences et des Lettres de Norvège à Oslo du 3 au 5 mai 1957 par M. Niels Bohr.

Le président de l'Académie a adressé un message au Congrès indien des Sciences, tenu à Calcutta du 14 au 20 janvier 1957, et à l'université de Calcutta à l'occasion de son centenaire.

La commission pour la rédaction du nouveau »Ducange« a déposé un rapport sur l'année 1956. Voir p. 101.

La commission pour le Corpus Lexicographorum Graecorum a déposé un rapport sur l'année 1956. Voir p. 101.

Le comité de la Fondation Rask-Ørsted a accordé une subvention de 25 000 couronnes pour les relations internationales de l'Académie pendant l'année 1957.

L'Académie a établi des échanges de publications avec les institutions suivantes :

La Commission pour l'énergie atomique, Copenhague.

Akademii Nauk Kasachskoi SSR, Alma-Ata.

Université de l'État, Leningrad.

Bibliothèque fondamentale pour les Sciences sociales, Moscou.

Chemical Society, Londres.

John Rylands Library, Manchester.

Bibliothèque de l'Université, Liège.

»Intermédiaire des Recherches Mathématiques«, Paris.

Bibliothek der Technischen Hochschule, Stuttgart.

Institut Mathématique, Académie hongroise des Sciences, Budapest.

Istituto Matematico dell'Università, Rome.

Tulane University, Department of Zoology, New Orleans.

Institut de Technologie de Tokyo, Département des Mathématiques, Tokyo.

University of Philippines, Quezon City.

Les échanges ont été élargis avec :

Akademii Nauk Ukrainskoi SSR, Kiew.

Biblioteca Apostolica Vaticana, Rome.

Les échanges ont été arrêtés avec :

Instytut Balticky, Dantzig.

Naturwissenschaftlicher Verein für Sachsen und Thüringen,
Halle.

Istituto di Biologia Marina, Venise.

Mountain Province College, Bontoc, Philippines.

L'Académie a décerné au docteur Knud Krabbe, ancien médecin en chef, sa médaille d'or pour ses recherches étendues et fondamentales sur la morphogénèse comparative du système nerveux central.

L'Académie a accordé à M. Ingvard Petersen, chef de service au Laboratoire national pour l'étude des plantes parasites, à Skovlunde, 3 000 couronnes du legs Thott pour sa réponse au sujet mis au concours sur l'action des herbicides hormonaux sur la germination, la croissance et la production de matière de une ou plusieurs plantes de culture.

M. Niels Bohr, président de l'Académie, a eu la première attribution du prix dit »Atoms for Peace Award« de la Ford Foundation.

La Ford Foundation ayant subventionné les études d'étudiants hongrois exilés dans différents pays, entre autres le Danemark, l'Académie a organisé leur séjour au Danemark.

L'Institut géodésique de Danemark a fait, à l'occasion du deuxième centenaire des travaux géodésiques et cartographiques scientifiques, une réédition, par des procédés modernes, des cartes du Danemark dressées autrefois par l'Académie.

L'Académie a publié une notice en anglais sur les modifications apportées à ses publications. Voir pp. 113—15.

Une liste des publications issues de l'Académie de 1917 à 1956 ainsi qu'un tarif de ses publications de 1742 à 1956 paraîtront en 1957.

Le conseil d'administration de la Fondation Carlsberg a déposé un rapport sur l'exercice 1955—56. Voir Partie II, p. 1—106.

La commission pour les recherches sur les sources de l'histoire de Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées a déposé un rapport sur l'année 1956. Voir pp. 89—95.

Le secrétariat de l'Académie a déposé un rapport sur l'année 1956. Voir pp. 102—09.

L'Académie a tenu 14 séances, au cours desquelles ont été faites les communications suivantes :

- ¹⁹/₁₀ 56. M. P. J. Riis: Verres peints médiévaux de Syrie.
- ²/₁₁ 56. M. Knud Jessen: Grains et pain carbonisés provenant du château de Hamarhus en Norvège, détruit par un incendie en 1567.
- M. Louis Hjelmslev présente: »Sur l'indépendance de l'épithète« (M*).¹
- M. Bjørn Kornerup présente: »La biographie latine du lecteur Jens Poulsen Winding comme contribution à l'étude de l'histoire des voyages de savants à l'étranger au XVIIe siècle« (M*, en danois, avec un résumé en anglais).
- ¹⁶/₁₁ 56. M. L. L. Hammerich: Le traité de Boethius de Dacia sur l'éternité du monde.
- M. Carsten Olsen: Pourquoi les plantes de sol basique ne peuvent-elles pas croître en terre acide?
- ³⁰/₁₁ 56. M. C. O. Bøggild-Andersen: Études sur Povl Helgesen.
- M. Kaj Birket-Smith présente: Halfdan Siiger »Ethnological Field-Research in Chitral, Sikkim, and Assam« (M*).
- ¹⁴/₁₂ 56. M. Gudmund Hatt: Un village du début de l'âge du fer à Nørre Fjand (S, en anglais).
- M. Henrik Dam: La provocation et la prévention du calcul biliaire chez le hamster doré (*Mesocricetus auratus auratus*).

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (S) au titre de la communication indique que l'auteur l'a destinée à être publiée dans les *Meddelelser* ou dans les *Skrifter* de l'Académie. Un astérisque (M* ou S*) désigne que la communication a paru dans l'année courante.

- $18/1$ 57. M. A. Langseth présente: Svend Brodersen »A Simplified Procedure for Calculating the Complete Harmonic Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies« (S).
- M. Ejnar Dyggve: La Cathedra Sancti Petri et son milieu historique primitif.
- $1/2$ 57. M. Paul Rubow présente: »Trolld kan tæmmes (The Taming of a Shrew)« (M* en danois).
- $15/2$ 57. M. Louis Hjelmslev présente: »Études ougriennes: 1. Thème et suffixation. II. Le système de l'expression«.
- M. Georg Kahlson, de Lund: Les idées d'un physiologiste sur le vieillissement.
- $1/3$ 57. M. Niels Bjerrum présente: »Calciumorthophosphate. 1. Die festen, kristallinenischen Calciumorthophosphate. 2. Komplexbildung in Lösungen von Calcium-Ionen und Orthophosphat-Ionen« (M).
- M. Holger Hjelholt: Carl Moltke et la formation du ministère de la monarchie indivisible en janvier 1852.
- $15/3$ 57. M. Axel Steensberg: Levés et études des champs d'un village du moyen âge.
- $29/3$ 57. M. Johs. Brøndum-Nielsen: Un sermonnaire en vieux danois du XVe siècle.
- M. L. L. Hammerich: Les verbes modaux, un groupe de verbes.
- $12/4$ 57. M. Jakob Nielsen présente: O. Neugebauer »Saras and Lunar Velocity in Babylonian Astronomy« (M*).
- M. Johs. Iversen: Le climat et la flore de la dernière période glaciaire.
- M. W. Erichsen: Un nouveau document égyptien d'une association culturelle.
- $26/4$ 57. M. Torben Krogh: Le »Don Juan« de Molière au Théâtre royal de Copenhague au XVIIIe siècle.
- M. Mogens Westergaard présente: C. A. Jørgensen, Thorvald Sørensen, and Mogens Westergaard »The Flowering Plants of Greenland. A Taxonomical and Cytological Survey« (S).

- ¹⁰/₅ 57. M. A. Langseth: La constitution dynamique de la molécule méthane.
 — M. Carsten Høeg: Les dernières publications des Monumenta Musicae Byzantinae.
 — M. K. Barr présente: Kaare Grønbech: une traduction inédite de la chronique mongole: »La Roue d'or aux mille rayons«.

Au cours de l'année ont été prononcés les éloges funèbres de deux membres danois:

- ¹⁵/₃ 57. Éloges de M. H. M. Hansen par J. K. Bøggild et M. Niels Bohr. Voir p. 69.
¹²/₄ 57. Éloge de M. Albert Fischer par M. K. Linderstrøm-Lang. Voir pp. 71—78.

L'Académie a décidé la publication des travaux suivants, dont les auteurs ne sont pas membres de l'Académie:

Johs. Boye Petersen and J. Benth Hansen: »On the Scales of some Synura Species« (M*).

Chr. Klixbüll Jørgensen: »Variation of the Parameters of Electrostatic Interaction F_k Derived from Absorption Spectra of Lanthanide Complexes« (M*).

Kurt Alder and Aage Winther: »Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation« (M*).

O. Kofoed-Hansen and Aage Winther: »On the Coupling Constants in β -Decay« (M*).

Vachaspati: »Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space« (M*).

Darko Jamnik and Črtomir Zupančič: »Excitation of Characteristic K X-Rays by the Impact of Heavy Charged Particles« (M*).

P. O. Fröman: »Alpha Decay of Deformed Nuclei« (S*).

Gunnar Bech: »Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band« (M*).

F. Børgesen: »Some Marine Algae from Mauritius. Final Part«, edited by Tyge Christensen (M*).

Anker Nielsen: »A Comparative Study of the Genital Segments and their Appendages in Male Trichoptera« (S).

Tove Birkelund: »Upper Cretaceous Belemnites from Denmark« (S*).

J. F. Steffensen: »On the Problem of Three Bodies in the Plane« (M*).

Svend Brødersen: »A Simplified Procedure for Calculating the Complete Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies« (S).

K. H. Rechinger et Mogens Køie: »Symbolae Afghanicae III. K. H. Rechinger: Leguminosae« (S).

Ulrik Røen: »Contributions to the Biology of some Danish Free Living Freshwater Copepods« (S).

Erik Iversen: »Papyrus Carlsberg No. VII. Fragments of a Hieroglyphic Dictionary« (M).

J. Prytz Johansen: »Studier i Maori riter og myter« (M en anglais).

D. Hall and A. S. Wightman: »A Theorem on Invariant Analytic Functions with Applications to Relativistic Quantum Field Theory« (M).

Voir pages 113—15 la liste des publications issues de l'Académie au cours de l'année.

Voir pages 125—34 l'index analytique.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ABSTRACTING, komité. Se: Naturv. dokumentation.
- ADRESSE, sendes til 100-års jubilæum i det norske Videnskaps-Akademi i Oslo 1957 56.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER antages til offentliggørelse 39, 41, 46, 48, 52, 54, 57, 66.
- AHNLUND, NILS, prof., dr., selsk. udenl. medl., Stockholm, død 47.
- ALDER, KURT, M. Sc., afh. i samarb. med mag. sc. Aage Winther »Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation« opt. 39, udk. 114.
- ALMA-ATA, Akad. Nauk Kasachskoi SSR, bytteforb. indgås 38.
- AMSTERDAM, Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, 150-års jubilæum, een delegeret skal sendes med adresse 56.
- ANKER, JEAN, overbibl., dr. phil., afgår ved døden 47.
- ARKIV, SELSKABETS, beretn. fra sekretariatet 103.
- AVOGADRO, AMEDEO, 100-års dødsdag 1956, mindes 37.
- BARR, K., forelægger efterl. arb. af Kaare Grønbech 65.
- BECH, GUNNAR, prof., dr., afh. »Studien über das deutsche verbum infinitum. 2. band« opt. 41, udk. 113.
- BIRKELUND, TOVE, cand. mag., afh. »Upper Cretaceous Belemnites from Denmark« opt. 48, udk. 115.
- BIRKET-SMITH, KAJ, fremlægger afhandling af Halfdan Siiger 44.
- BJERRUM, NIELS, repræs. ved Lennart Smiths begravelse i Lund 40; forelægger afh. »Calciumorthophosphate I-II« 53; genvælges til medl. af kassekomm. 62.
- BLATT, FRANZ, vælges til medl. af Carlsbergfondets Direktion 53; deleg. til møde 1957 i Union Acad. Intern. 65.
- BLINKENBERG, A., sender beretn. om Il Congresso Intern. di Studi Romanzi i Firenze 1956 37.
- BOHR, NIELS, bliver medl. af bestyr. for »F. L. Smidth & Co's Jubilæumsfond« 47; modtager »Atoms for Peace Award« 55; taler mindeord om H. M. Hansen 55, se 69; delegeres til det norske Vid. Akad. 100-års jubilæum i Oslo 1957 56. Se også: Præsident.
- BOHR LEGATET, NIELS, administrationsudvalget 33; uddrag af regnsk. for 1956 59, trykt 98.

- BOHR, AAGE, bliver medlem af komiteen for Union Intern. de Physique 50.
- BONTOC, Philipp., Mountain Province College, bytteforb. ophæves 38.
- BRODERSEN, SV., mag. sc., afh. »A Simplified Procedure for Calculating the Complete Harmonic Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies« forelægges af A. Langseth 47, opt. 52.
- BRUN, VIGGO, prof., Oslo, er til stede som gæst 58.
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHS., stiller forslag vedr. retskrivning 57; giver medd. »En gammeldansk postil fra 15. århundrede« 58.
- BUDAPEST, Mathematical Institute, bytteforb. indgås 57.
- BUDGET for 1957, vedtages 46, trykt 83–85.
- BYTTEFORBINDELSER, indgås 38, 43, 46, 52, 54, 57; udvides 38, 54; ophæves 38, 54; beretn. fra sekretariatet 103–09.
- BØGGILD, J. K., bliver medl. af komiteen for Union Intern. de Physique 50; taler mindeord om H. M. Hansen 55, se 69.
- BØGGILD, O. B., afgår ved døden 42.
- BØGGILD-ANDERSEN, C. O., giver medd. »Nogle Povol Helgesen-studier« 44.
- BØRGESEN, F., fh. bibl. dr., efterladt afh. »Some Marine Algae from Mauritius. Final Part«, udgivet af Tyge Christensen, opt. 46, udk. 114.
- BÖVING, ADAM G., dr. phil., selsk. udenl. medl., Wash., D. C., død 58.
- CALCUTTA, Indian Science Congress og Univers. 100-års jubilæum 1957, selskabets præsident sender hilsen 48.
- CARLSBERG BRYGGERIERNE, besøg af selsk. medl. med damer 49.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION 31; bevilger 35 000 kr. til publ. 39; bevilger midler til istandsættelse af lokaler 39; bevilger 50 000 kr. til publ. 43; indbyder medl. med damer til besøg på Carlsberg Bryggerierne 49; Kaare Grønbech død 49; 1. beh. af valg af medl. 51; Franz Blatt vælges 53; beretn. 1955–56 forelægges 65, trykt II 1–106.
- CARLSBERG LABORATORIETS BESTYRELSE, tilfornordede 31.
- CHRISTENSEN, F., mag. sc., er til stede som gæst 45.
- CHRISTENSEN, M. P., kaptajn, fh. viceskoleinsp., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- CHRISTENSEN, TYGE, cand. mag., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61. Se: Børgesen. F.
- CHRISTIANSEN, M. SKYTTE, cand. mag., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- CLARK, Sir GEORGE NORMAN, fh. prof., dr., Oxford, vælges til udenl. medl. 61.
- CLASSENSKE FIDEICOMMIS, direktionen sender beretn. for 1955–56 54.
- COLLSTROP, A., GROSSERER, HJEM FOR EN DANSK VIDENSKABSMAND, bestyrelse 32; beretn. for 1956 59, trykt 96–97; L. L. Hammerich medl. af bestyr. i st. f. afd. Kaare Grønbech 62.
- COMMITTEE ON SCIENCE AND ITS SOCIAL RELATIONS, komité 30.
- CONGRÈS GÉOLOGIQUE INTERN., LA XXe SESSION, i Mexico 1956, Arne Noe-Nygaard deltager 37.
- CONGRÈS INTERN. DE LINGUISTES, LE 8e, i Oslo 1957, L. L. Hammerich deleg. 56.

- CONGRÈS DE PHYSIQUE i Torino 1956, C. Møller delegeret 37.
- CONGRÈS INTERN. DE PSYCHOLOGIE, LE XVe, i Bruxelles 1957, ingen deleg. 56.
- CONGRESS OF ANTHROPOL. AND ETHNOL. SCIENCES, THE Vth INTERN., i Philadelphia 1956, Axel Steensberg deltager og sender beretn. 37.
- CONGRESSO INTERN. DI STUDI ROMANZI i Firenze 1956, A. Blinksberg sender beretn. 37.
- CONSEIL INTERN. DE LA PHILOS. ET DES SCIENCES HUMAINES sender Bulletin 1954—55 37.
- CONSEIL INTERN. DES UNIONS SCIENTIFIQUES, komité 27; komiteer for derunder hørende unioner 28—30; Conseil sender rapport om kernestrålings biologiske virkninger 52.
- CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRAECORUM, kommission 30; sender beretn. for 1955 36; beretning for 1956 trykt 101.
- DAM, HENRIK, giver medd. »Alimentær fremkaldelse og forebyggelse af galdesten hos den gyldne hamster (*Mesocricetus auratus auratus*)« 45.
- DANMARKS AKVARIUM, medl. af bestyrelsen 34; sender beretn. for 1955—56 38.
- DANMARKS INSTITUT FOR INTERN. UDVEKSLING AF VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER (I. D. É.) 107.
- DANSKE INSTITUT, DET, i Rom, medl. af bestyrelsen 34.
- DUCANGE, kommission 30; sender beretn. for 1956 62, trykt 101.
- DUMREICHER, CARL, bibliotkar, får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- DYGGVE, EJNAR, giver medd. »Cathedra Sancti Petri og dens oprindelige historiske milieu« 48.
- ELLING, C., udtræder af arkivkommissionen 54.
- ENCYCLOPEDIA OF ISLAM, Johs. Pedersen giver oplysn. herom 43.
- ENGELBRETH-HOLM, J., prof., dr. med., vælges til medl. 62.
- ERICHSEN, ELLEN, assist. i sekretariatet, lykønskes til 25-års jubilæum 47.
- ERICHSEN, W., giver medd. »Et nyt ægyptisk kultforeningsdokument« 61.
- EULER, LEONARD. Se: Leningrad.
- FISCHER, ALBERT, afgår ved døden 35; mindeord ved K. Linderstrøm-Lang 60, trykt 71—78.
- FORD FOUNDATION, yder støtte til studieophold for ungarske studenter 52; tildeler Niels Bohr »Atoms for Peace Award« 55.
- FORFATTEREKSEMPLARER, SELSKABETS UDSENDELSE AF, beretn. fra sekretariatet 103.
- FREDERIKSBORG-MUSEETS BESTYRELSE, medlem 31; Stig Iuul vælges i st. f. Kaare Grønbech 59.
- FRÖMAN, P. O., fil. lic., Lund, afh. »Alpha Decay of Deformed Nuclei« opt. 41, udk. 114.
- GDAŃSK, Instytut Bałticky, bytteforb. ophører 54.
- GJERSTAD, E. P. E., prof., dr., selsk. udenl. medl., Lund, overværer møde 35.
- GRANIT, R. A., prof., dr., selsk. udenl. medl., Stockholm, overværer møde 63.
- GROOTAERS, J.-J.-L., prof., dr., selsk. udenl. medl., Louvain, død 35.

- GRØNBECH, KAARE, afgår ved døden, 49; kondolenceskriv. fra akad. i Mainz 50; efterl. oversætt. af kroniken »Det gyldne hjul med de tusind eger« forelægges af K. Barr 65.
- GULDMEDEILLE, SELSKABETS, forhandling om tildeling 49; tildeles overlæge, dr. Knud Krabbe 50.
- GUSTAFSON, TORSTEN, prof., dr., selsk. udenl. medl., Lund, overværer møder 40, 42, 45, 49, 51, 53, 58.
- GÆSTER og udenl. medl. til stede ved selsk. møder 35, 40, 42, 45, 49, 51, 53, 58, 60, 63, 64.
- HALL, D., afh. i samarb. med A. S. Wightman »A Theorem on Invariant Analytic Functions with Applications to Relativistic Quantum Field Theory« opt. 66.
- HALLE, Naturw. Verein für Sachsen u. Thüringen, bytteforb. ophæves 38.
- HAMMERICH, L. L., fung. som sekretær 40, 42, 44; giver medd. »Boëthius de Dacias afhandling om verdens evighed« 42; delegeres til lingvistikongres i Oslo 1957 56; giver medd. »Modalverber — en gruppe verber« 58; vælges til medl. af bestyr. for Lundehave 62. Se også: Redaktør.
- HANSEN, H. M., afgår ved døden 35; mindeord ved J. K. Bøggild og Niels Bohr 55, se 69.
- HANSEN, J. BENTH, cand. mag. Se: Petersen, Johs. Boye.
- HANSEN, R. MØLGAARD, civiling., bliver medl. af komité for naturv. dokumentation 37.
- HATT, GUDM., inds. afh. »Nørre Fjand. An Early Iron-Age Village Site in West Jutland« 43, afh. forelægges 45.
- HEIDELBERGER, MICHAEL, prof., dr., New York, vælges til udenl. medl. 62.
- HELBÆK, HANS, konservator, får tildelt Ørnborgs Legat 43.
- HENNING, W. B. H., prof., dr., London, vælges til udenl. medl. 61.
- HERBORG, EMIL, LEGAT, bestyrelse 32; legatet uddeles 50; beretn. og regnsk. for 1956 59, trykt 97—98; Math. Thomsen genvælges til medl. 62.
- HJELMSTIERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE, DEN GREVELIGE, sender beretn. og meddelelse om tilskud 37, 38.
- HJELHOLT, HOLGER, giver medd. »Carl Moltke og dannelsen af helstatsministeriet januar 1852« 53.
- HJELMSLEV, LOUIS, forelægger afh. »Sur l'indépendance de l'épithète« 41, udk. 113; delegeres til finsk-ugrisk kongres 1957 44 (kongres udsættes 48); forelægger »Études ougriennes: I. Thème et suffixation. II. Le système de l'expression« 51.
- HOLMEN, KJELD, cand. mag., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- HYLLERAAS, E., prof., dr., selsk. udenl. medl., Oslo, overværer møde 64.
- HØEG, CARSTEN, fratræder som revisor 62; giver medd. »Monumenta Musicae Byzantinae's sidste publikationer« 65; delegeres til møde 1957 i Union Acad. Intern. 65.
- INGHOLT, K. HARALD, prof., dr., New Haven, vælges til udenl. medl. 61.
- IUUL, STIG, vælges til Frederiksborg-Museets Bestyrelse 59.
- IVERSEN, ERIK, mag. art., afh. »Papyrus Carlsberg No. VII. Fragments of a Hieroglyphic Dictionary« opt. 66.

- IVERSEN, JOHS., giver medd. »Den sidste istids klima og plantevækst« 60.
- JAMNIK, DARKO, afh. i samarb. med Črtomir Zupančič »Excitation of Characteristic K X-Rays by the Impact of Heavy Charged Particles« opt. 41, udk. 114.
- JANSEN, F. J. BILLESKOV, prof., dr. phil., vælges til medl. 61.
- JENSEN, H. HØJGAARD, prof., bliver medl. af komiteen for Union Intern. de Physique 50.
- JENSEN, P. BOYSEN, inds. afh. »Untersuchungen über Determination und Differenzierung. 4.« 59.
- JESSEN, KNUD, giver medd. »Forkullet korn og brød fra det i 1567 nedbrændte Hamarhus i Norge« 40.
- JOHANSEN, J. PRYTZ, overbibl., dr. phil., afh. »Studier i Maori riter og myter« opt. 66.
- JØRGENSEN, C. A., inds. afh. i samarb. med Thorv. Sørensen og Mogens Westergaard »The Flowering Plants of Greenland« 59 (jvfr. 66).
- JØRGENSEN, CHR. KLIXBÜLL, cand. mag., afh. »Variation of the Parameters of Electrostatic Interaction F_k Derived from Absorption Spectra of Lanthanide Complexes« opt. 39, udk. 114.
- KAHLSON, GEORG, prof., dr., selsk. udenl. medl., Lund, overværer møde 42, 51; giver medd. »En fysiologs syn på aldrandet« 51.
- KASSEKOMMISSION, SELSKABETS, 26; bevilger regulering af sekretariatets lønninger 39, 46, 63; forelægger budget for 1957 46, trykt 83–85; forelægger regnsk. for 1956 61, trykt 79–82; Niels Bjerrum genvælges til medl. 62; N. E. Nørlund genvælges til form. 64.
- KASSERER, SELSKABETS, 26.
- KIEW, Akad. Nauk Ukrainskoi SSR, bytteforb. udvides 38.
- KLASSEFORMÆND, SELSKABETS, 26; valg 57; Johs. Pedersen genvælges 59.
- KLASSER, SELSKABETS, holder møde 49, 52, 57; den naturv.-mat. foreslår medl. af videnskabsfondets bestyr. 36.
- KOFOED-HANSEN, O., dr. phil., afh. i samarb. med mag. scient. Aage Winther »On the Coupling Constants in β -Decay« opt. 39, udk. 113.
- KONGRES, INTERN. FINSK-UGRISK, i Helsingfors 1957, L. Hjelmslev delegeres 44; udsættes 48.
- KORNERUP, BJØRN, forelægger afh. »Lector, Mag. Jens Poulsen Windings Vita som et Bidrag til Belysning af de lærde Udenlandsrejsers Historie i det 17. Aarhundrede« 41, udk. 113.
- KORT, Geodætisk Institut udsender ny udgave af selskabets kort 39; Geod. Inst. fejrer 200-året for kortlægn., N. E. Nørlund overbringer selsk. lykønskn. 54.
- KRABBE, KNUD, fh. overlæge, dr. med., får selskabets guldmedaille 50; takker for tildelingen 52.
- KROGH, TORBEN, giver medd. »Molières »Don Juan« på Komediets huset på Kongens Nytorv i det 18. årh.« 63.
- KØBENHAVN, Atomenergikomm. får publ. 38. — Geodætisk Institut skænker samling af selskabets kort 39, fejrer 200-året for kortlægning 54.
- KØIE, MOGENS, dr. phil., afh. i samarb. med prof., dr. K. H. Rechinger opt. 54.

- LANGSETH, A., forelægger afh. af mag. sc. Sv. Brodersen 47; giver medd. »Methanmolekulets dynamiske konstitution« 64.
- LARSEN, KAI, cand. mag., får Emil Herborgs Legat 50.
- LAVESSEN, BJERRE, civiling., bliver medl. af komité for naturv. dokumentation 37.
- LEGATER. Se: Bohr, Herborg, Lorenzen, Thott og Ørnborg.
- LENINGRAD, Statsuniv., bytteforb. indgås 38. — Akademiet, fest for Leonard Euler 1957, ingen deleg. fra selsk. 62.
- LIÈGE, Bibl. de l'Université, bytteforb. indgås 46.
- LINDERSTRØM-LANG, K., taler mindeord om Albert Fischer 60, trykt 71–78.
- LOKALER, SELSKABETS, sekretariatet istandsættes 39.
- LOMHOLT, ASGER, arkivar 34; udarb. fortegn. over selsk. publ. 1917–56 med prislister 1742–1956 50; beretn. for 1956 fra sekretariatet 102–09.
- LONDON, Chemical Society, bytteforb. indgås 38.
- LORENZENS LEGAT, MAG. ART. MARCUS, bestyrelse 33; legatet uddeles 61; beretn. for 1956–57 65, trykt 99–100.
- LUNDEHAVE. Se: Collstrop, A.
- LUNDSGAARD, EJNAR, sender oplysning om Intern. Union of Physiol. Sciences 37.
- MADSEN, ELLEN OLSEN, mag. art., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- MADSEN, THORVALD J. M., afgår ved døden 63.
- MANCHESTER, John Rylands Library, bytteforb. indgås 38.
- MATHIASSEN, THERKEL, overinsp. ved Nationalmus., dr. phil., vælges til medl. 61.
- MAZON, A.-A., fh. prof., dr., Paris, vælges til udenl. medl. 61.
- MEDLEMMER, SELSKABETS, 1–25; afgår ved døden 35, 40, 42, 47, 49, 58, 63, 67; drøftelse af overflytning af indenl. medl. 52; nye medl. opt. 61.
- MINDEORD, H. M. Hansen ved J. K. Bøggild og Niels Bohr 55, se 69; Albert Fischer ved K. Linderstrøm-Lang 60, trykt 71–78.
- MONUMENTA MUSICAE BYZANTINAE, kommission 31; Carsten Høeg giver medd. om de sidst udkomne publ. 65.
- MOSKVA, Fundamentalbibl. for Samfundsvidensk., bytteforb. indgås 38.
- MUNKSGAARD, E., FORLAG, medd. om salg af selsk. publ. i 1955 39.
- MØDER, SELSKABETS, beretn. 35–67.
- MØLLER, C., deltager i fysikerkongres i Torino 1956 37.
- NATURFORSKERMØDER, DE SKANDINAVISKE, den danske bestyrelse 33.
- NATURVIDENSKABELIG DOKUMENTATION, komité 30; ændr. af navn, komiteen udvides 37; overbibl., dr. Jean Anker død 47.
- NEUBERG, C. A., fh. prof., dr., selsk. udenl. medl., New York, død 35.
- NEUGEBAUER, O., prof., dr., selsk. udenl. medl., Providence, afh. »Saros« and Lunar Velocity in Babylonian Astronomy« forelægges af Jakob Nielsen 60, udk. 114.
- NEW ORLEANS, Tulane Univ., Departm. of Zoology, bytteforb. indgås 43.
- NIELSEN, ANKER, dr. phil., afh. »A Comparative Study of the Genital Segments and their Appendages in Male Trichoptera« opt. 46.

- NIELSEN, JAKOB, giver oplysn. om Unesco's program for 1957 og 1958 50; forelægger afh. af O. Neugebauer 60. Se også: Sekretær.
- NIELSEN, K. M., mag. art., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- NOE-NYGAARD, ARNE, deltager i geologkongres i Mexico 1956 37.
- »NORDENS« NORDISKE SPROGNÆVN, medlem 34.
- NØRLUND, N. E., overbringer selsk. lykønsk. ved 200-års jubilæet for dansk vidensk. kortlægning 54; genvælges til medl. af bestyr. for »Ole Rømer Medaillen« 62; genvælges til form. for kassekommiss. 64.
- OBLING, O., fuldmægtig, rejser til Wien for at udvælge ungarske studerende 55.
- OLSEN, CARSTEN, giver medd. »Hvorfor kan basebundsplanter ikke trives i sur jord?« 43; bedømmer prisbesvarelse 59.
- ORIENTALISTENKONGRESS, DER XXIV. INTERN., i München 1957, Johs. Pedersen delegeres 56.
- OSLO, Det norske Videnskaps-Akademi 100-års jubilæum 1957, Niels Bohr delegeres med en adresse 56 (ordlyd 56-57).
- OVERSIGT OVER SELSKABETS VIRKSOMHED 1955-56, udk. 113.
- PACIFIC SCIENCE CONGRESS, THE NINTH, i Bangkok 1957, ingen deleg. 56.
- PÅLI DICTIONARY, A CRITICAL, kommission 31.
- PARIS, »Intermédiaire des Rech. Math.«, bytteforb. indgås 38.
- PAULI, W., prof., dr., selsk. udenl. medl., Zürich, overværer møde 60.
- PEDERSEN, HOLGER, udgivelsen af hans mindre arbejder opgives 39.
- PEDERSEN, JOHS., giver oplysn. om »The Encyclopædia of Islam« 43; lykønsker Niels Bohr til modtagelsen af »Atoms for Peace Award« 55; delegeres til orientalistkongres i München 1957 56; genvælges til klasseform. 59; leder selsk. møde 63.
- PETERSEN, INGVARD, afdelingsbestyrer, Skovlunde, prisbesvarelse for Thotts Legat belønnes 59; bedømmelse trykt 86-88.
- PETERSEN, JOHS. BOYE, prof., dr., afh. i samarb. med cand. mag. J. Benth Hansen »On the Scales of some Synura Species« opt. 39, udk. 114.
- PRISOPGAVER, kan ikke udsættes for legaterne 43; valg af udv. til bedømmelse af prisbesvarelse 52; behandl. af bedømmelse af prisbesvarelse 57; prisbesvarelse belønnes 59; bedømmelse trykt 86-88.
- PRÆSIDENT, SELSKABETS, 26; byder medl. velkommen 35, 63; udtaler sig om begivenhederne i Ungarn 42; giver oplys. om »F. L. Smidth & Co's Jubilæumsfond«, medl. af bestyr. 47; omtaler studieophold for ungarske studenter 52, 54, 55. Se også: Bohr, Niels.
- PUBLIKATIONER, SELSKABETS, fremlægges af redaktøren 40, 41, 44, 46, 49, 54, 60, 63, 64, 66; bevill. på 35 000 kr. fra Carlsbergfondets Direktion 39; bevill. på 50 000 kr. fra Carlsbergfondets Direktion 43; opgørelse fra kommissionær om salg i 1955 39; fortegn. over publ. 1917-56, forhøjelse af priser for ældre publ. 50; medd. om ændr. i udgiv. udsendes 60, trykt 110-12; redakt. underretter medl. om publ. og selsk. økonomi 64.
- QUEZON CITY, Philipp., University of Philipp., bytteforb. indgås 38.

- RASK-ØRSTED FONDETS BESTYRELSE, medlemmer 32; sender beretn. for 1954—55 37; bevilger 25.000 kr. til intern. forbindelser 48; sender beretn. for 1955—56 57.
- RASMUSSEN, EBBE, bliver medl. af komm. for naturv. under Videnskabsfondet 36; deleg. til møde 1957 i Union Intern. de Physique 66.
- RECHINGER, K. H., prof., dr., Wien, afh. i samarb. med dr. phil. Mogens Køie »Symbolae Afghanicae. III. Leguminosae« opt. 54.
- REDAKTØR, SELSKABETS, 26; fremlægger selsk. publ. 40, 41, 44, 46, 49, 54, 60, 63, 64, 66; underretter medl. om publ. og selsk. økonomi 64. Se også: Hammerich, L. L.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE, medl. af kommission 27.
- REGNSKAB for 1956 forelægges 61, trykt 79—82.
- RENOU, L.-M.-J., prof., dr., Paris, vælges til udenl. medl. 61.
- REVISORER, SELSKABETS, 26; Axel Steensberg vælges i st. f. Carsten Høeg 62.
- REVISORSUPPLEANTER, SELSKABETS, 27; P. J. Riis vælges i st. f. afd. Kaare Grønbech 62.
- RIIS, P. J., giver medd. »Malet middelalderglas fra Syrien« 36; vælges til revisorsuppleant 62.
- ROMA, Istituto Matematico dell'Università, bytteforb. indgås 54. — Biblioteca Apostolica Vaticana, bytteforb. udvides 54.
- ROSENFELD, L., prof., dr., selsk. udenl. medl., Manchester, overværer møde 60.
- ROZENTAL, STEFAN, dr. phil., bliver medl. af og sekretær for komiteen for Union Intern. de Physique 50; rejser til Wien for at udvælge ungarske studerende 55; deleg. til møde 1957 i Union de Physique 66.
- RUBOW, PAUL V., forelægger afh. »Trolde kan tæmmes« 50, udk. 113; stiller forslag vedr. retskrivning 57.
- RØEN, ULRIK, cand. mag., afh. »Contributions to the Biology of some Danish Free Living Freshwater Copepods« opt. 57.
- RØMER, OLE, MEDAILLEN, N. E. Nørlund genvælges til medl. af bestyr. 62.
- SAUNTE, LISE HØST, mag. sc., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- SEKRETARIAT, SELSKABETS, 34; lønninger til personale reguleres 39, 46, 63; sender beretn. for 1956 64, trykt 102—09.
- SEKRETÆR, SELSKABETS, 26; giver medd. om dødsfald 35, 40, 42, 47, 49, 58, 63; giver medd. om prisopgaver 43; giver medd. om valg af klasseformand 59; giver medd. om klassernes forslag til valg af medl. 59; giver overs. over sæsonens møder 66. Se også: Nielsen, Jakob.
- SIGER, HALFDAN, museumsinsp., cand. theol. & mag. art., afh. »Ethnological Field-Research in Chitral, Sikkim, and Assam« fremlægges af K. Birket-Smith 44.
- SKAUTRUP, J. P. A., prof., dr. phil., Århus, vælges til medl. 61.
- SMIDTH, F. L., & Co's JUBILÆUMSFOND, selsk. præsident skal udpege medlem af bestyr. 47; Niels Bohr medl. af bestyr. 47.
- SMITH, LENNART, prof., dr., selsk. udenl. medl., Lund, overværer møde 35; afgår ved døden 40.

- SPATH, L. F., dr., selsk. udenl. medl., London, død 67.
- STATENS ALMINDELIGE VIDENSKABSFOND, medl. af kommissionerne 32; H. M. Hansen død, Ebbe Rasmussen vælges 36; beretn. for 1952-53 og 1953-54 38; beretn. for 1954-55 48.
- STATSTILSKUD, for 1956-57, medd. herom 38; for 1957-58 63.
- STEENSBERG, AXEL, sender beretn. om antropologkongres i Philadelphia 1956 37; giver medd. »Opmåling og undersøgelse af en middelalderlandsbys agre« 55; vælges til revisor 62.
- STEFFENSEN, J. F., prof., dr. phil., afh. »On the Problem of Three Bodies in the Plane« opt. 48, udk. 114.
- STOCKHOLM, Ingeniörsvetenskapsakad. sender mindemedaille 46. — Det intern. statistiske Instituts møde, ingen deleg. 56.
- STRÖMBÄCK, DAG A., prof., dr., Uppsala, vælges til udenl. medl. 62.
- STUTTGART, Bibl. d. Techn. Hochschule, bytteforb. indgås 54.
- SVERDRUP, H. U., prof., dr., selsk. udenl. medl., Oslo, død 67.
- SØRENSEN, THORVALD, prof., dr. phil. Se: Jørgensen, C. A.
- THOMSEN, MATHIAS, genvælges til medl. af best. for Emil Herborgs Legat 62.
- THORARINSSON, SIG., direktør, dr., Reykjavík, vælges til udenl. medl. 62.
- THOTTS LEGAT, prisbesvarelse belønnes 59.
- TILLIDSHVERV, SELSKABETS, 26-34.
- TOIVONEN, YRJÖ H., prof., dr., selsk. udenl. medl., Helsingfors, død 35.
- TOKYO, Inst. of Technology, Dep. of Mathematics, bytteforb. indgås 52.
- TOLDBERG, HELGE, dr. phil., får bevill. af Marcus Lorenzens Legat 61.
- UDVALG, KOMMISSIONER OG KOMITEER 26-34.
- UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE, kommission 27; beretn. for 1955 36; får bevill. 46; C. Elling udtræder af kommiss. 54; beretn. for 1956 trykt 89-95.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET, sender medd. om statstilskud for 1956-57 38; for 1957-58 63.
- UNESCO, DEN DANSKE NATIONALKOMMISSION, medl. 30; Jakob Nielsen giver oplysn. om Unesco's program 50.
- UNGARN, præsidenten udtaler sig om begivenhederne 42; Ford Foundation yder støtte til studieophold for ungarske studenter 52, 54.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, komité 27; sender trykt beretn. om mødet i Rom 1956 46; møde i Bruxelles 1957, to deleg. vælges 56; dagsorden for møde 1957, Fr. Blatt og Carsten Høeg deleg. 65.
- UNION ASTRONOMIQUE INTERN., komité 28.
- UNION GÉODÉSIQUE ET GÉOPHYSIQUE INTERN., komité 28; møde i Toronto 1957, ingen deleg. 56.
- UNION INTERN. MATHÉMATIQUE, komité 29.
- UNION INTERN. DE PHYSIQUE PURE ET APPLIQUÉE, komité 28; komiteen udvides 50; møde i Rom 1957, een deleg. vælges 56; Ebbe Rasmussen og dr. Stefan Rozental delegeres 66.
- UNION INTERN. DES SCIENCES BIOLOGIQUES, komité 28; konting. forhøjes 36.
- UNION OF BIOCHEMISTRY, INTERN., komité 29.

- UNION OF PHYSIOLOGICAL SCIENCES, komité 30; E. Lundsgaard giver oplysn. om unionen 37.
- VACHASPATI, dr., afh. »Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space« opt. 39, udk. 113.
- VALG AF EMBEDSMÆND o. l. 53, 59, 62.
- VEDTÆGTER, SELSKABETS, trykte udsendes til medl. 36.
- VENEZIA, Istituto di Biologia Marina, bytteforb. ophæves 38.
- VIDENSKABSFOND. Se: Statens alm. Videnskabsfond.
- VOGT, H. K., prof., dr., Oslo, bliver udenl. medl. 62.
- WASHINGTON, D. C., medd. om en »Intern. Conference on Scientific Information« i 1958 48; nærmere oplysn. herom 52.
- WEIBULL, CURT H. J., fh. prof., dr., Göteborg, bliver udenl. medl. 62.
- WELSH, H., prof., Toronto, er til stede som gæst 64.
- WESTERGAARD, MOGENS, forelægger afh. i samarbejde med Thorvald Sørensen og C. A. Jørgensen »The Flowering Plants of Greenland« 64. Se: Jørgensen, C. A.
- WIGHTMAN, A. S. Se: Hall, D.
- WINGE, ØJVIND, bedømmer prisbesvarelse 59.
- WINTHER, AAGE, mag. sc. Se: Alder, Kurt, og Kofoed-Hansen, O.
- ZUPANČIČ, ČRTOMIR. Se: Jamnik, Darko.
- ÖHMANN, EMIL, prof., dr., Helsingfors, vælges til udenl. medl. 62.
- ØRNBORG, PASTOR EMER. F. J., LEGAT, uddeles 43.
-
-

BERETNING

FRA

CARLSBERGFONDET

FOR ÅRET

1. OKTOBER 1955 TIL 30. SEPTEMBER 1956

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S

1957

*Denne beretning er af Carlsbergfondets direktion indgivet
til Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab i henhold
til § XVIII i fondets statuter.*

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Afdeling A: Carlsberg Laboratoriet.....	5
Afdeling B: Carlsbergfondets videnskabelige understøttelser	19
Carlsbergfondets biologiske Institut	42
Skrifter indsendt til Carlsbergfondet.....	50
Afdeling C: Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg.....	67
Ny Carlsbergfondet.....	76
Regnskab og status for Carlsbergfondet samt afdelingerne A, B og C og Ny Carlsbergfondet.....	93
Almindelige meddelelser.....	101

Afdeling A

Carlsberg Laboratoriet.

Fra laboratoriets bestyrelse er modtaget følgende beretning:

Den kemiske afdeling.

Leder: professor, dr. K. LINDERSTRØM-LANG.

I det forløbne år har professor K. LINDERSTRØM-LANG dels alene, dels i samarbejde med flere medarbejdere fortsat studiet af proteinstoffer og proteolytiske enzymer. Han har således videreført de i tidligere beretninger nævnte studier af deuteriumudvekslingen imellem vand og forskellige andre stoffer. Undersøgelserne har navnlig koncentreret sig om den hastighed, hvormed imidhydrogenet i poly-DL-alanin udveksler under forskellige forhold, og undersøgelserne har bidraget til forståelsen af hydrogenbindingens stabilitet i vandig opløsning.

I slutningen af januar 1956 deltog professor LINDERSTRØM-LANG i et symposium over peptider og proteinstoffer i Uppsala arrangeret af »Svensk Biokemisk Forening«, og i midten af marts deltog han i en festlighed i Oslo. Ved begge disse lejligheder talte han om deuteriumudvekslingen mellem vand og proteinstoffer.

I slutningen af juli deltog professor LINDERSTRØM-LANG i et møde i Paris, hvor nedsættelsen af en enzymkommission under den internationale biokemikerunions auspici blev drøftet og besluttet. I slutningen af august deltog professor LINDERSTRØM-LANG i det skandinaviske kemikermøde i Aarhus.

Iøvrigt har professor LINDERSTRØM-LANG i samarbejde med civilingeniør M. OTTESEN, dr. phil. C. F. JACOBSEN og dr. J. LEONIS udarbejdet en artikel over anvendelsen af pH-stat princippet ved biokemiske studier. Denne afhandling, med titlen: »The pH-Stat

and Its Use in Biochemistry«, er i trykken i »Methods of Biochemical Analysis«.

Civilingeniør M. OTTESEN har fortsat været beskæftiget med ovalbuminets omdannelse til plakalbumin ved hjælp af subtilisin. Han har navnlig undersøgt denne proces ved forskellige pH og vist, at det indbyrdes mængdeforhold af de ved processen frigjorte peptider er en funktion af denne variable. Han har også ved hjælp af pH-staten fulgt den initiale spaltning af ovalbuminmolekylet med subtilisin ved pH 8 og vist, at det drejer sig om løsningen af en enkelt peptidbinding, således at det må formodes, at der ved dette pH ikke frigøres peptider i korrelation med den karakteristiske omdannelse af ovalbuminmolekylets fysiske struktur.

Iøvrigt har civilingeniør OTTESEN til dels i samarbejde med professor LINDERSTRØM-LANG og flere af laboratoriets gæster deltaget i en række af de i det følgende nævnte undersøgelser, navnlig over subtilisin og dette enzyms indvirkning på andre proteinstoffer end ovalbumin.

I slutningen af januar deltog civilingeniør OTTESEN sammen med professor LINDERSTRØM-LANG i Uppsalasymposiet, hvor han talte om »Application of the pH-Stat for the Measurement of Proteolysis«. Flere arbejder, som civilingeniør OTTESEN har deltaget i, findes offentliggjorte (se litteraturlisten).

Civilingeniør G. JOHANSEN har fortsat de i tidligere beretning nævnte undersøgelser over β -lactoglobulinets enzymatiske nedbrydning med henblik på opklaringen af de initiale trin af denne proces. Desuden har civilingeniør JOHANSEN bistået ved forskellige præparative arbejder, blandt andet af β -lactoglobulin og α -lactalbumin.

Civilingeniør W. ANDERSEN har afsluttet de i tidligere beretning nævnte undersøgelser over substitutionsprocesser ved modifikation af insulin og har samlet resultaterne i tre arbejder, som er i trykken i Carlsberg Laboratoriets Meddelelser. Undersøgelserne over serinets fosforforbindelser er blevet afbrudt ved civilingeniør ANDERSENS fratrædelse i april 1956, men det håbes, at de kan blive genoptaget af andre ved en senere lejlighed.

Civilingeniør SIGURD OLAF NIELSEN har indtil april 1956 som gæst og efter april som ekstraordinær assistent dels beskæftiget sig med reduktion af insulin med thioglykolsyre i sur vædske, dels med oxydationen af thioglykolsyre og dens afhængighed af tilstedeværelsen af forskellige ioner, navnlig ferroioner og ferriioner. I dette

sidste arbejde har dr. HILDEGARD LAMFROM deltaget (se denne). Desuden har civilingeniør NIELSEN i samarbejde med professor A. LANGSETH og professor LINDERSTRØM-LANG foretaget nogle målinger af det infrarøde spectrum af insulin før og efter deuterering. Forsøgene er ikke afsluttet.

Civilingeniør BODIL MEEDOM har i det forløbne år væsentligt været beskæftiget med en undersøgelse over endegrupperne i chymotrypsinogen og chymotrypsin før og efter oxydation med permyresyre og under tilstedeværelsen af urinstof i høj koncentration. Det i tidligere beretning nævnte arbejde over subtilisinets virkning på chymotrypsin blev afbrudt ved dr. BRONFENBRENNERS bortrejse. Civilingeniør MEEDOM holdt foredrag over sit chymotrypsinarbejde ved det tidligere nævnte symposium i Uppsala i januar i år. Et arbejde over samme emne er i trykken i Acta Chemica Scandinavica.

Magister AASE HVIDT har med støtte af Rockefeller Foundation og Carlsbergfondet dels i samarbejde med professor LINDERSTRØM-LANG, dels alene fortsat de i tidligere beretning nævnte undersøgelser over deuteriumudvekslingen. To rapporter over ribonucleasens deuteriumudveksling ved højere temperatur (60°) og ammoniumionens deuteriumudveksling i stærkt sur vædske forelå til bearbejdelse ved magister HVIDTS fratræden den 30. september 1956.

Dr. ALICE BRONFENBRENNER har som gæst ved afdelingen afsluttet sin i tidligere beretning nævnte undersøgelse. En publikation foreligger (se litteraturlisten).

Dr. IEUAN HARRIS har som gæst ved afdelingen afsluttet sine i tidligere beretning nævnte undersøgelser over inaktiveringen af trypsin i urinstofopløsninger ved forskellig koncentration og pH. En afhandling over disse undersøgelser er offentliggjort (se litteraturlisten).

Dr. CURTIS A. WILLIAMS har som gæst ved afdelingen afsluttet sin i tidligere beretning nævnte undersøgelse af en aminopeptidase i svinets pylorus.

Dr. DONALD B. WETLAUFER har som gæst ved afdelingen bragt sine i tidligere beretning nævnte undersøgelser over α -lactalbumin til en foreløbig afslutning. Et arbejde over bindingen mellem fenolhydroxyl og carboxylat er i trykken i Carlsberg Laboratoriets Meddelelser.

Dr. ARIEH BERGER har som gæst ved afdelingen bragt sine

undersøgelser over syntetiske polypeptiders deuteriumudveksling med vand til en foreløbig afslutning. Undersøgelserne fortsættes af professor LINDERSTRØM-LANG. Dr. BERGER har ved et symposium i Israel i foråret givet en oversigt over de fundne resultater.

Dr. RICHARD THOMAS har som gæst ved afdelingen fortsat de i tidligere beretning nævnte undersøgelser. Herom henvises til professor HOLTERS beretning.

Dr. G. KOCH har som gæst ved afdelingen fortsat og foreløbig afsluttet sine undersøgelser af ribonucleasens deuteriumudveksling under forskellige forhold. En rapport foreligger til bearbejdelse.

Dr. E. KAISER har som gæst ved afdelingen fortsat det af dr. CURTIS A. WILLIAMS (se denne) påbegyndte arbejde over aminopeptidase. Han opnåede en betydelig rensning af dette enzym, men det viste sig meget ubestandigt, således at en nærmere undersøgelse var vanskelig.

Dr. T. VISWANATHA har som gæst ved afdelingen hovedsageligt beskæftiget sig med reproduktionen og videreførelsen af egne tidligere undersøgelser over trypsins reaktion med E 600 (diethylnitrofenylfosfat) under tilstedeværelse af urinstof. Tillige har han fremstillet krystallinske, aktive produkter af rå-subtilisin. Disse produkters renhed og egenskaber er ved at blive undersøgt.

Dr. J. STOCK har som gæst ved afdelingen sat sig ind i laboratoriets metoder til bestemmelse af proteinstoffers deuteriumudveksling og prøvet dem på enkelte proteinstoffer.

Dr. HILDEGARD LAMFROM har som gæst ved afdelingen i samarbejde med civilingeniør M. OTTESEN påbegyndt en undersøgelse over aminoendegrupperne i plakalbumin. Desuden har hun til dels i samarbejde med dr. VISWANATHA fremstillet aminopolypeptidase fra svinenyrer. Endelig har hun som nævnt sammen med civilingeniør S. O. NIELSEN arbejdet på thioglykolsyrens oxydation.

Dr. BOTHAINA EL-KAMMAH har som gæst ved afdelingen i samarbejde med professor LINDERSTRØM-LANG påbegyndt en isolation af α -amylase fra grønmalt.

Dr. MILTON LEVY har som gæst ved afdelingen påbegyndt en undersøgelse over serumalbumins elektrokemiske forhold i urinstofopløsning.

Dr. G. TABORSKY har som gæst ved afdelingen påbegyndt en undersøgelse over ribonucleasens nedbrydning med trypsin og chymotrypsin.

Dr. A. SCHERAGA har som gæst ved afdelingen påbegyndt teoretiske og experimentelle undersøgelser over hydrogenbindinger mellem sidekæder i proteinstoffer.

Dr. HOWARD C. BERG har som gæst ved afdelingen påbegyndt en undersøgelse over α -lactalbumin i tilslutning til de under dr. WETLAUFER nævnte indledende forsøg.

Læge CHR. HANSTED har som gæst ved afdelingen beskæftiget sig med spørgsmålet om, hvilke dele af gliadinmolekylet, der er ansvarlige for visse tarmsygdomme hos børn, som dette protein fremkalder. Han har efter pepsinfordøjelse af gliadin isoleret et krystal-linsk peptid, der hovedsagelig består af glutamin, og hvis betydning for sygdomsbilledet er ved at blive undersøgt.

Desuden har følgende i kortere eller længere tidsrum været ved afdelingen:

Dr. BERT L. VALLEE, Boston, USA. Dr. L. VANDENDRIESSCHE, Gent, Belgien. Dr. DONALD W. KING jr., Yale, Conn., USA. Dr. DAVID GLICK, Minneapolis, USA. Dr. J. W. WILLIAMS, Madison, USA. Professor F. BUCHTHAL, København. Magister OLE SVENSMARK.

Følgende afhandlinger er publiceret i årets løb:

ANFENSEN, C. B.:

On the Non-Essential Nature of Hydrogen Bonding for the Catalytic Activity of Ribonuclease.

Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **30**, 13—20 (1956).

ANFENSEN, C. B.:

The Inactivation of Ribonuclease by Restricted Pepsin Digestion. *Biochimica et Biophysica Acta* **17**, 593 (1955).

ANFENSEN, C. B.:

The Limited Digestion of Ribonuclease with Pepsin. *Journal of Biological Chemistry* **221**, 405 (1956).

BRONFENBRENNER, ALICE, K. LINDERSTRØM-LANG and M. OTTESEN:

The Activation of Chymotrypsinogen by Subtilisin. *Biochimica et Biophysica Acta* **20**, 408 (1956).

HARRINGTON, WILLIAM F. and JOHN A. SCHELLMAN:

Evidence for the Instability of Hydrogen-Bonded Peptide Structures in Water, Based on Studies of Ribonuclease and Oxidized Ribonuclease. *Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim.* **30**, 21—44 (1956).

HARRINGTON, WILLIAM F.:

The Liberation of Acid and Base Binding Groups on Denaturation of Ovalbumin.

Biochimica et Biophysica Acta **18**, 450 (1955).

HARRIS, J. IREAN:

Effect of Urea on Trypsin and alpha-Chymotrypsin.
Nature **177**, 471 (1956).

HVIDT, AASE:

Deuterium Exchange between Ribonuclease and Water.
Biochimica et Biophysica Acta **18**, 307 (1955).

HVIDT, AASE and K. LINDERSTRØM-LANG:

The pH-dependence of the Deuterium Exchange of Insulin.
Biochimica et Biophysica Acta **18**, 308 (1955).

LINDERSTRØM-LANG, K.:

Deuterium Exchange between beta-Lactoglobulin and Water.
Society of Biological Chemists, India, p. 191—94 (1955).

MEEDOM, BODIL:

The Action of Subtilisin on Crystalline Pork Insulin.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **29**, 403—16 (1955).

OTTESEN, MARTIN and RUDOLF WEBER:

Density-Gradient Centrifugation as a Means of Separating Cytoplasmic Particles.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **29**, 417—34 (1955).

VASLOW, F.:

The Kinetics of an Enzyme Catalyzed Oxygen Exchange Reaction.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **30**, 45—56 (1956).

Den fysiologiske afdeling.

Leder: professor, dr. Ø. WINGE $\frac{1}{10}$ 1955- $\frac{31}{3}$ 1956 og
professor, dr. H. HOLTER $\frac{1}{6}$ - $\frac{30}{9}$ 1956.

Professor, dr. Ø. WINGE fyldte 70 år den 19. maj 1956. Den 1. juni trådte han tilbage fra stillingen som leder af den fysiologiske afdeling. Til hans efterfølger udnævntes dr. H. HOLTER. Fra samme dato nedlagdes den cytokemiske underafdeling, hvis leder dr. HOLTER havde været siden 1943.

I forbindelse med forstanderskiftet blev den fysiologiske afdeling reorganiseret og tildels ombygget. Det har ikke kunnet undgås, at disse forandringer, der ved regnskabsårets udgang er lige ved at være afsluttede, har virket forstyrrende ind på afdelingens videnskabelige produktion. De følgende beretninger fra professor WINGE og professor HOLTER omfatter derfor i hovedsagen arbejder, der er udført før den 1. juni 1956.

Professor WINGES beretning.

Professor Ø. WINGE har i samarbejde med ekstraordinær assistent dr. C. ROBERTS fortsat de genetiske undersøgelser af gær-

svampe med særligt hensyn til deres evne til at forgære melibiose og raffinose. Det har vist sig, at fire forskellige enzymer (β -h-fruktosidase, melibiase, galaktozymase og α -glukosidase) kan være impliceret i raffinosisens hydrolyse og forgæring. De gener (*R*, *Me*, *G* og *M*), der bevirker disse enzyms syntese, er blevet isoleret i hver sin gærtype, samtidig med at der er blevet påvist komplementær virkning imellem *Me*-genet og *G*-genet. En kort meddelelse om dette arbejde er offentliggjort, og en længere afhandling om samme emne foreligger i manuskript. Desuden har professor WINGE sammen med dr. ROBERTS efter indbydelse bidraget med to kapitler (»Life history and cytology« and »Yeast genetics«) til bogen »The Chemistry and Biology of Yeasts«, som snart ventes udgivet i England.

På »Nordgården« er humleforsøgene fortsat som sædvanlig. De sidst udvalgte humlesorter, som var fremstillet ved krydsning, og som var gennemprøvet i laboratoriets humlehave gennem en årrække, overførtes i foråret til »Nordgården«. Året 1956 blev iøvrigt det dårligste humleår, man hidtil har haft, og der høstedes kun en trediedel af, hvad man havde håbet. Humlen kræver varme og stille vejr, hvorimod den ikke med sine dybtgående rødder er så afhængig af nedbøren. Juli og august blev katastrofalt blæsende, solskinsfattige og kolde, og humlekopperne blev meget dårligt udviklede og tilmed lupulinfattige. Trods de 6 meter høje hække, som omgiver humleplantagen, gjorde stormene megen skade, og mange humleplanter blæste ned, idet kokosklatretrådene knækkede. Der høstedes kun 2858 kg tørret humle imod 7822 kg i 1955.

Bygforsøgene fortsattes ligeledes som sædvanlig. Der er et par lovende sorter, af hvilke ialtfald een antagelig bør sendes på markedet, når den er tilstrækkeligt opformeret. Det drejer sig om et krydsningsprodukt af Ymerbyg og Carlsbergbyg.

Dr. AA. SKOVSTED, indtil 1. juni 1956 ordinær assistent, har bistået med byg- og humleforsøgene. Studiet af nedarvning af strukturforskelle i kæmpekolonier af gær er fortsat og har givet resultater, der tyder på, at det er muligt at analysere en række gener. Endvidere er påvist et gen for sporedannelse og et gen, der bevirker mutation af kæmpekolonierne. Beskrivelsen af danske Thelophoraceer er fortsat, og tredje del afsluttet.

De ekstraordinære assistenter, cand. mag. V. HARTELIUS og cand. mag. E. DITLEVSEN, har fortsat undersøgelserne af gærcellers

og sporers resistens over for røntgenbestråling. En ved bestråling af *Schizosaccharomyces pombe* fremkommen gigas mutant blev underkastet en genetisk undersøgelse. Ligesom det har været tilfældet de foregående år, har cand. mag. HARTELIUS og cand. mag. DITLEVSEN deltaget i arbejdet med bygforædlingsforsøgene.

Frk. AASE HJORT har vedligeholdt laboratoriets samlinger af gær- og skimmelsvampe og har fortsat sine studier over gærsvampenes systematik. Et arbejde om disse emner er udkommet.

Dr. M. LOSADA, Madrid, har som gæst undersøgt det kemiske grundlag for raffinoseforgæring. Han har fastslået, at *Me*-genet alene er i stand til at hydrolysere raffinosemolekylet og har yderligere fundet komplementær virkning imellem M_1 - og *Me*-generne. En afhandling herom foreligger i manuskript.

Den 23. marts 1956 holdt professor WINGE foredrag i Det kgl. danske Videnskabernes Selskab »Om virkningen af komplementære gener hos gærsvampe ved raffinose-forgæring«.

Den 2. september til den 5. oktober foretog han en rejse til Japan og andre steder i Østen (Thailand, Malaya, Ceylon), hvor han deltog i »The International Genetics Symposia« den 6.—12. september i Tokyo og Kyoto. Den 9. og 13. september holdt han foredrag henholdsvis i Tokyo og Suita (nær Osaka) om »The yeasts as a tool of genetic research« og den 10. september i Tokyo om »The inheritance of fermentation ability in yeasts through complementary gene action«.

Professor HOLTERS beretning

(omfattende arbejder udført på den cytokemiske underafdeling fra den $1/_{10}$ 1955 til den $30/_{5}$ 1956).

Professor H. HOLTER har i samarbejde med afdelingens assistenter og med flere af dens gæster fortsat de i tidligere beretninger nævnte undersøgelser af forskellige unicellulære organismers, derunder gærcellers, cytokemi og fysiologi. De enkelte undersøgelser vil blive nærmere omtalt under beretningen om de pågældende medarbejderes arbejde.

Iøvrigt har professor HOLTERS tid og arbejdskraft under størstedelen af det forløbne år været optaget af planlægningen og overvågelsen af den fysiologiske afdelings nyindretning og flytningen af den cytokemiske afdelings inventar. Han er i dette arbejde

blevet støttet på fortræffelig måde af den fysiologiske afdelings nuværende ordinære assistent, mag. scient. K. MAX MØLLER.

I oktober 1955 besøgte professor HOLTER efter indbydelse Sovjetunionen. I Moskva holdt han et foredrag om pinocytose i den biologiske sektion af U. S. S. R. Videnskabernes Akademi. — I april 1956 deltog han i Paris i et møde vedrørende tilrettelæggelsen af Society for Cell Biology's næste kongres (St. Andrews 1957), og i september 1956 deltog han i et symposium om cytokemisk metodik, som samme selskab afholdt i Stockholm.

I februar 1956 var professor HOLTER officiel opponert ved disputatsen »Cytological investigations on the giant amoeba *Chaos chaos* L.«, som var udarbejdet ved den cytokemiske afdeling af dennes tidligere ekstraordinære assistent, dr. NILS ANDRESEN.

Mag. scient. K. MAX MØLLER, ordinær assistent ved den fysiologiske afdeling efter 1. juni 1956, har fortsat de i sidste beretning nævnte undersøgelser af pigmenterne hos den blågrønne ciliat, *Stentor coeruleus*. Individene i en blandet population kan karakteriseres ved deres i livet latente, men efter døden synlige fluorescens. Det er lykkedes magister MAX MØLLER at etablere kloner ud fra »fluorescerende« og »ikke-fluorescerende« individer, og sammen med dr. A. WHITELEY (se nedenfor) har han undersøgt disse kloner for på biologisk grundlag at finde en forklaring på pigmenternes funktion og især på fluorescensens optræden. Ved fraktionerede ekstraktioner med ethanol, dimethylformamid og svovlsyre kunne det fastslås, at de fluorescerende stentorer indeholder mindst tre forskellige nært beslægtede pigmenter. Absorptionsspektrenes udseende og resultater af nogle foreløbige kemiske undersøgelser tyder stærkt på, at disse pigmenter kemisk er nært beslægtede med det fotosensibiliserende pigment, Hypericin. I september 1956 deltog magister MAX MØLLER i Society for Cell Biology's cytokemisymposium i Stockholm.

Fru C. CHAPMAN-ANDRESEN, B. Sc., assistent på afdelingen med støtte fra Rockefeller Foundation, har fortsat de autoradiografiske undersøgelser over gærcellers optagelse af tritiumholdigt vand. I samarbejde med dr. D. M. PRESCOTT har hun publiceret en afhandling om studier over pinocytose i amøberne *Chaos chaos* og *Amoeba proteus*. Begge disse emner er blevet omtalt i sidste beretning. I samarbejde med magister MAX MØLLER og dr. WHITELEY har fru CHAPMAN-ANDRESEN deltaget i udarbejdelsen af en metode til

tælling af makrokernesegmenter i *Stentor coeruleus*. En lang række kernetællinger er foretaget for om muligt at anvende disse til taxonomiske beskrivelser.

Fra 1. januar til 1. juli 1956 har fru CHAPMAN-ANDRESEN arbejdet på Istituto Regina Elena i Rom, hvortil hun var inviteret af professor F. Pentimalli med henblik på studier over leukocyternes optagelse af proteiner ved hjælp af metoder udarbejdet på Carlsberg Laboratoriet for undersøgelser af amøber. Morfologiske undersøgelser viste, at proteiner optages af leukocyterne ved pinocytose, og ved hjælp af proteiner mærket med radioaktivt jod lykkedes det at foretage nogle kvantitative forsøg over optagelsen. Publikationer over disse emner er under udarbejdelse. Under sit ophold i Rom blev fru CHAPMAN-ANDRESEN inviteret til i Stazione Zoologica i Napoli at holde to foredrag, et om autoradiografisk teknik og et om pinocytose. I september 1956 deltog hun i Society for Cell Biology's cytokemi-symposium i Stockholm.

Stud. mag. K. HJELM har bistået fru CHAPMAN-ANDRESEN og har videreført hendes forsøg under hendes fravær.

Afdelingen har været besøgt af følgende gæster:

Dr. B. DANES, Iowa City, har genoptaget sit i 1953—54 påbegyndte studium af stofskiftemålinger i vævskulturceller. På grund af afdelingens ombygning har en stor del af det eksperimentelle arbejde ved disse undersøgelser været henlagt til Fibiger Laboratoriet, hvor dr. Danes er blevet bistået af dets leder, dr. J. KIELER. En publikation med titlen »Suspension cultures of the L-strain mouse fibroblast« er under trykning i *Experimental Cell Research*.

Dr. H. W. HAGENS, Wilhelmshaven, har assisteret af stud. mag. J. FRIIS, København, fortsat sine undersøgelser af den marine alge, *Acetabularia*, ved hjælp af laboratoriets metodik. Disse studier omfatter især enzymfordelingen i denne alges cytoplasma, samt regenerationen af cellefragmenter med og uden cellekærne.

Dr. J. KIELER, København, har afsluttet sit studieophold på afdelingen, men fortsætter på Fibiger Laboratoriet sine vævskulturundersøgelser ved hjælp af den under hans studieophold udarbejdede metodik. Et arbejde om »Cultivation of leukemic cells in the Cartesian diver«, der blev udført på Carlsberg Laboratoriet, er under trykning og vil blive publiceret i bogen »Henry Ford Symposium: The Leukemias: Ethiology and Patho-physiology«.

Dr. D. W. KING, Yale, Connecticut, har været beskæftiget med en undersøgelse af aminosyrestofskiftet hos *Chaos chaos*. I samarbejde med kemisk afdeling har han kromatograferet amøbernes beholdning af frie aminosyrer, og i samarbejde med mag. scient. KLENOW undersøgt aminosyrers og peptiders eventuelle binding til nucleinsyrer.

Dr. H. MATTENHEIMER, Berlin, har sammen med mag. scient. K. MAX MØLLER genoptaget undersøgelserne af phosphataserne og phosphamidaserne hos *Chaos chaos*. En publikation herom er under udarbejdelse.

Dr. R. S. THOMAS, Berkeley, California, har fortsat de i sidste beretning nævnte undersøgelser af de i amøbers cytoplasma indeholdte krystaller. Han har ved gradientcentrifugering i ikke-vandigt medium isoleret ret store mængder krystaller (ca. 1-3 μ g). Disse krystallers fysiske egenskaber såsom brydningsindex og dobbeltbrydning, smeltepunkt samt massefylde er blevet undersøgt her i laboratoriet delvis i samarbejde med magister MAX MØLLER. I samarbejde med magister CARLSEN, Universitetets biofysiske Institut, har dr. THOMAS undersøgt krystallerne med elektronmikroskopet. En røntgen-krystallografisk undersøgelse er desuden i gang under vejledning af professor A. TOVBORG JENSEN og magister KNAK-KERGAARD MØLLER ved Landbohøjskolens kemiske Laboratorium.

Dr. A. H. WHITELEY, Seattle, har delvis i samarbejde med magister MAX MØLLER været beskæftiget med forskellige undersøgelser vedrørende ciliaten, *Stentor coeruleus*. Disse undersøgelser omfattede respirationsmålinger af fluorescerende og ikke-fluorescerende stentorer, deres forhold under mørke og belysning, deres reaktion efter fjernelse og omplantning af cellekernen og sammenhængen mellem kernesubstans og fluorescens.

Foruden de nævnte har følgende gæster været ved afdelingen i kortere tid: Dr. JOSEPH CHAYEN, University of London, professor D. GLICK, Minneapolis.

Følgende afhandlinger er publiceret i årets løb:

ANDRESEN, N.:

Cytological investigations on the giant amoeba *Chaos chaos* L.
Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **29**, 435 (1956).

BOELL, E. J. og R. WEBER:

Cytochrome oxidase activity in mitochondria during amphibian development.

Exp. Cell Res. **9**, 559 (1955).

- CHAPMAN-ANDRESEN, C. og D. M. PRESCOTT:
 Studies on pinocytosis in the amoebae *Chaos chaos* and *Amoeba proteus*.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **30**, 57 (1956).
- DITLEVSEN, E. og V. HARTELIUS:
 A »Gigas« mutant in *Schizosaccharomyces pombe* induced by X-rays.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **26** (festskrift for Ø. Winge),
 41 (1956).
- HARTELIUS, V.:
 The influence of chromium on yeast spore germination and yeast growth.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **25**, 382 (1956).
- HARTELIUS, V. og E. DITLEVSEN:
 Improvement of the spore-forming capacity in yeast by culture on soil substrates.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **25**, 369 (1956).
- HJORT, AASE:
 Notes on *Saccharomyces rouxii* Boutroux and other yeasts with special regard to their life cycles.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **26** (festskrift for Ø. Winge),
 161 (1956).
- HOLTER, H.:
 Enzymatic studies on mitochondria of amoebae.
 Leiden 1954. I. U. B. S. Pub. Sér. B., Nr. 21 — Noordhoff 1956.
- HOLTER, H., K. LINDERSTRØM-LANG og E. ZEUTHEN:
 Manometric techniques for single cells.
 Physical Techniques in Biological Research Vol. III, 577 (1956).
- JENSEN, WILLIAM A.:
 A morphological and biochemical analysis of the early phases of cellular growth in the root tip of *Vicia Faba*.
 Exp. Cell Res. **8**, 506 (1955).
- MAX MØLLER, K. og D. M. PRESCOTT:
 Observations on the cytochromes of *Amoeba proteus*, *Chaos chaos* and *Tetrahymena geleii*.
 Exp. Cell Res. **9**, 375 (1955).
- MAX MØLLER, K. og D. M. PRESCOTT:
 Spectroscopic observations on commercial preparations of cytochrome c.
 Nature **176**, 1121 (1955).
- PRESCOTT, D. M.:
 Mass and clone culturing of *Amoeba proteus* and *Chaos chaos*.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. chim. **30**, 1 (1956).
- SKOVSTED, A.:
 The Thelephoraceae of Denmark.
 II. The genus *Thelephora* Fr.
 Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **25**, 356 (1956).

SKOVSTED, A.:

Some unstable mutations in yeast.

Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **26** (festskrift for Ø. Winge), 335 (1956).

WEBER, R.:

Separation of cytoplasmic particles by density-gradient centrifugation.

Leiden 1954. I. U. B. S. Pub. Sér. B. Nr. 21 — Noordhoff 1956.

WINGE, Ø.:

On interallelic crossing over.

Compt. Rend. Lab. Carlsberg, Sér. phys. **25**, 341 (1955) og Heredity **9**, 373 (1955).

WINGE, Ø. og C. ROBERTS:

Complementary action of melibiase and galactozymase on raffinose fermentation.

Nature **177**, 383 (1956).

Beretning fra amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet,
dr. phil. CARSTEN OLSEN.

I det forløbne år har dr. CARSTEN OLSEN fortsat sine undersøgelser over planternes optagelse af calciumioner og over den gensidige konkurrence mellem disse og de øvrige kationer. Der er endvidere foretaget omfattende undersøgelser over ferriionernes optagelseshastighed, idet denne påvirkes stærkt af opløsningens koncentration af calcium- og magnesiumioner. I opløsninger med lav koncentration af disse ioner indtræder der i opløsninger med pH-værdi 4 hos visse plantearter, men ikke hos andre, en stærk hæmning af væksten som følge af jernforgiftning. Hæmningen indtræder ikke, når opløsningens calcium- og magnesiumkoncentration er høj, og heller ikke når jernkilden er ferriversenat.

Forsøgene, som stadig fortsættes, giver nøglen til forståelse af forskellige plantearters forskellige evne til at kunne trives på bestemte jordbundstyper, f. eks. kalkrig jord med høj pH-værdi, kalkfattig jordbund med lav pH-værdi o. s. v.

Der er i indeværende år intet offentliggjort, men der foreligger nu et ret betydeligt forsøgsmateriale, som efterhånden vil blive publiceret.

Af »Comptes rendus des Travaux du Laboratoire Carlsberg«, Série chimique, udkom i regnskabsåret 1955—56 vol. 29, no. 24—26 og vol. 30, nr. 1—5, ialt $14\frac{3}{8}$ ark. Af Série physiologique udkom vol. 25, no. 13—16 og vol. 26, nr. 1—25, ialt $30\frac{6}{8}$ ark.

Laboratoriets personale består ved slutningen af året 1955—56 af følgende:

For den kemiske afdeling er professor, dr. phil. K. LINDERSTRØM-LANG (ansat 1. august 1919 som ekstraordinær, 1. oktober 1930 som ordinær assistent, i den nuværende stilling 1. april 1938) forstander, cand. polyt. M. OTTESEN (ansat 1. oktober 1947 som ekstraordinær assistent, i den nuværende stilling 1. marts 1950) ordinær assistent. Ekstraordinære assistenter er cand. polyt. GORDON JOHANSEN (ansat 1. november 1944) og cand. polyt. S. O. NIELSEN (ansat 1. april 1956).

For den fysiologiske afdeling er professor, dr. phil. HEINZ HOLTER (ansat 1. oktober 1937 som ekstraordinær assistent ved den kemiske afdeling, fra 1. januar 1943 som afdelingsleder for den cytokemiske underafdeling, i den nuværende stilling fra 1. juni 1956) forstander, mag. scient. K. MAX MØLLER (ansat 1. april 1950 som ekstraordinær assistent ved den kemiske afdeling, overgået 1. april 1954 til den cytokemiske afdeling, i den nuværende stilling fra 1. juni 1956) ordinær assistent. Ekstraordinære assistenter er cand. mag. ESSEN DITLEVSEN (ansat 1. oktober 1941), cand. mag. VAGN HARTELIUS (ansat 1. maj 1931 som ekstraordinær assistent ved den gæringsfysiologiske underafdeling, overgået 1. juni 1946 til den fysiologiske afdeling) og CATHERINE ROBERTS-THORNE, Ph. D. (ansat 1. september 1949).

Ekstraordinær amanuensis ved laboratoriet er dr. phil. CARSTEN OLSEN (ansat 1. juni 1919 som ekstraordinær, 1. april 1938 som ordinær assistent ved den kemiske afdeling, i den nuværende stilling 1. oktober 1944).

Angående regnskabet henvises til ekstrakten s. 96.

I bestyrelsen for Carlsberg Laboratoriet den 21. januar 1957.

A. C. ANDERSEN.

H. B. FOGH.

BØRGE JESSEN.

KNUD JESSEN.

Afdeling B

Carlsbergfondets videnskabelige understøttelser.

I 1955—56 indkom der 237 ansøgninger om et samlet beløb af ca. 3.391.000 kr. Der bevilgedes i alt 2.555.697 kr. 20 øre. Af det beløb, som afdelingen havde bevilget, men endnu ikke udbetalt d. 30. september 1956, var bortfaldet 7.839 kr. 40 øre.

I 1955—56 blev der til videnskabelige formål udbetalt 2.275.136 kr. 78 øre. Beløbet fordeler sig således:

1. Rigsarkivar, cand. mag. SVEND AAKJÆR til studier i ældre dansk landbrugs- og bebyggelseshistorie 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
2. Samme til afskrifter og arkivundersøgelser 1.000 kr.
3. Dr. phil. THOMAS OTTO ACHELIS til studier vedr. de tyske studenter i København og Uppsala under trediveårskrigen 800 kr.
4. ADELSÅRBOGSFORENINGEN til udgivelse af stamtavler i Danmarks Adels Årbog 1.500 kr.
5. Professor, dr. phil. ADAM AFZELIUS (†) til fuldførelse af undersøgelser ang. Roms expansion og romersk nobilitet 2000 kr.
6. Samme til udarbejdelse af en monografi over de romerske legioners antal og placering i årene 264—31 f. Kr. 5.000 kr.
7. Museumsinspektør, cand. mag. ERLING ALBRECHTSEN til trykning af »Fynske jernaldergrave«, II, »Ældre romersk jernalder« 14.660 kr.
8. Professor, dr. phil. POVL BAGGE til færdiggørelse og trykning af Aage Friis: »Europa, Danmark og Nordslesvig« 1.099 kr. 60 øre.
9. Professor, dr. phil. BØRGE BAK til studier af fleratomige molekylers rotationsspektre 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

10. Universitetsadjunkt, dr. phil. C. BARKER JØRGENSEN til undersøgelser over osmoregulationens sammenlignende fysiologi 1.600 kr.
11. Professor K. BARR til udgivelse af den store Bundahišn med filologisk kommentar og leksikon samt fortsatte studier over det iranske verbum 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
12. Professor, dr. phil. C. J. BECKER til assistance ved bearbejdelse af arkæologisk fundmateriale fra Nørre Sandegaard, Bornholm, 614 kr. 12 øre. Fjerde bidrag af samlede bevillinger på 2.767 kr.
13. Samme til assistance ved forberedelsen af bind V i værket »Danske Oldsager« 403 kr. 55 øre. Første bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
14. Professor, dr. phil. KAJ BERG til assistance og dækning af udgifter ved ferskvandsbiologiske undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
15. Amanuensis, cand. mag. ERIK BILLE HANSEN til medhjælp ved fysiologiske undersøgelser over frugtlegemdannelse hos hatsvampeslægten Coprinus 1.285 kr. 33 øre. Første bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
16. Professor, dr. phil. F. J. BILLESKOV JANSEN til videnskabelig medhjælp ved litteraturhistoriske arbejder 2.869 kr. 50 øre.
17. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr. phil. & scient. KAJ BIRKET-SMITH til bearbejdelse af etnografisk materiale fra Rennell Island og studier over kulturparalleler mellem Melanesien og Amerikas nordvestkyst 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
18. Samme til endelig afvikling af den 3. danske centralasiatiske ekspedition 4.196 kr.
19. Samme og professor, dr. phil. KAARE GRØNBECH (†) til bearbejdelse af etnografisk materiale fra den danske ekspedition til Afghanistan 1953—54 1.800 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
20. Professor, dr. phil. JANNIK BJERRUM til komplekkekemiske studier 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
21. Samme til udstyr til røntgenstrukturundersøgelser 6.839 kr.
22. Professor, dr. phil. FRANZ BLATT til studier over middelalderens latinske sprog og litteratur 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

23. Professor, dr. phil. & litt. ANDREAS BLINKENBERG til studier over romansk, særlig fransk syntaks 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
24. Professor, dr. phil. & scient. & techn. & jur. NIELS BOHR som årlig lønning efter statuternes § IX c 12.000 kr.
25. Samme til lønning af medarbejdere og til apparater ved undersøgelser inden for atomteorien 45.000 kr.
26. Samme til eksperimentelle hjælpemidler 250.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 500.000 kr.
27. Museumsinspektør, dr. phil. POUL BONDESEN til dækning af udgifter ved eksperimentel-økologiske undersøgelser over ydre og indre faktorerers indflydelse på variationen i forskellige dyreformers formeringsprodukter 443 kr. 79 øre. Første bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
28. Professor, dr. phil. JOHS. BOYE PETERSEN til undersøgelser over jord- og ferskvandsalger 1.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
29. Museumsinspektør, mag. scient. MARTHA BOYER til en undersøgelse af Nationalmuseets japanske lakarbejder fra kunstkammer tiden 1.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
30. Professor emer., dr. phil. P. BOYSEN JENSEN til undersøgelser over determinerings- og differentieringsproblemer 4.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
31. Samme til dækning af udgifter ved videnskabeligt arbejde 1.700 kr.
32. Professor emer., dr. phil. HANS BRIX til udgivelse af »Analyser og Problemer« VII, 1 7.300 kr.
33. Museumsinspektør, dr. phil. H. C. BROHOLM til studier over Danmarks kultur i jernalderen 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
34. Museumsinspektør, dr. phil. ADA BRUHN HOFFMEYER til studier til en håndbog over middelalderens våbenhistorie 1.600 kr. Første bidrag af en bevilling på 5.000 kr.
35. Samme til studieophold i Spanien 3.000 kr.
36. Fhv. lektor, dr. phil. JENS BRÆNDEGÅRD til zoologisk arbejde, især med edderkopper 1.250 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
37. Amanuensis, dr. phil. F. W. BRÆSTRUP til undersøgelser over

- Afrikas dyregeografi med studieophold i Paris og London 3.000 kr.
38. Fhv. højskoleforstander, dr. phil. HOLGER BRØNDSTED til udarbejdelse af en fremstilling af hovedlinierne i det spanske åndsliv fra ca. 1520 til ca. 1680 2.500 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 10.000 kr.
 39. Professor, dr. phil. H. V. BRØNDSTED til medhjælp ved undersøgelser over regenerationsprocessernes mekanisme hos planarier 2.700 kr.
 40. Museumsdirektør, dr. phil. JOHANNES BRØNDSTED til studier i nordisk arkæologi 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 41. Samme til udgivelse af første bind (to halvbind) af »Prehistoric Man in Denmark« 16.968 kr. 40 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 20.482 kr.
 42. Samme til forarbejder til en nyudgave af »Danmarks Oldtid« 999 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
 43. Samme til afsluttende arkæologiske undersøgelser på Aggersborg og supplerende udgravninger på Fyrkat 10.000 kr. Sidste bidrag af en firårig bevilling.
 44. Professor emer., dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til studier inden for dansk sproghistorie 4.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 45. Samme til videnskabelig uddannet medhjælp 5.500 kr.
 46. Professor, dr. med. FRITZ BUCHTHAL til muskel- og nervefysiologiske undersøgelser 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 47. Samme til dækning af udgifter ved undersøgelse af kemiske omsætninger i muskelkontraktionens begyndelsesfase 9.687 kr. 83 øre. Andet bidrag af en bevilling på 14.000 kr.
 48. Professor SVEND BUNDGAARD til studierejser til Holland/England samt Amerika 7.000 kr.
 49. Museumskonsulent, dr. phil. ANDERS BÆKSTED til undersøgelse og fotografering af nordiske runeindskrifter på de britiske øer 2.500 kr.
 50. Professor, dr. phil. T. W. BØCHER til assistance ved undersøgelser 1.200 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
 51. Samme til assistance ved dyrkningsforsøg og cytologiske undersøgelser 1.300 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.

52. Professor emer., dr. phil. N. BØGHOLM (†) til en rejse til England 1.000 kr.
53. CARLSBERGFONDETS INDKØB AF INSTRUMENTER OG APPARATER.
- a) Til et spektrofotometer til infrarødområdet 111.380 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Børge Bak).
 - b) Til et binokulært rejsemikroskop til undersøgelser på Ferskvandsbiologisk Laboratorium 1.381 kr. 90 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Kaj Berg).
 - c) Til photomultiplier attachment til et Beckman spektrofotometer 2.995 kr. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Jannik Bjerrum).
 - d) Til en polarimeterenhed til et Beckman spektrofotometer 7.034 kr. 97 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Jannik Bjerrum).
 - e) Til en speciel mikrotom til elektronmikroskopisk undersøgelse af muskelfibrenes finstruktur 8.547 kr. 80 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. med. Fritz Buchthal).
 - f) Til et binokulært forskningsmikroskop 3.253 kr. 75 øre. (For tiden stillet til rådighed for dr. phil. Marie Hammer).
 - g) Til et binokulært forskningsmikroskop til entomologiske studier 3.005 kr. 50 øre. (For tiden stillet til rådighed for højesteretsdommer, dr. phil. Victor Hansen).
 - h) Til to Leitz projektionsapparater 970 kr. 25 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Carsten Høeg).
 - i) Til bygning af en transportabel integrerende lysmåler 2.150 kr. (For tiden stillet til rådighed for dr. phil. Mogens Køie).
 - j) Til et læseapparat 652 kr. 60 øre. (For tiden stillet til rådighed for professor, dr. phil. Johs. Pedersen).
 - k) Til eftersyn af et tidligere indkøbt mikroskop 56 kr. (For tiden stillet til rådighed for amanuensis, mag. scient. E. Wesenberg-Lund).
54. CARLSBERGFONDETS INDKØB AF ANDRE VIDENSKABELIGE HJÆLPEMIDLER 315 kr. 91 øre.
55. Samme til køb af håndbøger 924 kr. 77 øre. (Stillet til rådighed for professor, dr. phil. H. Bach).
56. CARLSBERGFONDETS UDGRAVNING I HAMA til bearbejdelse af

- ekspeditionens materiale 12.425 kr. 87 øre. Attende bidrag af samlede bevillinger på 230.000 kr.
57. Overlærer, dr. phil. OLAF CARLSEN (†) til studier og begyndende udarbejdelse af bind IV af »Pestalozzi og Danmark«, omhandlende Pestalozzianismens gennembrud i Danmark 500 kr.
 58. Professor, dr. phil. ARSEL E. CHRISTENSEN til udgivelse af dele af de manuskripter, som professor Erik Arup ved sin død efterlod sig til 3. bd. af hans Danmarkshistorie, 1.094 kr. 50 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
 59. Samme til trykning af samme værk 8.000 kr.
 60. Arkitekt CHARLES CHRISTENSEN til studier og rekonstruktioner af danske bygningsværker fra ældre tid 1.200 kr.
 61. Professor, dr. phil. J. A. CHRISTIANSEN til medhjælp ved studier over reaktionskinetiske problemer 500 kr.
 62. Professor, dr. phil. HENRIK DAM til studier over lipoidernes biokemi 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 63. Samme til dækning af udgifter ved biokemiske og ernæringsmæssige undersøgelser 10.440 kr. 02 øre.
 64. DANSK NATURHISTORISK FØRENING til trykning af to bind af »Danmarks Fauna« om viklere og om barkbiller 16.000 kr.
 65. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til udgivelse af Diplomatarium Danicum, 1.—2. række, 29.581 kr. 63 øre. Del af en større bevilling.
 66. Samme til udgivelse af samme værk og Danmarks Riges Breve, 3. række, 44.000 kr. Femte bidrag af samlede bevillinger på 660.000 kr.
 67. Samme til trykning af samme værk, 3. række I, 7.457 kr. 47 øre. Første bidrag af en bevilling på 18.600 kr.
 68. Samme til indsamling af materiale til en ordbog over det ældre danske sprog 18.750 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 75.000 kr.
 69. Samme til fremstilling af forkortelseshæfte m. v. (bind 28) af Ordbog over det danske Sprog 8.758 kr.
 70. Samme til eftersuppleringsarbejde med henblik på et kommende supplement til Ordbog over det danske Sprog 35.525 kr. Første bidrag af en bevilling på 95.150 kr.
 71. Samme til afslutning af Saxo-ordbogen 3.987 kr. 75 øre. Første bidrag af en bevilling på 10.634 kr.

72. Samme til udgivelse af »Danmarks gamle Købstadlovgivning« 8.250 kr. Del af en større bevilling.
73. Samme til udgivelse af de eftermiddelalderlige tekster af Thords artikler (tillæg til Danmarks gamle Landskabslove bind IV) 1.375 kr. Andet bidrag af en bevilling på 16.500 kr.
74. Samme til udgivelse af »Adam Oehlenschlägers Breve 1809—29« 10.119 kr. 18 øre. Del af en større bevilling.
75. Samme til en udgave af Chr. Mølbechs brevveksling med svenske forfattere og videnskabsmænd 2.562 kr. 50 øre. Tredie bidrag af en bevilling på 14.250 kr.
76. Samme til udgivelse af »Corpus philosophorum Danicorum medii ævi« 4.500 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 46.825 kr.
77. Samme til færdiggørelse og trykning af variantapparatet og det tekstkritiske tillæg til Holbergs samlede Skrifter 1.250 kr. Andet bidrag af en bevilling på 34.056 kr.
78. Samme til forberedelse og fuldstændig udarbejdelse af manuskript til en udgave af Jacob Worms levned og skrifter 1.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 11.666 kr.
79. Samme til forberedelse af en udgave af Zoëgas korrespondance 5.000 kr. Andet bidrag af bevillinger på ialt 10.000 kr.
80. Samme til honorar til dr. phil. Aage Hansen for udarbejdelse af en beskrivelse af moderne dansk 8.133 kr. Første bidrag af en firårig bevilling.
81. Samme til honorar til samme for redaktionsarbejde ved Holberg-ordbogen 8.133 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
82. Professor, dr. phil. MAGNUS DEGERBØL til bearbejdelse af Danmarks og Grønlands recente og subfossile hvirveldyr 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
83. Professor, dr. phil. PAUL DIDERICHSEN til medhjælp ved udarbejdelsen af en videnskabelig håndbog i dansk grammatik 375 kr. Niende bidrag af samlede bevillinger på 5.000 kr.
84. Samme til afholdelse af udgifter ved en undersøgelse af Flensborg stadsret 170 kr.
85. Arkitekt, dr. phil. EJNAR DYGGE til arkæologiske studier 15.000 kr.
86. Samme til dækning af udgifter ved hans arbejde 3.000 kr.
87. Samme til assistance ved den systematiske behandling af de i Nationalmuseet opbevarede fundgenstande fra Jelling-

- udgravningerne 812 kr. Fjerde bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
88. Samme til optegning af kuppelmosaikerne i Agios Georgiosrotunden i Thessaloniki 178 kr. 15 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
 89. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, mag. art. HANS ELLEKILDE til gennemførelse af manuskriptet til Axel Olrik og Hans Ellekilde »Nordens Gudeverden« III 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 90. Professor, dr. phil. CHRISTIAN ELLING til studier i det 18. århundredes europæiske arkitektur- og kulturhistorie 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
 91. Redaktør, cand. mag. PØVL ENGELSTOFT til kulturhistoriske undersøgelser 5.000 kr.
 92. Samme og overarkivar, dr. theol. BJØRN KORNERUP til forberedende arbejde på en ny udgave af S. V. Wibergs danske præstehistorie 12.500 kr. Trettende bidrag af samlede bevillinger på 139.200 kr.
 93. Dr. phil. W. ERICHSEN til arbejde inden for ægyptologien 15.000 kr.
 94. Professor emer., dr. phil. KNUD FABRICIUS til fuldendelse af værket »Skaanes Overgang fra Danmark til Sverige« 2.400 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
 95. Professor, dr. phil. W. FENCHEL til matematiske studier 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 96. Professor, dr. phil. TROELS FINK til videnskabelig medhjælp ved studier over Danmarks udenrigspolitiske historie fra ca. 1840—1914 315 kr. 25 øre. Sidste bidrag af samlede bevillinger på 6.000 kr.
 97. Dr. med. ALBERT FISCHER (†) til undersøgelser over normale og maligne vævsceller 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 98. Fhv. gesandt, dr. phil. FR. DE FONTENAY til en sammenlignende undersøgelse af samfunds- og kulturforhold hos araberne før Muhammed og hos islænderne i sagatiden 2.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
 99. Professor, dr. phil. ASTRID FRIIS til medhjælp ved studier i det 16. og 17. århundredes historie 1.200 kr.
 100. Professor, dr. phil. K. FRIIS JOHANSEN til illustrationsma-

- teriale til en publikation af dr. K. F. Kinchs udgravning i Exochi på Rhodos 2.067 kr. 57 øre. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
101. Fhv. lektor, dr. phil. OLAF GALLØE til lichenologiske studier 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 102. Professor, dr. phil. P. V. GLOB til rejser til København for at gennemgå materiale og arkiver på Nationalmuseet 250 kr.
 103. Samme til »Dansk Arkæologisk Bahrain-Ekspedition«s fortsatte udgravninger på Bahrain 50.000 kr. Andet bidrag af bevillinger på i alt 180.000 kr.
 104. Professor, dr. phil. KAI GRAM til udgifter ved en undersøgelse af vegetationen, dens historie og fortsatte udvikling i det fredede enebærkrat ved Havreholm i Nordøstsjælland 936 kr. 43 øre. Første bidrag af en bevilling på 9.000 kr.
 105. Amanuensis, mag. scient. KJELD GYLDENKERNE til dækning af udgifter i forbindelse med astronomisk observationsarbejde 114 kr. 40 øre. Første bidrag af en bevilling på 300 kr.
 106. Museumsinspektør, dr. phil. OLAF HAGERUP til bearbejdelse af botanisk materiale 1.800 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 107. Samme og fhv. lektor Vagn Petersson som tilskud til udgivelse af en dansk billedflora 12.000 kr.
 108. Dr. phil. MARIE HAMMER til bearbejdelse af berlesmateriale indsamlet i Sydamerika og Mexico 2.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
 109. Professor, dr. phil. & litt. LOUIS L. HAMMERICH til studier inden for middelalderfilologi og lingvistik 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 110. Dr. phil. KAJ HANSEN til undersøgelser af bundsedimenterne i danske søer 1.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 111. Fhv. bibliotekar VALDEMAR HANSEN til en studierejse til Paris 2.000 kr.
 112. Professor, dr. phil. JÓN HELGASON til forberedelse af en ny udgave af »Den norsk-islandske Skjaldedigtning« 917 kr. 73 øre. Syvende bidrag af en bevilling på 7.200 kr.
 113. Lektor, dr. phil. POUL HELMS til trykning af en oversættelse med indledning og noter af Epikurs filosofiske breve og hovedlærdomme 2633 kr. 50 øre.

114. Dr. phil. AXEL M. HEMMINGSEN til undersøgelser over tipulidernes biologi 3.000 kr.
115. Samme til medhjælp og andre udgifter ved disse undersøgelser 720 kr. 51 øre.
116. Samme til medhjælp ved bearbejdelse af egne zoologiske indsamlinger og optegnelser fra Polynesien, Bagindien og Kina samt til tilrettelæggelse af resultaterne til publikation 347 kr. 50 øre. Ottende bidrag af samlede bevillinger på 7.000 kr.
117. Professor, dr. phil. HANS HENDRIKSEN til køb af bøger til A Critical Pāli Dictionary 627 kr. 99 øre. Første bidrag af en bevilling på 1.000 kr.
118. Fhv. direktør ved observatoriet og professor ved universitetet i Leiden, dr. phil. & math. & phys. EJNAR HERTZSPRUNG til studier på astrofysisk område 5.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
119. Samme til videnskabelig medhjælp 4.000 kr.
120. Overarkivar, dr. phil. HØLGER HJELHOLT til historiske studier 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
121. Professor, dr. phil. LOUIS HJELMSLEV til undersøgelser inden for sprogteori og almen grammatik 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
122. Professor, dr. phil. SØREN HOLM til udgivelse af »Kult og Mythe i Grundtvigs Salmedigtning« 1.772 kr. Sidste bidrag af en bevilling på 1.900 kr.
123. Professor, dr. phil. HEINZ HOLTER til histokemiske og cytokemiske undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
124. Samme til et læseapparat til mikrofilm 565 kr. 42 øre.
125. Lektor, cand. mag. RIKARD HØRNBY til udgivelse af »Danmarks gamle Personnavne« 12.839 kr. Femtende bidrag af samlede bevillinger på 234.950 kr.
126. Vicefor ved Kvinderegensen, cand. mag. ELISABETH HUDE til udarbejdelse af en bog om H. C. Andersen og Henriette Hanck 1.500 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
127. Landsarkivar, cand. mag. JOHAN HVIDTFELDT og arkivar, cand. mag. C. RISE HANSEN til udgivelse af tingbøger fra Herlufsholm birk, Åsum og Skast herreder 23.426 kr. 36 øre. Tredie bidrag af en bevilling på 82.366 kr.

128. De samme til udarbejdelse af indledning, noter og registre til samt trykning af den sjællandske landebog 1567 12.662 kr.
129. Professor, dr. phil. & jur. CARSTEN HØEG til studier over byzantinsk musik og græsk filologi 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
130. Samme til en samlet udgave af Ciceros filosofiske skrifter, latinsk tekst og dansk oversættelse, 450 kr. Syvende bidrag af en bevilling på 37.375 kr.
131. Samme til medhjælp ved udgaven af byzantinske musikteoretikere 13.875 kr. Andet bidrag af en bevilling på 30.000 kr.
132. Samme til medhjælp til håndskriftkollationering for udgaven af Prophetologiet 564 kr. Første bidrag af en bevilling på 12.000 kr.
133. Statsgeolog, dr. phil. JOHS. IVERSEN til dækning af udgifter ved pollenanalytisk undersøgelse af den senglaciale vegetations- og klimaudvikling i området omkring Østersøen 200 kr. Tredie bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
134. Dr. phil. LIS JACOBSEN til sekretærhjælp til studier inden for det danske sprogs historie 1.745 kr. Femte bidrag af samlede bevillinger på 9.600 kr.
135. Samme til sekretærhjælp 3.358 kr. 59 øre. Første bidrag af en bevilling på 7.200 kr.
136. Samme til forberedelse af og forarbejder til en udgave af Marcus Rubins brevveksling samt et udvalg af hans arbejder 565 kr. 93 øre. Tredie bidrag af en bevilling på 2.000 kr.
137. Samme til assistance ved forarbejder til et tillæg til »Danmarks Runeindskrifter« 3.384 kr. 76 øre. Andet bidrag af bevillinger på i alt 4.800 kr.
138. Samme som rejsetilskud til 4 danske deltagere i et møde ved Uddevalla om oprettelse af en fællesnordisk etymologisk ordbog 500 kr.
139. Professor, dr. phil. KAI ARNE JENSEN til komplekskemiske undersøgelser 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
140. Samme til medhjælp ved undersøgelse over chromatografisk adskillelse af complexforbindelser 2.400 kr.
141. Professor, dr. phil. KNUD JEPPESEN til studier over italiensk musik, særlig fra det 16. århundrede, 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.

142. Professor, dr. phil. KNUD JESSEN og direktør, dr. phil. H. ØDUM til en botanisk undersøgelse af søjleprofiler fra bunden af danske indhave 2.361 kr. 25 øre. Sjette bidrag af samlede bevillinger på 19.800 kr.
143. Professor, dr. phil. C. A. JØRGENSEN til medhjælp ved undersøgelser over podningskimærer og »burdoner« 500 kr. Fjerde bidrag af samlede bevillinger på 10.800 kr.
144. Fhv. højesteretspræsident, dr. jur. G. TROELS JØRGENSEN som tilskud til udgivelse af »Andreas Frederik Krieger, Juristen, Politikeren, Borgeren« 2.000 kr.
145. Direktør, dr. med. HERMAN M. KALCKAR til gennemførelse af et forskningsprogram i enzymologi 295 kr. 47 øre. Sidste bidrag af en større bevilling.
146. Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium, civilingeniør ANDERS KJÆR til undersøgelser vedrørende sennepsolier 1.600 kr.
147. Samme til medhjælp ved studier over naturligt forekommende isothiocyanater (sennepsolier) og disses opståen i de højere planter 6.400 kr. Fjerde bidrag af samlede bevillinger på 16.000 kr.
148. Museumsinspektør, dr. phil. OLE KLINDT-JENSEN til forarbejder til publikationen »Bornholm i folkevandrings-tiden« 163 kr. 45 øre. Andet bidrag af en bevilling på 1.000 kr.
149. Samme til klicheer til samme værk 13.953 kr. 35 øre.
150. Fhv. postmester C. KLITGAARD til arkivundersøgelser vedrørende Nordjyllands indre historie 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
151. Professor, dr. theol. HAL KOCH som tilskud til oprettelse af et »Dansk Institut for Kirkehistorie« i afdøde professor Jens Nørregaards villa 85.000 kr.
152. Dr. phil. LAUGE KOCH til geologiske og geografiske undersøgelser i Østgrønland 2.000 kr.
153. Kgl. ordenshistoriograf, overarkivar, dr. theol. BJØRN KORNERUP til studier over Danmarks kirke- og skolehistorie, især i 16. og 17. århundrede, 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
154. Samme til undersøgelser i hollandske arkiver og biblioteker 2.000 kr.

155. Lektor, dr. phil. HENNING KRABBE til studier over Shelley og Shakespeare 2.400 kr.
156. Fhv. overlæge, dr. med. KNUD H. KRABBE til teknisk assistance ved et arbejde om hjerneudviklingen i fosterlivet hos strudsene 316 kr. Sidste bidrag af en bevilling på 1.000 kr.
157. Samme til teknisk assistance ved et arbejde om hjerneudviklingen i fosterlivet hos padderne 1.384 kr. 39 øre. Første bidrag af en bevilling på 1.500 kr.
158. Museumsbestyrer, dr. phil. P. L. KRAMP til zoologiske undersøgelser, særlig morfologiske og systematiske undersøgelser af meduser, 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
159. Professor, dr. phil. TORBEN KROGH til udarbejdelse af et værk om dansk teater før Holberg og Grønnegadeteatret 2.400 kr.
160. KØBENHAVNS UNIVERSITET til en meridiankreds til det nye observatorium, i anledning af 300 års dagen for Ole Rømers fødsel, 2.400 kr. Ellefte bidrag af samlede bevillinger på 403.599 kr.
161. Dr. phil. VILH. LA COUR til studier over dansk borgbygning i oldtid og middelalder 2.400 kr. Andet bidrag af en bevilling på 4.800 kr.
162. Samme til studierejser til engelske og tyske museer 3.000 kr.
163. Samme til afsluttende opmåling og undersøgelse af voldsteder i Thisted amt 1.314 kr. 12 øre.
164. Samme til prøvegravning i engen ved Næsholm 190 kr. 80 øre.
165. LANGELANDS MUSEUM ved professor, dr. phil. CHR. WINTHER til rentegning af udgravningsplaner fra udgravningen i Aagab ved Bagenkop samt til katalogisering og fotografering af løsfundene 3.000 kr.
166. Professor, dr. phil. ALEX LANGSETH til molekylspektroskopiske undersøgelser 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
167. Samme til videnskabelig medhjælp 3.600 kr.
168. Professor, dr. phil. J. P. LARSEN til musikvidenskabeligt arbejde 799 kr. 50 øre.
169. Museumsinspektør, dr. phil. HENNING LEMCHE til bearbejdelse af de ved hans rejse i forbindelse med »Galathea«-ekspeditionen indsamlede baggællesnegle 1.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
170. Amanuensis ved Københavns Universitets zoofysiologiske

- Laboratorium, dr. phil. HILDE LEVI til lønning af en teknisk medhjælper på C-14 dateringslaboratoriet 3.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 7.200 kr.
171. Samme og overinspektør, dr. phil. THERKEL MATHIASSEN til apparatur til det nyopbyggede anlæg til Carbon-14 dateringsmetoden 398 kr. 20 øre. Sidste bidrag af samlede bevillinger på 30.000 kr.
 172. Lektor, dr. phil. TH. LIND til dækning af udgifter ved udarbejdelsen af et æstetisk arbejde 205 kr. 70 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 1.000 kr.
 173. Fhv. rigsarkivar, dr. phil. AXEL LINVALD til udgivelse af 5. bind af »Kronens Skøder« 5.572 kr. 20 øre. Sidste bidrag af en bevilling på 21.250 kr.
 174. Fhv. lektor, dr. phil. VILH. LORENZEN til arbejde med værket »Vore Byer« 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 175. Samme til dækning af udgifter til tegninger, opmålinger m. m. 805 kr. 10 øre.
 176. Samme til udgivelse af »Vore Byer« III 24.633 kr. 36 øre.
 177. Professor, dr. phil. JØRGEN LÆSSØE til deltagelse i de britiske udgravninger af Nimrud og studieophold i Iraq, Syrien og Tyrkiet 10.000 kr.
 178. Professor, dr. phil. FREDERIK LØKKEGAARD til dækning af uforudsete rejseudgifter på grund af afbrydelse af studierejse til Ægypten 2.485 kr.
 179. Fhv. museumsdirektør, dr. phil. M. MACKEPRANG til arkæologiske og historiske studier 1.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 180. Videnskabelig assistent, dr. phil. HOLGER MADSEN til ophold ved parasitologiske laboratorier i USA 2.500 kr.
 181. Dr. phil. GREGOR MALANTSCHUK til fuldførelse af et arbejde om Søren Kierkegaards dialektiske metode 4.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 8.000 kr.
 182. Inspektør ved Danmarks Akvarium, dr. phil. GEORG MANDLHARTH til dækning af udgifter ved anatomisk-systematiske undersøgelser af afrikanske ferskvandssnegle 715 kr. Andet bidrag af en bevilling på 1.500 kr.
 183. MARINBIOLOGISK LABORATORIUM til behandling, herunder sortering, af det af Carlsbergfondets Dana-Ekspedition 1928—30

- hjembragte materiale samt offentliggørelse af resultaterne 90.868 kr. 29 øre.
184. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr. phil. THERKEL MATHIASSEN til studier vedrørende dansk stenalder 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 185. Fhv. inspektør ved Nationalmuseet, mag. art. HUGO MATTHIESSEN til studier i dansk kulturhistorie og topografi 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 186. Amanuensis ved Københavns Universitets Institut for sammenlignende Anatomi og zoologisk Teknik, dr. phil. N. THYDSEN MEINERTZ til undersøgelser over ansigtsmuskulaturen og dens innervation hos pattedyrene 1.200 kr.
 187. Adjunkt, dr. phil. WILLIAM MICHELSEN til trykning af »Den sælsomme forvandling i N. F. S. Grundtvigs liv« 5.825 kr.
 188. Professor, dr. phil. DETLEV MÜLLER til medhjælp ved den forstmæssige bearbejdelse af en del af målingerne i tropisk regnskov 550 kr.
 189. Samme til videnskabelig medhjælp ved undersøgelser af plantepigmenter i tertiær brunkulsgytje 1.000 kr.
 190. Samme til teknisk medhjælp i et år ved undersøgelse af forskellige hvedesorters forhold ved frysning 3.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
 191. Professor, dr. phil. CHRISTIAN MØLLER til teoretiske undersøgelser inden for atomkernefysiken 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 192. Fhv. redaktør, cand. mag. ERIK MØLLER til udarbejdelse af en historisk fremstilling af helstatens fald 2.500 kr.
 193. DEN KGL. MØNT- OG MEDAILLESAMLING til udgivelse af Sylloge Nummorum Graecorum parts 31—36 13.946 kr. 14 øre. Del af en større bevilling.
 194. NATIONALMUSEET til udgivelse af »Danmarks Kirker« 21.250 kr. Del af en større bevilling.
 195. Teaterhistoriker, museumsleder ROBERT NEHENDAM til teaterhistoriske studier 3.600 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
 196. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Studiesamling og zoologiske Laboratorium, dr. phil. ANKER NIELSEN til morfologiske undersøgelser over genitalsegmenterne hos

- vårfluehunnerne 600 kr. Andet bidrag af en bevilling på 1.200 kr.
197. Samme til samme formål 1.200 kr.
 198. Observator ved Ole Rømer-Observatoriet i Aarhus, cand. mag. AXEL V. NIELSEN til arbejde med iagttagelse af foranderlige stjerner 700 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 199. Professor, dr. phil. JAKOB NIELSEN til matematiske studier 3.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
 200. Amanuensis ved Københavns Universitets zoofysiologiske Laboratorium, dr. phil. MARIUS NIELSEN til undersøgelser over respirationens og kredsløbets fysiologi 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 201. Professor, dr. phil. & litt. NIELS NIELSEN til Skalling-Laboratoriets undersøgelser af marsken og vadehavet 15.000 kr. Fjerde bidrag af samlede bevillinger på 60.000 kr.
 202. Samme til udsendelse af »Meddelelser fra Skalling-Laboratoriet« i året 1955 5.000 kr.
 203. Samme til publikation af Niels Kingo Jacobsen: »Land Utilization in the Salt-Marsh Areas in Southwestern Jutland« 5.415 kr. 85 øre. Første bidrag af en bevilling på 10.000 kr.
 204. Samme og amanuensis, cand. mag. BØRGE FRISTRUP til Danmarks deltagelse i den glaciologiske afdeling af arbejdet under det internationale geofysiske år 1957—58 50.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 125.000 kr.
 205. Professor, dr. phil. ARNE NOE-NYGAARD til dækning af udgifter ved tilvejebringelsen af en oversigt over bræsvingningerne i Sydvestgrønland gennem de sidste ca. 150 år 6.500 kr. Andet bidrag af bevillinger på 14.000 kr.
 206. Museumsinspektør, mag. art. HANS NØRLING-CHRISTENSEN til en rejse til Østrig for at studere sølvskatten fra Csora 1.500 kr.
 207. Museumsinspektør, dr. phil. OTTO NØRN til en udtømmende redegørelse for Kronborgs bygningshistorie 1.000 kr. Andet bidrag af en femårig bevilling.
 208. Professor, dr. phil. & scient. & ing. N. E. NØRLUND til matematiske og geodætiske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
 209. Ekstraordinær amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet, dr.

- phil. CARSTEN OLSEN til undersøgelser over planternes ion-optagelse 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
210. Fhv. afdelingsleder, mag. scient. C. V. OTTERSTRØM til arbejde med de ferske vandes biologi og specielt med ferskvandsfiskenes biologi og faunistik 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
211. Amanuensis, dr. phil. C. OVERGAARD NIELSEN til assistance ved undersøgelser over enchytræernes økologi 3.000 kr.
212. Professor, dr. phil. S. A. PALLIS til trykning af »The Antiquity of Iraq or A Handbook of Assyriology« 39.855 kr.
213. Lektor, dr. phil. K. F. PLESNER til udarbejdelse af et større værk om Jens Baggesens personlighed og forfatterskab 1.800 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
214. Professor, dr. phil. CHRISTIAN POULSEN til stratigrafisk og palæontologisk undersøgelse af belemnitterne i Danmarks og Grønlands kridtfløjninger ved cand. mag. Tove Birkelund 1.000 kr. Andet bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
215. Professor, dr. phil. EBBE RASMUSSEN til undersøgelser over grundstoffernes atomspektre og spektralliniernes finstruktur 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
216. Adjunkt, dr. phil. ERIK RASMUSSEN til en undersøgelse af folketingssparlamentarismens udvikling i Danmark 2.400 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.500 kr.
217. Forfatteren POUL RASMUSSEN til trykning af en afhandling om Øm klostres jordegods ca. 1560 og dets historie 1.400 kr.
218. RHODOSEKSPEDITIONEN til bearbejdelse og udgivelse af dens materiale 12.464 kr. 50 øre.
219. KURATELET VEDR. OPRETTELSEN AF ET DANSK AKADEMI FOR VIDENSKAB OG KUNST I ROM til etableringsudgifter 15.000 kr.
220. Professor emer., dr. phil. CARL ROOS som tilskud til trykning af »Kierkegaard og Goethe« 3.000 kr.
221. Professor ALFRED ROSENKRANTZ til stratigrafisk og palæontologisk undersøgelse af scaphiterne i Grønlands kridtfløjninger ved cand. mag. Tove Birkelund 5.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 6.000 kr.
222. Professor, dr. phil. PAUL V. RUBOW til litteraturhistoriske forskninger 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
223. Samme til en studierejse til England 2.000 kr.
224. Professor, dr. phil. MOGENS RUDKJØBING til fotografisk

- fotometri i tre farver af felter af stjernehimlen med det formål at påvise dobbeltstjernepar med forskelligt farvede komponenter 1.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
225. Fhv. bibliotekar, dr. phil. HANS RÆDER til filologiske studier 3.600 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
226. Amanuensis, dr. phil. FINN SALOMONSEN til ringmærkning af Grønlands fugle 360 kr. Syvende bidrag af samlede bevillinger på 11.425 kr.
227. Professor, dr. phil. C. E. SANDER-HANSEN til dækning af udgifter ved ægyptologiske studier 4.564 kr. 35 øre. Første bidrag af en bevilling på 12.000 kr.
228. Samme til trykning af »Studien zur Grammatik des ältesten Ägyptischen« 7880 kr. 15 øre.
229. Samme til fotografering af hieratiske og demotiske håndskrifter 500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
230. Forfatteren AUGUST F. SCHMIDT til studium af den danske almues naturdyrkelse, sædvaneret og sagndigtning samt til egnshistoriske undersøgelser 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
231. SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til udgivelse af 2. bind af »Prins Christian (V)'s Breve« 26.970 kr. 25 øre.
232. Fhv. gesandt P. SKOV til udgivelse af »Common Sense. An Inquiry into the Current Concepts Guiding Human Behaviour in Social Life« 9.000 kr.
233. Dr. phil. AAGE SKOVSTED til undersøgelser over lavere svampe 2.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
234. Fhv. museumsdirektør, cand. mag. VILH. SLOMANN til studier over forbindelser mellem orientalsk og europæisk kunst 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
235. Redaktør ved »Danmarks Kirker«, dr. phil. JAN STEENBERG til en studierejse til Italien 2.000 kr.
236. Overinspektør ved Nationalmuseet, dr. phil. AXEL STEENBERG til studier over det primitive agerbrugs og jordfordelingens historie 2.000 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
237. Samme til forberedelse af en publikation af Store Valby undersøgelsen 904 kr. 17 øre. Fjerde bidrag af en bevilling på 2.000 kr.

238. Samme til undersøgelse og opmåling af middelalderlige agre i Borupris ved Tystrup sø 13.000 kr. Fjerde bidrag af samlede bevillinger på 38.000 kr.
239. Samme og afdelingsgeolog, dr. phil. J. TROELS-SMITH til analysering af pollenprøver for at få en datering af den i 1945 fremdragne rest af en hjulpløv 2.037 kr. 75 øre. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
240. Professor, dr. phil. AD. STENDER-PETERSEN til varægiske studier 3.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
241. Amanuensis, dr. med. OVE STEN-KNUDSEN til undersøgelse af afhængigheden mellem ændringerne i membranpotentialet og kontraktionskraften under muskelfiberens aktivitet 1.500 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
242. STRØDAM-KOMITEEN til biologiske undersøgelser over fuglelivet samt over grævlinger og ræve på Strødam-reservatet 2.000 kr. Første og andet bidrag af firårig bevilling.
243. Professor, dr. phil. HANS SØRENSEN til en undersøgelse af Giovanni Vergas forfatterskab 2.000 kr. Første bidrag af en bevilling på 4.000 kr.
244. Dr. phil. HANS CHR. SØRENSEN til en sproglig undersøgelse af Grigorij Kotosichin's skrift »Om Rusland under tsar Aleksej Michajlovic« 1.800 kr.
245. Professor, dr. phil. THORVALD SØRENSEN til cytologisk assistance ved fortsatte studier over relationer mellem kromosomvariation og polymorfi hos nogle systematisk-kritiske planteslægter 370 kr. Andet bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
246. Samme til assistance til indsamling og herbarisering af forsøgsplanter i tilslutning til undersøgelser over formrigdommen inden for nogle kritiske planteslægter 1.500 kr. Første bidrag af en bevilling på 3.000 kr.
247. Samme til kortlægning af de danske småarter af taraxacum 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
248. Samme til amanuensis, cand. mag. Kjeld Holmens deltagelse i professor Rosenkrantz' ekspedition til Nugsuakområdet i sommeren 1956 2.000 kr.
249. Direktør for Dansk biologisk Station, dr. phil. Å. VEDEL TÅNING til assistance og indkøb af forsøgsdyr ved undersøgelser over milieuets indflydelse på racekarakterer hos fisk 975 kr. Andet bidrag af en bevilling på 2.500 kr.

250. Professor emer., dr. phil. WILLIAM THALBITZER til studier vedrørende eskimoerne, særlig østgrønlanderne, 4.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
251. Museumsdirektør, dr. phil. HARALD M. THAMDRUP til dækning af udgifter ved undersøgelser over jyske landskabstypers økologi 4.500 kr.
252. Professor, dr. phil. MATHIAS THOMSEN til dækning af udgifter og til assistance ved zoologiske undersøgelser 3.000 kr.
253. Professor, dr. phil. GUNNAR THORSON til undersøgelser over de marine bunddyrs økologi og biologi 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
254. Samme til dækning af udgifter ved disse undersøgelser 4.000 kr.
255. Samme til tegnerarbejde ved bearbejdelse af en samling ægmasser af forgællesnegle fra Alaska og Beringsstrædet 2.400 kr.
256. Samme til undersøgelser over forgællesneglenes æg og udvikling ved Florida og Californien i foråret 1956 5.115 kr.
257. Museumsinspektør, dr. phil. JOHANNES C. TRØELSEN til studier ved U. S. National Museum i Washington og ved universiteter i Californien 2.000 kr.
258. Dr. phil. S. L. TUXEN til medhjælp ved en histologisk undersøgelse af cheliceren hos solifuger 300 kr.
259. Samme til studier over proturer i museerne i Washington og Mexico 3.622 kr.
260. UDVALG FOR FOLKEMAAL til videreførelse af arbejdet på Ordbog over danske Ømål og til redaktion af denne 48.934 kr. 60 øre¹.
261. Samme til honorar til cand. mag. Ellen Raae for udarbejdelse af spørgelister 500 kr.
262. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til udgivelse af Danmarks gamle Folkeviser 2.000 kr. Del af en større bevilling.
263. Samme til en udgave af danske metrikere 799 kr. 65 øre. Sjette bidrag af en bevilling på 61.860 kr.
264. Amanuensis, cand. polyt. AUGUSTA M. UNMACK til assistance

¹ Efter regnskabsårets udløb er der af beløbet tilbagebetalt 389 kr. 69 øre, som indgår under kontoen »Refusioner vedrørende ældre bevillinger« på regnskabet for 1956/57.

- ved røntgenografisk undersøgelse af danske lerarter 174 kr. 57 øre.
265. Professor, dr. phil. HANS H. USSING til undersøgelser over aktiv iontransport 1.600 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
266. Professor, dr. phil. STIG VEIBEL til arbejder inden for pyrazolernes kemi, analytisk-kemiske og enzymkemiske arbejder 2.400 kr. Første bidrag af en toårig bevilling.
267. Samme til videnskabeligt uddannet medhjælp 3.600 kr.
268. VIDENSKABERNES SELSKAB som ekstraordinært tilskud til bestridelse af de løbende udgifter, især til udgivelsen af selskabets publikationer 35.000 kr.
269. VIDENSKABERNES SELSKABS DUCANGEKOMMISSION til redaktion af det indsamlede materiale til et glossar over dansk middelalderlatin 2.068 kr. Del af en større bevilling.
270. VIDENSKABERNES SELSKABS UDVALG FOR ET MINDESKRIFT OM J. N. MADVIG til dækning af udgifter ved skriftets forberedelse og udgivelse 16.111 kr. 58 øre. Syvende bidrag af en større bevilling.
271. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION FOR VARETAGELSE AF FORTSÆTTELSEN AF A CRITICAL PĀLI DICTIONARY til honorering af medhjælp 10.950 kr. Del af en større bevilling.
272. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION TIL UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE til systematisk gennemgang af danske privatarkiver og -biblioteker 3.000 kr.
273. Amanuensis ved Københavns Universitets ægyptologiske Laboratorium, dr. phil. A. VOLTEN til ordning og udgivelse af hieratiske og fortrinsvis demotiske tekster 2.000 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
274. Dr. phil. SOPHUS WEBER til fysiske undersøgelser og beregninger 1.200 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
275. Professor, dr. phil. SVEN WERNER til honorering af en teoretisk fysiker til eksperimentelt arbejde på Aarhus Universitets fysiske institut 3.000 kr.
276. Professor, dr. phil. MOGENS WESTERGÅRD til assistance ved cyto-taxonomiske undersøgelser over polymorfe planteslægter 6.000 kr.

277. Samme til fremstilling af en tidsforkortet film om proto-perithecie-udviklingen hos svampen *Neurospora* 1.000 kr.
278. Fhv. stiftsskriver, dr. juris C. W. WESTRUP til retshistoriske og retsfilosofiske studier 2.000 kr. Andet bidrag af en to-årig bevilling.
279. Professor, dr. phil. ØJVIND WINGE til videnskabeligt arbejde 1.500 kr.
280. Lektor og amanuensis ved Københavns Universitets zoofysiologiske Laboratorium, dr. phil. ERIK ZEUTHEN til celle- og zoofysiologiske undersøgelser 2.400 kr. Andet bidrag af en toårig bevilling.
281. Samme til teknisk assistance til stofskiftestudier på celler i deling og vækst 7.200 kr.
282. Komiteen for THE ZOOLOGY OF ICELAND til fortsat udgivelse af værket 13.500 kr. Sjette bidrag af samlede bevillinger på 49.666 kr. 67 øre.
283. Professor, dr. med. SØREN L. ØRSKOV til dækning af udgifter ved undersøgelser over cellers permeabilitet 2.000 kr.

-
284. VIDENSKABERNES SELSKAB som årligt tilskud efter statuternes § X 20.000 kr. med tillæg på 20.000 kr.

-
285. Carlsbergfondets universitetslegat af 25. september 1926 (jfr. beretning 1925—26 s. 57 og 1943—44 s. 80).

I 1955—56 er udbetalt i alt 28.000 kr., nemlig 1.000 kr. til cand. NIELS KINGO JACOBSEN, 2.000 kr. til cand. mag. KAI LARSEN og cand. mag. TORBEN LUNN WOLFF, 3.000 kr. til mag. scient. BENT ELBÆK og 4.000 kr. til mag. art. PETER ZINKERNAGEL, mag. art. BJARNE NØRRETRANDERS, cand. mag. SUNE DALGÅRD, cand. mag. KNUD SØRENSEN og mag. scient. JØRGEN VILH. SPÄRCK.

-
286. Carlsbergfondets universitetslegat for Aarhus Universitet (se beretning 1943—44 s. 80).

I 1955—56 er udbetalt 4.000 kr. til lektor, dr. phil. PER NYKROG.

287. Carlsbergfondets biologiske Institut.

Til institutets drift i 1955—56 er udbetalt 232.830 kr. 46 øre af afdeling B, svarende til udgiften ved institutets drift 232.986 kr. 86 øre med fradrag af renteindtægt vedrørende institutet 156 kr. 40 øre, jfr. regnskabet for afdeling B s. 97.

Carlsbergfondets biologiske Institut.

Leder til 31. juli 1956: Dr. ALBERT FISCHER.

Institutets leder, dr. ALBERT FISCHER afgik ved døden den 31. juli 1956. Han havde fortsat de i forrige beretning omtalte undersøgelser over virkningen af visse metalsalte og svovlforbindelser på vævskulturer og herunder genoptaget de undersøgelser over forhøjede iltryks virkninger, som han i sine yngre år var beskæftiget med. Civilingeniør HANS KJØLSEN var ham med støtte fra det Ørnborgske Legat behjælpelig hermed.

Mag. scient. AA. BOHUS JENSEN har fortsat sine studier over befrugtningens fysiologi især med henblik på dens specificitet. Der er arbejdet med alger (Fucaceae), og trypsinets virkning på spermatozoers befrugtningsevne hos søpindsvin er undersøgt ved et ophold på Kristineberg Zoologiska Station i juli—september.

Dr. rer. nat. KURT SCHILLING har med støtte fra Teknisk-Kemisk Fond og fra P. Carl Petersens Fond fortsat undersøgelserne over proteinfraktionering og har bistået en række af institutets andre medarbejdere med sine erfaringer. Undersøgelserne over humant plasma med henblik på at isolere de i fibrinolysen og blodets koagulation deltagende komponenter er blevet fortsat. Rensningen af protease inhibatoren fra oxelunge ved søjlekromatografi er ved at være afsluttet. Sammen med Dr. WALDMANN-MEYER (se senere) har dr. Schilling på det nærmeste afsluttet en indgående undersøgelse over papirelektroforesens teori og teknik. Herved er det lykkedes at nå frem til en beregning af mobiliteter ved papirelektroforese, som giver resultater, der stemmer med den frie grænsefladeelektroforese (Tiselius).

Læge ERIK HENRICHSEN har bragt bearbejdelsen af sit materiale om forkalkningsprocesser i organismen til afslutning.

Cand. phil. ERIK ENGHUSEN har fortsat sine undersøgelser over bindevæv, kollagen og reticulin.

Dr. phil. TAGE ASTRUP og medarbejdere har fortsat undersøgelserne over blodkoagulationens og fibrinolysens biokemi og fysiologi. Disse er som tidligere blevet støttet af »Rigsforeningen til bekæmpelse af de reumatiske sygdomme« og af »The Josiah Macy Jr. Foundation«, New York.

Undersøgelserne fortsætter med at give resultater, som understøtter og udbygger opfattelsen af fibrinolysen som en fysiologisk fundamentalproces. Balancen i den levende organisme mellem fibrindeponeringen og fibrinopløsningen har indflydelse på flere af organismens livsprocesser, end man tidligere har forestillet sig det. Forskningsområdet er derved blevet udvidet både i bredde og dybde, og de oplysninger og erfaringer, som vindes på et område, har umiddelbart kunnet bringes til anvendelse på andre områder. Adskillige undersøgelser har på den måde kunnet lægges til rette som sideløbende enkeltopgaver.

Af undersøgelsernes resultater kan især anføres følgende:

Undersøgelsen af vævsaktivatorens forhold har fortsat været i centrum for interessen på grund af denne plasminogenaktivators betydning for lokale processer i organismen. Undersøgelsen af humane og dyriske væv viser, at den menneskelige organisme også for vævsaktivatorens vedkommende ligger i en klasse for sig og udviser en meget høj aktivitet, altså et lignende forhold som for aktivatorsystemet i blodet, der har været omtalt i tidligere beretninger. Visse dyrearter har et særlig lavt indhold af vævsaktivator og også et svagt fibrinolytisk system i blodet. Det er interessant at konstatere, at dette er dyrearter, som erfaringsmæssigt har vist sig velegnede til eksperimentelle undersøgelser over visse forandringer, som skyldes forøget fibrindeponering og forsinket fibrinopløsning. Studiet af patologiske bindevævsdannelse i sådanne dyrearter i relation til de fibrinolytiske processer er derfor igang.

Som et led i undersøgelserne over fibrinolysens betydning for lokale og generelle blødninger er forholdene ved uterine blødninger undersøgt, og en afhængighed af den fibrinolytiske aktivitet er blevet påvist. Det er endvidere vist, at den fibrinolytiske aktivitet i rotteuterus påvirkes af østrogene hormoner.

Prostata har vist sig at indeholde aktivatorer af både labil og stabil type, men undersøgelserne er vanskeliggjort, fordi tilstedeværelsen af pepsin ved sur reaktion bevirker en destruktion af

den ellers stabile vævsaktivator. Lignende forhold er fundet i urin.

Dannelsen af fibrinolytisk aktivitet in vitro i visse dyrearters blod ved tilsætning af pepton har kunnet bekræftes, og det er lykkedes at rense og koncentrere en faktor i peptonet, som er årsagen til denne aktivering. Ved benyttelse af de tidligere fremstillede rensede præparater af komponenterne af blodets fibrinolytiske system er peptonfaktorens virkning blevet undersøgt. Den synes ikke at virke over blodets proaktivator og repræsenterer muligvis en tredje aktiveringsmekanisme for blodets fibrinolytiske enzym-system. Det er tilsyneladende denne mekanisme, som er involveret i aktiveringen ved immunreaktioner.

Heparinets virkning på fibrinolysen har hidtil været omstridt. Problemet er blevet enklere, efter at den hemmende virkning er fundet at være stærk afhængig af pH og af ionstyrken. Under fysiologiske omstændigheder har heparin næppe hemmende virkning.

Arbejdet med isolering og undersøgelse af de i det fibrinolytiske system deltagende komponenter er skredet frem. Der er fremstillet større mængder af den af oxelunge isolerede proteaseinhibitor til brug for undersøgelser over stoffets kemi og dets fysiologiske virkning. Trypsininhibitoren i urin er blevet koncentreret, og rensningen påbegyndt. Det kan allerede nu siges, at denne inhibitor er forskellig fra lungeinhibitoren. Undersøgelser over rensning af plasminogen og plasmin er også foretaget, men resultaterne er endnu ikke tilfredsstillende.

Plasminets virkning på experimentelt frembragte fibrinaflejringer og deres organisering er fortsat studeret. Disse undersøgelser indgår som led i undersøgelser over bindevævs forhold i organismen, og de er af betydning for undersøgelserne over arteriosclerosens ætiologi.

Undersøgelserne over hæmofili er fortsat. Disse undersøgelser har betydning ikke blot for kortlægningen af de forskellige typer af hæmofile sygdomme, men de har fundamental fysiologisk interesse, fordi fibrinaflejringen i organismen afhænger af balancen mellem koagulationssystemet og det fibrinolytiske system. Den benyttede undersøgelsesmetode har vist sig på flere punkter at være de sædvanligt benyttede metoder overlegen. Interessante resultater, der vil betyde en ændret opfattelse af de forskellige hæmofilyper, er fremkommet. Den forsinkede koagulation hos heste er fundet

at skyldes en defekt, der minder om den hæmofili-type hos mennesket, der forårsages af mangel på den såkaldte Hageman-faktor. Den skyldes ikke som først antaget mangel på Christmas-faktor.

Dr. Astrup holdt efter invitation den 16. maj 1956 foredrag om fibrinolysens biologiske betydning på the Radcliffe Infirmary, Oxford. Han deltog endvidere i et »2nd Symposium on Foreign Chemicals in Foods« i Amsterdam (9.—12. juli 1956). I august måned var dr. Astrup i U. S. A. for efter invitation (med støtte fra The American Cancer Society, Rask-Ørsted Fondet og Rigsforeningen til Bekæmpelse af de Rheumatiske Sygdomme) at forelægge de nyeste resultater og synspunkter over fibrinolysen i organismen på den 6. internationale hæmatologkongres i Boston (26. aug.—1. sept.). Samtidig deltog dr. Astrup i et internationalt hæmofilisymposium i New York arrangeret af the National Hemophilia Foundation (24.—25. aug.). En indbydelse til at forelægge resultater af fibrinolyseundersøgelserne på den »31. Tagung der Deutschen Gesellschaft für Gynäkologie« i Heidelberg (18.—22. sept.), blev efterkommet, idet foredraget blev holdt af dr. OLE ALBRECHTSEN.

Dr. STEN MÜLLERTZ har afsluttet sit arbejde med erhvervelsen af den medicinske doktorgrad for sin afhandling om det fibrinolytiske enzymsystem i humant blod. (Forsvaret fandt sted d. 11. 10. 56).

Civilingeniør KAREN ALKJÆR har fremstillet større mængder af lungeinhibitoren og udarbejdet en metode til koncentrering og delvis rensning af urininhibitoren.

Mag. scient. MOGENS LASSEN har med støtte fra Statens almindelige Videnskabsfond bragt sine undersøgelser over aktiveringsmekanismen i humant blod til foreløbig afslutning.

Læge OLE K. ALBRECHTSEN har fortsat kortlægningen af vævsaktivatoren i den humane og dyriske organisme og påbegyndt undersøgelser over dens fysiologiske betydning, navnlig dens tilstedeværelse i uterus og den hormonale regulering heraf.

Læge OLE STORM har fortsat undersøgelserne over experimentelt fremkaldte thromber og deres genopløsning og påbegyndt undersøgelser over koagulationens indflydelse på helingsprocesserne i kartransplantater.

Læge ERLING OLESEN har fortsat undersøgelserne over fibrinolysen ved immunprocesser. Aktivering med pepton og ved antigen-antistof reaktioner in vitro er undersøgt. Peptonaktiveringen

er sammenlignet med de kendte aktiveringsmekanismer og synes at adskille sig fra disse.

Dr. med. et phil. TAKESHI ABE (Tokio) har afsluttet undersøgelser over plasminets dannelse og vævsaktivatorens virkning.

Dr. HEINZ WALDMANN-MEYER (Santiago) har med støtte af Rask-Ørsted Fondet fortsat undersøgelserne over serumproteiners ionbinding og elektroforese. I samarbejde med dr. Schilling er papirelektroforesens teoretiske grundlag blevet bearbejdet.

Læge KNUD-ERIK SJØLIN har fortsat kortlægningen af de hæmofile sygdomme og undersøgt de forhold og faktorer, som er nødvendige for en normal thrombindannelse.

Læge JØRGEN RASMUSSEN har påbegyndt undersøgelser over fibrinolysen ved leukæmi og cancer.

Læge HANS J. FAARVANG har påbegyndt undersøgelser over det fibrinolytiske system i urin, navnlig inhibitorer, i relation til forskellige normale og patologiske tilstande.

Dr. FRANCO SOARDI (Pavia) har deltaget i arbejdet med isoleeringen af urininhibitoren.

Miss MARYLIN CLAASSEN, B. A. (Iowa) har deltaget i undersøgelserne over vævsaktivatoren.

Dr. HAROLD ROBERTS (Chapel Hill) har undersøgt vævsaktivatoren i patologisk omdannede organer i forhold til normale (navnlig uterusfibromer).

Dr. BURTON GROSSMANN (Chicago) har undersøgt koagulationshæmmende stoffers virkning som antithrombin og på thrombindannelsen.

Læge AAGE LADEHOFF har påbegyndt undersøgelser over plasmin og dets virkning på dannelsen af adhærencer i peritoneum.

Stud. polyt. KIRSTEN ARKIL har deltaget i arbejdet med plasma-proteinernes fraktionering.

Stud. polyt. BODIL JACOBSEN har deltaget i arbejdet med urininhibitorens fremstilling og rensning.

Adskillige danske og udenlandske videnskabsmænd og læger har aflagt korte besøg for at sætte sig ind i undersøgelsesmetoder og problemer.

Der er udkommet følgende arbejder:

- ASTRUP, TAGE:
 Boganmeldelse: M. Stefanini and W. Dameshek: The Hemorrhagic Disorders.
 Ugeskrift for Læger 1956, **118**, 417.
- ASTRUP, TAGE:
 »Food Additives«.
 Ingeniøren 1956, **65**, 414.
- ASTRUP, TAGE:
 The biological significance of fibrinolysis.
 The Lancet 1956, II, 565.
- ASTRUP, TAGE:
 Fibrinolysis in the organism.
 Blood 1956, **11**, 781.
- ASTRUP, TAGE:
 Fibrinolytic systems in the organism.
 International Society of Hematology,
 6th Congress, Boston, Abstracts p. 311.
- ASTRUP, TAGE:
 Fibrinolysis and the formation of connective tissue.
 I »Contemporary Rheumatology«. Elsevier, 1956, p. 124.
- ASTRUP, TAGE & O. K. ALBRECHTSEN:
 Fibrinolyse som årsag til hæmorrhagiske diatheser.
 Ugeskrift for Læger 1956, **118**, 403.
- ASTRUP, TAGE & A. STAGE:
 A protease inhibitor in ox lung tissue.
 Acta Chemica Scand. 1956, **10**, 617.
- ASTRUP, TAGE & I. STERNORFF:
 The plasminogen activator in animal tissue.
 Acta Physiol. Scand. 1956, **36**, 250.
- ASTRUP, TAGE & I. STERNORFF:
 Fibrinolytisk aktivitet i animal og human væv.
 Acta Physiol. Scand. 1956, **37**, 40.
- SCHILLING, K.:
 Elektroforesen i den analytiske kemi, dens anvendelse og fejlkilder.
 Kemisk Månedsskrift 1956, **37**, 37.
- ALBRECHTSEN, O. K.: The fibrinolytic activity of the human endometrium.
 Acta Endocrinologica 1956, **23**, 207.
- ALBRECHTSEN, O. K.:
 The fibrinolytic activity of menstrual blood.
 Acta Endocrinologica 1956, **23**, 219.

- HENRICHSEN, E.:
Alkaline phosphatase in osteoblasts and fibroblasts cultivated in vitro.
Exp. Cell Research 1956, **11**, 115.
- HENRICHSEN, E.:
Alkaline phosphatase and the calcification in tissue cultures.
Exp. Cell Research 1956, **11**, 403.
- HENRICHSEN, E.:
Alkaline phosphatase and calcification in tuberculous lymph nodes.
Exp. Cell Research 1956, **11**, 511.
- MÜLLERTZ, S.:
Mechanism of activation and effect of plasmin in blood. (Thesis).
Acta Physiol. Scand. 1956, **38**, suppl. no. 130.
- SJØLIN, K.-E.:
Hæmofili i Danmark. (Korrespondance).
Ugeskrift for Læger 1956, **118**, 248.
- SJØLIN, K.-E.:
The thrombin generation test in the diagnosis of classical hemophilia and Christmas disease.
Scand. Journ. Clin. Lab. Invest. 1956, **8**, 138.
- SJØLIN, K.-E.:
Lack of Christmas factor in horse plasma.
Nature 1956, **178**, 153.
- SJØLIN, K.-E.:
Deficiency of a factor in the plasma thromboplastin system revealed by freezing of the plasma.
Danish Med. Bull. 1956, **3**, 222.
- SJØLIN K.-E. & AA. VIDEBÆK:
Christmas factor deficiency and decreased capillary resistance in a female with haemorrhagic diathesis.
Danish Med. Bull. 1956, **3**, 85.
- STORM, O.:
Lysis of artificial thrombi by plasmin produced by activation with the urine activator.
Danish Med. Bull. 1956, **3**, 179.
- WALDMANN-MEYER, H. & K. SCHILLING:
The interaction of bromophenol blue with serum albumin and γ -globulin in acid medium.
Arch. Biochem. Biophys. 1956, **64**, 291.
- WALDMANN-MEYER, H. & K. SCHILLING:
Protein adsorption on filter paper.
Science, 1956, **124**, 1028.
-

Institutets hidtidige forstander, dr. med. ALBERT FISCHER, afgik som foran nævnt ved døden den 31. juli 1956.

Ved udgangen af året 1955—56 er forstanderstillingen endnu ikke besat. Institutets personale består af følgende:

Dr. phil. TAGE ASTRUP er ordinær assistent (ansat 1. oktober 1937, i den nuværende stilling 1. oktober 1939).

Ekstraordinære assistenter er mag. scient. AAGE BOHUS JENSEN (midlertidigt ansat 1. april 1944—31. maj 1949, i nuværende stilling fra 1. oktober 1949) og dr. rer. nat. KURT SCHILLING (ansat 1. december 1952).

Skrifter indsendt til Carlsbergfondet.

I henhold til de vilkår, der gælder for modtagelse af understøttelser af afdeling B, er der vedrørende tiden 1. oktober 1955—30. september 1956 til fondet indsendt følgende publikationer (ordnede efter modtagernes navne¹):

SVEND AAKJÆR.

1. Rørholm. Afhandlinger tilegnede. . . . Axel Linvald. 1956.
2. Give, Vrove og Grove. Festskrift til Peter Skautrup. 1956.

THOMAS OTTO ACHELIS.

1. Pommersche Studenten in Kopenhagen und Upsala während des Dreissigjährigen Krieges. Baltische Studien. Bd. 43. 1955.

ADELSAARBOGSFORENINGEN.

1. Danmarks Adels Aarbog. Redigeret af Albert Fabritius. 1955. Årg. 72.
2. Danmarks Adels Aarbog. Redigeret af Albert Fabritius. 1956. Årg. 73.

ERLING ALBRECHTSEN.

1. Fynske jernaldergrave. II. Ældre romersk jernalder. 1956.

DEN ARNAMAGNÆANSKE KOMMISSION.

1. Oskar Bandle: Die Sprache der Gudbrandsbiblia. Bibliotheca Arnarnagnæana. Vol. XVII. 1956.

ERIK ARUP.

1. Danmarks Historie. III. Udg. af Aksel E. Christensen. 1955.

ERNA BACH.

1. The Agaric *Pholiota aurea* Physiology and Ecology. 1956.

C. J. BECKER.

1. Stenalderbebyggelsen ved Store Valby i Vestsjælland. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1954.

KAJ BERG.

1. — og Ib Clemens Petersen: Studies on the Humic, Acid Lake Gribso. *Folia Limnologica Scandinavica*. No. 8. 1956.
2. Pétur M. Jónasson: An Improved Funnel Trap for Capturing Emerging Aquatic Insects, with some Preliminary Results. *Oikos* Vol. 5 1954.

¹ Trykkestedet for bøger er København, hvor intet andet er angivet. Ved afhandlinger i tidsskrifter o. l. angives kun årgang og/eller bind (uden sidetal), derimod ikke, om afhandlingen er indsendt i særtryk.

3. Gunnar Nygaard: On the productivity of five Danish waters. Proceedings of the International Association of theoretical and applied Limnology. Vol. XII. 1955.
4. Ulrik Røen: On the number of eggs in some free-living freshwater copepods. Smst. Vol. XII.

KAJ BIRKET-SMITH.

1. An Ethnological Sketch of Rennell Island. A Polynesian Outlier in Melanesia. 1956. (Vidensk. Selsk. Hist.-filol. Medd. XXXV, 3).
2. Danish Activities in Eskimo Research 1949—1954. Separata dos Anais do XXXI Congr. Internacional de Americanistas. São Paulo. 1955.

NIELS BOHR.

1. Atomerne og den menneskelige erkendelse. Oversigt over Det Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Virksomhed 1955—56.
2. Mathematics and Natural Philosophy. Scientific Monthly. Vol. 82, No. 2, 1956.
3. Kurt Alder og Aage Winther: Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation. 1956. Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd. XXXI, 1.
4. O. Almén og K. O. Nielsen: The Development of Ion Sources for Radioactive Materials. Electromagnetically Enriched Isotopes and Mass Spectrometry. London 1956.
5. Roy A. Berg og Lawrence Wilets: Nuclear Surface Effects. Physical Review, Vol. 101, No. 1. 1956.
6. J. H. Bjerregaard og U. Meyer-Berkhout: Coulomb-Anregung der Rotationszustände der Kerne Gd^{155} und Gd^{157} . Zeitschrift für Naturforschung. Band 11 a, Heft 4, 1956. Tübingen 1956.
7. Aage Bohr: Om atomkernens struktur. Foredrag i Selskabet for Naturlærens Udbredelse. Den 20. april 1955.
8. N. Brene: $A\tau$ -Decay with a Secondary of Extremely Low Energy. Il nuovo Cimento. Serie X, Vol 3. 1956.
9. J. A. Christiansen: Hans Marius Hansen. Nekrolog. Kbh. Univ. festskrift nov. 1956.
10. H. Enatsu: Relativistic Quantum Mechanics and Mass-Quantization. Suppl. del. Nuovo Cimento. Serie X, Vol. 3. 1956.
11. P. H. Fowler og K. H. Hansen: Two Examples of Mesonic Decay of Hyperfragments. Smst. Vol. 4. 1956.
12. Torben Huus, Jørgen H. Bjerregaard og Bent Elbek: Measurements of Conversion Electrons from Coulomb Excitation of the Elements in the Rare Earth Region. Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd. XXX, 17. 1956.
13. Torben Huus: Uelastiske atomkernesammenstød med ren elektrisk vekselvirkning. Disputats. Kbh. 1956.
14. A. K. Kerman: Rotational Perturbations in Nuclei—Application to Wolfram 183. Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd. XXX, 15. 1956.
15. J. Koch: On a Type of Medium Size Electromagnetic Isotope Separator for Nuclear Research Laboratories. Electromagnetically Enriched Isotopes and Mass Spectrometry. London 1956.

16. O. Kofoed-Hansen og A. Winther: On the Coupling Constants in β -Decay. Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd. XXX, 20. 1956.
17. N. O. Lassen: Nye grundstoffer. Ingeniøren. Årg. 65. 1956.
18. B. R. Mottelson og S. G. Nilsson: Classification of the Nucleonic States in Deformed Nuclei. The Physical Review. Vol. 99. 1955.
19. K. O. Nielsen: The Range of Atomic Particles with Energies about 50 keV. Electromagnetically Enriched Isotopes and Mass Spectrometry. London 1956.
20. B. Chr. Christensen og J. Ottesen: The Age of Leukocytes in the Blood Stream of Patients with Chronic Lymphatic Leukemia. Acta Haematologica. Vol. 13. Basel 1955.
21. Shoji Ozaki: On Quantum Electrodynamics without Subsidiary Conditions. Progress of Theoretical Physics. Vol. 14. 1955.
22. Stefan Rozental: Om komplementaritet i atomfysikken. Fysisk Tidsskrift. 1955.
23. M. Scharff, G. Gjeldaker og S. O. Sørensen: Three Examples of Complete τ -Decay. Il nuovo Cimento. Serie X, Vol. 3. 1956.
24. Alexander W. Stern: The Nature of G and the Concept of Intelligence. Nordisk Psykologi. 1956. Acta Psychologica. 1956.
25. T. Tamura: On the Collective Description of Nuclear Surface Oscillation. Il nuovo Cimento. Serie X, Vol. 4. 1956.
26. Vachaspati: Quantum Mechanics in Generalized Hilbert Space. 1956. (Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd. XXX, 21).

MORTEN BORUP.

1. F. C. Olsens brevarkiv på Det kgl. Bibliotek. Fund og forskning i Det kgl. Biblioteks samlinger III. 1956.
2. Et svensk mellemværende med Grundtvig. Festskrift til Paul V. Rubow. 1956.
3. Peder Hjorts breve til Atterbom ved M. B. Danske studier. 1956.

JOHS. BOYE PETERSEN.

1. — og J. Benth Hansen: On the Scales of some Synura Species. (Vidensk Selsk. Biol. Medd. XXIII, 2. 1956.

H. V. BRØNDSTED.

1. Warning and Promise of Experimental Embryology. Impact of Science on Society. Vol. VI. Paris 1955.
2. Experiments on the Time-Graded Regeneration Field in Planarians. With a Discussion of its Morphogenetic Significance. 1956. (Vidensk. Selsk. Biol. Medd. XXIII, 3).
3. K. J. Pedersen: On the oxygen consumption of Planaria vitta during starvation, the early phase of regeneration and asexual reproduction. The Journal of Experimental Zoology. Vol. 131. No. 1. 1956.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN.

1. Et gammeldansk digt om Christi opstandelse efter fragment Stockh *A 115 (C. 1325). Udg. af J. B.-N. 1955.
2. Sproglige Miscellanea. Ordet *bagage* hos Holberg. Acta Philologica. Scandinavica. Årg. 23.

3. Et anonymt digt fra 1819 (»Til Madam H. Zinck«). Festskrift til Paul V. Rubow. 1956.
4. Rimstudier. De geminerede Mediæ i Rim. Festskrift til Peter Skautrup. 1956.
FRITZ BUCHTHAL.
1. —, Christian Guld og Poul Rosenfalck: Propagation Velocity in Electrically Activated Muscle Fibres in Man. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 34. 1955.
2. Arne P. Skouby og K. Zilstorff-Pedersen: The Influence of Acetylcholine, Menthol and Strychnine on Taste Receptors in Man. *Smst.* Vol. 34.
3. —, Christian Guld og Poul Rosenfalck: Innervation Zone and Propagation Velocity in Human Muscle. *Smst.* Vol. 35. 1955.
4. — Muskelaktionspotentialundersøgelser am gesunden und kranken Muskel. *Deutsche Ztschr. f. Nervenheilkunde*. Bd. 173. 1955.
5. Margaret A. Lennox og Annelise Madsen: Cortical and Retinal Responses to Colored Light Flash in Anesthetized Cat. *J. Neurophysiol.* Vol. 18. 1955.
6. Annelise Madsen og Margaret A. Lennox: Response to Colored Light Flash from different Areas of Optic Cortex and from Retina in Anesthetized Cat. *Smst.* Vol. 18. 1955.
7. — og K. Faaborg-Andersen: Action Potentials from Internal Laryngeal Muscles during Phonation. *Nature*. Vol. 177. 1956.
8. — og Torkel Weis-Fogh: Contribution of the Sarcolemma to the Force Exerted by Resting Muscle of Insects. *Acta Physiol. Scand.* 1956. Vol. 35.
9. T. Hoshiko og Lise Engbæk: Microelectrode study of the frog skin potential. 20. internationale fysiologiske kongres i Bruxelles. 1956.
10. Margaret A. Lennox: Genuate and Cortical Responses to Colored Light Flash in Cat. *J. Neurophysiol.* 1956.
11. — og T. Weis-Fogh: Mechanical activity of locust flight muscle during tetanus and twitch. 20. internationale fysiologiske kongres i Bruxelles. 1956.
12. Vico Bergamini: The Shape of Motor Unit Potentials in Muscular Atrophies. *Acta Psychiatrica et Neurologica Scandinavica Supplementum* 108. 1956.
13. C. H. Håkansson: Extracellular and intracellular potentials from isolated muscle fibres. 20. internationale fysiologiske kongres i Bruxelles. 1956.
14. G. G. Knappeis og F. Carlsen: Electron Microscopical Study of Skeletal Muscle During Isotonic (Afterload) and Isometric Contraction. *The Journ. for Biophysical and Biochemical Cytology*. 1956.
15. Margaret A. Lennox: Single unit responses from optic tract in anesthetized cat. 20. internationale fysiologiske kongres i Bruxelles. 1956.
16. C. H. Håkansson: Conduction Velocity and Amplitude of the Action Potential as Related to Circumference in the Isolated Fibre of Frog Muscle. *Acta Physiol. Scand.* 1956. Vol. 37.

17. —, C. Guld og P. Rosenfalck: Multielectrode studies of motor unit organization. 20. internationale fysiolog. kongres i Bruxelles. 1956.
18. Piero Rovetta: Effect of Mescaline and L. S. D. on Evoked Responses especially of the optic System of the Cat. EEG Clin. Neurophysiol. 1956.
19. T. Weis-Fogh og Martin Jensen: Biology and Physics of Locust Flight. I-IV. Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series B. Biological Sciences. No. 667. Vol. 239. 1956.

TYGE W. BÖCHER.

1. —, Kai Larsen og Knud Rahn: Experimental and Cytological Studies on Plant Species. III. *Plantago coronopus* and allied Species. Hereditas. Vol. 41. 1955.

CARLSBERGFONDETS DANA-EKSPEDITION 1928—30.

1. E. Bertelsen og N. B. Marshall: The Miripinnati, a New Order of Teleost Fishes. Dana-Report No. 42, 1956.

OLAF CARLSEN (†).

1. Pestalozzi og Danmark. II. Heinrich Pestalozzi og Jens Baggesen. Første halvbind. Aarhus 1956.

TØRSTEN DAHL.

1. Linguistic Studies in Some Elizabethan Writings. II. The Auxiliary Do. Acta Jutlandica. Årsskr. for Aarhus univ. XXVIII, 1. Humanistisk Serie 42. Aarhus 1956.

HENRIK DAM.

1. The Biochemistry of fat-soluble Vitamins. Progress in the Chemistry of Fats and other Lipids. London 1955.
2. —, Jack Peter Green og Ebbe Søndergaard: Studies on Distribution of Dicumarol. Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine, 1956. Vol. 92.
3. —, Frede Christensen og Gunhild Kristensen: Alimentary Production of Gallstones in Hamsters. 6. Disappearance of Cholesterol Stones by Treatment with a Non-lithogenic Diet. Acta Physiologica Scandinavica. 1956. Vol. 36.
4. —, Gunhild Kristensen, Gunhild Kofoed Nielsen, Inge Prange og Ebbe Søndergaard: Influence of Varied Levels of Peanut Oil and Cholesterol on Cholesterol and Polyenoic Acids in Tissues of the Chicks. Smst. 1956. Vol. 36.
5. —, A. Snog-Kjær og I. Prange: Conversion of Cholesterol into Coprosterol by Bacteria *in vitro*. The Journ. of General Microbiology. Vol. 14. 1956.
6. —, E. Aaes-Jørgensen, J. P. Funch og P. F. Engel: The role of fat in the diet of rats. 8. Influence on growth of shortening products, »emulsifier PT 006« and polymerized linseed oil. British Journ. of Nutrition. 1956. Vol. 10.
7. — og Frede Christensen: Reproduction Capacity of Rats in Relation to Diet. 5. Absence of Influence of High Casein and Addition of Vitamin B₁₂ on Vitamin E Deficient Diets. Acta Physiol. Scand. 1956. Vol. 36.

8. —, Frede Christensen og Ross A. Gortner: *Reproduction Capacity of Rats in Relation to Diet. 4. Influence of Diets Containing no Fat, Lard Freed from Tocopherol, and of Vitamin E and Methylene Blue.* Smst. 1956. Vol. 36.
9. — og Frede Christensen: *Reproduction Capacity of Rats in Relation to Diet. 3. Influence of Diets Containing no Added Fat with and without Vitamin E and Certain Artificial Antioxidants.* Smst. Vol. 36.
10. —, Frede Christensen, Ross A. Gortner, Jr. og Ebbe Søndergaard: »In Vitro« Hemolysis of Erythrocytes from Vitamin E Deficient Rats and Chicks. Smst. Vol. 35.
11. —, J. P. Green og E. Søndergaard: *Intracellular distribution of vitamin K in beef liver.* Biochim. et Bioph. Acta. Vol. 19. 1956.
12. —, Inge Prange og Ebbe Søndergaard: *Influence of Various Levels of Dietary Cholesterol on the Cholesterol Content of Certain Organs and of Bile of Chicks Fed on Fat-free and Peanut Oil Containing Diets.* Acta Physiol. Scand. 1955. Vol. 34.
13. —, Agnete Snog-Kjær og Inge Prange: *On the Formation of Coprosterol in the Intestine.* Experientia. Vol. XI/8, 1955.

DANMARKS FOLKEMINDER.

1. Selma Niensens viser. Udg. af Nils Schiørring. Aarhus 1956. (Danmarks folkeminder. Nr. 66).

DANSK NATURHISTORISK FORENING.

1. Wilhelm van Deurs: *Sommerfugle. VIII. Viklere.* 1956. (Danmarks Fauna. Bd. 61).
2. Victor Hansen: *Biller. XVIII. Barkbiller.* 1956. (Danmarks Fauna Bd. 62).

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB.

1. Ordbog over det danske Sprog. Bd. 28. Liste over forkortelser m. m. 1956.
2. *Diplomatarium Danicum.* 2. række, bd. 7. 1313—1317. Udg. af Franz Blatt og Kåre Olsen. 1956.
3. *Danmarks Riges Breve.* Udg. under ledelse af Franz Blatt. 2. række, bd. 7. Udarbejdet af Kåre Olsen. 1956.
4. *Christian Molbechs brevveksling med svenske forfattere og videnskabsmænd. Ved Morten Borup.* 1—3. 1956.
5. *Hans Adolph Brorson. Samlede skrifter. Ved L. J. Koch.* Bd. 3. 1956.
6. *Aage Hansen: Udtalen i moderne dansk.* 1956.
7. *Correspondance de Georg Brandes I-II. Notes et Références par Paul Krüger.* 1952 og 1956.

PAUL DIDERICHSEN.

1. *Flensborg stadsret. Nogle teksthistoriske bidrag. Festskrift til Peter Skautrup.* 1956.

HANS ELLEKILDE.

1. *Søllerød sogn 1682. Landsdommer Ulrik Luft. Jakob Butienter på Strandmøllen 1683. Peder Hansen Resen. Søllerødbogen 1954—55. Holte 1955.*
2. *Af julenissens historie. »Slægtsgaarden«.* Odense 1955.

3. H. C. Andersen og de fynske folkesagn. »Anderseniana«. 2. rk. bd. III, 1.
4. Sidsel Jensdatter. Hardsyssels Aarbog. Holstebro 1956.
CHRISTIAN ELLING.
1. Rom. Arkitekturens liv fra Bernini til Thorvaldsen. 1956.
WERNER FENCHEL.
1. On the CONVEX Hull of Point Sets with Symmetry Properties. Rendiconti di Matematica e delle sue applicazioni. Serie V, Vol. XIV. 1955.
2. Über konvexe Funktionen mit vorgeschriebenen Niveaumannigfaltigkeiten. Math. Zeitschr. Bd. 63. 1956.
3. Sur les variétés localement convexes des espaces projectifs. Colloque sur les questions de réalité en géométrie tenu à Liège, du 23 au 26 mai 1955.
NIELS FOGED.
1. Diatoms from Peary Land, North Greenland, collected by Kjeld Holmen. (Dansk Pearyland ekspedition 1947—50). Medd. om Grønland. Bd. 128. Nr. 7. 1955.
POUL-EGEDE GLAHN.
1. —, Philippe Manchon og Jean Roche: Sur les L-amino deoxydases de l'hépatopancreas des Lamellibranches. Comptes rendus des séances de la Société de Biologie. T. CXLIX. Paris 1955.
P. V. GLOB.
1. Kuml. Årbog for Jysk arkæologisk Selskab. 1955.
OLAF HAGERUP OG VAGN PETERSSON.
1. Botanisk atlas. 1956.
MARIE HAMMER.
1. Some Aspects of the Distribution of Microfauna in the Arctic. »ARCTIC«, Journal of the Arctic Institute of North America. Vol. 8. 1955.
LOUIS L. HAMMERICH.
1. Fremmedordene og Chr. Møller. Dansk, jysk og hollandsk og tysk, lidt japansk, mange fremmedord, Møller og — mig. Festskrift til Christen Møller 11. juni 1956.
2. Ein Reiterstück. Fragen und Forschungen im Bereich und Umkreis der germanischen Philologie. Festgabe für Theodor Frings zum 70. Geburtstag 23. Juli 1956. Veröffentlichungen des Instituts für Deutsche Sprache und Literatur. Berlin 1956.
3. Heinrich Heine als politischer Dichter. Rede bei der Gedächtnisfeier der Universität Kopenhagen am 17. Februar 1956. Orbis Litterarum.
4. Can a logical calculus be devised that shall be structurally independent of the grammatical pattern of any language? Seventh International Congress of Linguists. London, 1—6 Sept., 1952. 1956.
5. How far can conclusions about cultural and social systems be drawn from purely linguistic evidence in the Indo-European languages? Smst. 1956.

6. How far can the methods and principles of linguistic geography be successfully applied to the study of Indo-European? Smst. 1956.
7. What inference can be drawn from the evidence of morphology and wordformation about the development of proto-Indo-European? Smst. 1956.
8. Diskussionsindlæg om fonetiske problemer i indo-europæiske sprog. Smst. 1956.

KAJ HANSEN.

1. The Profundal Bottom Deposits of Gribbsø. Folia Limnologica Scandinavica. Nr. 8. 1956.

HANS HELBÆK.

1. Ancient Egyptian Wheats. Proceedings of The Prehistoric Soc. No. 11. Cambridge 1956.
2. La Recherche Paléobotanique. Une science née de la découverte des palafittes. »Sibirium«. Vol. 2. Varese 1955.
3. Vegetables in the Funeral Meals of Pre-Urban Rome. Skrifter utg. av Svenska Institutet i Rom. XVII, 2. Lund 1956.

POUL HELMS.

1. Epikurs filosofiske breve og hovedlærdomme. Oversat med indledning og noter af P. H. 1956.

AXEL M. HEMMINGSEN.

1. Nyere dansk evolutionistisk litteratur. Naturhistorisk tidende. 19. årg. nr. 4—5. 1955.
2. Convergent methods of oviposition in short-horned grasshoppers (*acridiidae*) and some crane-flies (*tipulidae*) compared with other types of convergent evolution. Proceedings XIV International Congress of Zoology, Copenhagen 1953. 1956.
3. Om flerfoldig redebygning (seriereder) hos solsort (*Turdus merula L.*) og andre fugle. Dansk Ornithologisk Foren. Tidsskr., 50. 1956.
4. Number and Morphology of the Nectaria in *Coptis trifolia*. Botanisk Tidsskrift. Bd. 53. 1956.

HOLGER HJELHOLT.

1. Nogle kalenderoptegnelser fra 1597 af Arild Huitfeldt. Danske Magazin, 7. R. VI. 1956.
2. Et engelsk forslag fra 1848 om Danmarks optagelse i det tyske forbund. Smst.
3. Småstykker. Om opfattelsen i det 18. århundrede af Slesvigs statsretlige stilling. Hist. Tidsskr. 11. r., IV. bind, 5. hefte. 1956.

SØREN HOLM.

1. Mythe og Kult i Grundtvigs Salmedigtning. 1955.

RIKARD HORNBY.

1. Danmarks gamle Personnavne. II. Tilnavne. Udg. af Gunnar Knudsen (†), Marius Kristensen (†) og R. H. Hefte 18. 1955.

CARSTEN HØEG.

1. Nogle tanker om Æschylus' stil. Festskrift til Poul V. Rubow. 1956.
2. Ein Buch altrussischer Kirchengesänge. Zeitschrift für slavische Philologie. XXV, 2. 1956.

POUL HØYBYE.

1. Meister Jörg fra Nürnberg. Træk af middelalderens sprogundervisning. Festskrift til Christen Møller 11. juni 1956.

INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDSØKONOMI.

1. Erik Rasmussen: Kurantbankens forhold til staten. 1955.

KNUD JEPPESEN.

1. Eine frühe Orgelmesse aus Castell'Arquato. Archiv für Musikwissenschaft Jahrg. XII. 1955. Trossingen.
2. Festa, Costanzo. — Festa, Sebastiano. Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Allgemeine Enzyklopädie der Musik. Kassel und Basel u. ä.

KNUD JESSEN.

1. Is *Iris Pseudacorus* Thalassochorous. Acta Soc. pro Fauna et Flora Fennica, nr. 12. Helsingfors 1955.
2. Key to subfossil Potamogeton. Botan. Tidsskr. Bd. 52. 1955.

TROELS G. JØRGENSEN.

1. Andreas Frederik Krieger. Juristen. Politikeren. Borgeren. 1956.

AAGE KABELL.

1. Wergeland. I. Barndom og ungdom. Skrifter utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. II. Hist.-filos. Klasse. 1956. No. 1. Oslo. 1956.

HERMAN M. KALCKAR.

1. —, Agnete Munch-Petersen og Evelyn E. B. Smith: Uridyl Transferases, Their Occurrence and Physiological Role. 1955. (Vidsk. Selsk. Biol. Medd. XXII, 7.).
2. Hans Klenow og Rolf Emberland: The Enzymatic Reaction between Ribose 1-Phosphate and Glucose 1,6-Diphosphate. Archives of Biochemistry and Biophysics. Vol. 58, No. 2. 1955.
3. Hans Klenow: On the Nature of the Salt Inhibition of Some Reactions Catalyzed by Phosphoglucomutase Preparations. Smst.
4. Hans Klenow: On the Nature of the Salt Inhibition of the Phosphoribomutase Reaction. Acta Chem. Scand. Vol. 9. 1955.
5. Hans Klenow, Eleanor Lichtler og Bjørn Andersen: Adenine Deoxyriboside Polyphosphates. Smst. Vol. 10. 1956.
6. Paul Plesner: Methods for Studying Nucleotide Metabolism in Synchronized Cultures of Protozoa. Smst. Vol. 9. 1955.
7. Paul Plesner: Incorporation of ^{32}P into the Purine Ribonucleotides of *Tetrahymena pyriformis* in Heat-treated Cultures. Smst. Vol. 10. 1956.
8. Agnete Munch-Petersen: Enzymatic Synthesis and Pyrophosphoro-

lysis of Guanosine Diphosphate Mannose. Archives of Biochemistry and Biophysics, Vol. 55. 1955.

9. Agnete Munch-Petersen: Investigations of the Properties and Mechanism of the Uridine Diphosphate Glucose Pyrophosphorylase Reaction. Acta Chemica Scand. Vol. 9. 1955.
10. Agnete Munch-Petersen: Note on the Transphosphorylation Reaction between Uridine Monophosphate and Adenosine Triphosphate. Smst.
11. Otto Scherbaum: Incorporation of ^{32}P into Nucleic Acids of Normal and Synchronized Protozoan Cultures. Smst. Vol. 10. 1956.
12. B. Kihlman og K. Overgaard-Hansen: Inhibition of Muscle Phosphorylase by Methylated Oxyapurines. Experimental Cell Research. Vol. 8. 1955.

SØREN KIERKEGAARD-SELKABET.

1. Søren Kierkegaard: Briefe. Ausgewählt, übersetzt und mit einem Nachwort versehen von Walter Boehlich. Köln und Olten 1955.

ANDERS KJÆR.

1. —, Rolf Gmelin og Ivan Larsen: *iso*Thiocyanates XII. 3-Methylthiopropyl *iso*Thiocyanate (Ibervirin), a New Naturally Occurring Mustard Oil. Acta Chemica Scandinavica. Vol. 9. 1955.
2. —, Ivan Larsen og Rolf Gmelin: *iso*Thiocyanates XIV. 5-Methylthiopentyl *iso*Thiocyanate, a New Mustard Oil Present in Nature as a Glucoside (Glucoberteroin). Smst.
3. Naturligt forekommende *iso*thiocyanater (sennepsolier). Dansk Tidsskrift for Farmaci. Bd. 30. 1956.
4. — og Roald Boe Jensen: *iso*Thiocyanates XVII. o-Methoxybenzyl *iso*Thiocyanate and some Derivatives. Acta Chemica Scand. Vol. 10. 1956.
5. —, Rolf Gmelin og Roald Boe Jensen: *iso*Thiocyanates XV. p-Methoxybenzyl *iso*Thiocyanate, a New Natural Mustard Oil Occurring as Glucoside (Glucoaubrietin) in Aubrietia Species. Smst.
6. — og Rolf Gmelin: *iso*Thiocyanates XVIII. Glucocapparin, a New Crystalline *iso*Thiocyanate Glucoside. Smst.
7. —, Rolf Gmelin og Roald Boe Jensen: *iso*Thiocyanates XVI. Gluconringiin, the Natural Precursor of 5,5-Dimethyl-2-oxazolidinethione. Smst.

C. KLITGAARD.

1. Asdal Slot. Udg. af Historisk Samfund for Hjøring amt. 1956.
2. Byggeri på Bratskov ca. 1731. Smst.
3. Vendsyssel under Svenskekrigen 1657–60. Smst.
4. Et Gravøl i Salling. Skivebogen 1955.
5. Slægten Blicher. Nogle psykologiske Iagttagelser. Personalhist. Tidsskr. 1955.

LAUGE KOCH.

1. Report on the Expeditions to Central East Greenland 1926–39 Conducted by Lauge Koch. Part II. 1955 (Medd. om Grønland. Bd. 143. Nr. 2).

BJØRN KORNERUP.

1. En mærkelig Præsteskikkelse fra det 18. Aarhundrede. Kirkehistoriske Samlinger. 7. Række. II. 1956.
2. En sønderjydske Præstegaard i 1864. Dagbogsoptegnelser af pastorende Ida Gad ved B. K. Personalhistorisk Tidsskr. 1956.
3. To roskildensiske skolelove fra det 16. århundrede. Danske Magazin, 7. R. VI. 1956.

KNUD H. KRABBE.

1. Studies on the Morphogenesis of the Brain in *Struthio Camelus* L. (Morphogenesis of the Vertebrate Brain VI). 1956.

P. L. KRAMP.

1. The Medusae of the Tropical West Coast of Africa. Atlantide Report No. 3. 1955.
2. A Revision of Ernst Haeckel's determinations of a collection of Medusae belonging to the Zoological Museum of Copenhagen. Papers in Marine Biology and Oceanography. London 1955.
3. Hydroids from Depths Exceeding 6000 Meters. Galathea Report, Vol. 2. 1956.

VILH. LA COUR.

1. Nebbe. Fra Københavns Amt 1955.

UDVALGET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL LANDBEFOLKNINGENS HISTORIE.

1. Ældre danske Tingbøger. Aasum Herreds Tingbog 1640–1643. Udg. ved Aksel E. Christensen og Troels Dahlerup under tilsyn af Chr. Lisse. Hefte 4–5. 1955–56. 1643–45. Hefte 1–2. 1956. Herlufsholm Birks Tingbog 1630–33. Udg. ved Karen Marie Olsen under tilsyn af Carl Rise Hansen. Hefte 3–4. 1955–56. Skast Herreds Tingbog. Udg. ved Poul Rasmusen under tilsyn af Johan Hvidtfeldt. 1637. Hefte 1–4. 1955–56. 1638. Hefte 1. 1956. Sokkelund Herreds Tingbøger 1621–22, 1625–28. Ved Ole Karup Pedersen. Under tilsyn af Carl Rise Hansen. Hefte 1–4. 1956.
2. Sjællands Stifts Landebog 1567. Udgivet af ovennævnte udvalg. Ved Sven Gissel. Under tilsyn af Kristian Hald. 1956.

KNUD LARSEN.

1. Fish Population Analyses in Some Small Danish Trout Streams by Means of D. C. Electro-Fishing. 1955. (Meddelelser fra Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser. Ny serie. Bd. I. Nr. 10).

HENNING LEMCHE.

1. Neurosecretion and Incretory Glands in a Tectibranch Mollusc. *Experientia*. Vol. XI. Basel. 1955.

2. The Anatomy and Histology of *Cylichna* (Gastropoda Tectibranchia). Skrifter udgivet af Universitetets zoologiske Museum Kbh. XVI. 1956. AXEL LINVALD.

1. Kronens Skøder paa afhændet og erhvervet Jordegods i Danmark fra Reformationen til Nutiden. I uddrag udg. af Rigsarkivet. Bd. 5. 1731—1765. Ved S. Nygaard. 1955.

VILH. LORENZEN.

1. Vore Byer. Studier i Bybygning. III. Afviklingen af den senmiddelalderlige By hæmmet, men de nye Byidealer fastholdt 1660—1720. 1955.

N. THYDSEN MEINERTZ.

1. Das Facialisgebiet beim Elch (*Cervus alces*). Morphologisches Jahrbuch. Band 96. Heft 4. Leipzig 1956.

WILLIAM MICHELSEN.

1. Den sælsomme forvandling i N. F. S. Grundtvigs liv. 1956.

ERIK MOLTKE.

1. Jon Skonvig og de andre Runetegnere. I. Billeder og Kildetext. (Bibliotheca Arnemagnæana. Suppl. Vol. I). 1956.

ERIK MØLLER.

1. Blixen Finecke som Minister 1859—60. Afhandlinger tilegnede . . . Axel Lindvald . . . 28. Januar 1956. 1956.

2. Danmarks Udenrigspolitik under Krigen 1859. Jyske Samlinger. Ny Række. Bd. III. Aarhus 1956.

3. P. Vedel om Karl XV og hans Rejse i 1861, Manderström og Henning Hamilton. Scandia. Bd. XXIII. 1955—56.

DEN KONGELIGE MØNT- OG MEDAILLESAMLING.

1. Sylloge Nummorum Graecorum. The Royal Collection of Coins and Medals. Danish National Museum. Part 31. Lycia-Pamphylia. 1955. Part 32. Pisidia. 1956. Part 33. Lycaonia-Cilicia. 1956.

NATIONALMUSEET.

1. Budstikken 1956. Dansk Folkemuseum. Nationalmuseets 3. afd. 1956.

2. Danmarks Kirker. Udg. af Nationalmuseet. Haderslev Amt. 6-8. Hefte 1955—56. Bornholm 3—4. Hefte. 1956.

3. Danish Churches. Præstø County. 1956. Copenhagen County. 1956. Roskilde Cathedral. 1956.

ROBERT NEIENDAM.

1. Rivalinder — Johanne Luise Heiberg. Anna Nielsen. 1955.

2. Lucile Grahn — hvem var hun? Balletpigen fra Christianshavn, der blev verdensdanserinde. Politikens kronik ^{6/11} 1955.

3. Bogen om Grevinde Danner. 1956.

MARIUS NIELSEN.

1. — og Erling Asmussen: The Cardiac Output in Rest and Work at Low and High Oxygen Pressure. Acta Physiol. Scand. 1955. Vol. 35.

2. — og Erling Asmussen: Cardiac Output During Muscular Work and Its Regulation. Physiol. Reviews. Vol. 35. No. 4. 1955.

NIELS NIELSEN.

1. De danske Vade- og Marskundersøgelser. Rapport nr. 1. 14 kortbilag 1956.
2. Einar Eliassen: The Oxygen supply during ebb of *Arenicola marina* in the Danish Waddensea. Universitetet i Bergen. Årbok 1955. Naturvitenskapelig rekke. Nr. 12.

ARNE NOE-NYGAARD.

1. Some Liparite Dykes from Rauðhellar in Mørsárdalur, Iceland. Medd. fra Dansk Geolog. Forening. Bd. 13. 1956.

HANS NØRLING-CHRISTENSEN.

1. Sølvkedlen fra Gundestrup. Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1954.

OTTO NORN.

1. Albret Skeels Fussingø, en jydsk Herreborg. Historisk Aarvog fra Randers Amt. Randers 1956.
2. Østerholm Slotsruin paa Als. Fra Nationalmuseets Arbejdsmark. 1956.

GUNNAR NYGAARD.

1. Ancient and Recent Flora of Diatoms and Chrysophyceae in Lake Gribso. Folia Limnologica Scandinavica. No. 8. 1956.

N. E. NØRLUND.

1. Hypergeometric Functions. Acta Mathematica. Vol. 94. 1955.
2. Tanker om tre videnskaber. Nord. Mat. Tidsskrift. Bind 4. 1956.
3. Sur les fonctions hypergéométriques d'ordre supérieur. 1956. (Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Skr. I, no. 2).
4. Geodætisk Institut. Bulletin of the Seismological Station København No. 64. 1954.
5. Geodætisk Institut. Bulletin of the Seismological Station Ivigtut. No. 20. Jan. 1951 — marts 1953. 1956.
6. Geodætisk Institut. Bulletin of the Seismological Station Scoresbysund. No. 25. 1951. 1956.

KNUD OLDENDOW.

1. Grønlandervennen Hinrich Rink. (Det grønlandske Selskabs Skrifter. XVIII). 1955.

C. V. OTTERSTRØM.

1. Ferskvandsfiskeribladet. Årg. 52—53. Redigeret af C. V. O. 1954—55.

C. OVERGAARD NIELSEN.

1. A Technique for Extracting Enchytraeidae from Soil Samples. Soil Zoology. 1955. London.
2. Survey of a Year's Results Obtained by a Recent Method for the Extraction of Soil-Inhabiting Enchytraeid Worms. Smst.
3. Studies on Enchytraeidae. 5. Factors Causing Seasonal Fluctuations in Numbers. OIKOS. Vol. 6. fasc. 2. 1955.

SVEND AAGE PALLIS.

1. The Antiquity of Iraq. A Handbook of Assyriology. 1956.

OLAF PEDERSEN.

1. Nicole Oresme og hans naturfilosofiske system. *Acta Historica Scientiarum Naturalium et Medicinalium* Vol. 13. 1956.

EBBE RASMUSSEN.

1. — og Victor Middelboe: Spectroscopic Investigations of Separated Krypton Isotopes. 1955. (*Vidensk. Selsk. Mat.-fys. Medd.* XXX, 13).
2. — og Victor Middelboe: Hyperfeinstruktur und Kernmomente von Kr⁸⁶. *Zeitschrift für Physik.* Bd. 141. 1955.
3. Interferensspektroskopi. *Fysisk Tidsskr.* 1956.

ERIK RASMUSSEN.

1. Det britiske kabinetsstyres arbejdsformer i det 20. århundrede. *Økonomi og Politik.* Nr. 3. 1956.

POUL RASMUSSEN.

1. Den katolske Kirkes Jordegods i Aarhus Stift III. Herreklostrenes Jordegods i det 16. Aarhundrede og dets Historie. Hefte 1. Udg. af Østjydsk Hjemstavnsforening. 1955.

RIGSARKIVET.

1. Statsrådets forhandlinger 1848—1863. II. Udgivet af Rigsarkivet ved Harald Jørgensen. 1956.

ANNE RIISING.

1. Katalog over Karen Brahes bibliotek i landsarkivet for Fyn. Håndskriftsamlingen ved A. R. Udg. af Rigsarkivet. 1956.

PETER RIISMØLLER.

1. Arv og Eje. Nordjyske glas I. Aarbog for Dansk Kulturhistorisk Museumsforening. 1956.

CARL ROOS.

1. Kierkegaard og Goethe. 1955.

ALFRED ROSENKRANTZ.

1. Tove Birkelund: Upper Cretaceous Belemnites from West Greenland. *Meddelelser om Grønland.* Bd. 137. Nr. 9.

Paul V. Rubow.

1. Kierkegaard og Kirken. 1955.
2. *The Treasures of Israel.* 1955.
3. *Epigonerne. Afhandlinger og Portrætter.* 1956.

MOGENS RUDKJØBING.

1. On the Chemical Composition and the Energy Produktion of Y Cyg. *Annales d'Astrophysique.* T. 16. 1953.
2. On the Density and Temperature Dependence of the Free-Free Hydrogen Transition Probabilities. *Smst.* T. 18. 1955.
3. On the Determination of the Mass of a Spherically Symmetric Cluster. *The Astrophysical Journal.* Vol. 122. 1955.

C. E. SANDER-HANSEN.

1. Studien zur Grammatik der Pyramidentexte. *Analecta Aegyptiaca.* Vol. VI. 1956.

2. Die Texte der Metternichstele. *Analecta Aegyptiaca*. Vol. VII. 1956.

AUGUST F. SCHMIDT.

1. Brabrand og Aarslev Sognes Historie. VII. Brabrand 1955.
2. Gjesten Sogns Historie. Med Bidrag af Leo Novrup. Kolding 1955.
3. Bornholmsk Bondeliv. Bornholmske Samlinger. Bd. 34. Rønne 1955.
4. Fra Koldingegnen. I. Brabrand 1956.
5. En Tjenestekarls Levnedsløb. Fra Ribe Amt. 1956.
6. Luftridt og Korsbyrd. Aarvog for Hist. Samf. for Sorø Amt. 1956.
7. J. H. Bredsdorffs beskrivelse af Aarhus Amt. 1827. Aarbøger udgivne af Hist. Samf. for Aarhus Stift. 1955.
8. Ad sønderjydske Veje. Venstres Maanedstidning nr. 10. Oktober 1955.
9. Ad sønderjydske Veje. Smst. nr. 2. Februar 1956.
10. Fra Folkemindeforskningens Overdrev. I. Brabrand 1956.

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.

1. Prins Christian (V)s Breve. II bind. Udg. ved E. Marquard og J. O. Bro-Jørgensen. 1956.
2. Danske middelalderlige regnskaber. 3. række 1. bind. Roskildeskolekirkens jordebøger og regnskaber. Udg. ved C. A. Christensen. 1956.

HALFDAN SIIGER.

1. A Cult for the God of Mount Kanchenjunga among the Lepcha of Northern Sikkim. Actes du IVe Congrès International des Sciences Anthropologiques et Ethnologiques. Vienne 1952. Tome II.
2. Ethnological Field-Research in Chitral, Sikkim, and Assam. 1956. (Vidensk. Selsk. Hist.-fil. Medd. XXXVI, 2).

AXEL STEENBERG.

1. Med bragende flammer. Brændingskulturens metoder i fortid og nutid. Kuml. 1955.

FORENINGEN TIL SVAMPEKUNDSKABENS FREMME.

1. Friesia. Nordisk Mykologisk Tidsskrift. Bind V. Hefte 3—5. Festskrift til professor, dr. phil. Ø. Winge. 1956.

HANS CHR. SØRENSEN.

1. Ein russisches Gesprächsbuch aus dem 17. Jahrhundert. *Scandoslavica*. Tom. I.

Å. VEDEL TÅNING.

1. On the breeding areas of the Swordfish. *Marine Biology and Oceanography*. London 1956.
2. Årsberetning fra Danmarks fiskeri- og havundersøgelser for 1955. 1956.

MATHIAS THOMSEN.

1. Ellen Thomsen og Kirsten Hamburger: Oxygen Consumption of Castrated Females of the Blow-Fly, *Calliphora Erythrocephala* Meig. *The Journal of Experimental Biology*. Vol. 32. 1955.

GUNNAR THORSON.

1. Modern Aspects of Marine Level-Bottom Animal Communities. *Sears Foundation: Journal of Marine Research*. Vol. 14. No. 4. 1955.

2. Marine Level-Bottom Communities of Recent Seas, Their Temperature Adaption and Their »Balance« between Predators and Food Animals. Transactions of The New York Academy of Sciences, Ser. II. Vol. 18. 1956.

HELGE TOLDBERG.

1. Videstet. Festskrift til Peter Skautrup. 1956.

UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND.

1. Danske Studier. Udg. af Aage Hansen og Erik Dal. 1956.

STIG VEIBEL.

1. — og S. C. Linholt: Pyrazole Studies. VIII: Oxidation of 4-Alkyl-substituted Pyrazol-5-ones with Tertiary Butylhydroperoxide. Acta Chemica Scandinavica. Vol. 8. 1954.
2. — og S. C. Linholt: Pyrazole Studies. IX: The Kinetics of Oxidation by Oxygen of 1,3,4-Substituted Pyrazol-5-ones in the Presence of Hydroxyl or Alkoxyl Ions. Smst. Vol. 9. 1955.
3. — og S. C. Linholt: Pyrazole Studies. X: The Kinetics of Oxidation by Oxygen of 3,4-Substituted Pyrazol-5-ones in the Presence of Alkanoate Ions. Smst.
4. Quelques traits de la Chimie des Pyrazolones. Bulletin de la Société Chimique de France. 1955.
5. — og Chr. Pedersen: Synthèse des Ester Acides d'Acides Dicarboxyliques par Action de l'Alcoolate de Sodium ou de Potassium sur les Anhydrides d'Acide Correspondants. Acta Chemica Scandinavica Vol. 9. 1955.
6. — og Inger Grete Krogh Andersen: Etudes sur la Détection, la Caractérisation et le Dosage des Aldéhydes. I. Méthodes d'Oximation. Analytica Chimica Acta 14. 1956.
7. — og Inger Grete Krogh Andersen: Etudes sur la Détection, la Caractérisation et le Dosage des Aldéhydes. II. Dérivés Formés par Réaction avec le bis- (*p*-Méthoxybenzylamino)-1,2 Ethane ou Bis-Phénylamino-1,2 Ethane. Analytica Chimica Acta 15. 1956.

MOGENS WESTERGAARD.

1. Lise Høst Saunte: Cyto-genetical Studies in the *Cochlearia Officinalis* Complex. Hereditas. Vol. 41. 1955.
2. Herbert M. Hirsch: Temperature-Dependent Cellulase Production by *Neurospora crassa* and Its Ecological Implications. Experientia. Vol. X, 1954.
3. Peter Jacobsen: Chromosome numbers in the genus *Hedera* L. Hereditas 40. 1954.
4. J. V. Spärck: Establishment of the Origin of a Duck Hybrid by Means of Immunological Techniques. Vidsk. Medd. fra Dansk Naturh. Foren. Bd. 116. 1954.
5. Ove Frydenberg: On the types of *Drosophila picta* Zett. and *D. spurca* Zett. (Drosophilidae, Dipt.) and a new description of the former. Entomol. Medd. XXVII. 1955.

6. Herbert M. Hirsch: Environmental Factors Influencing the Differentiation of Protozoa and their Relation to Tyrosinase and Melanin Formation in *Neurospora crassa*. *Physiologia Plantarum*. Vol. 7. 1954.

C. W. WESTRUP.

1. Some Notes on The Roman Slave in Early Times. 1956. (*Vidensk. Selsk. Hist.-fil. Medd.* XXXVI, 3).

Komiteen for udgivelse af THE ZOOLOGY OF ICELAND.

1. Aug. Brinckmann jr.: Trematoda. *The Zool. of I.* Vol. II part 11. 1956.
2. Børge Petersen: Hymenoptera. *Smst.* Vol. III parts 49—50.

SØREN L. ØRSKOV.

1. Experiments on the Influence of Adrenaline and Noradrenaline on the Potassium Absorption of Red Blood Cells from Pigeons and Frogs. *Acta Physiol. Scand.* 1956. Vol. 37.
2. Experiments on the Potassium Absorption of the Erythrocytes of *Rana Esculenta* and *Rana Temporaria* after Bleeding and in Hypertonic Plasma. *Acta Physiol. Scand.* 1956. Vol. 37.
3. The influence of hypertonic solution, adrenaline and noradrenaline, and the tension of oxygen on the potassium absorption of the red blood cells of frogs and pigeons. XX. International Physiological Congress. Brussels. August 1956.
-

Afdeling C

Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg.

Fra museets bestyrelse er modtaget følgende beretning¹:

I det forløbne år fra 1. oktober 1955 til 30. september 1956 har Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg forøget sine samlinger på følgende måde:

A. Ved køb:

1. Dronning Ingrid af Danmark, født prinsesse af Sverige. Knæstykke. Malet på museets foranledning af Olaf Rude 1955; signeret.
2. Ubekendt fyrste fra ca. 1750. Firkantet miniature på papir. Knæstykke. Udført af H. Arbien; signeret.
3. Greve Edmond Bourke, diplomat. Halv figur. Miniature af H. Plötz 1818; signeret.
4. Laurids Skau, gårdejer, politiker. Penne-tegning af P. C. Skovgaard 1844; signeret.
5. Georg Morris Cohen Brandes, kritiker, professor. Skitse, tegnet med pastelkridt. Hofstykke, siddende. Udført af P. S. Krøyer som forarbejde til et maleri fra år 1900.
6. Jens Johannes Jørgensen, forfatter. Halv figur, siddende. Udført af Karen Trier Frederiksen 1941; signeret.
7. Stig Henning Jacob Puggaard Paludan, forfatter. Knæstykke, siddende. Malet af Olaf Rude 1946; signeret.
8. Baronesse Karen Christence Blixen-Finecke, født Dinesen, forfatterinde. Halv figur. Malet på museets foranledning af Kay Christensen 1955; signeret.

¹ Genpart af den allerunderdanigste beretning, som det påhviler bestyrelsen årlig at afgive til H. M. Kongen om museets virksomhed.

Angående regnskabet henvises til ekstrakten s. 98.

9. Ejnar Mikkelsen, koffardikaptajn, polarforsker, dr. phil. h. c. Broncebuste. Udført på museets foranledning af Gottfred Eickhoff 1956.
10. Paul Arvid Dornonville de la Cour, forfatter. Hoftestykke. Malet af Karen Trier Frederiksen 1956; signeret.
11. Forhandlinger mellem politikere og modstandsfolk i dagene omkring 5. maj 1945. Kompositionsskitse til gruppebillede. Udført 1945 på museets foranledning af Herman Vedel som forarbejde til et påtænkt maleri.
12. Frederiksborg slot set fra sydøst. Sepiategning. Udført af Axel Henriksen i slutningen af det 19. århundrede; signeret.

Foruden de ovennævnte billeder er erhvervet en del tegninger og grafiske fremstillinger, hvoriblandt en samling portrætstudier, tegnede af Johannes Glob (bl. a. kong Frederik IX, politikerne Laust Rasmussen, H. A. Hauch og K. K. Steincke, departementschef K. H. Kofoed, skibsreder A. P. Møller, digterne Jeppe Aakjær, Kai Hoffmann, Johan Skjoldborg samt professor Hans Brix); endvidere Arne Lofthus' radering af kunsthistorikeren, museumsdirektør Karl Madsen.

B. Ved bytte:

Efter mangeårige forhandlinger med czekoslovakiske statsmyndigheder blev der i november 1955 truffet endelig aftale om udveksling af en samling malerier, hidrørende fra Ulfeldt slægtens efterkommere i Böhmen. Imod afgivelse af en afstøbning af en tritonfigur fra springvandet i Frederiksborg ydre slotsgård - hvis originale skulpturer udførtes i kong Christian IV's tid af den i Prag virkende nederlandske billedhugger Adriaen de Vries - modtog museet følgende malerier:

13. Kong Christian IV. Hoftestykke. Maleri fra ca. 1610 i Jacob van Doort's stil.
14. Samme. Hel figur. Landskabsbaggrund. Maleri fra ca. 1630. Signeret: »Rem[mert] Pet[ers] ad vivum depinxit«.
15. Samme. Hel figur. I baggrunden Frederiksborg slot. Formentlig malet af Karel van Mander ca. 1640.
16. Samme. Brystbillede i malet oval stenramme med laurbærkrans. Dekorationsmaleri fra midten af det 17. århundrede.

17. Kirsten Munk, grevinde af Slesvig og Holsten, kong Christian IV's hustru. Hoftestykke. Malet af Jacob van Doort 1623; signeret.
18. Jacob Ulfeldt til Selsøe og Kogsbølle, rigsråd, Corfitz Ulfeldts farfader. Hoftestykke. Maleri fra ca. 1580. Med påmalede våbner (Ulfeldt og Flemming) samt gammel inskription: HER IACOB WLDFELD DANMARCKIS RIGIS RAAD SOM LOED SELSØE BYGE 1576. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
19. Rigskansler Jacob Ulfeldt til Kogsbølle og Birgitte Brockenhuus til Urup, Corfitz Ulfeldt's forældre, siddende tilbords med deres ti sønner og seks døtre. Gruppebillede i haveeksteriør med arkitekturbaggrund. Malet i 1620'erne, formentlig på grundlag af et ældre fransk kobberstik.
20. Palle Rosenkrantz til Krenkerup, lensmand, ridder. Hel figur. Malet af Karel van Mander ca. 1635. Med urette betegnet: »Corfiz Graf v: Ulfeld, Reichs-Hoffmeister«. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
21. Barneportræt fra ca. 1640. Hel figur, siddende. Maleri på træ. Med urette betegnet: »Eleonora Christina, C 4^{ti} Datter«. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
22. Dameportræt fra ca. 1645. Knæestykke. Gammel kopi. Betegnet: »Fr. Kirsten Munch, C 4^{ti} Gemahl«. Billedet forestiller dog snarere en af hendes døtre, eller måske Vibeke Kruse. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
23. Mandsportræt fra ca. 1645. Skulderstykke. Maleri på træ. Betegnet: »Lars Uhlfelt, Corfitzis Broder, berømmelig af sit Bibliothèque«, samt: »bragt fra Wien af Hs: Exc. Gr: Berkentin«. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
24. Mandsportræt fra ca. 1645. Hel figur. Malet af Karel van Mander. Betegnet »Corfitz Uhlfeldt Le Malheureux, Or: af Carl v: Mandern. Forefunden i Hans Broder Fleming Ulfeldts Familie-Cabinet-Samling«. Billedet forestiller dog snarere en af Corfitz Ulfeldts brødre. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
25. Dameportræt fra ca. 1648, måske Corfitz Ulfeldts og Leonora Christinas ældste datter Anna Cathrina. Hel figur i interiør. Signeret: Abr. Wuchters fecit 164. (?). Med urette betegnet: »Frk. Anna Cathrina, Frantz Rantzaus Forlofvede, C 4^{ti} og Kirsten Munks datter. Or: af Ab: Wuchter«. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.

26. Mandspor­træt fra ca. 1648, sandsynligvis hofmarskal hos »den udvalgte prins« Christian, senere rigsmarskal Johan Christoph von Körbitz. Hel figur. Malet af Karel van Mander. Betegnet: »Lars Uhlfeldt, Corfitziz Broder, Bekientd af sit Bibliotheque« samt: »Original af Carl v: Mandern. Forefunden i Broderen Fleming Uhlfeldts Familie Cabinet-Samling«. Tidligere i Terkel Klevenfeldts samling.
27. Samme. Oval på træ. Udført af Karel van Mander ca. 1648.
28. Sandsynligvis foregåendes hustru, Kirstine Lützow til Helle­rup, gift 1° med rigsråd Knud Ulfeldt til Hverringe, Corfitz Ulfeldts broder. Halv figur. Oval på træ. Malet af Karel van Mander som pendant til foregående.
29. Rigsgreve Corfitz Ulfeldt, rigshofmester. Halv figur, siddende. Gammel kopi efter museets originalportræt fra 1653, der tilskrives Seb. Bourdon.
30. Foregåendes hustru, Leonora Christina, grevinde til Slesvig og Holsten, kong Christian IV's datter. Knæstykke, siddende. Maleri fra ca. 1650.
31. Ellen Kirstine Ulfeldt, datter af Corfitz Ulfeldt og Leonora Christina. Malet i Brügge 1665 af Jacob v. d. Oost; signeret og dateret.
32. Leonora Sophie Ulfeldt, foregåendes søster, gift med Lave Beck til Gladsaxe og Andrarum. Malet i Brügge 1665 af Jacob v. d. Oost; signeret og dateret.
33. Marie Wilhelmine Ulfeldt, grevinde af Thun-Hohenstein, den sidstlevende af slægten Ulfeldt, samler af familieportrætter og slægtsminder. Hoftestykke, siddende. Maleri fra 1770'erne.

C. Som gave:

Fra den portrætteredes søn, ingeniør Frode Bajer og hustru ifølge testamentarisk bestemmelse:

34. Frederik Bajer, politiker, forkæmper for fredssagen, nobelpristager. Malet af Tycho Jessen 1918; signeret.

Fra den portrætteredes enke, fru Ester Sadolin, født Schultz:

35. Gunnar Asgeir Sadolin, kunstmaler, industridrivende. Halv figur. Selvportræt fra 1924; signeret.

Fra den portrætterede ifølge testamentarisk bestemmelse:

36. Carl Jørgen Wesenberg-Lund, zoolog, professor. Hoftestykke, siddende. Malet af Johannes Glob 1938; signeret.

Billedet blev udført i anledning af professorens 70 års fødselsdag 1937 og skænket ham af 130 danske naturforskere med pligt til senere aflevering og anbringelse efter hans egen bestemmelse.

Fra afdøde fabrikant Jens Ulfbeck ifølge testamentarisk bestemmelse:

37. Scene fra Børsen ca. 1816. Farvelagt tegning.

Fra kammerjunkerinde Eva Rørdam ifølge hendes afdøde mand, dr. phil., kaptajn, kammerjunker H. K. Rørdam's testamentariske bestemmelse:

38. Sølvsignet, indgraveret med Motzfeld-våben; har efter traditionen tilhørt Peder Griffenfeld.

Fra driftsleder Erik Berg, Birkerød:

39. Lommetørklæde af kammerdug med kniplingsblonde og dronning Caroline Amalies broderede navnetræk.

Blandt erhvervelserne af møbler og kunstgenstande kan nævnes:

40. Thestel, bestående af thekande, vandkande, sukkerskål, kageskål og fem par kopper. Med polykrom blomsterdekoration samt Krag-våben og spejlmonogram SJK, betegnende gehejmerådinde Sophie Juel Krag til Egeskov m. m., viceadmiral Just Juels datter. Meissen porcelæn fra ca. 1750.
41. Mahognifineret piedestalskab med indlægninger af lyst træ. Udført efter tegning af G. F. Hetsch til det museet tilhørende taffelur, som i sin tid af staden København blev skænket arkitekten C. F. Hansen efter hans fuldførelse af Råd- og Domhuset.
42. Punchebolle af ostindisk porcelæn, dekoreret med polykrome blomster og frugter. Fra 18. århundrede.
43. Taffelur med stel af sort marmor, dekoreret med forgyldte bronzebeslag. Fra ca. 1800.

44. Et par høje mahognifinerede konsolspejle. Fra midten af det 19. århundrede.
45. Palisanderfineret salonbord med forskelligtfarvede blomster indlagt i pladen og med udskæringer på sargen. Fra midten af det 19. århundrede.
46. Rundt mahogni søjlebord med firkantet fodparti. Fra midten af det 19. århundrede.
47. Et par salonstole med cabriole ben og gennembrudt ryg af hulkehlede, slyngede lister. Fra ca. 1850.
48. Lav pufbænk med polstret sæde, betrukket med korsstingsbroderet blomsterbetræk med store nedhængende lambrequiner. Fra midten af det 19. århundrede.
50. Bordopsats af sølvplet med prydarmer og indsatte skåle af svært, slebet glas.
51. Tre sølv saltkar med buede ben og løvefødder.
52. Dele af spisestel (sauceskål samt en dyb og en flad tallerken), dekoreret med rødt og guld samt slægten Brockenhuus von Löwenhielms våben i overglasur. Fra Bing & Grøndahls Porcelænsfabrik.

Numrene 42-52 hidrører fra slægten Brockenhuus von Löwenhielm.

Af samlingerne er i årets løb udgået:

Lille indrammet portrættik af komponisten W. A. Mozart, hvilket i sin tid har tilhørt digteren Adam Oehlenschläger (inv. nr. B 2108). Billedet, der var fastskruet i væggen, blev voldeligt udrevet fra sin plads og bortfjernet.

Museet har i årets løb udlånt malerier og kunstgenstande til følgende udstillinger:

Kunstindustrimuseets mindeudstilling for arkitekten, professor Kaare Klint.

Udstillingen »Gamla Varvet« i Sjöfartsmuseet, Göteborg.

Udstillingen »På rundrejse til nordiske hovedstæder« i Københavns Bymuseum i anledning af dettes flytning til Det kongelige Skydeselskabs bygning på Vesterbro.

I sommerhalvåret har museet ligesom tidligere vederlagsfrit stillet pædagogisk uddannede omvisere til rådighed for besøgsgrupper fra skoler, seminarier, kursus o. l.

Museet besøgte bl. a. af 749 klasser fra folkeskoler og realskoler, 59 fra gymnasieskoler, 13 fra seminarier samt af 154 grupper fra højskoler, kursus o. l.

I månederne februar og marts 1956 afholdtes i slottets Thestuer i lighed med det foregående år ved museets direktør og inspektører en historisk foredragsserie, denne gang omhandlende tiden 1660-1730. Foredragene blev fulgt af ca. 200 tilhørere.

I december-januar 1955-56 afholdtes en særudstilling af de fra Czekoslovakiet modtagne malerier, hidrørende fra Corfitz Ulfeldts og Leonora Christinas efterkommere.

I juni 1956 åbnedes en særudstilling af de senere års nyerhvervelser af danske portrætter.

Registreringen og katalogiseringen af portrætter og historiske blade er blevet videreført på sædvanlig vis, ligesom fotograferingen af samlingens billeder og genstande.

Konserveringen af malerier er blevet forsat ved konservator Steen Bjarnhof. I det forløbne år har den navnlig omfattet de fra Czekoslovakiet erhvervede billeder.

Inventarrevisionen er foregået efter de hidtil fulgte retningslinier.

Der er i årets løb blevet uddelt 5 legatportioner af »Det nationalhistoriske Museums Understøttelsesfond«.

I forbindelse med den almindelige vedligeholdelse af slottets indre blev der foretaget nyophængninger og ændringer i opstillingen af de i stuerne nr. 25 og 26 udstillede billeder og genstande fra de første oldenborgske kongers tid.

I fortsættelse af den for midler fra »Zacharias Jacobsen og Hustru, født Wiberg's Legat« igangværende udskiftning af Marmorgalleriets zinkfigurer med sandstensfigurer har museet i 1955-56

kunnet overgive slottet endnu en statue, nemlig Neptun, til anbringelse i galleriets nederste række.

Efter at forudsætningerne for den i 1946 meddelte fritagelse for afgift til staten af museets postkortsalg var bortfaldet, samtidig med at slotsforvaltningen fra 1. april 1955 overtog hovedslottets natlige bevogtning, blev der ved forhandling med boligministeriet indgået en overenskomst, hvorefter museet fra 1. april 1956 af postkortsalgets overskud yder en årlig afgift til staten på 2500 kr.

På museumsbestyrelsens indstilling besluttede Carlsbergfondets direktion dels for at sikre den fremtidige bevarelse af Frederiksborg slots naturlige omgivelser, dels for at imødekomme museets behov for udvidet plads til værksted- og magasinrum, foredrags-sal m. v. at erhverve ejendommen, Byskriverstræde 5, Hillerød, oprindeligt grundlagt af kong Frederik II i 1570'erne som kgl. privilegeret kro. Overtagelsen skete d. 15. februar 1956.

I månederne januar-februar 1956 foretog museumsassistent, cand. mag. Povl Eller med orlov og understøttelse fra museet en fire ugers studie- og uddannelsesrejse til svenske og norske museer.

Ved Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 7.-11. juni 1956 repræsenteredes museet af museumsdirektøren og museumsinspektør H. D. Schepelern.

I dagene 1.-10. juli deltog museumsdirektøren i et internationalt museums-møde i Schweiz, arrangeret af International Council of Museums (ICOM).

Under 1. april udnævntes museumsassistent, cand. mag. Povl Eller til inspektør ved museet.

I året 1955-56 har museet været besøgt af 213.000 personer.

Museets faglige personale består ved slutningen af året 1955—56 af følgende:

Museumsdirektør, cand. mag. JØRGEN PAULSEN (ansat ved museet 1. oktober 1936, i sin nuværende stilling 1. oktober 1953).

Museumsinspektør, cand. mag. H. D. SCHEPELERN (ansat ved museet 1. april 1944, i sin nuværende stilling 1. april 1946).

Museumsinspektør, cand. mag. POVL ELLER (ansat ved museet 10. maj 1954, i sin nuværende stilling 1. april 1956).

Frederiksborg, den 21. december 1956.

CHRISTOPHER TRAMPE.

JOHANNES BRØNDSTED.

KAARE GRØNBECH.

C. ELLING.

JØRGEN PAULSEN.

Ny Carlsbergfondet

Fra Ny Carlsbergfondets direktion er modtaget følgende beretning:

For Ny Carlsbergfondets midler er der i regnskabsåret 1955—56 erhvervet eller bidraget til erhvervelse af de efternævnte kunstværker samt til andre nedenfor angivne fundatsmæssige formål anvendt de vedføjede beløb.

A.

Indkøb og uddeling af kunstværker, kunstneriske
udsmykninger m. m.

I.

Der er i løbet af året til museer eller andre offentlige institutioner skænket eller givet tilskud til erhvervelse af følgende kunstværker.

Ny Carlsberg Glyptotek:

1. Broncestatuette af tyr. Syrisk arbejde. 2. årtusinde f. Chr.
2. Broncemønt med portræt af Britannicus. Ca. 50 e. Chr.
3. Romersk kvindehoved af marmor. 5. årh. e. Chr.
4. Th. Chassériau: Studie af to kvinder. Olie. (Forarbejde til »Tépidariet«).
5. Victor Vignon: La côte St. Nicolas Auvers-sur-Oise. 1883. Olie.
6. Paul Cézanne: Badende kvinder i et landskab. Ca. 1895—1900. Olie. Gave i anledning af Glyptotekets 50-års jubilæum.
7. Astrid Noack: Mandshoved. Maske. Ca. 1928. Brændtler.
8. Samme: Stående kvinde. Bronze. 1944. Deponeret.

Glyptotekets bibliotek:

9. Ambroise Vollard: Tableaux, Pastels et Dessins de Pierre-Auguste Renoir. Paris 1954.

Det danske Kunstindustrimuseum:

10. 4. bidrag af en 5-årig bevilling til indkøb af ældre kunsthåndværk, hvorfor efter museets meddelelse er erhvervet:
- Bogbind af brunt kalveskind, dekoreret i guldtryk. Venetiansk Ducale. 1546.
 - Sofa af mahognibejstet træ, tegnet af Georg Hilker. København ca. 1840.
 - Syet knipling »point d'Alençon«. 18. årh.'s slutning.
 - Fragment af agehynde, udført i flamsk vævning. Skåne 18. årh.
 - 7 javanske stoffer, batik. Ostindien 19. årh.
 - Spejl med ramme af valnød. England 1720-40.
 - Knyttet tæppe af uld. Nord-Kaukasus 19. årh. begyndelse.
 - Rejseetui med 6 bægre og et snapsebæger af sølv. Mester: Fr. Moritz Klose. København 1820'erne.
 - Pot-à-pourrivase af fajance, dekoreret af Joh. Andreas Rühl. Kiel 1763-66.
 - Venetiansk glasskål. Ca. 1500.
11. Hu (kar til opbevaring af offervin) af bronze. 6—3. årh. f. Chr.
12. Vase af porcelæn, dekoreret med blå blomster. Mei Ping. 15. årh.
13. Skab af lakeret træ, dekoreret med svømmefugle. Kina 17. årh.

Kunstindustrimuseets bibliotek:

14. Seb. Serlio: Regole generali di architettvra in Venetia. 1537.
15. J. Vredeman de Vries: Variarum protractionum etc. Antw. 1557.
16. Charles Estienne Delaune: Album med 24 opklæbete ornamentstik. 16. årh.'s midte.
17. La Joyeuse & Magnifique Entrée de M. Francoys. Anvers 1582.
18. J. Vredeman de Vries: Hortorum viridiarum formæ. Antw. 1583.
19. Heinrich Aldegrever: 5 ornamentstik.
20. H. S. Beham: 1 ornamentstik.
21. Michel le Blon: 5 ornamentstik.
22. Jacques Androuet Ducerceau: Album med 30 ornamentstik til smykker.
23. Monogrammist P. C.: 1 ornamentstik.

Statens Museum for Kunst:

Den kongelige maleri- og skulptursamling:

24. Tilskrevet Johann Gregor van der Schardt: Venus ca. 1580. Broncestatuette.
25. Gottfred Eickhoff: Gustav Falck 1944. Bronzebuste. (Erhvervet 1944—45).

Den kongelige kobberstiksamling:

26. Adam Elsheimer: Landskab med en gård mellem træer. Pen og blæk.
27. Samme: To figurer. Adam og Eva? Pen og blæk.
28. Samme: Bjerglandskab med bygning med et tårn. Pen og blæk.
29. Samme: Landskab med solopgang. Pen og blæk.
30. Samme: Bjerglandskab. Pen og bister eller blæk.
31. Samme: Flodlandskab. Pen og blæk.
32. Samme: Landskab med skråning og kirke. Pen og bister?
33. Samme: Landskab med 3 træer. Pen og blæk.
34. Samme: Lille landskab. Pen og blæk.

Nationalmuseet:

III. afdeling:

35. Forgyldt spejl, signeret Hinr. Bödeker 1759. Danmark.
36. 4 mahognistole med citrontræsindlægning, signeret J. Nyebølle. Danmark 19. årh.'s begyndelse.
37. Sølvtedåse udført af Abraham Nyemann. København 1809.

Etnografisk samling.

38. Maleri på silke med 12 taoistiske fe-figurer, betegnet med maleren Ch'iu Ying's navn. Kina 16. årh.
39. Maleri på silke med fremstilling af Kinas tre officielle religioner. Kina sen Ming tid.
40. Persisk skål af glaseret lertøj med figurlig fremstilling. Nishapur 9—10. årh. e. Chr.

Antiksamlingen:

41. Fuglefigur af terracotta med geometrisk dekoration. Etruskisk. 8—7. årh. f. Chr.
42. Caeretansk hydria, terracotta. Ionien 6. årh. f. Chr.

Den kongelige mønt- og medaillesamling:

43. Elektron stater fra Kyzikos 4. årh. f. Chr.
44. Didrachme af sølv fra Philip II af Makedoniens tid.
45. Romersk denar af sølv fra kejser Augustus' tid.

Bymuseet, København:

46. Punchebolle af ostindisk porcelæn tidligere tilhørende Kongens Klub. 18. årh.

Esbjerg kunstforening:

47. Gunnar Westman: Kvinde der reder sit hår. Bronze. Tilskud.

Fjerde-maj-kollegiet i Horsens:

48. Svend Albrechtsen: Gule huse og røde tage. 1950. Olie. (Erhvervet 1950—51).
49. Mogens Hertz: Udsigt over havet. Olie. (Erhvervet 1943—44).
50. Anton Schrøder: Havnebillede. 1954. Olie. (Erhvervet 1954—55).
51. Folmer Bendtsen: Forårssol over Alexandravej. 1955. Olie.

Horsens museum:

52. J. Th. Lundbye: Folevad mølle. Sept. 1844. Olie. Tilskud.
53. Samme: Udsigt fra Tivoli. 1845. Olie. Gave i anledning af museets 50-års jubilæum.

Husum danske skole:

54. Victor Haagen-Müller: Kulsviere i Gribskov. 1948. Olie. (Erhvervet 1951—52). Deponeret.
55. Samme: De syge ved St. Helenes grav. 1948. Olie. (Erhvervet 1951—52). Deponeret. Forarbejder til udsmykning af Frederiksborg amts centralsygehus.

Kaas skole:

56. Ernst Hansen: Kilartinguark. Nungsuark. 1932. Litografi. (Erhvervet 1954—55).
57. Samme: Det sorte hul. Upernavik. 1932. Litografi. (Erhvervet 1954—55).
58. Axel Salto: Hjortehoved. Tusch. (Erhvervet 1954—55).
59. Carl Jensen: Børn i haven. Tegning. (Erhvervet 1950—51).
60. Samme: Sommerskyer. Tibirke 1950. Tegning. (Erhvervet 1950—51).

Kunstakademiets samling af arkitekturtegninger:

61. Hack Kampmann: Villa Kampen, Aarhus. Vandfarve.
62. Ubekendt kunster af Harsdorffs skole. Tempellignende pavillon. Vandfarve.
63. C. F. Harsdorff: Toilet- og soveværelse på Frederiksberg slot. Vandfarve.

Kunsthåndværkerskolen:

64. Folmer Bendtsen: Forstadssilhuet. Litografi.
65. Jean Deyrolle: Composition. Litografi.
66. Oluf Høst: I stald. Litografi.
67. Gudmund Olsen: Hane. Litografi.
68. Jens Søndergaard: Sallingsund. Litografi.
69. Samme: Bovbjerg. Litografi.
70. Mogens Zieler: Majs. Litografi.

Købstadmuseet »Den gamle by«, Aarhus:

71. 2 læderbetrukne stole. Danmark 17. årh.'s midte.

Læsø private realskole:

72. Gipsafstøbninger af fem antike kunstværker i Glyptoteket.

Nørre Kongerslev skole:

73. Povl Christensen: Husmandssted. 1948. Radering. (Erhvervet 1950—51).
74. Samme: Rekonvalescent. 1949. Radering. (Erhvervet 1950—51).
75. Hans Lollesgaard: To galopheste i start. 1953. Koldnålsradering. (Erhvervet 1953—54).
76. Axel Salto: Syv hjorte i skov. Litografi. (Erhvervet 1954—55).
77. Hans Chr. Høier: Danserinde. 1951. Litografi. (Erhvervet 1954—55).

*Odense bys museer:**Møntergården:*

78. Sølvbøger, udført af Carsten Tidemand. Odense ca. 1625. Tilskud.

Randers kunstmuseum:

79. Johannes Bjerg: Gry. Broncestatue 1939—42. Tilskud.

Reventlowmuseet på Pederstrup:

- 80. Mahognisekretær med messingornamenter, signeret J. Stockel. 18. årh.'s slutning. Deponeret.
- 81. Skrivebureau af mahogni med cylinderklap. 18. årh. slutning. Deponeret.
- 82. Spillebord af mahogni. England? 18. årh.'s slutning. Deponeret.
- 83. Mahognikommode. Danmark 18. årh.'s slutning. Deponeret.

Rosenborg. De danske kongers kronologiske samling:

- 84. Souvenir-etui af guld og emaille, udført af Fred. Fabritius ca. 1775, med to miniaturer af Cornelius Hoyer, forestillende arveprins Frederik og arveprinsesse Sophie Frederikke.

Skagens fortidsminder:

- 85. Galathea, gallionsfigur. Bemalet træ. Danmark 19. årh.

Skovgaardmuseet, Viborg:

- 86. Fritz Syberg: Joakim Skovgaard spiller sommerfugle. Akvarel 1914.

Teatermuseet:

- 87. Vilhelm Marstrand: Studieblad med fremstilling af fru Heiberg og andre skuespillere. Tusch og blyant. Tilskud.
- 88. Johannes Bjerg: Poul Reumert. Gipsbuste. 1944. Tilskud.

Tumbøl skole:

- 89. Povl Christensen: Havnebillede. 1935. Radering. (Erhvervet 1950—51).
- 90. Axel Salto: Liggende antilope. 1947. Tegning. (Erhvervet 1952—53).
- 91. Povl Christensen: Baghaven. 1950. Radering. (Erhvervet 1950—51).

Museum for Tønder amt og by:

- 92. To sarkofagformede urtepotteskjulere, dekorerede med man-ganfarvede blomster. Fajance. Slesvig. 18. årh.

II.

30. uddeling af kunstværker til provinskunstmuseerne
november 1955.*Aabenraa museum:*

1. Edgar Funch: Skulptur. 1954. Fransk kalksten. Erhvervet 1954—55.
2. Carl Østerbye: Klitter. Gråvej. 1954? Olie.

Aalborg kunstmuseum:

3. Egill Jacobsen: Et drama. 1953—55. Olie. Erhvervet 1954—55.
4. Victor Haagen-Müller: Tordenbyge over Hedemose. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.

Aarhus museums kunstafdeling:

5. Mogens Andersen: Komposition V. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.
6. Johannes Larsen: Novembraften, Andetræk. 1892. Olie. Erhvervet 1954—55.

Esbjerg kunstforening:

7. William Fridericia: Portrætbuste. 1954. Polykrom mosaik. Erhvervet 1954—55.
8. Mogens Zieler: Sort-hvid meditation. 1953. Olie. Erhvervet 1953—54.

Fyns stiftsmuseum, Odense:

9. Else Alfelt: Hav — bjerge. 1953. Olie. Erhvervet 1954—55.
10. Sigurd Swane: Kapellet San Domil. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.

Horsens museums kunstafdeling:

11. Erling Frederiksen: »Erna«. Portræthoved. 1953—54. Kalksten. Erhvervet 1954—55.
12. Lauritz Hartz: Dame med koralkæde. 1934. Olie. Erhvervet 1954—55.

Kolding kunstforening:

13. Johannes Bjerg: Sejren. Statuettegruppe. 1954. Bronze. Erhvervet 1954—55.
14. Laura Brun-Pedersen: Bakken ved Skaarupsund. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.

Lolland-Falsters stiftsmuseum:

15. Gudmund Lervad: Guadeloupe. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.
16. Jais Nielsen: Afgang. 1918. Olie. Erhvervet 1954—55.

Randers kunstmuseum:

17. Helge Nielsen: Havnen. Grå morgen. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.
18. Søren Hjorth Nielsen: Modeller. 1938. Olie. Erhvervet 1954—55.

Ribe kunstmuseum:

19. Helge Refn: Padua. Scenebillede fra balletten »Lunefulde Lucinda«. 1953. Gouache. Erhvervet 1954—55.
20. Jeppe Vontilius: Siddende kvinde med avis. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.

Kunstmuseet i Sorø:

21. Arno Axelsen: Dansende zigeunersker. To statuetter. 1954. Brændtler. Erhvervet 1954—55.
22. Jens Søndergaard: Sommerdag. 1950—51. Olie. Erhvervet 1953—54.

Museum for Tønder amt og by:

23. Ebba Carstensen: Solnedgang. 1952. Olie. Erhvervet 1954—55.
24. Svend Engelund: Landskab med plantage. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.

Vejen museum:

25. Poul Ekelund: Siddende kvinde fra ryggen. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.
26. Johannes Hofmeister: Landskab. Vinter. Olie. Erhvervet 1953—54.

Vejle museum:

27. Ole Kielberg: Udsigt fra Fiesole. 1954. Olie. Erhvervet 1954—55.
28. Siegfried Neuhaus: September udenfor Vézelay. 1949. Olie. Erhvervet 1950—51.

III.

Andre kunstindkøb:

1. Knud Agger: Lys gråvejrsdag på Venø. 1955—56. Olie.
2. Mogens Andersen: Komposition XV. 1955. Olie.

3. Niels Bjerre: Fra Subiaco. 1900. Olie.
4. Marlie Brande: Toget kører forbi. 1955. Akvarel.
5. Samme: Eet er fornødent —. 1955. Akvarel.
6. Laura Brun-Pedersen: Det sorte lam. 1955. Olie.
7. Mogens Bøggild: »Toni«. Portrætbuste. Brændtler.
8. Ebba Carstensen: Køer på en bakke. Olie.
9. Gerda Eickhoff: Landskab, Marocco. 1952. Olie.
10. Kaj Ejstrup: Model med hvidt klæde. 1952—55. Olie.
11. Poul Ekelund: Siddende kvinde forfra. 1955. Olie.
12. William Fridericia: Bjergene ved Delphi. 1955. Farvekridt.
13. Samme: Monte dell' Avvocata. 1955. Farvekridt.
14. Niels Grønbech: Interiør, aften. 1955. Olie.
15. Th. Hagedorn-Olsen: Fjordbillede. Mørk vinterdag. 1956. Olie.
16. Constantin Hansen: Indgangen til Villa Albanis have i Rom. 1841. Olie.
17. Sikker Hansen: Et gensyn. Tusch.
18. Jørgen Haugen Sørensen: Portræt af maleren Poul Lillesøe. 1955. Bronze.
19. Erik Hoppe: Eftermiddag i parken. Olie.
20. Preben Hornung: Variationer over en jernbaneoverskæring. Nr. 2. 1955. Olie.
21. Helge Jensen: Grusgrav ved Mogenstrup. 1950. Olie.
22. Karl Otto Johansen: Hyrden på højsletten. 1955. Relief i bemalet teaktræ.
23. Samme: På trappen over San Cataldo. 1955. Relief i bemalet teaktræ.
24. Svend Johansen: Boris Godunow. Gouache.
25. August Keil: Solnedgang ved Esna. 1955. Akvarel.
26. Samme: Sandstorm ved Edfoo. 1955. Akvarel.
27. Samme: Ægyptisk kvinde med vandkrukke og fugl. 1955. Broncestatuette.
28. Ole Kielberg: Æsler på Piazza Sct. Spirito. Firenze. 1955. Olie.
29. Gudrun Lauesen: Liggende jerseyko. 1951. Uglaseret ler.
30. Niels Lergaard: Fjeldet ved havet. 1955. Farvetræsnit.
31. J. Th. Lundbye: Landskabsstudie. 1840. Olie.
32. Vilhelm Lundstrøm: Opstilling. 1920. Olie.
33. Sigrød Lütken: Kvinde med barn på armen. 1956. Broncestatuette.

34. Axel Munch: Gudhjem. 1955. Træsnit.
35. Knud Nellemose: »Pia«. 1955. Bronzebuste.
36. Jens Nielsen: Englene kommer. 1953—55. Olie.
37. Ib Spang Olsen: Modelstudie. Litografi.
38. Samme: Pige med barn. Litografi.
39. Ulf Rasmussen: »Egon«. Portræthoved. Brændtler.
40. Samme: »Forårsridt«. Keramik.
41. Elof Risebye: »Natten«. 1955. Olie.
42. Viggo Rørup: Syende dame. 1955. Olie.
43. Samme: Blomsterbuket. 1955. Olie.
44. William Scharff: »Spejlet«. 1916. Olie.
45. Hans Ejler Sjøstedt: »Ulla«. Olie.
46. Axel Skjelborg: Udenfor Gammelværk. 1955. Olie.
47. P. C. Skovgaard: Møens Klint. 1849. Sepia.
48. Oluf Stæhr-Nielsen: Pige med frakke. 1955. Roche keramik.
49. Jens Søndergaard: Landskab med kæmpehøje. 1955. Olie.
50. Samme: Aftenlandskab. 1955. Olie.
51. Jørgen Thomsen: Ting i blå. 1953. Olie.
52. Jens Urup Jensen: Moder og barn. 1955. Olie.
53. J. F. Willumsen: Selvportræt. 1885. Olie.
54. Aage Vogel-Jørgensen: Grønt med sort indslag. Olie.
55. Carl Østerbye: Klitter. Gråvej. 1954. Olie.

IV.

Udsmykninger.

1. Aalborghallen. HENRIK STARCKE: Mosaikrelief til forhallen. 3. rate (jvf. årsberetning 1953—54).
2. Birkerød, Bistrupskolen. ALBERT EMIEL: »Ungdommen, dens livsudfoldelse og fremtidsmaal«. Frescoudsmykning. 1. rate.
3. Christiansfeld, forsamlingsgården Frej. STEFAN VIGGO PEDERSEN: »Prospekt af egnen omkring Christiansfeld«, »Dannebrog tages frem til genforeningsfesten«, »Det tyske politi forsegler forsamlingsgårdens indgang«. 3 malerier i olie til udsmykning af nordvæggen. 1. rate.
4. Flensborg idrætsanlæg. HUGO LIISBERG: »Fejende hjort«. Bronzefigur. 1. rate.
5. Frederiksværk. AXEL POULSEN: »Støberiarbejder«. Bronze-statue. 2. og sidste rate. Tilskud (jvf. årsberetning 1954—55).

6. Gerlev-Draaby sogneskole. OLAF STÆHR-NIELSEN: Emblem med egetræ til dekoration af skolens østre gavl. Saxbostentøj. 1. rate.
7. Haderslev statsseminarium. NIELS LERGAARD: Udsmykning af festsalen. 3. og sidste rate (jvf. årsberetning 1953—54).
8. Helsingø. KAJ GOTTLÖB: Monument for Christiern Pedersen. 1. rate.
9. Hvornum forsamlingshus. CLAES LORENZEN: »Et møde i forsamlingshuset«. Polykromt glaseret stentøjsrelief. 1. rate.
10. Internationalt studentercenter Hald. Tilskud til istandsættelse af riddersalen. 1. rate. (Flytning af porcelænsovn).
11. Kolding, Julemærkesanatoriet ved Kolding fjord. MOGENS ZIELER: »Solens gang«. Udsmykning i olie af vægfelt i spisesalen. 1. rate.
12. Kvorning forsamlingshus. Afstøbninger i gips efter THORVALDSENS relieffer »De 4 årstider« og relieffernes opsætning.
13. København, Akademisk Boldklub. ASBJØRN OLESEN: »Fodboldspillere«. Udsmykning i farvepuds af udvendigt vægfelt. 2. og sidste rate (jvf. årsberetning 1954—55).
14. København, Carlsberg Bryggerierne. OLAF STÆHR-NIELSEN: Dekoration i bryghusets vestibule. Saxbostentøj. 3. og sidste rate (jvf. årsberetning 1953—54).
15. København, Christiansborg, Folketingets lokaler. WILLIAM SCHARFF: Gobelin. 3. rate (jvf. årsberetning 1953—54).
16. Københavns universitet. KAJ GOTTLÖB: 4 lysekroner til festsalen.
17. Middelfart. HANS OLSEN: Brønd i kobber til opstilling på fisketorvet. 5. rate (jvf. årsberetning 1951—52).
18. Odense, Risingskolen. POVL SØNDERGAARD: »Kvinde og barn«. Skulptur i granit. 1. rate.
19. Ringe centralskole. SVEND SAABYE: Frescoudsmykning af skolens forsamlingsaal. 2. og sidste rate (jvf. årsberetning 1954—55).
20. Rungsted kommuneskole. ELSE ALFELT: Glasmosaikvæg ved indgangen. 4. rate (jvf. årsberetning 1952—53).
21. Silkeborg, Centralsygehuset for Skanderborg amt. HELGE JENSEN: 4 malerier til dagligstue på 2. sal. 4. rate (jvf. årsberetning 1952—53).

22. Sindal centralskole. HELGE NIELSEN: »Årets tolv måneder«. Udsmykning i olie af børnenes spisesal. 1. rate.
 23. Slesvig, Gottorpskolen. AXEL POULSEN: »Drengen og solen«. Broncestatue. 3. og sidste rate (jvf. årsberetning 1953—54). Deponeret.
 24. Vedsted landbohjem. VICTOR HAAGEN-MÜLLER: Udsmykning af lokale. 3. og sidste rate (jvf. årsberetning 1950—51).
 25. Viborg, Vestre landsret. KNUD NELLEMOSE: Kunststensrelief i trapperummet. 3. rate (jvf. årsberetning 1953—54).
-

B.

Til andre fundatsmæssige formål er anvendt følgende beløb:

1. AARHUS KUNSTMUSEUM: »Jylland i dansk malerkunst«, udstillingskatalog. Tilskud 703,59 kr.
2. AARHUS PERMANENTE Udstilling: Overflytning af Charlottenborgudstillingens afdeling for bygningskunst til Aarhus. Tilskud 600 kr.
3. Tidsskriftet ACTA ARCHAEOLOGICA: Tilskud 1956 2.500 kr. 3. rate af treårig bevilling på i alt 7.500 kr.
4. AKADEMISK ARKITEKTFORENING: Tilskud til udgivelse af tidsskriftet »Arkitekten« 1955 1.000 kr.
5. Samme: Tilskud til udgivelse af tidsskriftet »Arkitekten«s månedshæfte 5—6 1956 »Billedkunst-Bygningskunst« 6.500 kr.
6. Professor G. BILLMANN PETERSEN: Studierejse til Italien 2.500 kr.
7. Museumsinspektør, cand. mag. GUDMUND BOESEN: Deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 500 kr.
8. FORENING FOR BOGHÅNDVÆRK: Tilskud til udgivelse af »Bogvennen« 1955 2.500 kr.
9. Mag. scient. MARTHA BOYER: Studierejse til London 1.385 kr.
10. Museumsinspektør, mag. art. NIELS BREITENSTEIN: Studierejse til Grækenland og Italien 6.500 kr.
11. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT 1954: Museumsinspektør, cand. mag. Gudmund Boesen 3.200 kr. 2. og sidste rate af legat på i alt 4.000 kr.
12. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT 1955: Museumsinspektør, dr. phil. OTTO NØRN 4.000 kr.
13. Arkitekt CHARLES CHRISTENSEN: Beskrivelse af fragmentstykker fra Koldinghus og opmåling af slottets store portal 1.200 kr.
14. TORBEN HOLCK COLDING: Deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 500 kr.
15. Samme: Fotografering af miniaturer af Cornelius Høyer m. v. 250,97 kr. 1. rate af bevilling på i alt 600 kr.

16. Samme: Studierejse til Leningrad og Moskva 4.686,50 kr.
17. Foreningen DANSKE BLADTEGNERE: Tilskud til studierejse til Amsterdam for foreningens medlemmer 2.500 kr.
18. DANSK HAVEARKITEKTFORENING: Tilskud til udgivelse af tidskriftet »Havekunst« 1955 1.000 kr.
19. Landsforeningen DANSK KUNSTHÅNDVÆRK: Tilskud til udgivelse af »Nyt Tidsskrift for Kunsthåndværk« 1956 3.000 kr.
20. DANSK KUNSTMUSEUMSFORENING: Årsbidrag for 1956 1.500 kr.
21. Samme: Extraordinært medlemsbidrag 1.000 kr. 3. og sidste rate af bevilling på i alt 3.000 kr.
22. FORENINGEN FRANSK KUNST: Årsbidrag 1.000 kr. 1. rate af femårig bevilling på i alt 5.000 kr.
23. Professor, dr. phil. K. FRIIS JOHANSEN: Studierejse til Italien 2.370 kr.
24. Foreningen GAMLE BYGNINGERS BEVARING: Tilskud til udgivelse af C. G. Schultz: »Stanley og hans gård« 1955 (Foreningens årsskrift for 1955). 2.000 kr.
25. Kunsthistorikeren POUL GAMMELBO: Studierejse til Holland 1.500 kr.
26. Museumsinspektør, mag. art. MOGENS GJØDESEN: Studierejse til London og Paris 2.270 kr.
27. Samme: Studierejse til Italien 1.200 kr.
28. Samme: Fotografier og nyoptagelser af østgræsk arkaisk kunst i udenlandske samlinger 115,34 kr. 3. og sidste rate af bevilling på i alt 500 kr.
29. Kunsthistorikeren og maleren ERNST GOLDSCHMIDT: »Franskrigs malerkunst, navne- og billedregister« 1953. 2.500 kr.
30. Museumsinspektør, mag. art. DYVEKE HELSTED: Deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 500 kr.
31. Arkitekt HOLGER JACOBSEN: Fotografering af tegninger af Holger Jacobsen, udstillet på Charlottenborg, 336 kr.
32. KULTURHISTORISK LEKSIKON FOR NORDISK MIDDELALDER: Tilskud til fremstilling af 10 farveplancher 2.948,65 kr. 1. rate af bevilling på i alt 6.000 kr.
33. KUNSTAKADEMIETS SAMLING AF ARKITEKTURTEGNINGER: Garantium til afholdelse af udstilling i Ny Carlsberg Glyptotek af Hack Kampmanns arbejder 800 kr.
34. KUNSTINDUSTRIMUSEET: Garantium til afholdelse af udstilling i museet af Kaare Klints arbejder 6.000 kr.

35. Samme: Tilskud til tre af museets embedsmænds deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 1.000 kr.
36. Museumsinspektør, cand. jur. ANDRÉ LETH: Studierejse til Paris m. m. 1.000 kr. 1. rate af bevilling på i alt 2.000 kr.
37. Museet »LISELUND GAMLE SLOT«: Driftstilskud 1.000 kr. 2. rate af en treårig bevilling på i alt 3.000 kr.
38. Cand. mag. OTTO MØRKHOLM: Studierejse til London 1.160 kr.
39. NATIONALMUSEET II afdeling: Tilskud til udgivelse af »Danmarks Kirker« 17.625 kr.
40. NORDISK KUNSTFORBUND. DANMARKS SEKTION: Garantium til Danmarks deltagelse i den nordiske kunstudstilling i Rom 1955 10.000 kr.
41. Museumsinspektør, dr. phil. OTTO NORN: Deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 500 kr.
42. Samme: Til publikation om Kronborg med særligt henblik på de af arbejdet foranledigede rejser m. m. her i landet 2.000 kr. 2. og 3. rate af femårig bevilling på i alt 5.000 kr.
43. Samme: Opmåling og fotografering af herregårde, kirker, kirkeinventar og malerier i Jylland fra perioden ca. 1700—1800 2.000 kr. 3. og sidste rate af bevilling på i alt 6.000 kr.
44. NY CARLSBERG GLYPTOTEK: Fornyelse af terrassen foran museets hovedindgang 9.896,10 kr. 2. og sidste rate af bevilling på i alt 100.272,28 kr.
45. Samme: Løbende udgifter ved udarbejdelsen af planer til ombygning af Dahlerups bygning 42.635,08 kr. 2. og sidste rate af bevilling på i alt 68.946,60 kr.
46. Samme: Supplement til dækning af underskud 1955 15.373,23 kr.
47. Samme: A konto udbetaling på budgetteret underskud for kalenderåret 1956: 20.000 kr.
48. Samme: Udgivelse af »Publications de la Glyptothèque Ny Carlsberg« VI. O. Koefoed-Petersen: Catalogue des Bas-Reliefs et Peintures Égyptiens 1956 17.659,34 kr.
49. Samme: Optagelser af fotografier til serien »Publications de la Glyptothèque Ny Carlsberg« 1.600 kr.
50. Samme: Foredrag m.v. 3.624,85 kr.
51. Samme: Tilskud til koncerter af Collegium Musicum 2.800 kr.
52. Samme: 2 tjenesterejser for museumsinspektør, dr. phil.

- H. Rostrup til Oslo og Stockholm i anledning af jubilæumsudstillingen på Glyptoteket 1.000 kr.
53. Museumsinspektør, dr. phil. HARALD OLSEN: Tilskud til udgivelse af »Federico Barocci. A Critical Study in Italian Cinquecento Painting« 1955 7.000 kr.
 54. Samme: Studierejse til Firenze 1.600 kr.
 55. Museumsdirektør, dr. phil. VAGN POULSEN: Deltagelse i Skandinavisk Museumsforbunds møde i Göteborg 500 kr.
 56. Samme: Studierejse til Italien og Tyskland 2.000 kr.
 57. REJSESTIPENDIUM TIL KUNSTMEDARBEJDERE VED DAGSPRESSEN: Maleren, grafikerens og kunstkritikeren Erik Clemmesen 3.000 kr.
 58. Museumsinspektør, dr. phil. HAAVARD ROSTRUP: Studierejse til Holland 1.500 kr.
 59. Museumsinspektør, mag. art. BENTE SKOVGAARD: Studierejse til Holland og tilskud til deltagelse i et kursus for malerikonservering i London 1.000 kr.
 60. Museumsdirektør, cand. mag. VILHELM SLOMANN: Til kunsthistoriske studier 3.000 kr. 2. og sidste rate af bevilling på i alt 6.000 kr.
 61. Samme: Fotografier til brug for undersøgelser over romansk dekorativ kunst 251,65 kr. 2. rate af bevilling på i alt 2.500 kr.
 62. Samme: Studierejse til England og Frankrig 5.000 kr.
 63. Museumsinspektør JØRGEN STHYR: Studierejse til Holland, Belgien og Tyskland 1.915 kr.
 64. STIPENDIAT TIL ITALIEN OG GRÆKENLAND 1954: Kunsthistorikeren, mag. art. Harald Langberg 2.000 kr. 2. og sidste rate af bevilling på i alt 12.000 kr.
 65. STIPENDIUM FOR UNG VIDENSKABSMAND: Bibliotekar, mag. art. Svend Eriksen 2.000 kr. 2. og sidste rate af etårig bevilling på i alt 4.000 kr.
 66. STIPENDIUM FOR UNG VIDENSKABSMAND: Mag. art. Ole Næsgaard 4.000 kr. 2. rate af toårig bevilling på i alt 8.000 kr.
 67. STIPENDIUM FOR UNG VIDENSKABSMAND: Museumsinspektør, mag. art. Erik Fischer 2.000 kr. 1. rate af toårig bevilling på i alt 8.000 kr.
 68. Professor, havearkitekt C. TH. SØRENSEN: Deltagelse i international havearkitektkongres i Zürich 1.500 kr.

69. VANDREUDSTILLINGEN AF KUNST TIL GYMNASIESKOLERNE: Tilskud for skoleåret 1955—56 2.000 kr.
70. VANDREUDSTILLINGEN AF KUNST TIL SEMINARIERNE: Tilskud for skoleåret 1955—56 2.500 kr.
71. Serien VOR TIDS KUNST: Tilskud til udgivelse af Ole Næsgaard: »Mogens Andersen« 1956 2.900 kr.
72. Samme: Tilskud til udgivelse af Harald Leth: »Egill Jacobsen« 1956 2.900 kr.
73. Samme: Tilskud til udgivelse af Alf Rolfsen: »Georg Jacobsen« 1956 2.900 kr.
74. Samme: Tilskud til udgivelse af Jan Zibrandtsen: »Hjorth Nielsen« 1955 2.900 kr.

C.

Af særkontoen (jvf. fundatsens § 6 in fine) er der i 1955—56 givet følgende bevillinger:

1. BRØDREMENIGHEDEN I CHRISTIANSFELD: Istandsættelse af orglet i søstrehusets korsal 5.400 kr.
2. KØBSTADMUSEET »DEN GAMLE BY« I AARHUS: Tilskud til genopførelse af Helsingør gamle teater 1. rate 5.000 kr.
3. VALBY SOGNS MENIGHEDSRÅD: Tilskud til undersøgelse af de akustiske forhold i Jesuskirken 1.870,45 kr.

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 4. januar 1957.

EJNAR DYGGVE.

K. FRIIS JOHANSEN.

V. THORLACIUS-USSING.

Regnskab og status for Carlsbergfondet samt afdelingerne A, B og C og Ny Carlsbergfondet

(Meddelt af kvæstor, afdelingschef Poul Plate).

Carlsbergfondet.

Fondets indtægt i 1955/56 har udgjort:

Bryggeriernes overskud for 1955/56 efter fradrag af Ny Carlsbergfondets andel.....	683.601	kr.	58	ø.
Renteindtægt.....	3.598.684	-	31	-
Ejendomsindtægter.....	19.106	-	73	-
	<hr/>			
	4.301.392	kr.	62	ø.
Til administration m. v., fondets bygning og hovedbygningen på Gamle Carlsberg er medgået.....	479.905	-	57	-
	<hr/>			
Fondets overskud udgør herefter.....	3.821.487	kr.	05	ø.
Heraf er afsat til uddeling som rådighedssum for afdelingerne for 1956/57 ¹	2.200.000	-	»	-
	<hr/>			
Til formueforøgelse er således.....	1.621.487	kr.	05	ø.
Kursværdien på fondets obligationer viser en beregnet ned- gang på.....	153.754	-	04	-
	<hr/>			
Den regnskabsmæssige formueforøgelse bliver således.....	1.467.733	kr.	01	ø.

hvilket beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ på grundfondet og $\frac{1}{3}$ på
reservefondet.

¹ Det afsatte beløb er pr. 1. oktober 1956 fordelt med 310.000 kr. til hver af afdelingerne A og C og 1.580.000 kr. til afdeling B.

Status den 30. september 1956.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:			
Gamle Carlsberg	5.599.947	kr. 09 ø.	
Ny Carlsberg	4.033.885	- 59 -	
Carlsbergs aftapningsanstalt og andre nyanlæg med fradrag af afskrivning	79.948.241	- 59 -	
Bryggeriet Alliance	235.000	- » -	
Andre faste ejendomme	2.624.941	- 94 -	
Beholdninger	23.653.452	- 77 -	
Kassebeholdning	3.500.153	- 35 -	
Udestående fordringer m. m.	32.011.646	- 21 -	
			151.607.268 kr. 54 ø.
Værdipapirer:			
a. Børseffekter	59.272.999	kr. 71 ø.	
b. Prioritetsobligationer	7.649.428	- 27 -	
c. Andre værdipapirer	9.010.695	- 66 -	
			75.933.123 - 64 -
Ejendomskonto			3.278.045 - 41 -
Krav på bryggerierne for tilbageholdt driftsoverskud . . .			11.200.000 - » -
Andet tilgodehavende			3.561.300 - » -
Carlsberg Bryggeriernes understøttelsesfonds effekter. . . .			14.938.410 - » -
Bank- og kassebeholdning			2.166.567 - 85 -
			262.684.715 kr. 44 ø.

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:			
Prioritetskonto	1.168.130	kr. 25 ø.	
Afskrivningskonto for gamle vær- dier	9.000.000	- » -	
Tilbageholdt til driftskapital og nyanlæg af Carlsbergfondets andel i driftsoverskudet	11.200.000	- » -	
Tilbageholdt til driftskapital og nyanlæg af Ny Carlsberg- fondets andel i driftsover- skudet	11.200.000	- » -	
Anden gæld	58.284.082	- 06 -	
Carlsbergfondets jubilæumsle- gater	400.000	- » -	
			91.252.212 kr. 31 ø.
			At overføre . . . 91.252.212 kr. 31 ø.

	Overført . . .	91.252.212 kr. 31 ø.	
Reservefond I		33.300.000	- » -
— II		5.000.000	- » -
Konjunkturfond		3.762.419	- 74 -
Fornyelsesfond		5.865.313	- 21 -
Carlsberg Bryggerierne's understøttelsesfond		14.938.410	- » -
Særligt reservefond A		1.500.000	- » -
— — B		714.808	- 76 -

Afdelingerne:

Afdeling A	1.518.833 kr. 44 ø.	
— B	5.152.395 - 90 -	
Afdeling C	2.717.106 - 56 -	
Dispositionskonto	2.566.793 - 75 -	
		11.955.129 - 65 -
Afsat til uddeling som rådighedssum for afdelingerne for 1956/57	2.200.000	- » -
Prioritetskonto	487.990	- 48 -
Det Jacobsenske familielegat	72.744	- 49 -
Kursdifferencekonto	10.031.500	- » -
Konto for varmebidrag	569	- 57 -
Reguleringskonto (saldo af ind- og udbetalinger efter ⁸⁰ / ₁₀₀ 1956)	451.928	- 19 -
Kapitalkonto	81.151.689	- 04 -
		262.684.715 kr. 44 ø.

Til kapitalkonto svarer:

Fondets stående konto i Gamle Carlsberg	6.952.692 kr. 14 ø.	
Fondets stående konto i Ny Carlsberg	5.474.631 - 14 -	
Gamle Carlsbergs særlige reservefond	15.250.000 - » -	
Fondets bygning på H. C. Andersens Boulevard	850.000 - » -	
Grundfond	35.082.910 - 50 -	
Reservefond	17.541.455 - 26 -	
		81.151.689 kr. 04 ø.

Afdeling A (Laboratoriet).

Indtægt.

Rådighedssum for 1955/56.....	300.000 kr.	» ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue	61.750 -	» -
Rente af kassebeholdning m. m.	÷1.338 -	25 -
Diverse indtægter	3.100 -	» -
Tilskud fra afdelingernes dispositionskonto	270.150 -	01 -
	<hr/>	
Samlet indtægt ...	633.661 kr.	76 ø.
Underskud (dækket af formuen)	287.810 -	30 -
	<hr/>	
	921.472 kr.	06 ø.

Udgift.

Lønninger	366.144 kr.	70 ø.
Ulykkesforsikring	2.614 -	52 -
Bygninger (herunder til særlige istandsættelser), fast inventar, haverne	272.828 -	94 -
Biblioteket	15.108 -	53 -
Forbrug	212.576 -	84 -
Udgivelse af »Comptes rendus«	39.407 -	83 -
Bestyrelsesudgifter.....	252 -	65 -
Uforudsete og ekstraordinære udgifter	12.538 -	05 -
	<hr/>	
Samlet udgift ...	921.472 kr.	06 ø.

Formue ^{30/9} 1956.

Krav på fondets formue	895.000 kr.	» ø.
Kassebeholdning ÷ saldo af reguleringskonto	12.211 -	35 -
Laboratoriebygningen	530.000 -	»
Ejendommen Gamle Carlsbergvej 8	81.622 -	09 -
	<hr/>	
Ialt ...	1.518.833 kr.	44 ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige understøttelser).

Indtægt.

Rådighedssum for 1955/56.....	1.400.000	kr.	»	ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue.....	258.750	-	»	-
Rente af kassebeholdning	15.374	-	98	-
Rente vedrørende Carlsbergfondets biologiske Institut.....	156	-	40	-
Refusioner vedrørende ældre bevillinger	12.120	-	13	-
	<hr/>			
Samlet indtægt....	1.686.401	kr.	51	ø.
Underskud (dækket af formuen)	588.891	-	67	ø.
	<hr/>			
	2.275.293	kr.	18	ø.

Udgift.

Understøttelser til videnskabelige arbejder ¹	1.970.306	kr.	32	ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab.....	40.000	-	»	-
Carlsbergfondets universitetslegat af ²⁵ / ₁₀₀ 1926	28.000	-	»	-
— — — — — for Aarhus Universitet..	4.000	-	»	-
Carlsbergfondets biologiske Institut:				
Lønninger.....	121.604	kr.	46	ø.
Forsikringer, skatter m. m.	5.933	-	44	-
Vedligeholdelse m. m.....	22.985	-	42	-
Forbrug	79.617	-	19	-
Ekstraordinære udgifter	2.846	-	35	-
	<hr/>			
	232.986	-	86	-
	<hr/>			
Samlet udgift....	2.275.293	kr.	18	ø.

Formue ³⁰/₁₀₀ 1956.

Krav på fondets formue	4.600.000	kr.	»	ø.
Kassebeholdning ÷ saldo af reguleringskonto	35.395	-	90	-
Biologisk Instituts bygning	517.000	-	»	-
	<hr/>			
Ialt....	5.152.395	kr.	90	ø.

¹ Af de givne bevillinger henstod ved årets udgang som endnu ikke udbetalte kr. 4.148.727,61. En stor del af dette beløb var dog heller ikke forfaldet til udbetaling endnu.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Indtægt.

Rådighedssum for 1955/56	300.000 kr.	» ø.
Rente af afdelingens krav på fondets formue	100.000 -	» -
Rente af kassebeholdning	27.274 -	48 -
Indtægter af billet salg og katalog salg	179.012 -	10 -
Forskellige indtægter	30.184 -	56 -
	<hr/>	
Samlet indtægt...	636.471 kr.	14 ø.

Udgift.

Administration	103.674 kr.	59 ø.
Museets drift	289.096 -	25 -
Samlingens forøgelse og vedligeholdelse	77.838 -	82 -
Forskellige udgifter	54.385 -	02 -
	<hr/>	
Samlet udgift...	524.994 kr.	68 ø.
Overskud	111.476 -	46 -
	<hr/>	
Ialt...	636.471 kr.	14 ø.

Formue ^{30/9} 1956.

Krav på fondets formue	2.000.000 kr.	» ø.
Kassebeholdning + saldo af reguleringskonto	717.106 -	56 -
	<hr/>	
Ialt...	2.717.106 kr.	56 ø.

Dispositionskonto for afdelingerne A, B og C.

Indtægt.

Tilskud for 1955/56	500.000 kr.	» ø.
Rente af krav på fondets formue	130.602 -	29 -
	<hr/>	
Ialt...	630.602 kr.	29 ø.

Udgift.

Udbetalt til afdeling A	270.150 -	01 -
Overført til krav på fondets formue	360.452 -	28 -
	<hr/>	
Ialt...	630.602 kr.	29 ø.

Formue ^{30/9} 1956.

Krav på fondets formue	2.566.793 kr.	75 ø.
------------------------------	---------------	-------

Foranstående regnskab for Carlsbergfondet og afdelingerne A, B og C har jeg gennemgået og fundet i overensstemmelse med bøgerne, som jeg har revideret og fundet rigtige. Jeg har konstateret tilstedeværelsen af de opførte kasse- og bankbeholdninger samt værdipapirer. Henlæggelserne til grundfondet og reservefondet er i overensstemmelse med fondets fundats.

København, den 15. juni 1957.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret revisor.

Ny Carlsbergfondet.

Fondets indtægt i 1955/56 har udgjort:

Andel i bryggeriernes overskud for 1955/56	509.553		kr. 40 ø.
Renteindtægt	1.147.007	-	47 -
Ejendomsindtægter	39.804	-	01 -
	Ialt... 1.696.364 kr. 88 ø.		

Til administration m. v. er medgået... 170.936	kr. 71 ø.		
Indskud i Carlsbergs Pensionskasse.... 17.714	-	13	-
Til legater og pensioner	11.802	-	» -
Afskrivning på værdi af overtagne rettigheder	133.333	-	33 -
	333.786 - 17 -		

Fondets overskud udgør herefter ... 1.362.578 kr. 71 ø.

Heraf er stillet til rådighed til anvendelse til fundatsmæssige formål	900.000		» -
Til formueforøgelse er således	462.578	-	kr. 71 ø.

Til fundatsmæssige formål er der i 1955/56 anvendt følgende beløb:

Kunstindkøb	1.228.485		kr. 42 ø.
Andre fundatsmæssige formål	311.073	-	52 -
	Ialt... 1.539.558 kr. 94 ø.		

Status den 30. september 1956.

Aktiver:

Værdipapirer til bogført værdi:

Stats- og kreditforeningsobligationer . 13.132.231	kr. 45 ø.		
Aktier	450	-	» -
	13.132.681 kr. 45 ø.		
Indestående i faste ejendomme	1.040.273	-	43 -
Krav på Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt driftsoverskud	11.200.000	-	» -
Værdi af rettigheder overtaget i forbindelse med opgørelse pr. ^{30/9} 1951 med Carl og Ottilia Jacobsens descendens..	3.333.333	-	34 -
Kasse- og bankbeholdninger	831.323	-	92 -
Reguleringskonto (saldo af ind- og udbetalinger efter ^{30/9} 1956)	190.801	-	37 -
	29.728.413 kr. 51 ø.		

Passiver:

Skyld til Carl og Ottilia Jacobsens descendens i henhold til opgørelse pr. ³⁰ / ₉ 1951	3.333.333	kr. 34 ø.
Konto for fundatsmæssige bevillinger	2.482.806	- 35 -
Grundfondet	20.591.161	- 83 -
Reservefondet	1.000.000	- » -
Særligt reservefond	110.602	- 52 -
Kapitalkonto	2.210.509	- 47 -
	<hr/>	
	29.728.413	kr. 51 ø.

Grundfondet består pr. ³⁰/₉ 1956 af følgende aktiver:

Tilgodehavende hos Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt driftoverskud	9.157.889	kr. 52 ø.
Stats- og kreditforeningsobligationer til værdi	10.937.369	- 88 -
Kontant	495.902	- 43 -
	<hr/>	
	20.591.161	kr. 83 ø.

Foranstående regnskab for Ny Carlsbergfondet har jeg gennemgået og fundet i overensstemmelse med bøgerne, som jeg har revideret og fundet rigtige. Jeg har konstateret tilstedeværelsen af de opførte kasse- og bankbeholdninger samt værdipapirer. Henlæggelserne til grundfondet er i overensstemmelse med fondets fundats.

København, den 15. juni 1957.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret revisor.

Almindelige meddelelser.

Carlsbergfondets direktion bestod i året 1. oktober 1955—30. september 1956 af følgende:

Professor emer., dr. phil. & techn. NIELS BJERRUM

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1956)

Professor, dr. phil. KAAARE GRØNBECH

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1962, død $21/1$ 1957)

Professor, dr. jur. STIG IUUL

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1958)

Professor, dr. phil. BØRGE JESSEN

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1960), direktionens formand

Professor emer., dr. phil. & scient. KNUD JESSEN

(valgt for tiden indtil $30/9$ 1964)

Efter at professor NIELS BJERRUM, der havde været medlem af direktionen siden den 27. februar 1931, havde meddelt, at han ikke ønskede at modtage genvalg ved udgangen af valgperioden, valgte Videnskabernes Selskab i sit møde den 20. april 1956 professor, dr. phil. AKSEL TOVBORG JENSEN til medlem af direktionen i professor Bjerrums sted for 10 år fra 1. oktober 1956 at regne.

Carlsberg Laboratoriets bestyrelse bestod i samme tidsrum af følgende:

Professor emer., dr. phil. & techn. NIELS BJERRUM, bestyrelsens formand

Professor, dr. phil. BØRGE JESSEN

Professor emer., dr. phil. & scient. KNUD JESSEN.

Som tilforordnet i stedet for fhv. direktør ved Carlsberg Bryggerierne, dr. techn. N. HJELTE CLAUSSEN, der var afgået ved døden

den 30. august 1955, valgte Videnskabernes Selskab i sit møde den 28. oktober 1955 direktør ved Carlsberg Bryggerierne, cand. polyt. HANS B. FOGH for femåret 1. oktober 1955 — 30. september 1960.

De tilforordnede var herefter:

Fhv. forstander for Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums kemiske afdeling, cand. polyt. A. C. ANDERSEN
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1960)

Direktør ved Carlsberg Bryggerierne, cand. polyt. HANS B. FOGH
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1960).

Bestyrelsen for Det nationalhistoriske Museum bestod i samme tidsrum af følgende:

Kammerherre C. S. F. greve TRAMPE, bestyrelsens formand
Museumsdirektør, dr. phil. JOHS. BRØNSTED

Professor, dr. phil. KAARE GRØNBECH
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1958).

Som tilforordnet:

Professor, dr. phil. C. ELLING.

Ny Carlsbergfondets direktion bestod i samme tidsrum af følgende:

Arkitekt, dr. phil. EJNAR DYGGVE
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1961 med forbehold af aldersgrænsen)

Professor, dr. phil. K. FRIIS JOHANSEN
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1967 med forbehold af aldersgrænsen)

Direktør, dr. phil. V. THORLACIUS-USSING, direktionens formand
(valgt for tiden indtil $30/9$ 1962 med forbehold af aldersgrænsen).

Direktør K. SKAT-RØRDAM, der siden 1. oktober 1947 havde været direktør ved Carlsberg Bryggerierne, fra 1. august 1953 administrerende direktør, fratrådte pr. 31. marts 1956 sin stilling efter i nogen tid at have haft sygeorlov. Under denne bistod direktør HALFDAN HENDRIKSEN ved den daglige ledelse af bryggerierne. Den 1. marts 1956 tiltrådte daværende direktør for Den kongelige grønlandske Handel A. W. NIELSEN stillingen som administrerende direktør.

Den 1. marts 1956 blev fundatsen for det af fondet i 1938 —

jfr. beretning for 1937/38 side 108-09 — oprettede »Carlsbergs mindelegat for brygger J. C. Jacobsen« ændret, således at bestyrelsen, der hidtil havde bestået af 3 medlemmer, fra 1. marts 1956 at regne skulle bestå af indtil 6 medlemmer. Bestyrelsens medlemmer er direktør Halfdan Hendriksen (formand), professor Stig Juul, direktør H. B. Krogh, direktør A. W. Nielsen, direktør K. Skat-Rørdam og højesteretssagfører K. Steglich-Petersen. Den 30. september 1956 blev legatets grundkapital forøget med 1 mill. kr. til 5 mill. kr., og samme dag vedtog direktionen en ny fundats for legatet. Denne fundats lyder således:

Carlsbergs mindelegat for brygger J. C. Jacobsen er oprettet af Carlsbergfondet den 1. oktober 1938, på 50 års dagen for fondets overtagelse af J. C. Jacobsens bryggeri. Fondets stifter har ved at skænke fondet den af ham skabte industrielle virksomhed givet det mulighed for i stigende omfang i overensstemmelse med tidens voksende krav at virke for de af ham fastsatte formål. I erkendelse af den betydning, som stifterens testamentariske gave og fondets deraf følgende forbindelse med erhvervslivet har haft, har man ønsket på denne dag at hædre stifterens minde ved at knytte hans navn til et legat, der i tilslutning til fondets virksomhed for dansk videnskab kan tjene samfundet på det praktiske livs område, inden for hvilket stifteren selv har ydet så stor en indsats. Legatet oprettedes med en grundkapital på 1 million kroner. I anledning af Carlsberg Bryggeriernes 100 års dag den 10. november 1947 forøgedes grundkapitalen til 2½ million kroner. Grundkapitalen er senere blevet yderligere forøget.

Fundats

af 1. oktober 1938 med senere ændringer, senest af 30. september 1956.

§ 1.

Legatet skal virke til støtte for samfundsgavnige formål på det praktiske livs område, særlig sådanne som har tilknytning til videnskabens arbejde.

§ 2.

Legatets grundkapital er 5 millioner kroner, som anbringes i sådanne obligationer, i hvilke umyndiges midler kan anbringes, eller i Carlsberg Bryggeriernes driftsmidler. Bestyrelsen af legatet bestemmer inden for denne ramme, hvorledes anbringelsen skal være. Anbringelse af kapitalen i andre midler end de her nævnte kan dog ske med samtykke af Carlsbergfondets direktion. Udtrækningsgevinster og kursgevinster, der fremkommer ved realisation af værdipapirer, lægges til grundkapitalen.

Legatets renter anvendes af bestyrelsen til de i § 1 nævnte formål. Efter bestyrelsens bestemmelse kan en del af de årlige renter dog anvendes til forøgelse af grundkapitalen.

§ 3.

Legatets bestyrelse består af indtil 6 medlemmer, der vælges af Carlsbergfondets direktion for 6 år ad gangen. Medlemmerne må ikke alle være medlemmer af Carlsbergfondets direktion eller — bortset fra stillingen i legatets bestyrelse — beklæde nogen stilling, hvortil Carlsbergfondets direktion udnævner dem. Valgene foretages således, at ikke to medlemmer afgår samtidig. Bestyrelsen vælger selv sin formand og kan overdrage andre af sine medlemmer særlige hverv. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Legatet tegnes af formanden eller af to andre bestyrelsesmedlemmer.

§ 4.

Der indsendes årlig til Carlsbergfondet en beretning med vedlagt regnskab, som er revideret af Carlsbergfondets revisor, og for hvilket decision meddeles af Carlsbergfondets direktion.

§ 5.

Ændringer af denne fundats kan ske, når enstemmighed herom opnås i legatbestyrelsen, og vedtagelsen tiltrædes af Carlsbergfondets direktion.

København, den 30. september 1956.

(5 underskrifter).

I februar 1956 fremkom bind I af »Johan Nicolai Madvig«, et mindeskrift, som Videnskabernes Selskab og Carlsbergfondets direktion havde besluttet at udgive i forbindelse med 150 års dagen for Madvigs fødsel den 7. august 1804. Værkets bind I omfatter redegørelser for Madvigs levned og politiske virksomhed af professor, dr. phil. Povl Bagge, for hans forhold til skolen af rektor, dr. phil. Per Krarup og for hans forhold til Videnskabernes Selskab og Carlsbergfondet af professor, dr. phil. Johs. Pedersen. Det er hensigten, at værkets bind II skal omfatte redegørelser for Madvigs forhold til universitetet og for hans virksomhed som filolog.

I foråret 1956 udgav Carlsbergfondet en à jour-ført udgave på engelsk — The Carlsberg Foundation — af den af fondet i 1942 udgivne bog af professor Johs. Pedersen: Carlsbergfondet.

Efter indbydelse fra The Wellcome Trust og The Wellcome Foundation havde medlemmerne af fondets direktion sammen med andre repræsentanter for Carlsberg institutionerne den 4. april 1955 været gæster ved en »Carlsberg-Wellcome Dinner« i London.

Stifteren af de nævnte Wellcome institutioner, Sir Henry S. Wellcome, var en foregangsmand inden for den farmaceutiske industri. Han erkendte den videnskabelige forsknings afgørende betydning for industrien og virkede energisk for fremme af den farmaceutiske kemi og dens anvendelse i lægevidenskaben. Sine vidtforregnede industrielle og videnskabelige foretagender samlede han i et enkelt firma, The Wellcome Foundation Ltd., omfattende det verdensomspændende farmaceutiske firma Burroughs Wellcome & Co., en række forskningslaboratorier, to museer og et bibliotek. Ved hans død i 1936 overgik hele aktiekapitalen i dette firma ifølge hans testamentariske bestemmelse til en uafhængig institution, The Wellcome Trust, hvis bestyrelse det blev overdraget at anvende aktieudbyttet til fremme af lægevidenskaben og dermed beslægtede videnskaber overalt i verden samt til oprettelse af museer og biblioteker for lægevidenskaben og dens historie.

Dette er formentlig det første eksempel i England på en stiftelse, der er oprettet med det formål at anvende det samlede udbytte af en levende industriel virksomhed til fremme af videnskaben. The Wellcome Trust indtager herved en lignende stilling som Carlsbergfondet i Danmark. Denne lighed i formål og opbygning var baggrunden for, at man fra Wellcome institutionernes side tog initiativet til etablering af en kontakt mellem Wellcome institutionerne og Carlsbergfondet og dets institutioner med henblik på en udveksling af erfaringer og drøftelse af spørgsmål af fælles interesse.

Efter indbydelse fra Carlsbergfondets og Carlsberg Bryggeriernes direktioner fandt der i dagene 26. og 27. september 1956 en sammenkomst sted i København mellem repræsentanter for The Wellcome Trust, The Wellcome Foundation og for Carlsberg institutionerne. Som led i sammenkomsten afholdtes der et symposium på Carlsberg Laboratoriet under ledelse af professor K. Linderstrøm-Lang. De engelske gæster besøgte Carlsberg Bryggerierne, Ny Carlsberg Glyptotek og Det nationalhistoriske Museum på Frederiksborg. Den 26. september holdt professor Niels Bohr en middag for de engelske gæster i Æresboligen på Carlsberg, og besøget afsluttedes med en middag for gæsterne den 27. september på Bellevue Strandhotel.

Under Wellcome institutionernes besøg besluttedes det, at The Wellcome Trust og Carlsbergfondet ville oprette nogle »Carlsberg-

Wellcome stipendier« til henholdsvis en britisk videnskabsmand til et års ophold i Danmark og en dansk videnskabsmand til et års ophold i England. Oprettelsen af disse stipendier blev gennemført i foråret 1957, og nærmere meddelelse herom vil fremkomme i fondets beretning for 1956/57.

I direktionen for Carlsbergfondet, den 15. juni 1957.

STIG IUUL.

BØRGE JESSEN.

KNUD JESSEN.

J. MUNCK-HANSEN

22. JØRGENSEN, CHR. KLIXBÜLL: Variation of the Parameters of Electrostatic Interaction F_k Derived from Absorption Spectra of Lanthanide Complexes. 1956 5,00

BIND 31:

1. ALDER, KURT, and WINTHER, AAGE: Tables of the Classical Orbital Integrals in Coulomb Excitation. 1956 10,00
2. JAMNIK, DARKO, and ZUPANČIČ, ČRTOMIR: Excitation of Characteristic K X-Rays by the Impact of Heavy Charged Particles. 1957 3,00
3. STEFFENSEN, J. F.: On the Problem of Three Bodies in the Plane. 1957 4,00
4. NEUGEBAUER, O.: »Saros« and Lunar Velocity in Babylonian Astronomy. 1957 4,00

Matematisk-fysiske Skrifter.

BIND 1:

1. BRODERSEN, SVEND, and LANGSETH, A.: The Infrared Spectra of Benzene, sym-Benzene- d_3 , and Benzene- d_6 . 1956 14,00
2. NØRLUND, N. E.: Sur les fonctions hypergéométriques d'ordre supérieur. 1956 15,00
3. FRÖMAN, PER OLOF: Alpha Decay of Deformed Nuclei. 1957.. 20,00
4. BRODERSEN, SVEND: A Simplified Procedure for Calculating the Complete Harmonic Potential Function of a Molecule from the Vibrational Frequencies. 1957 10,00

Biologiske Meddelelser.

BIND 23:

2. PETERSEN, JOHS. BOYE, and HANSEN, J. BENTH: On the Scales of some *Synura* Species. 1956 7,00
3. BRØNDSTED, H. V.: Experiments on the Time-Graded Regeneration Field in Planarians. With a Discussion of its Morphogenetic Significance. 1956 7,00
4. BØRGESEN, F.: Some Marine Algae from Mauritius. Final Part. Edited by TYGE CHRISTENSEN. 1957 5,00
5. JENSEN, P. BOYSEN: Untersuchungen über Determination und Differenzierung. 4. Über den Aufbau des Zellwandgerüsts der Pflanzen und die Determination desselben. With an English Summary. 1957 6,00

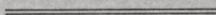
Biologiske Skrifter.

BIND 8:

	kr. ø.
4. URSIN, ERIK: Geographical Variation in <i>Apodemus sylvaticus</i> and <i>A. flavicollis</i> (Rodentia, Muridae) in Europe, with Special Reference to Danish and Latvian Populations. 1956	9,00

BIND 9:

1. BIRKELUND, TOVE: Upper Cretaceous Belemnites from Denmark. 1957	15,00

Selskabets sekretariat og postadresse: Dantes Plads 5, København V.

The address of the secretariate of the Academy is:

*Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab,
Dantes Plads 5, København V, Denmark.*

Selskabets kommissionær: EJNAR MUNKSGAARD'S Forlag, Nørregade 6, København K.

The publications are sold by the agent of the Academy:

*EJNAR MUNKSGAARD, Publishers,
6 Nørregade, København K, Denmark.*